

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

KLÓFIZETESI ÁRAK

Égész évre 12 korona (6 frt) — 1/2
Félévre 6 korona (3 frt) — 1/2
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Nyiltár postáira 10 krajár.

Előfizetők, valamint a hirdetősek: vonatkosok Fischei Fülöp könyvkereskedésbe tartásdók.

Bármentetlen levelet csak ismeri kezestől fogadnak el.

Egyes szám ára 10 krajár.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedésében.
szerkesztővel ártakoni lehet napenkint d. n. 4—5 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Feladás szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Mévén Lajos.

Vasárnap, július 2.

A nép.

A ki a magyar társadalom életét mélyreható tekintettel vizsgálja, annak okvetlenül azt a szomorú ézleletet kell tennie, hogy a tulajdonképeni magyar néppel nem törődnek érdeme szerint, sőt legvitalisabb érdekeit sem respektálják.

Értjük: a szegényebb földmivelő osztályt, a melynek nehéz munkában telik el egész élete; kasza és kapatóri fel kezét, asszonyainak halvány, piros rózsáit lestüti az égető nap heve; gyermekeit korán hozzá kell szoktatni a terhes mezei munkához s a szőlő megműveléséhez, mert drága a kenyér, kivált ily nehéz időkben.

Izzadásával és véres verejtékével keresi mindennapi kenyereit, a melynek gyakorta még elköltése is keserűvé válik az adó-exekució által.

Közügyek nem érdeklik és nem is érdekelhetik, mert azok iránt nincs, de nem is lehet fogalma vagy érzéke. Azt a hitet táplálja magában, hogy ő nélküle

is mindent elvégeznek az urak. Számítása persze nem terjed odáig, hogy azok biz' végeznek nélküle, de róla is.

Helyzetük természeténél fogva még a legegyszerűbb községi ügyben sincsenek annak rendje és módja szerint képviselve, akik pedig a földmivelő osztályból képviselők, azok mindannyian jómóduak, vagyonosak; de kitűnnek még értelmességök által is. Ezek azonban számuknál fogva nem képesek szegényebb polgártársaik igényeit befolyásaikkal érvényesíteni.

Ilyen körülmények folytán a szegényebb osztály érdekében természetesen nem történik semmi; vagy ha igen, úgy az nem egyéb, mint nagyhangú indítványozás a helyzetük javítása végett, de ezen indítványok megtestesítését ad graecas calendas napolják el s a hosszú halogatásban végre örökre elalszanak.

Ez a szomorú tényállás hazánk legtöbb helyén. A külföld bámulatos erőfeszítéseket tesz a népnevelés előmozdítása és folytonos emelése céljából,

ugy, hogy parlamentekben gyakran találkozunk földmivelő képviselőkkel, a kik miatt bizony nem lehet pirulniok a kényesebb osztályból való képviselő honfitársaknak.

Dőreség volna tagadni, hogy ujabban itt Magyarországon a népnevelés érdekében nagy áldozatkészség nyilvánul. Városok és immár falvak is vetelkedve sietnek tanintézeteket létesíteni vagy legalább is a már meglévőket a modern kor követelményeinek magas színvonalára emelni.

Sok városban a négy osztályú elemi fiúiskolán kívül nincs egyéb iskola. Még polgári iskola sincs!

Tisztelettel hajlunk meg az elemi tanítóerők s azok fényes és dicsőre méltó érdemei előtt, de engedjék meg, hogy sem létszámuknál, sem az iskolák kevesebb osztályainál fogva, el nem ismerhetjük, hogy a mostani nevelés magasabb követelményeinek eleget tehessenek. Nem ök az okai. A hátrány az ország lakosságát és első sorban a szegényebb földmivelő osztályé, vagyis

TARCA.

Szonettek.

— Irtá: Vajdai Szabó István —

I.

Hogy lantomon mindig ár énekem
Mondod: a bu a költő sz szokása.
Akar a nyárnak gyors viharosása. —
Ha volna egy — lett volna két egem!

As a borongó, fájó érzelem,
A melynek szívem állandó tanyája,
Mondod: a bánat múlt éjszakája.
Ha volna egy — lett volna reggelem!

Sötét volt már, hogy létre jöttem is,
Idővel sem múlt sorsom mély homálya.
En az örömet ismertem is, nem is!

Mondt inkább azt, a mi való, igaz,
„Feszült a hur; elpattan nem sokára
Csak ezzel nyújthatas már nekem vigaszt!

II.

Ti csak daloljátok, örök szerelemről,
Mosolygó leányról,
Karcos természetéről, ábrándos aszeméről
Éjszotát hajjáról,
Eperjakkáról....

Ti csak mondjátok el a dobogó szívről,
Hogy az egy mély tenger,

Melynek vége nincsen s tele márihetetlen
Örök rejtelemmel,
Édes szerelemmel....

Zengjen a dalotok pihegő kobakról,
Mámorító csókról,
Forró ölelésről, égi ádvösségről
Földi mennyországról,
Bűvés süttogásról....

Oh csak daloljátok!... Szivem háborgását
Tán enyhíti a dal. —
Mely tele volt egykor agó szerelemmel,
Most pedig tele vas,
Égő fájdalommal,
Örök siralommal!..!

Utazási naplóból.

Irtá: Bemil.

I. Müncheni élet.

— München — tessék kiszállni! — kiáltja a vasuti kalauz és mi, kisvárosi emberek, ebben a rengeteg emberözvegben, ami itt megszokott látvány, előre törtetve elhagyjuk a bajor állam vasutak remek központi állomását és a városba hajtunk. Maga a központi állomás indóházba mindig bámulatba ejt. Mint a bajor vasuti hálózat gépontja, nagy állomást képzeltem magamnak de a valóság felülmulta legmerészebb képeletemet. A mi budapesti központi indóházunk nagy

is, szép is, de mi az a münchenihez képest? Játékszer, semmi egyéb.

Mindig szivesen és örömmel jövök ebbe az élettel teli, kedélyességéről világhírre szert tett város falai közé. Akárhányszor kerülök ide, szük határok közé szorított szemem mindig nagyra nyil ki s möhön szedem magamba a látni valókat.

A városba érve, az eze irányban epenséggel el nem kényeztetet kanizsáit mindenek előtt a nagy tisztaság és a házak szép, szolid építkezési módja lepi meg. München utcai szélesek, házai csaknem kizárólag két-három emeletesek. Mint első rangú művészváros, számos idegen befogadására van berendezve. Egyike a legelőkelőbb szállóinak „A négy évszak”-hoz München legszébb útján, a Miksa-ut közepén van elhelyezve. Berendezése minden tekintetben a legelőkelőbb, az árak ehhez a pompás berendezéshez mérten eléggé mérsékelték és így a szállót München látogatóinak legmelegebben ajánlhatom. Ferenc Ferdinánd főherceg, ki Luitpold, a bajor regens, látogatására volt itt a mult héten, ugyancsak itt szállt meg.

A 23 órai utazás táradalmait ki sem pihelve, első utam ismét a világhírű „Hofbräu”-hoz vezetett. Mielőtt Münchenben voltam, ezen híres helyiséget csak névleg, no meg képek után ismertem, de most már én is büszkén mondhatom: „megint ott voltam.” Ha valaki Münchenben van

Szöllőbirtokosok figyelmébe!

Ojtógummi valamint ojtópamut

állandó nagy raktára

ALT és BÖHM Nagy-Kanizsa.

POSTAI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

a tulajdonképpeni népé; az elhanyagolás büne pedig a képviselőtestületet illeti.

Sok város büszke lehet főgymnáziumára, reáltanodájára, a mennyiben európai nivón állnak, de ezek a magasabb és szélesebb körű kiképzetés alapjául szolgálnak, melyek a szegényebb földmivelő osztály gyermekei előtt természetes hivatásuknál és jövődöbéli állásuknál fogva, zárva. Mint Jánus templomának, csak egyes kivételes esetekben, kiváló tehetségeknek pattanak fel zárjai.

Mindezekből a következtetés nyilvánvaló. A szegényebb osztálynak elkerülhetlenül szüksége van egy hat osztályú elemi fiúiskolára; a leányiskola osztályait szintén emelnünk kell, ha csak a népnevelés mai állásával szemben nem akarunk hátramaradásunkról szegénységi bizonyítványt Európa színe elé állítani.

Iskola-avatás Csáktornyan.

— Saját tudósítónktól. —

Muraköz szívében, a dicső és hős Zrinyiek ősi fészében örökké emlékezetes ünnep folyt le az elmúlt Péter és Pál ünnepnapján. Junius 29-én avatták fel ünnepélyesen a m. kir. állami polgári fiú- és leányiskola új épületét. dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Ő Excellenciájának jelenlétében.

Már az előző napon ünnepi díszben pompázott a város; a nemzeti trikolorral lágyan enyeltett az enyhe szellő, az esti sétálók arcáról édes öröm sugárzott, hogy holnap kultur-ünnep lesz. Csáktornyára éjjel érkezett meg dr. Wlassics Gyula Ő Excellenciája az éjt szalonkocsijában pihente át. Már előző nap megérkezett gróf Jankovich László főispán, Csertán-Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, Ő Excellenciájának fogadására.

Kora reggel a tüzoltóbanda ébresztője figyelmeztette a közönséget a nagy napra. Dél előtt 9 órakor volt az ünnepélyes mise a ferenciek zárdái templomában az áll. polg. fiú- és leányiskola Te Deumával egybekötve, melyen Ő Excel-

lenciáján kívül az összes meghívott helybeli és vidéki vendégek résztvettek.

A hálaadó isteni liturgiát végeztével az ünnepelő tanuló ifjúság és közönség az áll. polg. fiú- és leányiskola belső udvarára vonult az ünnepies felavatás aktusához.

Az udvar közepén, Zalavármegye színeivel díszített sátor állott dusan felekesítve pompás virágokkal; közepén elhelyezett feszülettel.

A különböző hivatalok, egyesületek s vendégek felvonulása s dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Ő Excellenciájának megérkezése után kezdetét vette az egyházi, ünnepies felavatás.

Először is a róm. kath. egyház szertartása szerint áldotta meg s szentelte fel a díszes kultur-palotát Horváth Lajos ferencendi quardián.

Utána Seregélyi Dezso nagykanizsai ev. ref. lelkész fordult az egék Urához, kérve áldását a magyar nemzeti kultúra fővirágoztatásához.

Szülőgyi Gyula légrádi ág. ev. lelkész szívéhez szóló áldó imája után végül Schwarcz Jakab csáktornyai rabbi fejezte be a vallásfelekezetek felavató tényletét, melyek megtörténte után a tanuló ifjúság, a testületek, az egyesületek s társulatok képviselői az ünnepi díszbe burkolt tornacsarnokba vonultak, míg az állami iskola gondnokságával Wlassics Gyula Ő excellenciája rövid tanácskozást tartott.

A tornacsarnokban egybegyűlt ünnepelő közönség s tanuló ifjúság lelkes, szőnni nem akaró éljenzése közben, jelent meg Ő Excellenciája, kísérvé főispán Ő méltósága, alispán, kir. tanfelügyelő s az áll. polg. iskolai gondnokság által.

A Zalavármegye színeivel díszített, tágas tornacsarnokban elsőnek Ziegler Kálmán kir. közjegyző, mint a polg. iskola gondnoksági elnöke, a felavatási ünnepélynek a második helyen újból való megnyitását kijelentve, felhangzott a magyar nemzet imája az ifjúság örömtől repps szívében a Hymnus hangjaival.

A Hymnus lágyan elhaló hangjai után a közönség kíváncsi várakozása, feszült figyelmé közt emelkedett fel dr. Wlassics Gyula Ő Excellenciája s minden nemesen érző szívet megragadó, ideális, felekül szónoklatában a magyar nemzeti kultúra megszüldésének s továbbfejlesztésének az ő nemesen érző szíve, lelke bensejében épített s megvalósított és ezután kiépítendő új útját eszettele élénk színekkel, kijelentve, hogy nemzeti művelődésünk csak úgy fogja elérhetni legnemesebb célját, ha a tanítás és nevelés, az iskola és társadalom a magyar kultúra kiépítésében kölcsönösen fáradoznak a megszüldés nagy műven.

A többször lelkes éljenzéssel kísért szónoklat után az ifjúság éneke hangzott fel ismét.

Dr. Ruzsicska Kálmán az ő ismert ékes szólásával ünnepi beszédet tartott, méltatva a mai nagy nap jelentőségét s azon reményének

adott kifejezést, hogy mint a dicső Zrinyiek az első ezredében várat építettek itt a magyar haza határára, megvédve azt az ellenségekét: ép oly erős vár legyen e második ezredében e palota, melyet a bölcs kormány a kultúra céljaira emelt.

Pálya Mihály polgári iskolai igazgató ezután a polgári iskola történetét az első mozgalom megpendítésétől a létesítésig élénk érdeklődés mellett ismertette, kiemelve azok érdemeit, fáradságos tevékenységét, kiknek hathatós közbenjárása, hazafias érzése s gondolkodása hozta létre a kultúra e mai nap felszentelt díszes palotáját s végül az iskolai évet befejezettnek nyilvánította. Lelkes éljenzéssel kísért beszéde után az ifjúság a „Szózatot” énekelte s ez ünnepélyes aktus a tornacsarnokban is véget ért.

Ezután Ő Excellenciája s kísérvé, nemkülönbben a vidékről egybegyűlt vendégek az intézet helyiségeit tekintették meg. Majd lakására hajtattott Ő Excellenciája, mely dr. Krasovecz Ignác, a közegészségügyi tanács tagjánál volt s először Csáktornya város küldöttségét, ezután pedig dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő vezetésével a helybeli összes tanítványokból s a vidékről is tekintélyes számban egybegyűlt tanfőriákat s iskolai hatóságok képviselőit fogadta.

A kihallgatások után Ő Excellenciája meglátogatta Festetich Jenő gróft Zala-Ujvárot, míg az ünnepelő közönség a Zrinyi szállodában rendezett társasáéhoz várta ünnepélyes hangulattal Ő Excellenciáját, egyuttal szeretett országgyűlési képviselőjét.

A 95 terítékű társas ebédén az első szónoklatot Ő Excellenciája mondotta, hazánk apostoli királyára I. S. Ferenc József Ő Felségére. Ziegler Kálmán Ő Excellenciáját köszöntö fel. Majd újból Wlassics Gyula remek beszédjében gyönyörködött a társaság, ki mint a kertület országgyűlési képviselője, a szabadelvű politika helyes irányáról emlékezett meg és a szabadelvű párt látszólagos elhajlásáról, mely a volt nemzeti pártnak politikai egybeoldását teremtette meg. Végül háláérzetét fejezte ki Csáktornya választó közönségének s nagyérdemű polgárainak, kik bizalmukkal őt küldték az országgyűlésbe. Zakál Henrik ügyvéd a főispánra; Főispán Ő méltósága Zalavármegyére; Vollák Rezső ügyvéd a megye szeretett alispánjára; Csertán Károly alispán Pálya Mihály igazgatóra s kartársaira; Pálya J. M. a tanfelügyelőre; Ruzsicska Kálmán dr. Ziegler Kálmánra és a gondnokságra; Csertán Károly alispán az egyházak s a katonaság itt levő képviselőire emelték poharat. Seregélyi Szilvágyi s Schwartz tiszttai után Wlassics Gyula Ő Excellenciája rövid búcsuszóval mondott s a lelkes társaság élénk éljenzésétől kísérvé, elhagyta a termet, és a legszebb emlékek hátrahagyásával, a gyorsvonaton elutazott Csáktornyáról.

és nem megy el a Hofbräuba, ép úgy nevelés tárgya lesz, mintha Rómából térne vissza, anélkül, hogy a papát látta. Az udvaron az a vidéki ember szemét káprázatot néptömög éjt bálmulatba amely részint állva részint ülve, élvezi a világ legjobb és talán a legolcsóbb sörét, a Hofbräut. Kis ajtón továbbmenve, s óriási kiterjedésű oszlop-oszarnokba lépve, oly kép tárul szemünk elé, amely örökké emlékeztetünkben marad. Egyszerű faasztalok mellett, minden teríték nélkül ül itt egymás mellett a legzadagabb a legzadegényebb, a művész, a napszámos, a közlegény, a tiszt. E helyen a müncheni nem ismer különbséget! És hozzá ez a romlatlan, ösztönszerű kedélyesség. Ennyi ember kiszolgálására elegendő 6-8 pincérnő és ezek is csak az étkeket hordják fel, mert a sörért maga a közönség megy. A falon egymás mellett állnak a literes kancsók, mindenki maga emeli el a kancsóját, a kuthoz megy, kimossa és egyik csaplar legénynek adja át, ki azt rögtön vissza szolgáltatja a legjobb, legfrissebb sörrel, amelyet csak valaha itam. És mi az ára egy liternek? 24 fillér, 15 kr. o. é. A ki nem szokta még meg ezt az édes, mézes, illatos sör, azt egy kancsó máris jól elkészíti, de a müncheni Künderek kik 12-14 kancsó isznak ki egy ülésben, kineveik ezeket, mert ők még ezen record után is egyenesen állva hagyják el a sörgyárat.

Csaknem egy álló órát (öltöttem el ismét ezen a münchenieknek szent helyén, bálmulva ezt a pezsgő jó kedvet, ezt a valódi nép életet, melynél az ember egy századdal vis-zaképzeli magát a

kedélyesség korszakába, feledve mindazt, a mi bennünket a mi korunk, ideges XX. századunkhoz köt. Ez a bajor város fővezetése.

A Hofbräuhäusern kívül van azonban Münchenben még vagy 15-20 nagy sörgyár, melyeknek gyártmányait naponként egész külön vonatok viszik szét a szélről a minden irányban. Münchenben minden ember sör iszik, hogy milyent, az mind egy, mert tény az, hogy bármilyent is iszik, az kitűnő.

Ami az idegen figyelmét még lebilincseli, az abból áll, hogy a vendéglőkben és kávéházakban, mely előbbieken nincsen hiány, mindenütt pincérnők szólnak. Egy nagyobb vendéglőben 20-25 ilyen egyenruhás (fekete ruha, fehér köntény) igen csinos, csaknem kizárólag szőke pincérnői sereg dörövízi az embert mely dörövízi őszintén megvalóval sokkal kellemesebb benyomást gyakorol, mint nálunk a pincérek mogorva tekintete.

A kávéházak királya: a „Luitpold”, melyben egymás mellett 16 tekeasztal áll. A kávéház egyéb részei és annak nagysága ezen egyetlen adathoz mérten nagyon könnyen elképzelhetők.

A bajor főváros egy másik kiváló látványossága a királyi múzeum melyet még Miksa király alapított. A sok múzeum között, melyeket eddig bejártam, sohasem akadtam oly érdekesítő, remek dolgokra, mint a bajor múzeumban. Hogy mennyi kincs, régiség és drágaság van itt összehalmozva, azt leírni lehetetlen; azt látni kell és az ember megközelítő fogalmat szerezhet akkor mindama nagybecsű műrő, melyet ez az impozáns épület

rejt magában. Egyik teremben látható az oly szerencsétlen véget ért I. Lajos bajor király volt díszágya, mely egymaga millió márkába került.

Hogy München esőrángu művész- és zené- városa, azt mondanom sem kell. A festőművészetnek itt van második hazája, míg a Wagner-zene — ha úgy mondhatom itt született; itt lett az a, a mi ma. Póssart, az udvari színházak jelenlegi genialis intendánsa, egészen jól cselekedett, a mikor elhatározta pár évvel ezelőtt, hogy évenként előadatja Wagner operáit egy hosszabb, 2 hónapra terjedő ciclusban. Ezen mintá-előadások, — mint a hogy őket nevezik — egy fő vonzóerejét képezik a nyári és őszi idénynek, mert roppant nagy azon idegenek száma, kik nem kiméve társadalmi és költészet, a legvárobb vidékekről jönnek ide, hogy ezen előadásokat meghallgassák.

München mostan grande attractionja, a német sport-kiállítás, a melyről jövőre akarok — ha időm megengedi, — röviden beszámolni.

München, 1899. június 27.

Hölgyek és a kerékpár.

Nemrég olvastam egy tárcát, a mely főlé ez a cím volt írva: „Kerékpárt a hölgyeknek.”

Hát bizony, ez a cím, mint a tárcá írója maga is elismeri, nagyon kibívó. A „Zala” hasábjain olvastam már több cikket és tárcát, a melyek

Olcsó kölcsön.

A ki éber szemmel kíséri a nagy bankok és más egyéb pénzintézetek működését, a ki továbbá az egész Európában uralkodó pénzügyi viszonyokat figyelmére méltítja, az egy sajtószerű eredményt vehet észre. Olcsóbb lett a kamat mindenütt.

A mig ezelőtt 6 vagy 8 százalék kamathasznót ügyeltek elérni a különböző pénzintézetek, most már négygyel és ötrel is nagyon meg vannak elégedve.

A takarékpénztárban hemzseg a betét, pedig már 4 forint interest sem adnak 100 forint után, csak 3 ft. 50 krt egy évre. S ha kérjük: kinek van ebből haszna, azt látjuk, hogy mindenkinek inkább, mint a népek.

A nép, mely nem takaríthat meg száz és száz forintokat csekély keresményéből; a nép, melynek nincs módjában, hogy jó időben félrerakhaosson és gondolhasson a hét sovány esztendőre: szükség esetén alig hogy kölcsönt tud szerezni. Igen, ha gazdag embernek van szükség a pénzre, az könnyedén kaphat akár milyen nagy intézetnél kölcsönt, négyes kamatra is. De mit csináljon a szegény nép, ha megszorul? Ha elverte buzáját a jég, ha elpusztította házat a tűz, ha betegség folytán pénzzavarba jut, hova forduljon?

Mennyi nehézségen kell keresztülvergődni, mig egy vidékebeli hitelintézetnél, takarékpénztárnál kölcsönbe felvehet ötven vagy száz forintnyi összeget. Levonnak ebből mindenféle költségre egynehány forint előre, ugy, hogy 85—90 forintnál többet nem igen kaphat kézhez; pedig százat kell visszafizetni. És ha nézzük, hogy milyen kamatra... Nem ugy, mint a jómódu urak 4—5 százalék kamatra, hanem névleg 8-as kamatot fizetnek, de a költségek és egyéb levonások hozzászámításával 10—12 percentet is fizet a szegény ember.

Biz' ez nem jól van így; ezen segíteni kell. Könnyíteni kell a módon, hogy a szegény tanító, lelkész, iparos, vagy földmives, a ki talán nem is a maga hibájából

szorult meg egy kisé, ha pénzt kell kölcsönbe felvennie, könnyebben jusson segílyhez. Hisz ha nem segítünk emez állapotokon, úgy vérszopó uszorások körmei közé kerül a szükségben szenvedő; s ha egyszer odakerült, nem mászik ki a karmai közül, mig csak egy csöpp vér is van testében.

Főleg olcsó kölcsönöket kell adni a népek. Intézkedni kell, hogy 4—5 százalékos kamatra vehessen fel pénzt, ha szükség van rá s jó kezesre vagy ingatlanra van, mire a kölcsönt betáblázni lehet.

A vidéki hitelintézetek s takarékpénztárak szállítsák le a kamatot, mit az adónak fizetni kell. Akkor majd jobban fog boldogulni a n p s akkor majd megérzi ő is azt az áldást, a mit a pénzpiac bősége létesít.

Ugy halljuk: a kormánykörök már keresik a módot, melylyel ez állapotokon segíthetnek. Törvényjavaslat van előkészüloben a hitelintézetekről, hogy azokban nagyobb rend legyen s hogy könnyen felülvizsgálhassák a számadást. Erre szükség is van. Koppintson is a kormány azoknak körmére, a kik a népet segítség helyett kiszipolyozzák s gondoskodják arról, hogy ez intézetek olcsóbb kölcsönöket adjanak a népek.

Kereskedelemügyi m. k. r. minster.

Posta és távirda vezérigazgatóság.

38633/99 szám.

Pályázat.

A m. kir. posta- távirda és távbeszélőnél betöltendő 185 gyakornokjelölti állásra ezzel pályázatot nyitok.

Ezen állásokra az 1888 évi 1-6 törvényeikk 14-ik §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával sikerrel végeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítványal feldehetlen előfeltüket, közhatalosi orvosi bizonyítványal pedig ép és egészséges, a posta és távirda szolgálataira testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni.

A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi

posta- és távirda- igazgatóságok foyják betölteni szám szerint minden igazgatóság tizenötöl. (15).

— A sajtókezdegy irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelt kérvények, a már közszolgálatban állók által előjáróságuk, — a közszolgálatban nem lévők által pedig az illető főosztálybó, vagy polgármester utján folyó évi július hó 31-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmatlanságot óhajának nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zarárdi posta és távirda igazgatósághoz nyújtandók be — amennyiben az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, később érkező folyamodványok is elfogadhatnak.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és távirda igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki szintén felfogadást irat végleg határoz.

A felfogadott posta és távirda gyakornokjelöltek eskü helyett, ezt pótló fogadalmat tesznek, egy (1) forint napidíjban részesítettnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba.

1.) Állásukat az illetékes posta és távirda igazgatóság felhivására folyó évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másképen rendelkezik, ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2.) Kötelesek a posta és távirda igazgatóság által kijelölendő hivatalnal, — melynek legyelemi hatósága alatt állanak, — a posta és távirda kezelést gyakorlatilag elszájtítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni.

3.) 1900 évi szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetőleg Zágrádba loznak a helyezetteti, a posta és távirda tisztképző tanfolyam szabályszerű halgatására.

4.) A posta és távirda tisztképző tanfolyam tartama alatt, mint annak rendes hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beiradási és tandíjakat is, ha ezek alól a szabályzat alapján föl nem mentetnek, fizetni kötelesek.

5.) Napidíjajk élvzetében a tanfolyamuk tíz óra terjedő ideje alatt is megmaradnak, de ennek fejében a tanfolyam székelyben levő posta és távirda igazgatóság rendelkezése szerint, szabaddíjnyel szolgálatot tenni tartoznak.

6.) Akik ezen feltételeknek eleget nem tesznek és a kiknek magatartása, vagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, akik a posta távirdai szolgálataira más okok miatt alkalmatlannak találhatnak, a szolgálat illetve ezen próbaképpeni alkalmaztatás alól egyszerűen fölmintetnek.

7.) Azok viszont, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beváltak, a posta és távirda tisztképző tanfolyam szabályszerű elvégzése s az alapviszga sikeres letetele után, posta és távirda

mind helytelenítégg szólók a hölgyek kérékpározasáról; ön, tisztelt uram! talán az első, ki a kérékpározo hölgyeket dicsóttí.

Nincs szerencsém önt személyesen ismerhetni, de merem állítani, hogy ön vagy nem nős ember, vagy ha már házias ember, akkor az ön neje semmi esetre sem biciklizik.

Hogy miből következtetem ezt?

Hát egyszerűen abból, mert megirta a fenn említett tarcaját.

Mit szólna ön ahhoz, tisztelt uram, ha délbén hivatalból, vagy egyéb foglalkozásából éhes gyomorral hazatérve, neje azzal fogadná hogy: „kedves férjcsakém, ne haragudjál, ha az ebéd ma egy órával később készül el, mert tudod egy kis kirándulást csináltunk X. Y.-nével kérékpáron és bár gyorsan hajtottunk, de hát mégis hiányzik az a kis idő.” Mit szólna ehhez az ön éhes gyomra?

Nem ismerem az ön természetét, de én — a milyen haragos természetű vagyok — tudom, hogy először is egy nagyot káromkodnám és azt kívánnám annak a kérékpárnak, hogy a kezeim közé ne kerüljön, mert ugy' darabokra zuzom, hogy sincs az a malakotás, aki össze tudja szedni. Végül aztán elmennek a vendéglőbe ebédelni és az arát leszámítván a feleségem konyhapénzéből. Az ebből még utólag támadható zavarokat nem is említem...

Egy más alkalommal meg hogy tetszenék önnek, ha este hivatalból, vagy egyéb foglalkozásából fáradtan hazatérve, otthon azzal fogadnak, hogy a gyerekek ma cudarul viselkedtek magukat; játszás közben összevesztetek, a Pistike kitépte az Ilonka babájának a haját, az Ilonka

meg ezért összekarmolta a Pistike arcát és mindketten olyan rettenetes sírást vittek véghez, hogy még most is vörö- a szemük töle. No, meg hogy az üvegszekrényt betörték, az élekkamrában összeszörték néhány befőttes üveget és egyéb károkat is tetek.

Mit szólna ön mindehhez tisztelt uram? Én nem tudom, mert mint mondan, nem ismerem a természetét, de én első sorban is azt kérdezném hogy: „hát a mama hol volt? É s ha azt "feleletet kapnám, hogy „a mama biciklizni volt," hát akkor — már a milyen hírte en haragu ember vagyok — ismét egy nagyot káromkodnám, csak hogy most már azzal a különbséggel, hogy csakugyan darabokra zuznám a feleségem kérékpárját.

Ez csak néhány hirtelenében használt példa, de lehetne százat is mondani, a melyek mind azt bizonyítják, hogy nem hölgyeknek való a biciklizés. És ha ezek önnel megtörténtek volna, nem mondaná ön sem, hogy kérékpárt a hölgyeknek.

Igaz, hogy lehet a főzést a szakácsnéra bízni, a gyermekekre való felügyeletet a szobaleányra, de hát vannak-e olyan megbízható cselédek, a kik a háziaszony felügyelete nélkül rendesen végzik dolgukat. Még felügyelet mellett is elég baj van velük.

Nem való a kérékpározas leányoknak sem, mert leányból lesz az asszony. En legalább akárhányzor nősülnek életében, sohasem venniük nől olyan leányt, aki biciklizik. A bicikliző leánytól hiányzik az a vonzó valami, a mi a leányt leányyá teszi. Annak a leánynak a ki kérékpározasra adja magát, egészen különös,

mondhatni különö lehet a lelki állapota; hiányzik belőle a naivság, a szendeség, a mely tulajdonságok képezik főleg egy leánynek szép jellemét.

A mai társadalmban a leányok nemükre való tekintettel, kell hogy egyes cselekedeteikben szüleik által korlátoztassanak, mar pedig kérékpározo mamát, mint „garde-dame"-ot mily nevetesegek csak elképzelni is.

Szabadjára eresztieni őket kérékpáron pedig kissé vesszedelmes volna. (Bocsnat hölgyeim! Mindenesetre tisztetem a kivételt képezőket.) A fiatal madár is, ha saját szárnyaira kél, csak nagy ügyvel-bajjal tud visszarepülni fészkebe és ha visszajut, nagyon gyakran meg van sebezve...

A kérékpározo hölgyekben némi irigység is lakozik; irigy ik a férfitol a férfiaságot és ügykeznak őt utánozni, pedig a nő csak akkor nő, ha női hivatásának tesz eleget. Mindenki tudja azt, a mit neménel a hivatásnál fogva tennie kötelessége, mert „a hegy ugy sem megy Mohamedhez"!

A kérékpározas teszedző foglalatosság az igaz, de taláthatnak a hölgyek a háztartásban elég testedző foglalkozást, nem okvetlen, de feltételezen sem szükséges ehhez a kérékpározas.

Ön tisztelt uram, nem látott még „lőző kanálal írni, iróttalal rántást keverni" én meg nem tudom elképzelni a női hivatás teljesítését kérékpáron!

Eszk után tisztelt uram, engedje remélnem, hogy a hölgyek kérékpározasát helytelenítő tabbor még magában a hölgyek körében is csak gyarapodni fog.

Fehér Igndc.

gyakornokká nevezetnek ki az 1898 évi IV. t. c. 11-ik §-ában megállapított segélydíjjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek évi 500 forint; különben évi 400 forint járandósággal, a posta és távirdu tisztiképző tanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letételével pedig igényt szerznek a X-ik fizetési osztályba sorozott az 1898 évi IV. t. c.-ben meghatározott illetményekkel járó posta és távirdu tisztai állásokra, s ha ily állásokra hely hiányában hiánya miatt egyelőre kinevezhetők nem lennének, addig míg kinevezésük bekövetkezik, posta és távirdu segédtiszt minőségben nyerneik alkalmazást.

Budapest 1899. június hó 11-én.

H I R E K.

— **Új ezredtulajdonos.** Háziezredünk, a cs. és kir. 48-ik gyalogezred, mely Ernő főherceg nevével viselt, új ezredtulajdonost nyert **Ferdinánd főherceg** személyében. Az új ezredtulajdonos **Ferencz Ferdinánd** és **Ottó főhercegek** testvérbátyja, 31 éves és a tiroli oszár-vadászok 3-ik ezredének parancsnoka Bécsben. Az új ezredtulajdonos táviratilag értesítette **Csanády ezred-parancsnokot**, hogy ő Fellege őt vezette ki ezredtulajdonosná és az alkalomból melegen üdvözölte ezredét.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Zalavármegyében a muraközi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Neusiedler Jenő helyettes körjegyzőt, a pusztamagyaródi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Novacek Imre h. körjegyzőt, a tapoleai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Csillag Ernő másodjegyzőt nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Egy ifjú halála.** Hoch Géza, a helybeli Hoch Fülöp kovácsmester fia, ki Budapestén **Láng L.** gépgyárban volt alkalmazva, néhány hónap előtt súlyos beteg lett vissza a szülői házába. A gondos ápolás tán meghosszabbította néhány nappal a fiatal életet, de a sorvadás betegséget romló munkájában megakadályozni nem tudta; — Hoch Fülöp június hó 28-án életének 21. évében elhunyt. A szerető szülők és testvérek gyászában sok jó barát és ismerős osztozik; részt vesz ebben az elhunyt volt főnöke is, ki magát a temetésen képviseltette, koszorút küldött a koporsóra, melyet a Láng-gyár hivatalnokai is megkoszorúztak.

— **Az ovodák záró ünnepsége.** A nagykanizsai Kisdiednevelő Egyesület közsegélyezett ovodáinak jun. 29-ikén (Péter Pál napján) délután volt a záró ünnepségök a nádorutcai ovoda kertjében. Az ünnepségen az egyesületi választmány részéről megjelentek: **Vidor Samuné, elnök; Wuzsi Lajosné, Neu Albertné, Farkas Vilma** választmányi tagok; **Révész Lajos, titkár** és **Neu Albert** pénztáros. Az érdeklődő szülők és rokondok közül is többen eljöttek meghallgatni a kisdiedek szavatait és énekeit. Az ünnepély megnyitása után a kiskanizsai ovoda növendékei vonultak fel **Szabóné Kozó Anna**, ovónő vezetésével; majd egymásután következtek a Petőfi-utcai ovoda növendékei **Hajgató Janka** ovónő, — az Arany-János-utcai ovoda növendékei **Lenkei Malvin**, ovónő, és végre a nádorutcai ovoda növendékei **Berezkyiné Bónay Matild**, ovónő, vezetésével. A kisdiedek bátor, értelmes szavatai és vidám, kedves éneklése mindvégig gyönyörködtették a jelenvoltakat. Kár, hogy az intéző körök nagyobb és melegebb érdeklődést nem tudósítanak a kisdiednevelő ügye iránt. Volt pedig idő, mikor Nagy-Kanizsán egy-egy ilyen ovodái

záróünnepség valóságos ünnepe volt az irányadó köröknek és az intelligens közönségnek is.

— **Adóforgyalások.** A III. oszt. keresetadó kivétől bizottság június hó 28-án megkezdte működését. A kincstár képviselője — mint meggyőződöttünk — nem ragaszkodik mereven javaslatához, sőt 40—50 százalék engedményt is tesz, de mind ennek dacára az adófelelmes általános, mert a háromszorosan, négy-szeresen emelt összegből a kincstár érdekei szem előtt tartásával is nagyon könnyű 40—60 százalék engedményt tenni.

— **Szabadságot tanár.** A nagykanizsai polgári leányiskola rajztanárja: **Papp Miklós**, ki jelenleg Gleichenbergben van kúrán, kérvénnyel fordult a községi iskolaszékhez, hogy egy évre szabadságot adják. Kérvényéhez két orvosi bizonyítványt is csatolt, melyekből kiténik, hogy legalább is egy évi teljes pihenésre van feltétlenül szüksége. A községi iskolaszék június 30-ikán d. u. 5 órakor, **Eperjesy Sándor** elnökölete mellett tartott ülésében tárgyalta a kérvényt s **Papp Miklós** tanárnak az egy évi szabadságot megadta. A helyettesítés iránt azonban — mivel a szabadságot tanár az ipariskola szolgálati kötelekében is áll — az iskolaszék teljesen a maga hatáskörében nem intézkedhetett, hanem elhatározta, hogy e tárgyban megkeresi a városi tanácsot is, mint iparhatóságot.

— **„Te Deum.”** Nagy-Kanizsa tanintézetében június 29-én volt a „Te Deum.” Hálandó istentisztelet után a tanulók még egyszer és utoljára gyülekeztek az egyes osztályokban hol megkapták az Ertesítőt és bizonyítványt. És azóta a város egyes helyeire lesimult a vakáció hangulat. Az iskola-épületek környéke és játszótérek csendesek, néptelenek.

— **Szoborleleplezés Rigyácon.** A rigyácsi uradalmi kastély parkjába özv. palliai **Inkey Kálmán** született **Szemző Luiza** „**Lourdesi Mária-szobrot**” állítottatott fel, melynek leleplezési ünnepsége június 21-ikén volt. Ez alkalomra **Tuboly Viktor** a következő emlékorokot írta:

Üdvözlét és áldás szálljon
A bájos urnóra,
Ki nem csak jó honlány, de a
Vallásnak is őre.

Im, kertjében szíve szerint
Két szép oltárt emelt!
E magasos tőny lelkesít
Minden igaz kabbelt.

Lelkesedünk az Urnóért
És a hatás alatt;
Szívemben is egy sóhajtas
Virág gyantán fakad.

Kívánom hogy „Luiza” napját
Még sokszor megüljük,
S a kápolna szent emlékét
Vele ünnepeljük.

És a grófi családdal egy
Koszorúba fova:
Éljen a hon aja vallásért
Rigyácz szép asszonya!

— **Elmaradt vendégek.** Lapunk megelőző számában **Jeszenszky Dezső** szintársulata négy napi vendégszereplését jeleztük és teljes őszinteséggel kinyilatkoztattuk, hogy a vendégszereplés olyan körülmények közt és olyan időben jönnek, mikor az ember nem

szívesen lát vendéget. Időközben itt járt a társulat titkára is, ki meggyőződhetett kijelentésünk alaposágáról, mert a vendégek, a színészek, úgy látszik nem jönnek. Július 1-ére volt az első előadás jelezve, de midőn e sorokat írjuk, még nincsen sem színpad, sem színlap és így biztosra vehetjük, hogy nem lesz színészet sem. Részünkről csak helyeselhetjük **Jeszenszky** abbéli elhatározását, hogy a kanizsai vendégszereplésről lemondott, mert az adott körülmények közt tényleg ez volt a legokosabb, amit tehetett. — Lapunk zártakor **Jeszenszky** színigazgatótól **Körmendről** azon távirati értesítést vettük, hogy „**a szándékolt előadások egyelőre elhalasztatnak.**”

— **Tízoltó-mulatság.** A nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egyesület I. évi július 9-én a sánci vendéglő mulató kertjében érdekes mutatványokkal összekötött, játékonvezető táncvigalmat rendez. A tiszta jövedelmei a zenekar és ruha-alap gyarapítására fordítják. A belépő díj személynként 20 kr. A kivonulás d. u. 3 órakor az Erzsébet-térről történik.

— **A herceg jön.** Sopronnegye egyik hercegi uradalom vendégszereplést a minap a Nemzeti Színház egy szépségéről híres művésznője, **Jeszenszky** társulatánál. Négy estére ment el, de mi tagadás, közönség már az első két estén se volt; nem használt se a szépség, se a művészet s az igazgató borus képpel járkált föl a alá.

— Ne féljen, nagyságos asszonyom, fordult egyszerre a művésznőhöz, holnap zsutolással tele lesz a színház.

— Alig hiszem, hogy csodát tud tenni, felelte a boszus művésznő.

Főlvirradt a másnap, a kis város lakói csodálkozva látták, hogy a főúton a színház szolgál két hatalmas, koronás karosszékkel cipelnék végig. A bentlentesek megkerdezték az igazgatót, hogy mit jelent ez. A direktor eleint mosolygott, hajlongott jobbra-balra, mintha nem akarná megmondani, de végre halkán fülébe sugta a bentlentesek:

— Ne adja tovább „Titok... Este itt lesz a herceg. Felóra múlva titokban az egész város tudta már, hogy itt lesz a herceg s egy óra múlva az esti előadásra nem lehetett már jegyet váltani; ember ember hátán tolongott s kidagadó szemmel bámulta a két koronás karosszékkel, mely közvetlenül a színpad előtt várta az uradalom birtokosát. Az előadással senki sem törődött, mindenki csak a széket nézte, de hiába, a herceg csak nem jött, holott véget ért már az első felvonás is.

— **Ilja!**... A herceg nagy ur, az későn is jöhet. Sőt későn is jön! vigasztalta magát a közönség s a második felvonásban kettőzött buzgóssággal nézte a karosszékkel. Soha karosszékkel még nem bámultak úgy meg, de hiába minden ügyekezeti, a nagy urnak híre-nyoma sem volt s a második felvonás végével a közönség haragosan ment haza s nem egy ajakról rebbent el a rüpké sohaj:

— Csalás!

De a director boldog volt s előadás után ragyogó arccal szólott a művésznőnek:

— Ugy-e, hogy csodát tettem.

S nevelve ölelte át a két üres, de jövedelmező karosszékkel.

— **Parasztreguliak július havára.** Ha július 2-án esik, szokás szerint ezután 40 napig esik. Szent Boldogasszony napján sarlót vágnak a vetésbe, kezdődik az aratás. Ha e hó 2-én esik, elrontja a dió és gesztenye termést. **Mérges Margit** (13-éka) ricán vizit el vihar

WEISZ JAQUE

butorraktárában Nagy-Kanizsán.

Készletben tartanak mindenemű a legegyszerűbbtől

a legdiszesebb, finom ónémet, barokk, roccoco styll, gyöngyházzal berakott stb.

háló- ebédlő és salon szoba butorok,

továbbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltébb árak mellett kaphatók.

— Képes árjegyzék kívánatra ingyen küldetik. —



nélkül. Margit napi eső rongja a szénát, diót és mogyorót. Jakab nap előtti világos éjszaka (25-ike) és vidám hajnalpír a paraszti boldogsága. Amilyen az időjárás Jakab nap délielőtti, olyan lesz karácsony előtt, amilyen pedig délután, olyan lesz karácsony után. Derűs napvilág hideget, eső meletet hoz. Jakab nap körül eső kárt okoz a tölgygubac-ban. Dörögvény, ha a nap az oroszlán jegyében van, bajt okoz a vetésben.

Ha Anna napján (26-ika) a hangyák bolyokait alkotnak, esős telünk lesz. Ignác napi (31-ike) eső langyos telet hoz. Szept kánikula termékeny esztendőt hoz.

Szép idő lesz: 1. Ha nyugati széljárás van, 2. Ha a sármányok szorgalmasan énekelnek, 3. Ha reggel, este, a kéményfüst egyenesen az az égnek száll, 4. Ha az eső köddé válik; ha porzik. Rossz időjárás lesz: 1. Ha napkeleten széljárás van, 2. Ha a holdnak sárgaszínű udvara van, 3. Ha a nap kora hajnalban kizökken, kiugrik, 4. Ha derűs idő után a magas hegyek ornat felhők takarják, 5. Ha a kakasok naple nyugta után kukorékolnak, avagy valamely magaslaton hallatják hangjukat, 6. Ha a buza magja kévékben fekvőben, pattog, 7. Ha a fák nedvedesnek, 8. Ha távolba hallatszik a harangszó, 9. Ha a hark a vízből kiugrandoznak.

Kilépés a piarista rendből. Friedry Géza tanár a nagykanizsai gymnasiumnál a piarista rendből kilépett és a petrozsényi városi gymnasiumnál fogadott el állást.

Tanári jubileum. Perger József, a nagykanizsai főgymnázium tanára június hó 20-én töltötte be tanárkodásának negyedszázados évfordulóját, mely alkalmából ugy egykori, mint jelenlegi tanítványai, nemkülönbön egykori iskolatársai részéről többrendbeli kellemes meglepetésben részesült a jubilán, ki a helybeli gymnasiumi kollegái közül hetet mondhat egykori növendékének. Az üdvözlésre a következő tanulótársak jelentek meg: Szekeres József dr., Fesselhofer József és Gözöny Sándor.

A toaszt és az ivás. A toasztozás, vagy magyarosan: felköszöntés régi tiszteletreméltó szokás, melynek eredete egész a pogány korig vezethető vissza. Az ókori népek az isteneket köszöntötték fel ünnepeiken. Később a hatalmasokat, fejedelmeket és vezéreket tisztelték meg a felköszöntéssel, míg végre a felköszöntés a megtiszteltetés általános formájává vált, amelyet lakomák alkalmával barátokkal szemben alkalmaztak. A XI. századig minden szeszes italt melegen ittak; a szegények izzó szénét vagy vasat dobtak az italba, a gazdagok pedig izzó aranyt. Angliában pirított kenyérszeletet dobtak azon melegen a sörbe vagy borba, a maradék pedig és a pirított kenyér, vagyis a „toaszt” a megtiszteltetés jutott, a kit felköszöntöttek.

Nevezetes toaszt volt az, a melyet az angol főurak egy ízben a hatalmas és kegyetlen VIII. Henrik király szíve választottjára: Boelyn Annára, „Anglia legszebb asszonyára” ittak. A galán urak ugyanis a szép uralkodóné fűrdővizéből merítették meg poharukat és „az édes italt” egy hajlégra kiitták a királyné egészségére. Csak VIII. Henrik adott előnyt a bornak, mondván, hogy a toaszt ugys neki marad.

Egy kis statisztika. Franciaországban a harmadik köztársaság megalakulása óta vagyis 1870 szept. 4-től mostanáig, az alábbi kimutatásból látható, hogy az egyes tárcák hányszor változtatták gazdáikat:

A külügyi tárcának 39 gazdája volt; Ducazes herceg 5 kabinetben viselte azt; Freycinnat 4-ben, Honataux, Thourens és Ribot 3-ban.

A földművelési miniszterium 1881-ben lett Franciaországban szervezve és azóta 24-en viselték a tárcát: Viger 5-ször, Bourgeois 3-szor, a többiek 1-szer.

A belügyi tárcának 47 tulajdonosa volt. Az igazságügyinek 40; a tengerészetnek 41 Jaurégui berry admirális, 4-szer; Krauz, Barbey és Lokroy 3 ízben voltak tengerészeti miniszterek.

A közmunkák tárcája 42 gazdát cserélt. A gyarmatügyi miniszterium 1893-ban lett szervezve és 7 minisztere volt azóta.

A posta és távirat miniszterium 1879-ben szerveztetett és megszűléseig vagyis 1897-ig három minisztere volt.

A kultuszminiszterium 1873 május 18-án szerveztetett, de már 8 nap mulva meg lett szüntetve s így csak egy minisztere volt.

A szépművészetek miniszteriuma 1881-ben szerveztetett, de már 1882-ben ezt is megszüntették s ennek is egy minisztere volt.

Szesszen tehát 438 kabinet 11 miniszterrel volt ezen idő alatt Franciaországban.

Népesedési mozgalom. Városunkban a folyó év első felében született 395 gyermek és pedig: törvényes házasságból 175 fiú és 163 leány; házasságon kívül 35 fiú és 22 leány; kirek 3 esetben születtek és pedig 2 esetben leányok és 1 esetben fiúk; halálúrok száma 366, (mult év hasonló idő szakában 307.) és pedig: 185 finemű és 172 nőnemű; halva született 8 fiú és 1 leány. Házasság kötése száma: 118; vegyes házasság 8 esetben kötött és pedig ág. hitv. ev. férfi és róm. kath. nő között 4 esetben; róm. kath. férfi és ir. nő között 3 esetben; ev. ref. férfi és róm. kath. nő között 1 esetben; gör. kel. férfi és róm. kath. nő között egy esetben.

Buziási hazánk legszénávdusabb vasforral dicsekedő, százado tölgyek és fenyvesek között fekvő mintaszertűn berendezett gyönyörű fűrdőhelye, mely határában a marienbadi, franzenbadi, pyromonti stn. forrásokkal jóval felülmulja. Hirnevesek a hideg és meleg acélfűrdők, vasláp-fűrdők valódi franzenbadi moórűrdőből, hidegvíz-gyógyintézet, uszoda stb. A kellemes buzai fűrdők kiváló sikerrel használatnak: női és férfi nemiszervek gyengeségeinél s betegségeinél, nagymérvű vészegénységénél és minden ebből eredő bántalmaknál, gyomor és belhurtnál, idegrendszer megbetegedéseinél, köszvényinél stb. stb. E legelsőrangú fűrdő tulajdonosa és igazgató-főorvosa Dr. Szerényi Gyula; rendelő fűrdőorvos Dr. Simo Károly. Három irányból vasuti állomás e kies fűrdőhely. Elegáns szállodák, kiutató konyha, mérsékelt árak, különféle szórakozás járulnak hozzá, hogy a n. é. közönség minden tekintetben jól érezze magát. Bővebb felvilágosítást készséggel ad a fűrdőigazgatólag.

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek

Koch György posta és táv. szolga — Vörös Annával. Szabó József napos. — Resnek Jullánával. Tóth József, cipész — Zaobók Teréziával. Herczeg István földműves — Lakács Máriaival.

Mult hét halottjai:

Rein József ir. egy negyedévi, főpincér fia. Rosenberger Ignác ir. 32 éves, szabó. (F. Hahótról.) Fliser Terézia férj. Vincze Ferencné rk. 49 éves, földműves. Pékthy Gusztáv rk. 56 éves, vasuti pénztárnok. Czirmann József rk. 28 éves, bérus. (Szepetnekről.) Vugriac Miklós rk. 62 éves, v. szegény. Fürst Terézia rk. 36 éves, cseléd. Czetti Ilona rk. fel. éves, vasuti lámpakészítő leánya. Davidovics Terézia férj. Bolf Györgyné rk. 35 éves, földműves. Horváth Ignác rk. 59 éves, cserpez. Takács Anna rk. 2 éves, költőné leánya. Pácsoics Vilma rk. 2 éves, kalauz leánya. Imrei József rk. 74 éves, földműves. Hoch Géza ir. 21 éves, magánhivatalnok. Félégyházi Sarolta rk. 15 hónapos, kovácsmester leánya. Tóth Erzsébet rk. 18 hónapos, napzámos leánya. Dani Mária rk. 11 napos, napzámos leánya. Benca István ifjú rk. 3 éves, kocsis fia. Szentés Ferenc rk. 14 napos, napzámos fia.

Kiállítás értesítő.

Gazdasági egyletek a szegedi kiállításon.

A gazdasági egyletek a szegedi kiállítás alkalmából is bebizonyították, hogy hivatott vezetői szükséges életműveire a társadalmi mozgalomnak. Az egyletek által megindított mozgalom szép eredményre vezetett, amennyiben a Bács, Csongrad, Békés, Jász-Nagy-Kun, Csanád, Arad, Teme- és Torontál vármegyék gazdasági egyleteinek sikerült nagyobb szabású gyűjtőmunkás kiállításokat szervezni s ezen kívül valamennyi egyesület számos marha, juh, sertés és lóbol álló kollekciókat is állít egybe a népiesség tenyésztésekből a kiállításban való bemutatás céljából. A kiállításban tehát a gazdasági tevékenység eredményei is méltó arányokban képviselve lesznek.

Gazdák bálja.

A szegedi országos mezőgazdasági kiállításnak van egy vizalmi bizottsága is, amely a látogatók szórakoztatásáról gondoskodik, ünnepeket, vizalmakat rendez. Ez a bizottság is megkezdte már működését s elhatározta, hogy a kiállítás ideje alatt bált s alkalmi színelőadásokat rendez. A bál előreláthatólag József királyi herceg vendégsége alatt tartatik meg és pedig szeptember 3-án este 10 órakor, a dísz színelőadás után a Tisza-szálló dísztermében. A meghívók nagyon megszabott számban bocsáttatnak ki, mivel a bálon, melyen királyi keregek lesznek jelen, azonkívül budapesti és nagyszámú meghívott vendégek is, akik részére 300 drb. meghívót küldenek azert. A díszelőadást prólóval nyitják meg, melynek a megírására a kiváló magyar költőt Pósa Lajost kéri fel a bizottság. Terve van véve ugyanis egy érdekes és helyi termék előadása is, melyet Terestyéni Gyula írt és mely Szeged történeti múltját mutatja be hatásoképekben.

Frissgyümölcs-kiállítás.

Folyó évi szeptember hó 1-11-ig tartó időközben, Szegeden az országos mezőgazdasági kiállítás keretében friss gyümölcskiállítást is rendeznek. A cél elsősorban a kereskedelmi jelentőségű gyümölcs fajták bemutatása. E célra díszesen berendezett fedett oszronok áll rendelkezésre, melynek előterét egy virágos kertet átalakított 300 m² méternyi park részlet képezi. Ezen a területen külön kis oszronokat emelnek a szeszes italoknak, a gyümölcs és zöltség konzerveknek; lesz külön borkóstoló s virágkötészeti pavillon, ahol a közönség előtt a virágkötészeti módjait izléses kivitelben fogják bemutatni. Hogy friss gyümölcs leghevesebb csomagolási módjait gyakorlatban bemutassák, gyümölcsös csomagolási versenyt is tartanak, pénzdiplakkal egybekötve. A kiállítók arany, ezüst és bronz érmeket nyerhetnek. Bejelentések most már csak korlátozott számban fogadtnak el, cél szerű tehát, ha az érdeklődők mielőbb Buday Bara csoportbiztoshoz fordulnak, (Budapest IX. Üllői-ut köztelek) ahonnan a kiállítás díjazási tervzetet s pontos tervrajzát is beszerezhetik.

Iparosok a szegedi kiállításon.

A szegedi kiállítás rendezőségének a szegedi ipartestülettel történt megállapodása szerint a kiállításban résztvehet a bognár, kovács kocsi-gyártó, nyerges és szíjgyártó, kőtelek, kádár, késes, ács, bádógos, lakatos esztergályos, ostor és nyélkészítő, gubás, szűrszabó, szűcs, kalapgyertyaöntő, szappanos, hentes, rézműves, rézöntő és rostakészítő iparos; megjegyzendő azonban, hogy csak oly cikkeket állíthatnak ki, melyek specialisan mezőgazdasági célokra szolgálnak. A szegedi ipartestület felhívja az iparosokat, hogy amennyiben a kiállításban részt akarnak venni ebbeli szándékuakat június hó végéig jelenthessék be a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál.

Nemcsak Magyarországon legelterjedtebb

Ferenc József keserűvíz

hanem a világkereskedelemben is virágzó kivitelezés helyét foglalja el. Bevásárlásnál nagy ajánlatos csakis **Ferenc József** keserűvizet kérni, nehogy más csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégeknél

GRAPHIC ÍRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozban. — Kizárólagos képviselő és főrakfár

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Prospectussal szívesen szolgálunk.

Szabadka szkir. város kiállítása

Szabadka város törvényhatósága (öldmivességeknek) törvényhatóságától állít ki egy kollekciót, mely legérdekesebb látni valója lesz a kiállításnak. Ezenkívül a szabadkai birtokok is állítanak ki lovakat és szarvasmarhákat!

Törvényszék.

— Végtagyalások és ítélethirdetések.

1899. évi július hó 3-án (hétfőn).

Lopás büntetével vádolt Szv. Bokronyi József névű. Topler (Toplek) Rozália elleni bünyben végtagyalás.

Hatóság elleni erőszak büntetése miatt vádolt Oláh (Ripacs) János elleni ügyben végtagyalás.

Szándékos emberölés büntetékének kísérlete és tulajdon elleni kibágás miatt terhelt Kis Antal János elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntetése miatt terhelt Németh Vilma s társai elleni ügyben ítélethirdetés.

1898. évi július hó 5-én (szerda.)

Lopás és orgazdaság büntetése miatt vádolt Pöles János s társai elleni ügyben végtagyalás.

Hatóság elleni erőszak büntetével terhelt id. Tóth György elleni ügyben ítélethirdetés.

Maganakérelés büntetékének kísérlete, becsület sértés és közönség elleni kibágás miatt terhelt ifj. Tóth Sári Márton s társai elleni ügyben ítélethirdetés.

A közönség köréből.

— Janó, letenyi borbély, levele. —

Az a lebzsinyi Morgenstern Mikluská nem augszig magát; immit kitte egy leveles lapot falami levél hortó neviba; petig azt nem levilhortó, hanem fagy i magát, fagy falami cingos pajdás neki. De akarki meg zírta, kiutelen vagyok az igazsáék sídelmire kigelni; azt írja a leveles labon, hogy in koszvararó vagyok; hát az pizon nem ikas; a ragalmazások csak zanyiban vatyom szigassák, hogy in sütet itt Letinyában megper-faltam, de azuta in soha sem nem perfaltam kosat, itt nincs van egyet sem, ha csak ü nem tynek ide.

Aztot is zírja leveles lab, hogy lebzsinyi Mikluskátul varnak szegin zemberek poldugulasokat, ezek szegin lelki szegin zemberek! sokkal jobb lenne mekmonva, hogy tile varnak polondulusakat; mert ki mást hiszi, utyis meg faty polondulva; mar hogy tudja sekíteni akarkie pajnak iss, ki nem szapad meni ota hun törvin hoznak, igazsáék szolgaitatják. Miuta matyar zorszag fen-alja magát, soha olyan szigyen olyan tyalazat nem törtinte mek kipviselővel! ha ha! nem zerezstik zorszaghabza! ha, ha. Mégis hencge magát azt a Morgenstern Mikluská; azt meri zírni, hogy pandita kipviselőék közí nem meni magát. Vragtedó! Az migis szernyisig! ilyet zírni matyazorszag dicású kipviselőkrul! Elkikde azt a leveles lab zorszaghabz Elnekneg, had tudjanak ki, ki írta ezt lab; had bintessenek mek azt a gazember, csukoj szamo Vragtestavril!

JANO.

Szerkesztői üzenetek

„Az ifjuság”. Ebben a számban már a legjobb aká rittal sem kösölhetők. Legközelebb jó.

„Aszony és aszony”. Nagyon megtörtődtek a közönségek. Mihelyt helyünk lesz, kösöljük. Salves bocánát kérjük.

„Szerelem a nap a holdba”. Ha lehet, legközelebb Eddig folyton kisorsult.

„Az agglégem”. Köszönjük. Köszöni fogjuk. Csaköröszya. Fog-dja meg köszönetünket.

NYILTTÉR.

Nyersselyem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes állományos való kelme — Tusors és Shantung-Pogát s, valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 85 krig méterenként — a legdivatosabb szavó, szín és minőségben. Privat-fogyasztóknak postabár és vámtancon, valamint háshos szállítva, — mintákat pedig postafordulással küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(os. és kir. udvari szállító) Kärlichben. (B)

Magyar lovalás. Svájcha kétszeres lováltóság ragasztandó

TARCSA

GYÖGYFÜRDŐ

Vas megyében.

Glaubersó tartalmú szénsavdus vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vaslap fürdők; Kellemes, hűvös éjszaki; a kényelem minden igénynek megfelelő olcsó lakások; villamvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszeriar, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmait, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

174—10

Évad május 15-től

szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15 ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak, Fevilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgató-ág. Állandó fürdőorvos dr. Rohrer Aladár, t. m. főorvos. Tarcsai Károlyforras különösen mint óvszer járvány esetén, ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgató-ághoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirat-állomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eőr, a Szombathely — PINKAFŐI vonalon, honnan a 80 percnyre (5-6 km.) levő fürdőbe a közlekedést kényelmes ber- és társasokcsik (omnibuszok) tartják fenn: egy négyüléses bérkocsi ára 2 frt 25 kr., társasokcsin egy hely 40 kr.

2205/tk. 1899. szám.

207—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Dr. Dick József ügyvéd mint néha Gáspár Katalin követeléseinek behajtására kirendelt ügygondnok okanzsai lakos végrehajtónak Nink János végrehajtást szenvedő langvizi lakos ellen 100 forint lóke, ennek 1-96 évi május hó 1-étől járó 8% kamatai 10 frt 05 kr. jelenlegi s a még lefelmerülő költségek iránti végrehajtási ügyben a fenn nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a langvizi 98. sz. tjkvben I. 116/a. 360/c. és 75/b. hrsz alatt levett s 98 frta becsült urbéri birtok, — továbbá a langvizi 98. sz. tjkvben I. 185. sz. tjkvbe. Szántó Gábor és neje Kúlich Katalin tulajdonú atjegy-zett I. 265/c, 145/c. I. és 184/c I. hrsz. s 213 frtra becsült urbéri birtok, — valamint u. azon tjkvben I. 172. sz. tjkvbe atjegygyezett I. I. sorsz. jelenleg Cimmermann József tulajdonát képező 100 frtra becsült 4/135 ltrész legelő illetőség

1899. évi július hó 4. napján d. e. 10 óraker

Langviz község házánál dr. Dick József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kiküldési ár a fentebb ki-ert becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -at készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságánál, 1899. évi április hó 8. napján.

GÓZONY,
kir zászki albró

Bámulatos szépséget

lehet eléüni a dr. Spitzer-féle Mária kemészesel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használatá pedig teljesen eltávolítja. A „Diana Fuder“ és „Mária szappan“-nal használva pedig megóvjá az arc bársonyos külsejét a késő öregségig. 82—18

Kapható: Govorkovich János Mária gyógyszerárában Eszék, felsőváros.

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétell. Bővebb levilágosítással, ingyen és bérmentve.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

a/d 9477/R.

209—1

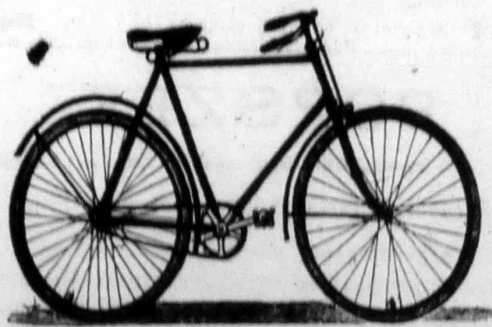
A kézbesíthetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70 §-a értelmében nyilvános árverés útján

f. é. július hó 10-én d. e. 9 óraker

Kanizsa állomás teheraru raktárában kerülnek eladásra, melyhez a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1899. július hó.

Az üzletigazgatóság.



110-^{*} KERÉKPÁR RAKTÁR
UNGER-ULLMANN ELEK

vakkereskedésben
NAGY-KANIZSÁN.

a világhírű „Premier helical“ kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindennemű kerékpár alkatrészek
dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.



Még minden résztvevő aratógépversenyeen, ép úgy 1898. július hó 11-én HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két első díjjal aranyérmekkel lett kiürítelve.

Mc CORMICK

a világ legrégibb arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.
Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ GYÁR-utca 66.

Ájánlják: a legmegbízhatóbb MC CORMICK „HUNGARIA“ kéveköltő

aratógépet, a legtekőletesebb MC CORMICK „DAISY“ marokrakó

aratógépet és a legújabb a legjobb MC CORMICK „NEW 4.“

fűkaszalógépet. 112-17



Legjobb a világon és legkezdőbb.

Legjobb a világon a legújabb.

Mc Cormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességét. Éppink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

Kalküláciosság poloska balha-, konyharovar-

moly-, és háziállatok lelve ellen.

Vapható:

Nagy-Kanizsán:

- Fesselhofer József
- Armuth Náthau
- Balaton Testvérek
- Deutsch Lajos
- ifj. Fischer Ferencz
- Fleischhacker József
- Marton és Huber
- Neu és Klein
- Rosenfeld Adolf és fia
- Schlesinger Izidor
- Schwarz és Tauber
- Strém és Klein
- Weiss és Schmidt

Bares:

- Dorner S.
- Fischer A.
- Fried Lajos
- Herczeg József

Barestelep

- Breuer Ferencz
- Fischer A.
- Klein József
- Mautner M. Béla
- Neumann M.
- Szabó Sándor
- Weiss Sándor



- Berzsenye:**
- Bauer I.
 - Kaufmann I. S.
- Csurgó:**
- Kreissler Géza
 - Schwarz R.
 - Fischer Simon
- Felső-Szeged:**
- Weiler V. és Samu
- Mis Komárom:**
- Berger Miksa
- Nagy-Atád:**
- Nádasi Alajos
 - Zaborsky Károly
 - Zabusek Károly
 - Rotter Bernát
- Nagy-Réce**
- Dedinszky J. g yógysz
- Facs:**
- Schleiffer M. G.
- Perlak:**
- Kramarits Victor
 - Sosterics Pál.
- Süme:**
- Bodis Mátyás
 - Darnay Kálmán
 - Márkus Salamon fia

Zacherlin

nem papirzacskóban!

Egyedűi csupán üvegben valódi!

EZ A SZER IGAZÁN CSALHATÁTLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN-NEMÜFÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpbalélel cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más kőbőrségű cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipész-nél a sántán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szalomon-cipők.

Zágrák, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Aszbestbetűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok megint minden lábujjamban, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelt híve

WEKERLE SÁNDOR.

118-50

Orvuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideig viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjé dr. Kögyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettővátszárú 1 ftl 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 33.500 pár szállítottatt.

Szétkötés oszákis utánvétellel, vagy a pénz nélöleges beklődés mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

KITÜNTETVE

1896. Millenniumi kiállításon arany érdemkereszt és millenniumi nagy éremmel.

1897. Kiszébi nemzetközi vetőgépversenynél első díj: **állami aranyéremmel.**

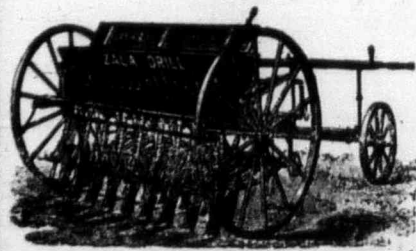
Léval nemzetközi vetőgépversenynél nagy üzemre; első díj: aranyéremmel.

1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenynél első díj: aranyéremmel.

Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára



Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legújabb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT,

szabad, kiváltható kapacuk-lyokkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

sorvetőgépét, „Perfecta” első és igen jó, könnyű vetőgépét; legjobb szer-
továbbá szab. „Perfecta” kezű, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sack-
rendszerű aczelekéit, boronáit, járgányait, szénagyújtót, rostált, trieurait, darálót,
szecska és repavágót, kukorica-morzsolót és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” 12 sz. kézi-toló repakapa és töltőgő, a 10 ftl.

177-20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

BORSZÉK.

gyógyfürdő ERDÉLYBEN, Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-től szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdő-igazgatósg által szubvencionált gyorskocsin. E gyorskocsikra előjegyzést te-
hetni Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány:
Brassó, Csikszerecsa vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Megrendelhető az Igazgatósnál, Borszék.

Kapható mindenütt.

Főelárústónk Szombathelyen:

FELEKI és PAUKIEWICZ urak.

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegy-
zékkel szolgál a fürdő-üzlet igazgatósga Borszék. 186-8

Posta, távirida helyben.

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.

Bécsi Nők köszönhetik Szépségüket



első sorban a legkellemesebb, leghathatósabb és leghíresebb

Original Pasta Pompadour

használatának, mely néh. Dr. A. Rix orvos találmánya.

— Ezen szőpítőszert használata élénk, üde arszínt, vakító szép, ráncz nélküli arszórt ad, még a magasabb koroknak is; — jóállás mellett (elleneszetben a pénz visszaadatik) eltünteti a szőplőt, májfoltozt, himlő-helyességet, vörösfoltokat, kiütéseket és a bőr minden más tisztátalanságát. — Már 40 év óta a legmagasabb arszógok-
nál, művészeknél alkalmazásban van, amiről bizonyítványok és hála nyilatkozatok tanuskodnak.

Ezen szer jószágának és ártalmatlanságának elég bizonyítéka a 40 éves fenn-
állás, mely idő alatt ezerféle arsz találatott fel és tünt ismét el. — Egy táglya ára, mely 6 hónapra elég, 1.50 ftl.

POMPADOUR-TEJ

azonnal tejszíntü fehérre változtat a az arszórt, — még mosás után sem tünt el. — Eredeti árg 1.50 ftl, Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-Puder rózsaszínü, krém és fehér színben 1.25 ftl.

Forduljanak hiszálommal Wilhelmine Rix Dr. Wwe Söhne (Anton Rix und Bruder) Bécs, Praterstrasse 16. címre, kik az egyedül készítői a valódi Rix szereknek. Vételnél csak ólommal zárt csomagokat fogadjanak e,

Raktár Nagy-Kanizsán: KREINER GYULÁNÁL.

BALATON-FÜRED

gyógyfürdő a Balaton metropolisza

Zala vármegyében. Posta és távirida helyben.
Fürdőidény május 21-től szeptember hó végéig.

Azon gyöngye üdülök és mellbetegek, kik Balatonfüred kedvező klímáját előbb élvezni akarják, már május 16-tól itt minden kényelmet — meleg fürdők kivételével — találhatnak. — Tiszta ózonsz, anyho, egyeletes tóparti levegő; égvényes, sós, szénavas, vasas források; juhsavó-, tej-, szőlő-, masszage-gyógymód szénavas, meleg pezsgő- és szénavas hideg fürdők, gőzfürdők, suhanok, balatontavi hideg fürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek igen ajánlják: vérszegénység, görvény, gümökör, csusz, köszvény-, légzőszervek, hurutos bántalmak, rekedtség, vérköpés, gyomor-és bélharut, máj-és lépverbőség, női bajok a idegbántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

Hegyektől védett gyönyörű fekvés, díszes célszerű berendezés, gyógytere sétacsarnok. Arnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, tószano, színelőadások, heti táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. Elegáns lakások a Balaton partján épült Ipoly-udvar, az Erzsébet- és Klótild-udvarokban és a Grand Hotelben, csinos nyaralók, jó és mérsékelt étkezés, table d'hote couvert 1 ftl 50 kr. Szobák 40 krtól 5 ftlig kaphatók. Janius 15-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 20 százalékkal, az étkezés Grand Hotel étteremében 20 százalékkal olcsobbak

Vasuti állomások Siófok és Veszprém Siótoktól Füred gőshajón 1 óra Veszprém-től kocsin 1 és fél óra. Vasuti szezonú jegyek 33 egyharmad százalékos kedvezményvel, menettérti jegyek — három napra — féláron kaphatók. A fürdőintézet rendező főorvosa dr. Muray István, kir. tan.

Lakásmegrendelések előleg beklődése mellett — Lingl Valérián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredü ásványviznek, mely mint étrendü-víz is igen kedvelt, forrástársa: Édeskuty L. ásványvíz-szállító Budapestben; ezen kívül kapható Szemerény János-nál Veszprémben és Lichtnecker Antalnál Székesfehérvárott. Prospectusokkal ingyen szolgál 194-2 a fürdőigazgatósg.

Szerkesztőség:
Városház-épület. Fischel Fülöp könyv-kereskedésben.

szerkesztővel ártakani lehet sapon-kiat d. u. 4—5 óra közt.

Ne intésendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület. Fischel Fülöp könyv-kereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 60 kr)

Nyitótár pótlóóra 10 krajczár.

Előzetesek, valamint a hirdetések: a vonatkozó Fischel Fülöp könyv-kereskedésbe intésendők.

Bémmentelen levelet csak ismert kesekből fogadjunk el.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 6.

Az ülészak végén.

A képviselőház nyugodtan folytatta a kiegyezési s az ezzel összefüggő javaslatok tárgyalását. A parlament mai normális működése mellett bizonyos volt, hogy az országra és a monarchiára nézve oly fontos javaslatok igen rövid időn belül letárgyalatnak és törvény erejére emeltetnek.

E tudatban ugy tekinthették a kiegyezési javaslatokat, mintha azok már le volnának tárgyalva. A parlamentben már olyan volt a hangulat, mintha a jól teljesített munka utáni pihenés vágya lepte volna meg a lelkeket. A hosszú és küzdelmekkel teljes parlamenti munka után ezt a vágyódást senki sem találhatta időszerűtlennek.

Immár nyugodtan tekinthetünk végig Széll Kálmánnak és a kormány- nak eddigi működésén. Az a rövid idő, melyet ez az igazi nagy kvalitásokkal bíró államférfi a kormány élén eltöltött, elég volt arra, hogy hosszú éveknek vajudó munkáját hozza tető alá.

Oriási akadályok és nehézségek tornyosultak Széll Kálmán utjába. A közelmúlt története tesz róla tanubizonyságot, hogy maga a parlament az izzó szenvedélyek tüzeiben mindenféle munkásságra képtelen volt.

Széll Kálmánnak első és legnagyobb érdeme, hogy a parlamentnek háborgását, mely már magának a parlamentárizmusnak kezdte az alapjait döngetni, egyöniségének rokonszenves varázsával, államférfiúi képességének erejével s békülékeny, az összeütöközést s a szenvedélyek felkeltését nem kereső politikájával teljesen megszüntette. Bátor és egyenes fellépése, az ország jogainak védelmében tanusított férfiasága meghódított mindenkit s még az ellenzékét is lefegyverezte. A magyar parlamentben nem volt még tiszteltebb és nagy- rabecsültebb miniszterelnök, mint Széll.

Az ellenzék — egy-két szélbali berzenkedőtől eltekintve — vele szemben a lehető leglovagiasabb álláspontot foglalja el. Ma nem személyek állanak

személyekkel szemben, hanem elvek elvekkal küzdenek. Oriási változás ez, ha a közelmúlt szomorú eseményeire gondolunk. Egy szerteszétzúlló parlament látványán sajnálkodott és aggódott az ország. Eljutottunk a törvénytelenség legszélső periferiájaig. Csak egy lépés s vége a parlamentárizmusnak és sárba van tapodva az alkotmány.

E lehető legkritikusabb helyzetben lépett sorompóba Széll Kálmán. Ő Felsege bizalmául reáharult a nehéz feladat: az ország alkotmányos jogait megmenteni a hinárból, felszabadítani a parlamentet pusztító betegségből s visszaadni a törvényhozás gépezetét a hasznos tevékenységnek s visszaadni a nemzetnek bizalmát jövőre, törvényeinek és jogainak ereje iránt.

Soha el nem muló érdeme marad Széll Kálmánnak, hogy az ország nyugalmát visszaadta. Ha Széll Kálmán egyebet sem tett volna, mint azt, hogy a parlamentben s az egész országban dúló visszavonást megszüntette, már ez

TARCA.

Az ifjuság.*

Írta és a „Társasok” folyó évi március hó 21-én tarított entilyen felolvasata: **Hajdu Gyula.**

A társadalmi élet fájának legzöldebb rügyei legéleterősebb hajtásai az ifjuság, de míg a fa — a szó természetrajzi értelmében — gyökerein át a főből táplálkozik, addig a társadalom életfáját a legzöldebb rügyek, a legfiatalabb hajtások — az ifjuság — táplálják, éltetik, hisz az ifjuság csupa szív, csupa lélek, a valódi élet.

Ha az ifjuságot említjük, lehetetlen azon varázserő leközdeni, mely párhuzamba tőrekszik állítani a tavaszt, a természet ebredését, rügyek fakadását, virágok nyílását, lehetetlen, hogy gondolatainkat észrevétlenül átörpítsük a márciuson, a melyet egészen az ifjuságának vallhatunk, mióta a márciusi ifjak március idusát megalkoták. Miként tavasszal a rügyfakadással, virágyúlással új életre ebred a természet, ugy a gyermeki álmok elvonulása után az ifjukok élérkezéssel kizöldül a szív virága: a remény, szerelem, erősbödik bennünk a lélek ételtője: a hit lelkesedés.

Olyan az ifju élete, mint a virágé, a nyiló

virág möhön fogadja kelyhébe a sugárt, a harmat ételtő nedvet ad, majd litokatos sejtéssel úde szirmai között megfogamzik a gyümölcs, az ifjaknál pedig az eszmék sugara hat lelkük mélyébe, a fenséges harmat — a tapasztalat — megérleli s az eszének átalakulása, belső forrongásuk után kész érett gyümölcsként előfall a tett.

Tavasz — virág — ifjuság oly összetartozó fogalmak, hogy azokat egymástól el sem választhatjuk, a mi ételti az egyiket, ételti a másikat is; a virágnak is, az ifjuságnak is léte első feltétele a szabadság; az emberi életben az ifjuság, az ifjukor az a mi a természetben a kikelet, a virágok nyílása; a mily kedvesek, becsesek a természet virágai, épp oly értékesek a társadalmi élet fájának virágai, az ifjuság, de különösen becsesé, értékessé teszi az ifjuságot a társadalmi életben kijelölt helyzete, miként a fán a legujabb hajtások ugy a társadalmi élet fáján a legifjabb ágak — az ifjuság — legmesszebb esnek a fának törzsétől, így legelsőben vannak kitéve a vésznek, öszszelkőzéseknek, de épp azért a legjobban is megedződnék.

Boldog a virág, ha szabadban van, boldog az ifjuság, ha szabadsága van és az életnek minden esetre boldog szaka az ifjuság.

Ha a történelmi kor első sötétebb szakáiban vagy még előbb, a történelem előtt volt időkbén a társadalmi élet tényezőit keressük, azon meg-

győződésre jutunk, hogy minél távolabb állott az emberiség a polgárosodásról, a civilizációtól, annál homályosabb fogalmával bírt a boldogságnak; hiányzottak még az eszmék, erkölcsi öntudat; a bódogság fogalmát pedig ezek alkotják, a melyek a nemzetek legvalalmasabb erkölcsi tökélyébe a az ifjuságban fejlődnek, azért volt mindig oly megbecsülhetetlen értéke az ifjuságnak.

Mert mi is képezi a bódogságnak alapját?... a megelegedés... vajjon az emberi életnek nemde az ifjuság azon szaka, mely a legkönnyebben kielégíthető? eszményi cél lebegett előttük, tetteiknek mindig erkölcsi értékük volt; távol állt tőlük az anyagi javak hajhászása, leginkább ment az anyagi terhektől, tehát szabadabb, függetlenebb is, mert az anyagi gondok az eszme, az akarat tettekbe való szabad nyilvánításának legsúlyosabb békői.

Mert nem abban áll a boldogság, hogy minden vágyuk teljesedjék, boldoggá csak a sorral való megelegedés tehet, ez pedig csak ott lehető, hol keves a gond, s kinek van vajjon egy ifjunál is kevesebb gondja; házi gondjaik egyáltalán nincsenek s a tulajomó rész legtöbbször egész szekrényét magával hordja, tehát bátran kimondhatjuk, hogy az ifjukor az életnek legboldogabb szaka.

Mennyi hatalmat, fényt, erőt, dicsőséget zal magában a fogalom — boldogság, — hatalom, erő van a boldogságban; mert lelki életünket

Szöllőbirtokosok figyelmébe!

Ojtógummi valamint ojtópamut

állandó nagy raktára

ALT és BÖHM Nagy-Kanizsa.

POSTAI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

elég volna arra, hogy neve kitörülhetetlen betűkkel irassék a történelem ércleppjaira.

De Széll Kálmán a parlament nyugodt munkájának biztosításával csak eszközt és módot keresett nagy feladatoknak, óriási nagy fontosságú munkálatoknak a végrehajtására. Előtünk állt a kiegyezés, a mely körül évek óta folyt a harc. A bizonytalanság állapota óriási vagyoni károsodással járt az országra nézve. De nemcsak anyagi, hanem politikai hitelünk is megdőlt. A külvilág úgy tekintett reánk, mint olyan népre, mely nem képes a maga lábán megállni. Ez az erkölcsi devalválódás még pusztítóbb volt hatásában, mint az anyagiakban való veszteségünk.

Széll Kálmán egyszerre mindent rendbe hozott. Az országot megállította az erkölcsi és anyagi romlás lejtőjén. Biztosította a kiegyezés művét. Nemcsak megvédte a kiegyezés korábbi összes előnyeit, hanem hatékonyabbá, gyakorlati szempontból precízebbé tette a miniszterelnök a 67-iki törvényben biztosított jogait, a melyeket sem félremagyarázni, sem kijátszani, sem elaludni nem engedett.

S íme, ma ott állunk, hogy az a mű, melyet évek óta nem tudott az előbbi kormány törvényben biztosítani, ma már csaknem teljesen tető alatt áll. Néhány hónapnak, jobban mondva néhány hétnek rövid ideje alatt ily óriási fontosságú feladatokat Andrassy óta egyetlen kormány sem mutathat fel.

Országgyűlés.

Július 3.

Két nekrológgal kezdődött a mai ülés. Perczel Dezso meleg szavakkal búcsúztatta el Radó Kálmánt és Zsámbokréti Józsefet, a most elhunyt két képviselőt.

A szombaton letárgyalott törvényjavaslatok harmadszori olvasása után a részvénytársaságok és biztosítási tárgyú javaslatokra vonatkozólag létrejött egyezmény tárgyalatott, melynél Lévy Lajos, a kormányfő egyik fiatal tagja ajánlott a idegen biztosítási társaságok csőjegyzésére és tartaléktőkéjének elhelyezésére nézve néhány módosítást, melyeket Hegedűs Sándor később, a biztosítási ügy rendezésére nézve alkotandó törvényjavaslatnál ígért figyelembe venni.

Ezután került sorra a bankszabadalom és a valutarendezésre vonatkozó javaslat feletti általános vita. Ezt Pulszky Agost nyitotta meg az előadói székéből. Magától értetődik, hogy Pulszky a közös bank fenntartását melegen ajánlotta, a mi a szélsőbaloldalon heves ellentmondásokkal találkozott.

Komjathy Béla a függetlenségi és 48-as párt részéről igen behatóan polemizált Pulszkyval, kivel szemben kimutatta, hogy míg az önálló bank alapjára nem lépünk, Magyarország pénzügyi érdekei nem találnak kellő védelmet.

Utána Kossuth Ferenc szólt föl, aki hosszabb fölhasználásában a Ház nagy figyelmé között kijelentette a maga álláspontját, melylyel a közös bank fenntartását határozottan hibáztatja és kimutatta azon előnyök, melyek Magyarországra nézve beállnának, ha az ország emancipálhatná magát a közös banktól és fölállíthatná a magyar nemzeti bankot.

Július 4.

A kiegyezési javaslatok tárgyalását a mai üléssel befejezte a képviselőház. Ezzel négy esztendőnek hosszú, keserve és helyenkint nagyon válságos küzdelme véget ért. A főrendiház, mely a legközelebbi napokban veszi tárgyalás alá a kiegyezésről szóló javaslatokat, minden jel szerint nagyon hamar fog velük végezni és ezzel a magyar országgyűlés megérdemelt nyugalomra térhet.

A házban a tárgyalás befejezése nyugodt volt Polczner Jenő és Madarász József tartott egy egy

beszédet a közös bank ellen. Ugy a ma felhozott ellenvetésekre, mint Kossuth Ferencnek és Komjathy Bélának tegnapi fejtegetéseire Lukács László pénzügyminiszter felelt hosszabban. Beszédében ismeretes álláspontját védelmezte, hogy a fenálló körülmények között, a mikor a valutaszabályozás nagy művét kell tető alá hozni, a bankügyet nem szabad részkódolatsnak kitenni és ezért, bármennyire elismeri is a külön bank előnyeit, egyelőre fenn kell tartani a bankközösséget. A miniszter hangsúlyozta, hogy a feloyt tárgyalások előtt voltak pillanatok, a mikor nagyon közel álltunk az önálló bank felállításához, de sikerült Magyarországot érdekeit kellően megvédelmezni és miután az Osztrák-Magyar-Bank az összes eléje szabott követelményeknek megfelelő, a bankszabadalom meghosszabbítása csak előnyvel jár.

Ezt az álláspontot Kossuth Ferenc és Komjathy Béla személyes felszólalásaikban ujojag meglátdták.

A vita a javaslatok változatlan elfogadásával ért véget.

Az ülés további folyamán Széll Kálmán Polonyi Gézanak egy még a Bánffy-korszakból elintézetlenül maradt interpellációjára adta meg a választ. A Tipografia munkás-lapnál annak idején történt pénzelkobozást védte Széll Kálmán „elvi szempontból,” bár hozzátette, hogy azóta az elkobozott pénzt visszakapta a lap.

Az ülés végén Rátkay László szep, igazán költői szavakkal felhívta a kormányt kötelességére, hogy a Petöfi halálának 50 esztendő évfordulójára rendezendő ünnepségen vegyen részt. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter azonnal felelt az interpellációjára és kijelentette, hogy egy kormány mint az országgyűlés képviselve lesz az ünnepen, melynek rendezését a Petöfi Társaság, mint leghivottabb faktor, magára vállalta, de a kormány készséggel rendelkezésre bocsátja közreműködését is. A választ az egész Ház helyesléssel kísérte.

Lezvegül Molnár János egy Jászberényben történt vallásértési esetben interpellált.

Néhány szó a szocialis kérdéshez

Irta: Dr. Zolner Béla budapesti ügyvéd.

Többnyire azt találjuk, hogy azok, kik korunk ezen kétségkívül legvitásabb kérdéséhez hozzászólnának, rendszeren nem képesek bizonyos

megnyugtatta; a boldogság feltétele a megelégedés, biztató remény benne az a fény, melylyel a jövőbe vetett erős bizalom a honfi keblet felvidítja, megszenteli, dicsőséggel övezi az ifju egész valóját az önuralom, az önmegtartózkodás s ha a közös kívánja, a lemondás egész az önfeláldozásig, de viszont ezek biztosítják az ifjuság részére a győzelmet is

Mint fentebb vázoltam, olyan az ifju élete mint a virágé, a növényé; a magot elültetik, ott szendereg a természet mély titka s míg egyrészt a földbe gyökereket bocsát, hogy így alapjában az anyaföldhez erősödjve, a természet romboló elemeivel dacolni képes legyen, addig másrészt létezől jelt adandó kibíja a földből, az ég felé emelkedik; az éltető nap kicsalja leveleit, virágát, mohón szivja a halhatós sugárt, ágakat terjeszt, lombdúsít, követeli magának a helyet a levegő-gömbben, terebélyes fáva növekszik, megerik rajta a gyümölcs; a természet ome csodájánál kelet-e nagyobb? s mind ez ama kis elvetett magban rejtőzködött, szendergett.

Ilyen csodás az ifjuság valójája is. Szeregy hűlékben ring a kis bölcső, lakójáról senki sem tud, pedig a legnagyobb kincset rejti, egy anya minden reményét; a kisedő, gagyogni, járni kezd; majd tüzfa-piripán lovagol, bőv az egész világ, a gyermeké; de az öntudat ébredése korlátlan röptét kedvét szűkebb kalitba zárja, ifjává lesz s minél élesebben kifejődik elméje, annál inkább köti egy földhöz, a melynek szeretője az anyatejvel öltödi fogékony keblébe, s míg a hazaszeretet szívós gyökérként mélyen fűzi a anyaföldhöz, a melytől elszakasztva elher-

vad mint a növény, a virág, addig a szabadság, remény akaraterejt emelve a küzdelem, a cselekedés, a tettek terét szőlőti.

Az ifjuság előtt hazáért, királyért nincs nagy áldozat. Ilyen ifjuság emelte pajzsára a honserző Arpadot, ily ifjuságnak hullott hősi vére piros virággént Alpár mezejére, a nemzet eme virága gyűlt össze Pusztaszerezen, hogy rendezze a hon dolgait s a hét halmon megvetették a törvényt, a jog az igazság alapját s ezen ifjuság küzdött: egy ezredéven át lelkesű ve mindig mindenért, mi szép jó, nagy, dicső, szent; büszke volt, de csak az önértet határai között, mint a kőcsag, ez a madár is kitépi legdrágább tollait, ha gyilkos öntől sebezve összevereződik; s mindig megadta ez az ifjuság az Istennek azt, a mi az Istené, a királynak azt, a mi királyé s tudatában annak, hogy az erő könnyebben érvényesül mint a jog, sikra szállt egész erejével az igazságért ezerszer állván szembe száz veszéllyel, mert azt tartotta hogy csak az vesztül el mindenét, aki bátorságát elveszti, és ha talán olykor túl is ragadta a lelkesedés heve a tárgyilagosság határán, de idealizmusa, honszerelme volt mindig az a biztos csillag, mely a napkeleti bölcséket az igaz célhoz elvezette; humanus volt, ha adott valamit a szívéit is hozzá adta, szíve pedig nyílt, tisztavolt mint a szivárvány, nem mint ama dugszagdó, aki szolgáinak kiáltott, amikor a koldus hozzá alalmazásért könyörgött: „dobjátok ki ezt a szegényt, mert meghasad az szívem.”

Ezen ifjuság képe lebegett gróf Széchenyi István a nemzet nagy látoka lelki szeméi előtt, a midőn kaptete mondani a már teljesedésbe menő

igekét „Magyarország nem volt hanem lesz,” s előlépett ez az ifjuság már a márciusi ifjak személyében; megértették Kőlcseyt „Himnusz”-ában, a melyben egy nemzet esd Istenéhez s megértették, hogy a „Hazádnak rendületlenül légy hiva” lelkesítő szótában millióknak sorsa int a hon reménye, az ifju-ág felé.

Ez ezen ezredéves küzdelemben örző anyaként állt az ifju oldal mellett a hölgy. Biztató szava egy hatot szivőkre mint a fáradt földművesre a pacsirtaszó, új erőt nyert a munkára ez, a küzdelemre amaz; a forradalmi hőnőnyok kincsüket felajánlották, apolták a sebesülteket s éjnek éjszakáján koszorúzták meg a mártirok sirjait s midőn már az ellentétek kismulak, az utolsó csaták is lezajlottak, együtt fáradoznak a beke nagy művén, azó a még a tükör is szebben szól a pástortűz mellett, a dalos költők kedvének is röpkébb szárnya támadt; pedig „ök adják a dal hatalmát, a dal pedig úgy kell a magyarád, mint a betegnek a balzsam.

Te pedig urul-madar szállj még egyszer vissza az emlékezet távol ködéből, mondj szép regéket nekünk mai ifjaknak a mult dicsőségeiről, és te színes pillangó lengj az ifjak álmainál, hol az ibolya, nefelejcs illatában nyitja keblét, hol a hajló fű alatt kicsiny bokorban a csalógány bánatosan zokog, hol a sir öten még a kikeő virág is álmaikról beszél, hol az esti szellő remegve áll meg, s még az átróppenő madár is pillanatig megpihen azon ifjak álmai felett, kik éltek, halnak királyért, hazáért.

egyválalásuktól kellőleg őrizkedni. Némelyek azt hiszik, hogy eleget tesznek kötelességüknek, ha az alsóbb néposztályok, jelesül pedig a munkásosztály sulyos anyagi helyzetét fölötté kézserves könnyeket hullatnak; mások ellenben feleslegesnek és nevésségesnek találják a kérdésnek komoly megvitatását. De mint Spinóza bölcsen és találaton megjegyzi: a kultúr szellemnek sem sirnia, sem nevetnie nem szabad a dolgok felett, hanem meg kell őket figyelnie.

Ezen vezérezsméből kiindulva vizsgálódásunk körébe fogunk vonni, mennyiben áll a szociális kérdéssel összefüggésben a tulajdon kérdésével, mert mindenkiféle a tulajdon (s mondanunk sem kell, hogy tulajdon alatt itt és a következőkben mindig magántulajdont értünk), a mit a szocialisták az összes társadalmi bajok egyedül kulforrásának tekintenek s azt hiszik, hogy annak eltörlésével földünk rögtön édenkertté fogna átváltozni.

A tulajdon mint intézmény sokkal régibb, semmint közönségesen hinnék. Minden kétségen felül áll, hogy az emberek bizonyos dolgokra nézve már oly időkből elismerték, a midőn államról és állami törvényhozásról még szó sem volt. Így a természet által önként nyújtott javakra nézve, ha azokat az egyes egyén ösztönös gyűjtötte és tovább időkre készletben tartta. S ha valakinek est az egyéni tulajdon el nem ismerés s azt megtámadni eszébe jutott, bizonyára életét tette kockára. Ilyen esetek azonban a kezdetleges embernél nem ritkán fordulhattak elő és csak a visszavert támadók vérenek árán jutott az emberiség a birtok és az abból folyó jog elismeréséhez.

A földhírtok tulajdona sokkal későbbi eredetű. Valoszinű, hogy az magával a földmivéléssel kezdődik és fejlődik tovább s az ember bizonyára akkor kezdett határvonalat húzni az enyém és a tied között, midőn saját erejével foyt a föld műveléséhez és nem akarta, hogy nehé munkájának gyümölcsét más élvezhesse. Ez kulcsa a föld-tulajdon történelmi fejlődésének s ezen egészséges és az ember természetében örököl fogva rejlik a örökig tartó egoizmusban talála a magánbirtok (mint általában minden tulajdon) létét, okát és magyarázatát. Hogy azonban a mellett a magántulajdon jogosult-e, az az összes jogi teóriák dacára, melyek annak igazolására felállítottak, kétséges volna, s valóban be kell vallanunk, hogy a magántulajdon jogosultságának igazolásánál nem annyira észjogi, mint inkább nemzetgazdasági és szociális tekintetek irányadók.

Nem lesz nehéz ezt bebizonyítanunk.

Rousseau magasztalja a kort, melyben a javak forrása még senkiké, maguk a javak ellenben a természet által önként nyujtva, közösek voltak. De mi sem természetesebb, mint hogy ez a kor nem tartható sokáig. Ha például korunkban mindenki teljességgel vadászhatna és halászhatalna, bizonyára rövid idő múlva sem vad, sem hal nem léteznék, mert még a józanabb elemek sem ismernének határt a pusztításban, ha tudnák, hogy többi embertársaik kíméletlen eljárása folytán a v. d. és halállomány fenmaradása illetőleg azaporodása illuzióriusá válnék.

Még kevésbé lehetne arra számítaniunk, hogy valaki nagy erőfeszítéseket fejtene ki a végül, hogy a tulajd termékenyítő tevé és élvezse, gyümölcsfákat ültessen, némesebb állat- és növényfajokat tenyészessen, szóval ily kulturáladatokat teljesítsen, ha a föld s általában a javak forrása senkiké, gyümölcsei ellenben közösek volnának. Mert bár van idő, mikor az egyes, egyén a lelkesedés pilanatában kéz vagyonát, sőt életét áldozni egy némes eszméért, de köznap hangulat behatása alatt és folytonosan mintegy az egész világról fardozni: erre mint a tapasztalás bizonyítja, az ember kevésbé, vagy éppen nem hajlandó.

Egészen másként áll a dolog, ha a földbirtok magántulajdonban van. Mindenki tudja mennyire összeforr a földbirtoktulajdonosának egész lényével és lelki életével. Mily odaadással műveli az ember saját birtokát, mennyire törekszik az összes lelki és testi erejének megfeszítésével termékenyíteni.

Szóval a gazdaság sokkal intenzívebb, mint a közös birtoknál és ez végre is a közösek javára. Igaz ugyan, hogy a földnek intenzív művelése csak annak tulajdonbirtokát általában teszi szükségessé és ez még nem bizonyítja, hogy annak magántulajdonnak kell lenni; de erre

szint lehet válaszolni, hogy ha tulajdon nagy tömegekben, mint köztulajdon családok vagy nemzetiségiek között osztatik fel, mint ez a tulajdon fejlődésének történetéből látjuk, akkor is bekövetkezik, a nemzetiség elszaporodása folytán az az idő, a melyben annak tagjai között az összetartozandóság érzete olyannyira elenyésszik, hogy megszűnik náluk az a munkaszió, melyet kizárólag a magántulajdonosoknál látunk. S így a magántulajdon behozatának szükségessége csak idő kérdése volna, ami a tulajdon történelmi fejlődésében valóban igazolását is találja. Ami pedig az egyetemes, illetőleg állami köztulajdon s az ugynevezett kollektív gazdálkodást illeti, ez a munkának olynemű organizációját tenné szükségessé, melyben az egyéni szabadság teljesen megszűnne, mely tehát egyenlő volna a szervezeti rabszolgasággal.

Csak a magántulajdon uralma alatt emelkedhetett az emberiség a kulturának oly magas fokára, melyen jelenleg áll; csak egy gazdag és vagyonos osztály kifejlődésével lehet szó a tudomány és szépművészet virágzásáról s a történelmi tanítja, hogy azok az államok lőnek legbatalmasabbak, melyeknek kebelében a magántulajdon elismerésével hatalmas, gazdag és intelligens osztályok keletkeztek. Ily értelemben történelmesen tulajdon intézménye mellett Deák Ferenc, mikor a szavakat mondotta: A szorgalomnak két hatalmas rugója van: szabadság és tulajdon. Két hatalmas ösztön ad a polgárnak erőt és lelkesedést a hon védelmében s a két ösztön szabadság és tulajdon. Csak két erő köli biztosan a népet honhoz és törvényhez és a két varázserő: szabadság és tulajdon.

Felesleges ezek után a szorosabb értelemben vett tőke vagyis pénzirtok jogosultságát külön igazolni; ennek is ugyanazok az érvek képezvén alapját, melyeket a magántulajdon mellett általában felhozunk.

Hogy a tulajdon mint organikus intézmény természetéből folyó következményeket von maga után, melyek sulyos sebeket ütnek a társadalom testén, ezt eltagadni egy pillanatra sem jusszunk be.

Mindenki tudja, hogy a tulajdon az, a mi a társadalmi egyenlőtlenséget szűri s móta tulajdon létezik, mindig tudatában volt a társadalom annak az ellentétnek mely a vagyonos és vagyontalan osztály között mindig fennállott s örökké lenni fog állni. S a történelem bizonyítja, hogy a hol a magántulajdon gazdag és vagyonos osztályokat teremtett, ott ezek az osztályok a vagyontalan és kevésbé vagyonos osztály felett nemcsak tényleg, hanem a mennyiben a törvényhozáásban való részvét régibb időkben kizárólag a földbirtokokhoz volt kötve, jogilag is föltétlen uralkodó gyakoroltak; s az ellentét, mely így az uralkodó és alárendelt néposztályok között kifejlődött, az emberiségnek igen sok küzdelembe és véráldozatába került. E küzdelmekkel a világtörténelem majdnem minden korszakában találkozunk. Sőt az elmúlt idők történetét nemcsak azt tanítja, hogy a jelenségek minden korban és népnél léteztek, hanem az újabb vizsgálódások megcélfiatlatlanul bizonyítják, hogy ezen ellentéteknek mindig egy és ugyanaz a dolog szolgált alapjául.

Akár a kelet történelmének majdnem ismeretlen mélyébe hatoljunk, akár tekintsük a görög népet, mely először szóltott a világtörténelemben az arisztokraták és demokretokról s először élte át a dühöngő osztályharcot, mig nem harmadik éves háborújában, — mely mint a pelopon-szusi ismeretes, s mely szociális háború volt — elvérzett és leszállott a világtörténelem nagy néphalottjaihoz; akár beszéljünk Rómának patriciaiok és plebejusok közti szociális küzdelmeiről, a hol először látjuk mint a szociális törvényhozas első alkotását felállta a kis és nagy birtokos osztályjogát egészen Mariusig, midőn a torradalom Rómában Sulla véres kezei által leveretett, kál annak idején a bekezaró bourgeois diktatúrára emelt, mig nem a militarizmus s szabadsággal együtt az osztályellentéteket is megszüntette; akár tekintsük a parasztháborúk idejét, a midőn egész Európában ugyanazon okból ugyanazokat az eredményeket akarták fegyverrel kivívni; akár a jelenkort a maga szociális felkeléseivel: mindig egy és ugyanaz a kép áll előtűk, ugyanazok a komoly és sötét vonások, ugyanaz a fájdalom, ugyanaz a gög, ugyan az a küzdelem.

H I R E K.

— **Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán.** Frigyes főherceg táborsternagy az V. hadtest parancsnoka folyó hó 5-én délután 4 órakor Sopronból városunkba érkezett az itt állomásozó cs. és kir. 48-ik gyalogezred 2-ik zászlójának megszemlélésére. — A főherceget, amikor kocsiából kilépett, városunk nevében *Vessey* Zsigmond polgármester üdvözölte és szolgálatait felajánlotta. Miután a főherceg köszönetet mondott egy a fogadtatásért, valamint a felajánlott szolgálatokért, a polgármester bemutatta *Lengyel* Lajos v. főjegyzőt és *Deák* Péter rendőrfőkapitányt. Utóbbira megjegyezte a főherceg, hogy ismeri a főkapitányt, hisz tisztje volt. A főherceg kíséretébe voltak: billabrucki *Mathes* Károly altábornagy a XIV-ik galog hadosztály parancsnoka, *Schikorosky* Károly vezérkari ezredes az V-ik hadtest vezérkari főnöke, *Fath* Károly vezérkari alezredes a XIV. gyaloghadosztály vezérkari főnöke. — Az itteni zászlóalj részéről *Petrovics* Miklós főhadnagy parancsörtszt volt kirendelve. — A főherceg az Arany Szarvas szállodába szállt. Tiszteletére az egész várost fellohógózták. Amerre kocsija haladt, csoportokban várták sokan, az éppen akkor megértend záporosodacára is. Mindenütt tisztelettel üdvözölték, amit a főherceg katonásan szalutálva, nyájias arccal viszonzott.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter *Lovák* Ede nyugalmazott kir. bíró nagykanizsai lakost a budapesti I—III kerüeti járásbírószághoz végrehajtóvá; *Horváth* Gyula nagykanizsai törvényeszi irodatisztet a nagykanizsai törvényszékhez irodaigazgatóvá nevezte ki.

— **Dr. Gerő József** városi és vasuti orvos a délvédeki kúráló visszaérkezvén, orvosi működését ismét megkezdte.

— **Házasságok.** *Hegedűs* Gyula m. kir. csendőrhadnagy, a nagykanizsai csendőrszázados parancsnoka folyó hó 1-én tartotta esküvőjét *Puszta-Magyaródon* marosi *Nagy* Stefánia kisasszonnyal, marosi *Nagy* József földbirtokos és neje *Deák* Borbála leányával. Násznapok voltak: *Szűcs* Miklós csendőrszázados és *Deák* Péter nagykanizsai rendőrfőkapitány.

Steiner József a *Hirschler* és *Steiner* cég belfajta folyó hó 2-án vezette a lárhos *Kohn* (ardos) *Laura* kisasszonyt Nagy-Kanizsán. Az esküvő után kedélyes lakomát volt a menyasszony sógora, *Kardos* József, vendégteremtő házában.

Dr. *Weisz* Lajos nagykanizsai ügyvéd vasárnap délután tartotta esküvőjét unokahúgával *Weisz* Janka kisasszonnyal, *Weisz* Jakab butorgyáros és üvegerkeskedő leányával.

— **Dispozitio.** A ke-zshelyi kath. főgymnásium tanári karában az 1899/1900. iskolaévre a következő személyi változások lesznek: *Gyórfy* Ernő főgymn. tanár a szombathelyi főgymnásiumhoz megy, helyét *Barkas* Otto szombathelyi főgymnásiumi tanár foglalja el. *Surányi* Leó tanulmányi befejezésére a budapesti tudományegyetemre megy s helyébe *Papp* Máté premonstrai tanár jön.

— **Halálozás.** Nehai *Lovák* Károly gyógyszerész özvegye szül. *Wunder* Mária városunknak egy tisztelt mátrona-alkaja, ki akkorában a közelettől teljesen visszavonulva élt, folyó hó 4-én elhunyt. Haláláról a következő gyászjelentést adták ki:

Lovák Károly és *Lovák* Ede mint gyermekek, a maguk, úgy az összes rokonság nevében fájdalommal szívvel jelentik szeretett jó anyjuktól illetve rokonuktól nehai *Lovák* Károly gyógyszerész özvegye szül. *Wunder* Máriaéknak 1899. év július hó 4-ik napján reggeli 4 órakor, életének 85-ik évében hosszú s kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult földi unaradványai f. év július hó 5-én d. u. 5 órakor futcai lakásán a r. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetnek s a helybeli r. kath. sirsírkertben örök nyugalomra helyeztetnek. Az engedtelő gyász isteni tisztelet pedig f. é. jul. 6-án

d. a 9 óraker a helybeli szentferencendi plébánia templomban fog a Mindenhatónak bemutatlni. Nagy-Kanizsa, 1899. július 4-én. Aldás és béke lengjen a sokat szenvedett legjobb anyá és nő drága hamvai fölött!

— Ostálymérének változása. A Dél-vasut nagykanizsai mérnökostályánál változást állt be. Hoch Ede főmérnök, a mérnökostály eddigi főnöke Budapestre az igazgatósághoz hivattott be. Helyébe jó *Rauschenberger* Adolf főmérnök a barcsi mérnökostály főnöke, ki néhány év előtt a kanizsai mérnökostálynál mint segéd mérnök működött — A távozó főmérnök közügyeink iránt mindenkor igen melegen érdeklődött és alkalomadtán annak mindig hasznára vált. Társadalmunknak kedvelt, rokonszenves tagja volt. Utóda *Rauschenberger* Adolf főmérnök rokonszenves egyéniségével és szerény fellépésével bizonyára csakhamar meg fogja szerezni azon köztisztelést, melyben elődje állt.

— Hunzárók Átvonulása. A varasdi m. kir. 10-ik honvédszázad törzse a 3-ik századdal e hó 1-én városunkba érkezett, 2-án pihenőt tartott és 3-ikán folytatva útját Székes-Fehérvárra.

— Kézimunka kiállítás B. Fűredén. A „Balaton-Fűred és Vidéke társadalmi érdekeket szolgáló Egyesület” ez évben az „Anna” által követelt szerződés értelmében és pénteken Balaton-Fűredén a fűrdőirászság engedelmével a gyógyrétet helyiségében a balaton-fűred-i állandó óvoda javára kézimunka-kiállítást és ezzel kapcsolatosan tombolat rendez. A nevezett egyesület felhívja a holgyközönséget, hogy részint saját munkájokkal, részint pedig személyes megajánlásokkal járuljanak hozzá a nemes célu kiállítás sikeréhez. Kiállítható minden néven nevezendő kézimunka, amelyek a kiállítás zárlatkor részben nyilvános árverésen el fognak adni, részben pedig a megjelendő tombola nyereségmentesen fognak kijelöltetni. A bíráló bizottság kértrendbeli kitüntetés is fog adni, díszoklevelet és elismerő oklevelet. A kiállítandó tárgyak július 1-ig az egyesület elnökségénél bejelentendők és július 15-ig Balaton-Fűredre Mangold Gusztáv egyesületi titkár címére beküldendők. Szerdán d. e. 10 óraker lesz a kiállítás ünnepélyes megnyitása csütörtökön d. u. 5 óraker a tombola tartatik meg, pénteken d. u. 8 óraker pedig a kiállítások kihirdetése, a kiállítás bezárása és a kiállított tárgyak elárverezése.

— Vörösmarty Mihály emléke. Székelyvárról írják, hogy az ottani Vörösmartykör elhatározta, hogy a legnagyobb magyar költő születésének századik évfordulóját, a mely a jövő év december 1-én lesz, országos ünnepé teszi. A kör választmány a ünnep rendezését az egész ország tudományos és irodalmi körével a törvényhatóságokkal íratásban tudatja s felhívja a részvételre. Az ünnep-n a költő kaplancsnyéki sírházát díszes emléktáblával jelölik meg, díszgyűlést tartanak, a színházban díszelőadás lesz, melyre a prólogot valamelyik jelesebb költő fogja írni. A közgyűlésen elmondandó emlékesztés szónokait szeptemberben választják meg.

— Közm. egyes. közgyűlés. A somogyvármegyei közművelődési egyesület közelebb tartotta Tullião Gyula főispán elnökletével közgyűlését Kaposvárott. Az egyesület viszonya a számviteli-közvetítő 10806 korona. Ebből a Dunántúli Közművelődési Egyesületnek küldenek 411 koronát; a magyar nyelv tanításában a legtöbb sikert elért 15 néptanító jutalmazásra 900 koronát fordítanak. A Somssich féle alapítvány kamatát hasonló célu folyósítják.

— Jenzsensky színigazgató levele. Lapunk megelőző számában közzétettük *Jenzsensky* színigazgató táviratát, melylyel értésünkre adta, hogy a szándékolt előadások elhalasztatnak. Az igazgató úrtól Kőszegről levelet is kaptunk, melyben azt mondja:

„Bár hitelt adtam volna övé szavuknak, egy keserves csalódással kevesebb jutott volna osztályrészemül. A legszebb reményeim füstbe mentek. Titkárom odszadó munkássága dacára is, mindössze négy aláírást lehetett összehozni. Tekintve azt a rendkívüli kiadást, mibe az előadások jöttek volna, le kellett mondanom azokról, de máriszt sem a vendégművészeket, sem a kanizsai közönséget blaniroznom szabad

nem volt. Talán ez ősz elején, vagy augusztus végén sikerül összehoznom a dolgot.”

Az igazgató úr leveléhez felesleges kommentártí futónk.

— Ősz napugár. E napokban Zala-Koppányban, a 64 éves özv. Belováry Ferencz oltárhoz vezetve 61 éves, özv. Bossóki Ferencz né született Szerecs Rozáliát, kik mind a ketten hosszas és izlertes özvegység után jöttek ismét azon gondolatra, hogy mégis csak a páros élet a legszebb e világban.

— Horvát udvariaság. Hogy szomszédos horvát testvéreink mily méltóan kedvelnek bennünket, köztudomású dolog. Napról napra olvasunk a fővárosi lapokban eseményeket, melyek kivétel nélkül a horvát udvariaságot tárgyalják. A magyar ellenes nemzet intelligenciája lépten-nyomon szidja, átkozza, gyalázza a magyart, reperei zászlaját. Hogy otthon hazájában mit tesz, ahhoz semmi közünk, otthon védi a közvélemény, melynek velünk szemben általános nyilvánulása ismeretes. De az már határtalan impertinencia, amit *Somogy-Berzencén* követtek el, tehát teljesen magyar földön. A berzencői déli vasuti indóház teke-pályáját — ahmint a „Csu.-gő és Vidéke” írja — az ottani álmáni főnök a m. hét folyamán nyitotta meg. A megnyitásra meghívott néhány horvátországi álmáni főnököt s néhány berzencői urit embert. A horvátok közül 3—4-en meg is jelentek s itt a magyar földön valóságos botrányt követtek el. A velük született vad gyűlölet itt is kitört belőlük, elég vakmerők voltak nemzetünket gyalázzani ócsarolni, akadt közülük egy, aki nyíltan kijelentette, hogy ő hazájában a magyar lobogót letépte s mindig le fogja azt a „rongyot” tépni, valahányszor kitűzik. A jelen volt agyar emberek látva verégek trombaságát, a megvadult horvátok társaságát szó nélkül elhagyták. Ugy halljuk, hogy a berzencői körjegyző ezt esetet a Déli Vasut igazgatóságának följelentette.

— Változások a szt.-Benedek-rendben. A szokotti évi áthelyezések a szt.-Benedek-rendnél már megtörténtek. A változások a következők:

Pannonhalmára áthelyeztetett: Vojnits Dóme esztergomi igazgató, a főiskola igazgatójának, esperes-é pterjelnek; főisp. titkárnak dr. Kardos Cselesztin; tanároknak dr. Várkonyi Odó, Hetyei Módeszt, Hügyeazi Ámánd, szónok és levlétáros lesz Danka Placin. Győrött az igazgatóságot ismét átvészi Acsay Ferencz; új tanárok; Kemény Fülöp, Strommer Viktorin. Esztergomban igazgató lett Hollósy Supert soproni tanár, új tanárok: Kovács Vidor, Meszlényi Lambert, Weber Jácint. Kőszegre igazgatóként dr. Máz Engelbert, új tanárok: Dombay Narcis, Kiss Szerafin. Komáromba új tanár: Boross Alán. Sopronba új tanárok: Horváth Flóris és Reznér Theobald. Deákiba plebánosnak dr. Varga Samu, volt pannonhalmi főisk. igazg. Szt.-Ivánba plebánosnak Németh Vilmos volt tárknányi pleb. Tárknányba plebánosnak Horváth Matyás volt közegyi igazgató. Kis-Celbe nyugalmaba Gulás Elek. Tihanyba ideigl. nyugalmaba: Vértesi Leander Zala-Ápátiba ideigl. nyug. dr. Mérei Kálmán volt pyőri tanár.

— Az aratás és a fegyvergyakorlatok. A földművelésügyi miniszter érte-etése szarint a cs. és kir. közös hadügyminiszter a honvédelmi m. kir. miniszter megkeresése folytán aként intézkedett, hogy a Magyarországon állomásozó csapattesteknek, a tartalékosok és póttartalékosok idei őszi fegyvergyakorlatait csak augusztus hó közepén fognak kezdődni s egyuttal az összes magyarországi hadtestparancsnokságoknak megfogya, hogy az aratás ideje alatt a fegyvergyakorlatra köteles póttartalékosok és tartalékosok ezentul a mezei munkások sorából be ne hívassanak; ha pedig a mezei munkával foglalkozó nem tényleges állományú legénységnek behívása elkerülhetetlenül szükségesse válnék, ezeknek a fegyvergyakorlatok alóli felmentése iránt benyújtandó indokolt kérvényei m ndány nyiszor keelőleg figyelmébe vétessenek.

— Menseletjezés. A m. kir. állami mén-te'ep ménanyagának osztályozása, illetve selejtezése *Palinban* július 17-én fog megtartatni. Ezen alkalommal az érdeklődő tenyésztők és ügybarátok mint egyébkor, úgy most is szívesen la talnak. A m-ntelepénél a jelzett rapokon kiselejtözött, tenyésztésre még használható mének mindjárt a helyszínen fognak eladatni.

— Tilos a kerékpározás. Ne tjejjenek meg a sportnak kedvelői, mert nem nálunk tilos ez, hanem a marokkói szultán birodalmában, aki hallgatva legbefolyásosabb és legbölcsebb tanácsosaira, a kerékpár használatát egész birodalmának területén betiltotta.

Ezen tilalom dacára a kerékpár erősen hódít Afrika földjén.

Igaz, hogy még Timbukuban nincs kerékpár iskola, sem „Touring Club” az utakat még nem szabályoztatta a kerékpározók tézere és ha a kerékpár még nem is helyettesíti mindenhol a sivatag hajóját, de már is emeli a pénzforgalmat.

A kereskedők ezen viszik portékájukat a vásárra. Európában elhasznált régi kerékpárokat pedig értelmes vállalkozók oda szállítják, hol jó pénzben tudnak rajtuk s ezen kerékpárok még mindig kielégítik az ott még nem oly magasan szárnyaló igényeket.

Azon benszülottek pedig, kik már elsajátították a kerékpározás művészetét valósággal, bámulat és irigység tárgyai, midőn az órdög paripáján nyargalásznak föl és alá.

Az ünnepélyekre és a kivégzésekre is kerékpáron szágulandak sokan a benszülottek közül s így természetesen e őbb érnek oda és könnyebben szerezhettek meguknak jó helyet minden ily látványosság élvezetéhez.

— Állategészségügy. *Zala vármegyében* a ragadós állati beteg égek állása a legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a következő volt: Lépense: Letenye 4 udvar. Vesztettség: Káptalanlőtő 1 udvar. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés: Esztergal 8 udvar, Sornás 1 u., Tófej 5 u., Tormaföld 2 u., összesen 4 község és 16 udvar. Rühkór: Csáktornya 1 udvar. Sertésvész: Akali 1 u., Andrásrida 1 u., B.-Magyaród 1 u., B.-Szt.-György 1 u., Dóbréte 6 u., F.-Páhok 3 u., Gelse 1 u., Gyepü Kánján 7 u., Kutfej 1 u., Murakeresztur 1 udvar, N.-Boldogasszonyfalva 1 u., P.-Ederics 1 u., Széc-i-Sziget 1 u., Szent-Györgyvár 9 u., Szent-Liszló 6., Szepetnek 2 u., Tulján-Dórögd 1 u., összesen 18 község.

Törvényszék.

— Vég tárgyalások és ítőethirdetések.

1899. július hó 7-én [péntek].

Erőszakos nemi közöselés büntette miatt vádolt Sztankó András elleni ügyben vég tárgyalás.

Lopás büntetével vádolt Szilánsi (más név itju Zsámár) István s társa elleni ügyben vég tárgyalás.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt terbel Furdí József elleni ügyben ítőethirdetés.

IRODALOM.

— Legelősebb táplálék. Nem a Neszite-féle táplálékról vagy a Katholmer malata-kávéról van szóitall szó, de nem is poszonyi kényszerítől vagy a kassai soukáról, Most az egyszer kivételesen szellemi táplálékot ajánlanak t, olvasóinknak. A mai korban már ott sem nélkülözhető senki a ki csak egy kissé igényt tart arra, hogy felvilágosult embernek tekintessék. Tudnia kell, mi történik a hazában és a nagy világban; tájékozódnia kell a gazdaság, ipar és karokadalmi téren előforduló dolgokról; munkája után pedig jól esik egy kis szórakoztató olvasmány is. Mindenekhez nagyon olcsó és nagyon könnyen juthat az ember, ha megszerzi magának a közkedveltségnek örvendő „Budapest” képes politikai napilapot. Egy frt előleges beküldése mellett minden nap a házhoz szállitva kapja; ha pedig ennél pénzt sem akar egyszerre kiadni, 4 krót megvárhatóit egy példányt bármelyik újságárusítónál. Mutatványul egy-két példányt ingyen is küld a „Budapest” kiadóhivatala Budapeston, IV., Sárkányu-u. 3 sz.

— A „Magyarország” politikai napilap semmiféle magánérdekek nem áll szolgálatában. Egyenes, soha meg nem tántorodó, bátor írásaival a legnagyobb érdeme van abban, hogy a közszellem hazánkban megváltozott és a kormánytati irány jobbra fordult. A bakott rendszer elleni harcot a „Magyarország” kezdte vezetve és laukadalmil szorítottá egész diadalig. Ennek nyomán következőbe es a nemcsak jounalistikailag, de politikailag is fontos esemény, hogy Kossuth Ferenc is, a lap maa atársai sorába lépett. Vele együtt a lap fővezérékkirója Bartha Miklós, a magyar szónok és a magyar gondolkodásnak és a nagymester, a kínél szebben és igazabban magyar publicista még nem írt.

A „Magyarország” hírszolgálatá paratlanul áll a magyar jounalistikában, az összes többi lapokát megelőző kitűnő forrásból szerzett értesüléseivel.

A lapot Holló Lajos, az nagy tevékenységű és minden közsétség iránt élénk érdeklő bíró képviselő szerkeszti, dr. Lovász Márton h. szerkesztő közreműködésével. A „Magyarország” előfizetési ára 14 frt, félévre 7 frt.

Bizonyal ugy lesz.

Bambinói Henrik kézdörzölve jött elébe.

— Uram! — szólt hozzá Agostyáni, de bát
 ran, mert a rajta esett méltatlanság — jogot adott
 hozzá, — nagyságos ur, én... én (mégis elfogta
 a féltékenység) nem fogat jötem ám huzatni.

Bambinói Henrik elképedt.

— Mit beszél?... Talán nincs pénze, hogy
 honoráljon?... Oh ismerjük! Ez nyilván fogás
 akar lenni. De nem addig van barátom!

— Kérem, kérem! — a elvörösödött a gya-
 nuba hozott iktató. — Ezt a sériést nem vagyok
 köteles eltűrni. Ha kell, ámbátor nem kell, fizetni
 fogok, mert véglegesen alkalmazott tisztviselő
 vagyok, kérem. Elsején pontosan megkapom
 fizetésemet, mert a munkában is pontos va-
 gyok.

Bambinói Henriknek egyszerre világos, de kel-
 lemtlen sejmélei támadtak.

— Hát beszéljen kérem, — mondotta elfojtott
 hangon. — Kicsoda ön?

— Agostyáni Bertalan, járásbírói iktató,
 szolgálatára, — a odanyújtotta kezé a doktornak
 ami szíve annyit jelentett, hogy felejtve van
 minden, csak a továbbiakat meghalassad ám!

— És?

— És idejöttem kérem, mert a szívem hozott
 ide. A szívem, nem a fogam.

— A szíve?

— Ugy van. Van szerencsém ezenel meg-
 kérni a kisasszony kezét.

A fogo. vónak az álla volt leesőben. Bámult,
 mikéntba orozva arcultítotték volna.

— A leányomat?... Ön... kicsoda ön... hon-
 nan ves-i ezt a bátorságot?... Ismerik egy-
 márt?...
 Ez a sok kérdés a gúny, a bosszankodás s a

bámulat hangján volt elmondva. Az első hosszan
 elnyújtotta, de a továbbiakat szikrázó szemmel
 hadarta. Kedve támadt az örjögő kéreire ráro-
 hanni, hogy az ablakon keresztül az utcára
 dobhassa.

De most az utóbbin volt a bávészködés sora.
 Ismét keresztül cikkezett agyán a csunya gondo-
 lat, hogy az orvos eszté vestette, hát önkéntlenül
 hátrált néhány lépéssel s alázatosan meg-
 görbült.

— A tiszteletreméltó leányáé, uram? —

— Ah! nem merem ezt a nagy szerencsét
 remélni!

— Nos akkor?

— Mariska kisasszonyra gondoltam, a ki
 nyolc év óta szolgál doktor ur házában, mint
 szobaleány.

— Ah!

— Igen kérem, aztán se apja, se anyja, hát
 azt hittem nagyságodtól illenek a kezét meg-
 kérnem.

Laputalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

00000000000000000000

Kötőgép- Wedermann M.
 gyár BÉCS

VI. Mariahilferstr. 54

00000000000000000000

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására leg-
 kitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegyitásta és
 zsírtmentes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szűntet szeplőt, májfoltot,
 pörösenést, pattanást, bőrtkárt (mitesser) és
 minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és
 himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde,
 bájos arczszínt kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az
 arczon levő ráncokat massage által tünteti el.
 Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az
 arczot naponként Margit-Crémmeel masszírozunk,
 nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczszi-
 tátlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlő-
 helyek és egyéb rendellenességek, melyeket öreg-
 ség, gondok, betegség stb. okoztak.

Örzszer a nap és szél befolyása ellen.

Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt.

kicsi 50 kr.

Margit hölgygép 60 kr. Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahnpasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerátor az ősz hajnak ere-
 detti színét adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármily hajat aranyoskőre fest
 50 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajápoló és nő-
 venztő 35 és 50 kr.

Villágosvári Bohus hajszepedrő délcsoz, szép
 bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külföldi gyógyszerészi és hygienikus kü-
 lönlégségek, kötszerek, toiletté cikkek raktára.

Telefon VII. szám. 193-10

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felül rendelvények bérmentve küldetnek.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól.

Csak akkor valódí, ha minden dobos országon védjeggyemmel van lejelve.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Vácz-körút
 63. sz.
 által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2^{1/2} és 3-4 lóerős,
 továbbá járgány-cséplőgép, löhőre-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálok és
 aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“
 legjobb sorvetőgépek,
 szepekvágók, répvágók,
 kukoricsa-morzsolók,
 darálóok, őrlő-malmok,
 egytemes acél-ekék.

2- és 3-vasúti ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Résletes árjegyzék kien-
 désre ingyen és bérmentve
 küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
 locomobil- és cséplőgép-gyára.

11831/99. 210—I.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú városnál elhalálozás
 folytán a városi számvetői állás megüresedett; ezen állásra,
 — melylyel évi 1000 forint fizetés és ez évben 200 trt.
 pótlék javadalmazás van összekötve — pályázatot nyitunk,
 azon megjegyzéssel, hogy az állás választás után lesz
 betöltve.

A kérvények f. évi július hó 20-áig fogadtnak el és
 azok Nagy-Kanizsa város tanácsi iktatójába adandók be.
 A városi tanács
 Nagy-Kanizsán 1899 július 3-án.
Vécsey Zsigmond
 polgármester.

Hirdetésesek

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Diszlevélpapírok

kártyapapírok, atlas- fa- és papíroaset-
 tában, Fényképalbumok, Emlékkönyvek
 -dus választékban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Nyomatott Fischel Fülöp laputalajdonosnál Nagy-Kanizsán 1899.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischei Fülöp könyv-kereskedésében.
Szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra között.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischei Fülöp, könyv-kereskedés.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Égész évre 12 korona (6 frt) — 12
Félévre 6 korona (3 frt) — 12
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)
Nyiltár postáért 10 krajcár.
Előfizetők, valamint a hirdetőket s vonatkozó Fischei Fülöp könyv-kereskedésbe intézendők.
Bármentetlen levél csak ismeri: csak 50 fogadnak el.
Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Névezés Lajos.

Vasárnap, július 9.

Iparos ifjak.

Most, a nyári évadban sok dolguk akad iparos ifjainknak. Egyesületük, melyet nagy ügybuzgósággal és határtalan lelkesedéssel alapítottak meg, ilyenkor ad csak voltaképpen életjelt magáról, mert ime, most bő alkalom nyílik nyári táncmultságok, kirándulások és színi-előadások rendezésére és mondjuk ki mindjárt az eredményt is: az efajta vállalkozások rendszerint kiváló sikerrel szoktak járni.

Mindenesetre szép és dicsérendő dolog az egymás közt való érintkezés ápolása s a társasélet föntartása, különösen a gyorsan serdülő ifjuságnál. Őszintén tanácsoljuk is, hogy az egyesületi szellemet továbbra is az ügyszó melletti szorgalommal fejlesszék, mert ezzel is közelebb jutunk mindnyájunk régi óhaj-tásához, hogy tudniillik az iparos osztály díszesen töltse be az őt megillető helyet a magyar társadalomban.

Az iparosok számottevő kasztját képezik a nemzetnek, a mit a gyön-

gőbbek kedvéért mindenkor kötelességünk hangoztatni. A ki nemzete sorsát figyelemmel kíséri, ha maga nemis éppen iparos, bizonyára az iparosok összes mozgalmait is érdeklődéssel kíséri. Ezt tesszük mi is és mivel csak a jóakarattal vezérel bennünket, iparos ifjaink megbocsátják majd nekünk, hogy őket, azaz szerepléseiket a jelen sorokban kritika tárgyává tesszük.

Mint fentebb is kifejeztük, az iparos ifjak egylete a nyári évad alatt szaporán rendezgeti a multságokat. Eltekintve attól, hogy ezt nagyon helyesen teszi, szabadjon kérdezni: mit tesz egyebet ezen kívül?

Sajnálattunkra kell kijelenteni: nem azt és nem annyit, mit és a mennyit tennie kellene, hogy céljának teljesen megfeleljen. Multságok rendezéséről minduntalan látunk és kapunk meghívásokat, azok megtartásáról minduntalan értesülünk a lapokból; de hogy az iparos ifjak maguk között és egymás buzditására kisebbszórakversenyeket rendezzenek, saját parkodásuk eredmé-

nyéből kiállításokat állítsanak össze helyiségekben, a mely által a nagy közönség figyelmét magukra vonják és pártolását megnyerjék, a mely által mindenki büszkeségtől dagadó kebellet nézné fejlődésüket és haladásukat; továbbá, hogy az egyesületben humoreszkek helyett minél sürűbben szakmájukat érdeklő felolvasásokat tartsanak; s azokat két füllel meg is hallgassák; egyes nagyobbzabású gyárak megtekintésére tanulmánykirándulást rendezzenek: — minderről, sajnos, keveset vagy éppen-séggel semmit sem hallunk.

Pedig ez volna tulajdonképeni célja az iparos ifjak tömörülésének, ez vezetné őket a későbbi években arra az utra, mely anyagilag és erkölcsileg boldogulást eredményez.

Ne mondja itt senki ellenvetésül, hogy igenis, mi rendeztünk már kiállítást tartottunk már szakfelolvasást stb., mert nem elég ám évente egyszer felbuzdulni, hanem az iparágak tökéletesítése iránt állandóan fönn kell tartani tudni az ifjak figyelmét, állandóan és

TARCA.

Utazási naplóból.

Irta: Bemil.

Nürnberg.

„A nürnbergiek senkit sem akasztanak fel addig, míg el nem eszik.” — Kinek ne jutna mindjárt eszébe ezen nem tudom kiől eredő, de ezen városhoz fűződő mondas, ha Nürnbergről van szó; vagy mi kanizsaiak ne gondolnánk-e mindjárt az örökös vig kedélyű dr. Lókere, kinek kedvenc-dala a Nebántsbiragból így kezdődik:

„A gránatos szép ember volt
És Nürnbergből jött lovon.”

Nos hát ezen Nürnbergről, melynek régi falai között évekként ezélt én is éltém, akarok most röviden szólni és annak nevezetességeit felsorolni.

Elismert tény, hogy Nürnberg nemcsak egyike Németország legrégebb, de legerdekesebb városainak is és ha Nürnberget más várossal kellene összehasonlítani, úgy en az csakis Velencével tenném és talánalm jogosultnak. La szolag ezen összehasonlítás egy kissé merésznek tűnik fel és talán sokan csodálkozni fognak azon, hogy én a lagunak városát egy szárazföldi várossal hason-

lítom össze, de igyekezni akarok mindenekelőtt az ezen hasonlat ellen szóló argumentumokat megdönteni és állításum helyességét igazolni.

Hasonlatomnak föltámasztásum abban találok, hogy úgy Velence, mint Nürnberg a mai napig megtartotta — főleg az építkezés szempontjából itélve — ősi, középkori jellegét. Nem beazélek itt csupán a magánházakról, egysékes házairól, hanem szem előtt tartom főleg a nagy nyilvános épületeket, templomokat, más, a középkorból eredő érdekességeket, mint szobrokat és egyéb műremek-e-t.

Nem tagadható, hogy Nürnbergben az építési kedv folyton nő, míg Velencében hanyatlak és a ki pl. pár évvel ezelőtt ment végig a nürnbergi Kaiserstrassen, az ma többé nem ismerne rá. De mindazonáltal meg ezen új építkezéseknél is szem előtt tartják azt az ugynevezett „nürnbergi építkezési stílust”, a mely megadja mindentarra ezen városnak érdekességét, középkori romantikáját. Nürnberg templomai ep olyanok, mint a velenceiek; változatlanul állanak évszázadok óta, dacolva időkkel és emberekkel és a városnak épolv nevezetességeit képezik, mint Velencében. Nürnbergnek legrégebb része egy kis folyócska — a Pegnitz — partján épült és itt ép úgy megaláljuk azokat a characteristikus, a középkorra visszavezető hidépítéseket, mint Velencében, avval a különbséggel, hogy míg ott azok a lagunakon át, itt ezek a régi városi kettő választó Pegnitz folyócs-

kan át épültek. Ez utobbinak színe ép oly zöldes p szkos, mint a velencei lagunaké. Ennyi hasonlat után az badjon most e két város között egy nagy ellentétet — talán az egyetlen — is felállítanom. Régi dolog az, hogy Nürnberg nemcsak Németország, de a világ egyik legnagyobb ipari és kereskedelmi városa, és míg itt kora reggelel késő estig zakatolnak a gyárakban a gépek, folyik a munka és ennek vegeeredményeként az utcákon kocsi kocsi után vízi az árúkat mindentel, addig lenn Velencében még hétköznapokon is halotti csend honol, mely csendet csak a gondoloások éneklése avagy kiabálása szakit meg pár perore.

Friss életere fölkelt Nürnberg egész városában; mindenki s mindenütt érzi a nagy iparvállalatok jötevé batását, a nép szorgalmas; reggeltől estig dolgozik, pénzt keres s e mellett megelegedett, boldog, mert büszkeséggel tölti el kebelét a tudat, hogy ipartermekéi keresettek az egész világ-on.

Óriási iparvállalatainak, világkereskedelmének dacára Nürnberg nem az többé, ami volt századokkal ezelőtt; a bajor kormány nem igen törődik a várossal és így saját erejére hagyatva küzd kiltartással és bizalommal, hogy kivíva magának azt a helyet, a mely őt már nagyszorú földrajzi lekvesenél fogva is megilleti. Ezelőtt a német császárok előszeretettel laktak hosszabb ideig évenként a fekvéséről világhírdő nürnbergi var-

WEISZ JAQUES

butorraktárában Nagy-Kanizsán

Készletben tartatnak mindennemű a leggyorszerűbből

a legdíszesebb, finom ónémat, barokk, roccoco stíllü, gyöngyházal berakott stb.

háló- ebédlő és salon szoba butorok,

továbbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltébb árak mellett kaphatók.

Képes árjegyzék kívánuatra ingyen küldetik.

szakadatlanul szítani kell a tüzet, hogy az ki ne aludjék, sőt mind nagyobb lobbot vessen.

Ez az egyesületek feladata.

Mint minden hiba föltárásánál, ugy most is, akarva — nem akarva, a külföldre kell hivatkoznunk, a hol minden tekintetben helyesebben és magukra nézve célszerűbben gondolkoznak az ifjú iparosok. Elég, ha Németországra utalunk és kezünkbe veszünk egy bármikori ilyenmő szaklapot, hát csodálattal fogjuk olvasni, hogy mennyi sok apró egyesület rendez kis időközökben kiállításokat, mennyi pályadíj tüzetik ki egyes tárgyak művészi elkészítésére, szóval: mennyire gyakorlatilag fogják fel ezek a németek az életet.

Pedig a német ifjuságban korántsem találjuk föl azt az ifjú tüzet, a minden nemesért való lobbanékony lelkesedést, mint a miénkben. Ha ez úgy volna, a világ csodái készülnének odáinn minden téren.

S a mi ifjaink, hiába! nem tudják kellőképpen fölhasználni az istenadta temperamentumukat és nem venni észre rajtuk a külföldi virágzó állapotok után való törekvést, hanem csak cammognak a magok útján, mintha csak a „muszáj“ vezérelné őket.

Ez kérem maradiság!

Mi magyarok mindenkor szeretünk előhozakodni a mi óriási haladásunkkal, a mi európai nivónkkal, hát legyünk akkor azon, hogy ne csak szavunk, de tettünk is hirdesse ezt.

Szíveljék meg e sorokat az iparos ifjak egyesületei és ne pusztán a mulatozásban szeressék meg az összefűző egyleti szellemet, hanem folytonos önképzéssel emeljék magukat az iparosok díszes magaslatára. Ne a szavalásban

és a táncrendezésben versenyezzenek, de parkodjanak egymáson tultenni a munka terén.

Felhívás.

A második ezredév kezdetén igen nehéz küzdelem vár a magyar nemzetre. Ujra kell meghódítania az ország egyes részeit, hol idegenajku testv reink laknak, nem ugyan fegyverrel, melyet őseink minden tekintetben oly ügyesen használtak, hanem a béke jegyében párosulva testvéri szeretettel a magyar nyelv s általában a magyar nemzeti kultúra elterjesztésével.

A kinek édes, jó a magyar fegyverrel szerzett és fentartott haza földjén termő kenyér, annak fülében kellemesen kell hangzani a magyar nyelvnek is. Ne legyen hát ez szép haza földjén, melynek minden hantja honfivérrel van áztatva, olyan ember, ki ne tudjon zengzetes nyelvünkön beszélni, mert csak így lesz valóban erős nemzetünk, mert csak így lesz valóban hatalmas magyar hazánk. A míg ezt keresztül nem vihetjük, addig veszély fenyegeti folyton hazánkat, s félső, hogy darabokra foszlik, s prédája lesz előbb-utóbb a reánk mindig agyarkodó szomszédainknak. A nemzet, látva a közelgő veszedelmet, országszerte megindította a harcot ellene; az exponált helyeken Közművelődési Egyesületek alakultak, melyek már is éreztetik áldásdus működésüket.

Zalavármegye, a Kisfaludyak és Deák Ferenc vármegyéje sem maradhat hátra. Neki is — a haza érdekében — ki kell vennie részét a nemes küzdelemből. Így érez, így gondolkozik Alsó-Lendva hazafias intelligenciája, s megalakította az „Alsó-Lendva és Vidéki Közművelődési Egyletet“, melynek védnökéül *főmáltóságú herceg Eszterházy Miklós doktort sikerült megnyernie.* Alsó-Lendva a Muraköz és a vendek közti területen fekszik, s ennél fogva egyesülete hivatva van tevékenységét mind a két vidékre egyaránt kiterjeszteni. A cél elérését legelső sorban óvodák felállításával reményli, hol a gyermekek 3 éves koruktól kezdve, játék közben tanulnak meg a magyar nyelvet, melyre aztán az elemi iskola, mint biztos

talajra, építene tovább; azután meg a buzgó tanítók és a magyar nyelvben kiváló előhaladást tanúsító iskolagyermek megjutalmazásával. De hogy mindezeket megvalósíthassuk, a haza szent nevében Zalavármegye nemes honleányai és honfiaihoz intézzük rövid szózatunkat abban a biztató, édes reményben, hogy az — tekintve a hazafias célt — nem fog a pusztában elhangzani, hanem inkább eljut a szívekhez, az erény forrásához, honnan a hazaszeretet szép virága fakad. Miért is eszedünk, hozzák meg csekély áldozataikat a haza oltárára, hogy majd hálátelt szívvel emlékezzenek meg az utódok, sorakozzanak a kibontott zászló alá: lépjenek be az „Alsó-Lendva és Vidéki Közművelődési Egylet“ tagjai sorába!

Alsó-Lendva, 1899. évi július havában.

Az „Alsó-Lendva és Vidéki Közművelődési Egylet“ igazgatósága:

Fuss Nándor, Hajós Izso, Karabélyos Elek, Kiss Dénes, Magyó Géza, dr Mandel Pál, Matyasovszky Vince, K. Ruffy Pál.

Patáky Kálmán, Hajós Mihály,
titkár. elnök.

Országgyűlés.

Július 5.

Mindenekelőtt Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter terjeszt be néhány helyi érdekű vasuti jelentést, azután *Lehotsky Antal* ad számot a képviselőházi könyvtárról.

Majd legszebb alkotmányos jogukat gyakorolják a képviselő urak. Választanak a választottak.

A szavazás a következő jelöltek folyik: A regnikolaris bizottságba a kandidátusok: *Apponyi Albert gróf, Csáky Albin gróf, Falk Miksa, Horváth Nándor, Kossuth Ferenc, Lukács Béla, Tisza Kálmán és Zichy János gróf.*

A kerényi bizottságba: *Latinovics Géza.*

A közigazgatási bizottságba: *Purgly Sándor.*

A naplóiráló-bizottságba: *Buzáth Ferenc.*

A harmadszori olvasásokon meglehetősen hamar tustelek és következtek a miniszterelnök választai. Az első vála-z szolt Molnár Jánosnak a ko-

ban most azonban az teljesen el van hagyatva és az ezer meg ezer ide seregő idegen csekely belépti fölfelezése mellett tekintheti meg a valóban érdekes belső berendezést. Vilmos német császár tiszteletére, ki a tavalyi nagygyakorlatok alkalmával két napig itt tartózkodott, a vár egy tracsulat teljesen átalakították, modernizálták, mely változás azonban nem válik előnyére az egésznek. A varnák tüzetes megszemlélése egy delután vesz igénybe. Itt van „a mély kut“ (Tiefer Brunnen) melyet rabuk építettek a XV-ik században s „Folterkamra“, amelyet néztem szerint még a leghidegebb vérű ember sem hagyott el b rzedály nélkül. A vár legzebb része az erkély, honnan csak a legzebb kilátás nyílik, mit valaha csak láttam. Lenn előttünk Nürnberg körülbelül 300, magus nagy füstölő gyárkémei-vel, balról szinien a bajor ipar és kereskedelem terén nagy szerepet játszó *Fürth* városa, emellett a mazatlan a kis történelmi nevezetességű *Zirndorf*. Itt táborozott ugyanis hosszabb ideig *Wallenstein*, hadával. Jobbról a frank-jura hegyláncolati zárják be ezt a fenséges szép panorámát, melyet aki látói, többé sohasem felejtí el.

A ki egyszer megfordult Németországban ezen legérdekesebb és legérdebb városában, bizonyára nem mulasztotta el megtekinteni az öreg hatalmas városbástyát (Rathhaus), mely imponáló építészeti szempontból egyrészt; ódon, felépítése óta meg nem változtatott volta miatt másrészt. Az e ső emelet nyugati felében fekszik a nagyterem, mely jóval hosszabb a velencei doge palota nagytérénél és a mely éve kint egyszer márci-

usban együtt látja Nürnberg régi pátricius családjait, az egész város intelligenciáját; színe javát a a környék nagy gyárosainak és iparosainak. Ezen teremben (más ilyen terem hiányában) tartja meg t. i. a nürnbergi classikus dalegylet évenként egyszer nagy oratórium-hangversenyét, a mely hangversenyek valóságos esemény számba mennek a gourmand zenei közönég előtt, Berlin, Lipsee, Stuttgart, München zené-zeinek színe java lerándul ilyenkor Nürnbergbe és e sorok írója is két ízben volt tanuja egy-egy ilyen oratórium-előadásnak, mely mindig delután fél 4 óraker kezdődik. A férfi és női kar 360 tagot számlál, ehhez jön most 120 tagu zenekar és a terembe direct e hangversenyekhez épített nagy orgona. A hallgatóság számára 2000 ülőhely és 500 állóhely van fenartva és ebből azt hiszem: fogalmat alkothat magának az olvasó a terem nagyszerűségéről, melynek akasztikája, melleleg megjegyezve, páratlan a maga nemében.

Hogy milyen nemzetközi közönég gyűl össze itt Nürnbergben ily előadások alkalmával, azt leírni lehetetlen. Ebben a tekintetben is igen praktikusak a nürnbergiek. A lipseei híres husvéti vásár alkalmával oda a világ minden részéből — Amerika és Angolországból — érkeznek idegenek. Ezek nagyszámú mind előjönnek Nürnbergbe is feleségeikkel és ilyenkor a előtlen ugy akarja, hogy az egylet oratóriumának előadása is ez időre esik. Minden nyelven hallani itt beszélni mint a bábéi zürzavarná, csak hogy itt az a különbség, hogy mindenik a maga nyelvén a legnagyobb

elragadtatással és ihlettséggel beszél a hallotakról.

Nürnberg templomai között az első helyet a *Lorenz* temploma fog alya el, a mely körülbelül a város közepén fekszik és pompás főbejárattal a szemléltől ebilincselve tartja. Ez a templom még a 12-ik században épült és eltekintve egyes apróbb, szükségessé vált javításoktól, még ép ugy áll lenn mint építésének idejében. A templomnak két tornya van, az éssakit azonban 1865-ben egy villamcs-pás tette tönkre, de művészi kezek ismét nagyszerűen helyre. Állították ugy, hogy a különbsége a két torony között csak nehezen lehet észrevenni.

A templom belsejében feltűnnek a maguk nemében páratlan üveg festmények; eleve taustitják ezen művészet nagy előre haladását már a 12-ik században.

Második híres temploma Nürnbergnek a *Sebalons* templom, melynél már szép harmoniába látjuk összeolvadva a román és gót stylum, ak és Ontvények, melyek valóságos műkincsek és roppant nagy pénz-szeget képviselnek. A Sebalons templommal átellenben fekszik az öreg városbástya, melyről már szóltam; a városbástya mögött pedig van Nürnberg egyik, legkiválóbb nevezetessége a „*Bratsenurströcklein*.“ Mennyi realistika foglaltatik e szóban egyrészt, és mily ideális eszmék és fogalmak megletemtőlje volt ez a kis házacská, mely színtelen változatlanul

márammegyei elmaradt megyei bizottsági választások tárgyában. A miniszterelnök, mint belügyminiszter, megejtve a vizsgálatot, konstatació, hogy mulasztás csak egy esetben és itt is csak annyiban történt, hogy a főszolgabíró, aki beteg lett, nem táviratban, hanem levélben jelentette be ezt, a mi lehetetlenné tette azt, hogy idejekorán helyettesíteni lehessen. A miniszterelnök válaszával maga Molnár János is köszönettel és elismeréssel vette tudomásul.

A második válasz Rakovszky Istvánnak a sopron-kecsői bíróválasztás ügyében tett interpellációjára felelt meg. Az ügy — mondotta a miniszterelnök — a közigazgatási bíróság előtt van és ha az illetékes fórum csakugyan mulasztást vagy rendetlenséget konstatació, a belügyminiszter a maga hatáskörében alkalmazni fogja a törvény büntető erejét. Egyhangú helyesléssel fogadták ezt a választ is.

A harmadik válasz hasonló tetszéssel találkozott. Ebben a válaszban Asbóth Jánost nygattata meg a miniszterelnök a nógrádmegyei közbiztonsági állapotok megjavítása dolgában. Asbóth maga is konstatació az állapotok javulását és szívesen vette tudomásul a választ.

A kongrua végrehajtására kiadott miniszteri rendeletre vonatkozott a negyedik válasz. Ez Páder Rezsőnek szólt. A miniszterelnök alaposan és körülményesen megmagyarázta a rendelet helyes és tüdvös intencióit. A Ház zajos helyesléssel fogadta a fejtegetéseket, míg Páder Rezső valószínűs kongrua-fejtegetésekbe bocsátkozott és nem volt hajlandó a választ tudomásul venni. A nagy többség nem volt a Páder nézetén és helyeslőleg járult a miniszterelnök válaszához.

Ugron Gábornak szólt és a hági kongresszusra vonatkozott a miniszterelnök ötödik válasza. Kijelentette a miniszterelnök, hogy egyes államoknak egy más állam rezidense által való képviseltetése megszokott és akceptált dolog a diplomáciában. Hogy Montenegró az orosz küldött által képviseltette magát, ebben nincs semmi szokatlan vagy sérelmes, egyszerűen azt jelenti, hogy azt a nemes és magasztos intenciót, amely a car humánus akciójában megnyilvánult, oszja és helyesli Montenegró is.

Egyhangú helyesléssel veték tudomásul a választ.

Rakovszky Istvánnak a lipótzemei tébolydában állítólag előfordult visszaélések dolgában tett

interpellációjára vonatkozott a miniszterelnök hatodik válasza. Igen meleg hangon szólt a humánus rendeltetésű intézetek feladatiról a miniszterelnök és kéri, hogy a munkásság megítélésénél első sorban az alapos meggyőződési tartás szem előtt. Ha történik visszaélés, biztos lehet benne mindenki, hogy e megtorlás nem marad el, de kerülni kell a felületes vádat. Fenyves elégtételt szolgáltatott a miniszterelnök Niedermann Gyula igazgatónak, akit Rakovszky szintén megtámadott.

— Miután történtek az intézetben szabálytalanságok, a felelősség elvételéig fogva az igazgató távozott, de ki kell jelentenem, hogy a jeles és tudományos érdemei révén is kiváló férfiut semmiféle személyes vád nem érheti.

A nagy tetszéssel fogadott válasz után még Lukács Gyula interpellációjára felelt meg a miniszterelnök a Szlatinán letartóztatott két magyar dolyában és ezzel az ideiglenes érdemleges ülés programja kimerült.

Kihirdették a bizottsági választások eredményét (változatlanul keresztül ment a lista természetesen) hitelesítették a jegyzőkönyvet, megadták az előzőnek az időközi intézkedésekre a meghatalmazás, tudomásul veték a miniszterelnök proppozícióját, amely szerint a jövő hét szerdáján, vagy csütörtökén még egy formális ülést tart a Ház.

Iskolai Értesítők.

Az 1898/9. iskolai év végén szerkesztőségünk hűz beküldött értesítőket az érkezés sorja szerint a következőkben ismertetjük:

„A nagykanizsai városi alsófokú iparos tanonciskola értesítője az 1898/9. tanévről. XIII. évfolyam. Közli: Venczel Rezső igazgató. Az iskolánál működött 10 tanterő. A beiratkozott tanulók száma: 496. Ezek közül 449 rk. tanuló hitoktatásban nem részesült.

„A nagykanizsai államilag segélyezett községi polgári fiú-és leányiskola huszonhetedik értesítője az 1898/9. tanévről. Szerkesztette: dr. Bartha Gyula, igazgató. A fiú-iskolánál működött 7 tanterő; a leányiskolánál: 9. A fiú-tanulók létszáma: 219; a leányoké: 200. A fiú-iskola kiválóbb tanulói voltak: az I. osztályban: Nagy Imre; a III. osztályban: Dreissiger Miksa; a VI. osztályban: Lenk Gyula. — A leány-iskolánál kitűntek az I. a) osztályban: Farkas Margit, Furtinger

Vilma, Hajek Mari, Mautner Zóra, Szalay Gizella; a II. osztályban: Pflauser Jolán, Mergenthaler Margit, Fidoovics Mari, Tripammer Izabella, Tomasics Mari; a III. osztályban: Allenthaler Teréz, Fischer Mari, Schwarz Gizella, Wagner Ilona, Gieber Matild; a IV. osztályban: Pálffy Rózi, Rothschild (Bartha) Rózi, Frankfurter Jolán, Krátty Margit, Tripammer Jolán.

„A nagykanizsai áll. seg. községi népiskolák növendékeinek név-és érdemsorozata az 1898/9. tanévről. — Közli: Bécsey György, népiskolai igazgató. Az Értesítő élén olvasható Kovács Miklós tanítónak „A takarékoság iránti hajlam fölbresztése és fejlesztése a gyermekben” című értekezés. A tanítótestületnek van 34 osztályvezető és 6 szakvezető tagja a hitoktatókon kívül. A tanulók létszáma volt: 1931. Tehát: a 34 osztállyal szemben átlagosan minden tanteremre: 56 tanuló esett. Általános kiűűő-osztályzatuk: a belvárosi IV. fiú-osztályban: Anhófer György, Benczik Mihály, Kovacsics Antal, Kovács László, Lumitzer Béla, Weiszhausz Mihály; a párh. IV. fiú-osztályban: Aczél Géza, Freivoget Ferenc; a III. fiú-osztályban: Haám János, Jeszenszky Győző, Steinberger Károly, Unger Ullmann Viktor; a párh. III. fiú-osztályban: Csordás József, Tilyak Boldizsár, Váldk Sándor; az I. fiú-osztályban: Gávora Pál; az Arany-János-utcai I. fiú-osztályban: Baranyay István, Dóme Pál; a Teleky-utcai I. fiú-osztályban: Markó Gyula, Thomán Győző; a Hunyady-utcai I. fiú-osztályban: Odorovics Rezső, Vidovics Boldizsár. A belső városi leányiskolánál kitűnő osztályzatuk voltak a IV. leányosztályban: Gubica Róza, Obláth Miranda, Roszkos Róza, Varga Róza, Vegéle Vilma; a párh. IV. leányosztályban: Bakos Ilona, Detrich Jolán, Pongrácz Kornélia, Szabó Mariska; a III. leányosztályban: Mikosa Anna, Tschelik Ilona, Vegéle Margit; a párh. III. leányosztályban: Laky Anna, Molnár Mariska; a II. leányosztályban: Figlár Verona, Hütler Anna, Józsa Ilonka, Kerber Gizella, Kiss Teréz, Kisvaton Erze, Mautner Elfrida, Mergenthaler Vilma, Németh Katalin, Pálffy Etelka, Pelcz Ibolyka, Schapringner Etelka, Tschelik Janka, Tschelik Karolin; a párh. II. I. osztályban: Bogdán Angéla, Detrich Ilona, az Arany János utcai I. I. osztályban: Bodiczki Irma, Pápai Katalin; a Teleky-utcai I. I. osztályban: Czöfői Mariska, Horváth Julia, Mik Erze. A VI. és VII. kerületi iskolánál kitűnők: a III. fiú osztályban: Gerdes Ferenc, Horváth János, közb. Varga György; az I. fiú-osztályban: Polay Ferenc, Stezlin József; a III. I. osztályban: Mihályecz Katalin, Németh Anna; a II. I. osztályban: Itj Dolmányos Julia, Varga Katalin; az I. I. osztályban: Dani Róza, id. Horváth Maria, Loboda Etelka, Martinecz Apollonia.

all len 400 év óta. A Bratwurstglöcklein egy kis a/c-ony, két szobából álló kis koresma, melyben századokkal ezelőtől jöttek már ó-sze Nürnberg legnagyobb művészei, hogy egy pohár sör mellett cseréjék ki nézeteiket és alkossák azon műremek alapját, melyeket most az utókor megcsodál.

A falakon képek és rajzok függnek, közöttük a román királyné lényképe, egy Carmen Sylva aláírásával ellátott verscskével, melynek tartalma igen poetikus eszteli a Bratwurstglöcklein századok előtti hivata-át. Hans Sachs, a híres csizmadia költő, sörös pohara is egy külön polcon áll, melyet a jelenlegi bérlő büszkén mutatogat a számos ide jövő idegennek. A jelenlegi bérlő 30,000 márka évi bért fizet ezen kis helyiségeért, amelybe egy nagyobb területű úriember csakis úgy fér be, ha meghajol, de mindazonáltal brit fans üzleteket csinál s már nagy vagyont szerzett. Egyik különlegessége az egész Németországban legjobbnak elismert savanyu káposztája, melyből naponta óriási mennyiséget adnak itt el.

Most párszót még a nürnbergi népiünnepéről, mely szintén évszázadok óta évenként egyszer ezen időben lesz megtartva és aki csak teheti, kiveszi részét ezen mulatságnál.

Népiünnepély a mi fellegásunk szerint egy szép derült vasárnap delután, 3 vagy még több zenekar, léggömb feleresztés, ökörsüés, zsáknak futás, póznamaszás és tudja az Eg, még miből nem áll. És Nürnbergben 10 napig tartó ünnepség ez, mely mint már említém, minden évben június hó 24-én kezdődik és jul. 3-ig tart. A városból félóránnyira nagy mező terül el, melyet „Lajos

mezőnek” (Ludwigs-feld) neveznek; itt járszódik le és 10 nap alatt amag egész Németországban híres nürnbergi „Volkstanz,” melylyel talán csak az „octoberi ünnepely” vetekedhetik Münchenben. Mellesleg megjegyezve, ez a Lajos-mező akkora mint a mi fél Kanizsánk.

Lóvasút, elektromos vonat, omnibusz minden oldalról egész a főbejáratiig közlekedik, és közelebb érve már s borzasztó lármá, zene-bona, kiáltók hangja üli meg földünket, mely zaj az első percben mintegy megsemmisítőleg hat egész valónkra.

Belépti-díj nincs, a költségek busásan megtérülnek azon bérből, melyet a sok vendégül és koresma fizet.

Bérvé, azt sem tudja az ember, hova nézzen, mit bámuljon, mit csodáljon először Mintha csak a világ összes pamoramai, ringispeljei, törpék, menageriák, óriások, kigyóemberek, buvárok, céllovások és az e fajta méltier-vel foglalkozók itt sereglettek volna egybe és nem mondok sokat, ha csak az e nemű bódék számát vagy 800-ra becsülöm. Hát a sok vendégül, sör, bor és cognac-pavillon. Itt van mindjárt a „Crocodil,” ez a legnagyobb fedett csarnok, a melyet valaha láttam. 6000 embernél több fér el benne egyszerre asztalok mellett.

A közepén egy magas dobogón ül a zenekar feltűnő „Wassergigerl” uniformisban, mely costüm-mel különben a számos szebnél szebb pincérnő is el van látva. A sört csak literes kancsóknak szolgálják ki, kevesebet senki sem kap.

Minden helypő ajándékba kap egy 32 oldalas könyvet, a Crocodil dalos könyvet. Az újdonsá-

gok egész sorozata mellett még benne van a könyvben a „Fischerin du kleine,” vagy a „Ne duxtoj” stb. Minden dalszóveg s ámmal van ellátva, mely arra szolgál, hogy a közönség és a zenekar ne legyen disharmoniában. Mielőtt a zenekar rázendít valami darabra, minden lda-ról kifüggesztik az illető darab számát, a közönség felüti daloskönyvét és legnagyobb rémdülemre a közönség és unisono rázendít a notára. Ha 6000 ember — kinek fele-igy estefelé (piáne vasárnap) már azt sem tudja, hogy ember-e vagy asszony — egyszerre daira gyujt — ez aztán a zendítés. Siettem is, hogy tovább érjek. Minden oldalról a legisnerő-ebb melódiák hallatszanak, játszik itt egyszerre 6 katonabanda, 18 magán zenekar és vagy 2400 werkli.

Ez egy jámbor kanizsa nak is sok egy kisé. Két és fél órai künnidőzés után a kihaltak látszó városba siettem vissza, hogy pohár sörre, ott legalább nem zavart a Bienenhaus vagy Gigerl-königin esábos de egy kis-é már elcsépeit dallama.

A Volksfesten átlag naponként 4—500 hectoliter sört mérnek ki, vasárnap (ilyenkor 100,000 ezer embernél több is van künn) és szám 1000 hectoliterre is emelkedik. A Volksfest utolsó napja ósi hagyomány szerint vagy ünnep, ilyenkor az összes iskolák, gyárak szünetelnek és mindenki siet elbucszni egy évre az oly kedves helytől. Másnap aztán minden a régi kerékvágásban van és csak számos nürnbergi erlonított gymra, vagy sörtől kábult feje fogja e nap jelentőségét emlékeztetébe visszahívni.

Nürnberg 1899. június 30.

»Ertesítő a kegyes tanítóréndiek vezetése alatt álló nagykanizsai kath. főgymnáziumról, az 1898-99 tanévben.« Közvetteszi: dr. Pachinger Alajos igazgató — Az Ertesítőben van „*Ujjudgunk iskolai és házi nevelése*“, című értekezés dr. Pachinger Alajostól, továbbá: „*A mérélyek természetrajza*“ című nagy tanulmány-dolgozat szintén dr. Pachinger Alajostól. — A rendes tantárgyakat tanította: 16, a rendkívüli tantárgyakat: 4 tanár. Beiratkozott: 371 tanuló. Kiváló tanulók voltak: az I. A.) osztályban: Gözöny Aladár, Krátky István; az I. B.) osztályban: Csorba Ferenc, Erdősy Ferenc, Krezsnyár János; a II. osztályban: Fűbián János, Gözöny Ferenc, Spitzer Lajos, Ventszely Sándor; a III. osztályban: Bartha István, Bencsik József, Blau Arthur, Blumenschein Henrik, Kovács János, Pékkel Ferenc, Spur Endre; a IV. osztályban: Orlics János, Szabó Lajos, Tóth István, Végele Károly; az V. osztályban: Bartha József, Simon Kalman, Sille Antal; a VI. osztályban: Gärtner Antal; a VII. osztályban: Schwarz Gyula; a VIII. osztályban: Molnár Ernő.

„A zalaegerszei m. kir. állami főgymnázium értesítője az 1898/99. tanévről. Közi: Medgyesi Lajos, h. igazgató. Az Ertesítőbe Fülöp Imre tanár „A kénevezetés“ címen neveléstani értekezést írt. A fokozatosan fejlesztett intézetnek ebben az iskolai évben még csak öt osztálya volt. Működött benne: 8 rendes tanár, 1 óráadó tornatanító és 1 énektanító. Az öt osztályba fölvettek összesen 203 tanuló. Az intézet kiváló tanulói voltak: a II. osztályban: Ritscher József, Tóth Lajos; a III. osztályban: Simonffy Endre; a IV. osztályban: Laux János; az V. osztályban: Ungar Jenő.

»A kesztelyi katolikus főgymnázium értesítője az 1898/99. évről.« Közvetteszi: Burány György, igazgató. Az értesítő első lapján bold. Erzsébet királynéknak gyászkerete arcképe van. — Dr. Magásházy Antal tanár „Tanítás az itjűságot hínni és munkálkodni“ címen írt nagyobb szabású értekezést. Az intézetnél működött 11 premontrai rendű kanonok és 4 világi, összesen: 15 rendes tanár. A tanulók száma: 288. Kiváló tanulók voltak: a VIII. osztályban: Hoffmann Miklós, Láske Andor; a VII. osztályban: Göncz Dénes, Kohn Manó; a VI. osztályban: Gerstl József, Hirsch Károly, Schaller Róbert, Sipőts Pál, Takács Jenő; az V. osztályban: Simon Gyula; a IV. osztályban: Csider Geza, Ferenczy János, Mizner János; a III. osztályban: Hoffmann Imre, Károly Gyula; a II. osztályban: Anton Gáspár, Balog István, Kelemen Ferenc; az I. osztályban: Ferenczy Geza, Hochstetter Aladár, Misner Rezső, Mosonyi Dezső, Németh Sándor, Sárdány Rezső.

HIREK.

Légrádi bíróválasztás.

Éppen déli tizenkettőt ütött a toronyban. A nappali kísértetek órája. De mikor mind olyan egészségtől duzzadó, napbarnította, pezsgős legény. A szellemek árnyainak a tanácstermen való átsuhanását csak az olyan élénk fantáziájuk váltatták, mint dr. Gross, a ki (szellemessége mellett) hi-z a spiritizmusban rendületlenül. Aggódószívvvel húzta székét közelebb Viosz Ferenc főbíróhoz, mikor az égdördülésre megcsörrentek az ablakok. Korontos, a bíró-jelölt, ijedten hánytá magára a keresztet, (bár evangélikus) — és az alálános megdöbbenést követő halk zsongásból az hallatszolt ki: — Gyerekek!... Lyubits (a néhai Lubits) bíró szelleme kísért...

Egy jókaista tüstént közbevágott kimutatva az ablakon:

— Nini!... hiszen asszonyt kísér...

Es valóban Lyubits akkor gömbölygött tova hatalmas tekintélyével! — s egy vászoncse-léddel.

A hullámzó emberáradaton átgázolva, izzadva bár, de — leider! — fogya nem, — bekászó-ódta a tanácsterembe.

A bizalmi férfiak összenéztek...

Az urna mogorva egykedvűséggel bámult le az asztalról, de kíváncsian lesté mégis, hogy mi lesz...

A »néhai« odahajolt a segédjegyzőhöz és sugott neki valamit...

»Arcán kidagadnak az erek; ajkai reszketve pusmogtak és szemeiből szelid láng lövelt.

A segédjegyző szó nélkül felkel és indulni készül.

A kíváncsiság tetőpontra hágot.

Érezni lehetett, hogy valami komoly pillanat veszi kezdetét.

Viosz kivieszi fogai közül a szivart és nyájas tekintete szigorura változik...

.. Most... Most...

Az örökke interpellációs kedvében levő Szilvgyi tiszteletes ur erre már felelmekedik.

A notárius-jelölt mintegy önkentelenül állt meg.

— Tekintetes főbíró ur! — protestál a tiszteletes ur, — ez nem tiszta dolog. Igazságtanárságot és elfogult judiciumot nem pártolhatunk. Itt valami complot készül! Kérjük az ügynek szigorú megvizsgálását. (A complotra már a szundikáló Kovács jegyző is felpislant. Látszik a képen, hogy complot értett. Reggeltől koplat már. Pedig dél emult.)

A főbíró stélyes hangon szólítja meg a reszkető bíró:

— Micsoda titkos közleni valója van magának azzal a fehérréppel, meg a segéddel? Mi?... —

— Bocsánat tekintetes uram! semmi svüdlő nincs a dologban.

— Hát az micsoda borderó, a mit odacsem-pesztett az asszony kezébe?

Mindenki feszülten lesté a történetendőket.

— Semmi kérem, — hebegett Lyubits — csak...

Mikler Győző, diadalmas ábrázattal vette el a fatális papirdarabot.

A jelenlevők —? — é valoznak át hirtelmében.

Végre az asszony bátor szívvvel nyitja szólasra ajkait, világosságot derítve a kétéstötéséghen.

— Kérem, tekintetes uraim, nem veszedelmes ez a cédula, csupán — átírandó passzus.

E nyilatkozatra szelid derűtség ömlött el mind-nki hangulatán és Szilvgyi eláll az interpellációtól! — legalább egy időre.

Öt óra felé ballagott már a nagymutató, midőn a képviselő-választást befejezték.

Dr. Gross magából kikelve rohant a terembe.

— Mi az? mi történt? — repültek feleje az aggodalmaskodók kérdései.

— Uraim! baj van. Eikeseredett küzdelem lesz.

Forrong a nép.

A főbíró felemeli fejét a választók listágar madájából és mosolyogva szól, kedélyesen szip-pantgatva:

— Állok elejbe, akármilyen lesz is.

Lassan felcibehelődnek és kilódul az istentelenül sok tanácsos, meg képviselő az ámbitusra.

Viosz megnyitja a bíróválasztást.

— Tisztelt atyámiai! Maguk tudják, hogy a bíró milyen nagy ur a faluban. Az parancsol mindenkinek és annak kell, hogy engedelmessé-jék mindenké.

Kandidálom a következőket: Lyubits Györgyöt, (feretikus eljen-vihar) Sznopek Józsefet és Korontos Dánielt.

Óriási hangzavar támadt erre. Élyen Lyubits, eljen Sznopek! hangzott mindenünnen.

A főkortes, Vidákovics Gábor, kegyetlenül erőlködik, (pedig asztalmas szegény feje). A Lyubits-párt folyton növekszik, a másik két név elhár és nemsokára mindnyájuk egyet akar csupán, Lyubitsot, a vot bíró.

Egy pillanat múlva egyhangulag az ő neve diadalmaskodott.

A pénztáros-állás betöltése gyorsan befejezést nyert.

Egyhangulag ifj. Lubits Istvánt választották meg.

A helyettes-bíró legkevésében tudták megválasztani, Korontos állt — kontra Pötsét. Két vastag-nyaku.

Az előbbi mellett az alvég(sánciak) az utóbbi mellett a felvég (zsidóvárosiak) korteskedett.

Korontos pártján az urak állnak. Pötsétén a majoritás parasztiokból áll. Persze, hogy ezek nyertek.

Itt protestált a tiszteletes ur, erősen kardoskodva a névszerint szavazás mellett.

Viosz el is rendelte, de hiába; — mégis Pötsét lett a helyettes-bíró.

Az esküdtek közé Matisát akarta felvetetni a legdühösebb kortes, Vidákovics.

A főbíró kapitulálni is igyekezett ékteleu kiabálásával, de Viosz mosolyogva mondta neki:

— Hja barátom, már háromszor halgattunk magára, negyedszer nem lehet.

— De kérem — repikáztak a háta mögött — nem is lehet Matisa esküdt, hiszen csösz volt.

Ez az érv hatott.

Kegyetlenül izzadva várta Lyubits bíró az eredményt, csakugy ömlött a verejtek szátrkülő szakállára Mikor megtudta eredményt, nevetve jegyezte meg:

— Még egy ilyen győzelem és — nekem nem kell soványító kúra.

(N.J.)

— Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán. Frigyes főherceg csütörtökön reggel tartotta meg a szemlét a cs. és kir. 48-ik gyalogezred 2-ik zászlóalja felett a katonai kisgyakorlótéren. O fensége kíséretével 6 óra 40 perckor érkezett a gyakorlótérre. A zászlóalj Gyrúis őrnagy zászlóaljparancsnok vezényelte. A szokásos tisztelegés és jelentés után a zászlóalj megkezdte századonként a zárt századgyakorlatokat, majd később az egész zászlóalj legénysége

Szöllőbirtokosok figyelmébe!

Ojtógummi valamint ojtópamut

állandó nagy raktára

ALT és BÖHM Nagy-Kanizsa.

POSTAI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

egy hadi századdá alakulva, taktikai gyakorlatokat végzett, utóbb visszavonulva egész a közkórházig a gyakorlóter keleti részén képzelt ellenség ellen harcászati telvonulást intézett. Végül Győrts őrnagy zászlóaljparancsnok vezetése alatt taktikai zászlóalj-gyakorlatok voltak. O fensége látóhatólag meg volt elégedve a csapatok precíz mozdulataival és a legénység kiképzésével, és a szemle befejeztével legmagasabb megelégedéssel nyilvánította a tisztikarnak. — Diszmenetelés után a csapatok 3,10 órakor bevonultak a laktanyába. Ugyancsak ide hajtattott a főherceg is, onnét pedig a katonai löszerraktárhoz. 11 órakor szűkebb körű katonai dejeuner volt. O fensége déli 12 óra 20 perckor utazott el városunkból. Az elutazásnál a városi hatóság képviselőiben Vécsey Zsigmond polgármester, Lengyel Lajos v. főjegyző és Deák Péter rendőrfőkapitány ismét megjelentek a pályaudvaron és O fensége barátságos beszélgetésbe bocsátkozott velök melegen megköszönte a szíves fogadtatást és a hatóság képviselőinek fáradozását. A pályaudvaron egy a közös mint a honvédség tisztikara is jelen volt. Végül megegyemlítettük, hogy O fensége kíséretében nem Mathes Károly, hanem lovag Crausz altábornagy volt.

— **Házasság.** Fischer János Nagy-Kanizsa város tisztviselői karának egyik szorgalmas és rokonszenves tagja, ki a polgármester mellett titkári teendőket is végezi, folyó hó 5-én tartotta esküvőjét Babnigg Irma kisasszonnyal néhai Babnigg Emil kir. nyug. sótári ellenőr leányával.

— **Névmagyarosítás.** Maschanker Bódog lapunk jeles dolgozótársa (magántisztviselő Bécsben) nevét belügyminiszteri engedéllyel „Maros“-ra változtatta.

— **Távozás.** Lukács Gyula a „Phoenix“ biztosi-társaság nagykanizsai vezérügynökké-gének tisztára ugyanezen minőségben T-mesvárra helyeztetett át. Lukács Gyula 12 éven át volt városunk lakója; szerénységével, barátságos modorával közkedveltségre tett szert, melyben egész családját ostromozott. Hivatalt utódja Fekete József a társaság itteni vezérügynökké-gének pézsiárónka lett, ki már 18 év óta van ezen állásban.

— **Halálozások.** Horváth György m. kir. posta és távírda aliszit a mozgópostahivatalnál Nagy-Kanizsán, elhunyt 49 éves korában. Folyó hó 6-án végbement temetésén résztvettek: Fritisz Károly posta és távírda tanácsos, a mozgópostahivatali főnöke, az ő-szes szolgálatban nem levő tisztok és aliszitek, kik szép koszorút is tettek a ravatalra.

Weisz Bernát fűszerkereskedő és szabómester neje szűl. Hoffmann Mária f. hó 8-án hússzas szepvedés után életének 41-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán.

— **A honvédség köréből.** Honvédeink, a m. kir. 20-ik honvédszázadhoz, folyó hó 6-án reggel dandárgyakorlatra Kaposvárra indulak, hová — minthogy az utat győztes teszik meg — csak szombaton érkeznek. Honvédeink augusztus 1-én térnek vissza. — Augusztus 13-án a m. kir. 20-ik honvédszázadhoz 20 főtiszt, 10 tiszthelyettes és 680 legény vonul be városunkba őrszi feyvergyekorlatra.

— **Országos kalapipar-egyesület.** A Magyar félikalap-divat-egyesület a legutóbbi Budapestn tartott közgyűlésében alapszabályait több pontját és címét is megváltoztatta és ezennel „Országos kalapipar-egyesület“ cím alatt fogja a magyar kalapipar érdekeit szolgálni. A tisztikar változatlan maradt, míg a választmány némileg módosult. A szakbizottságok egyikébe: a befűldő bizottságba Haleax Frigyes nagykanizsai, előnyösen ismert kalapgyáros, is bevalasztották.

— **Harczerűi céllovészet.** A helyben állomásozó cs. és kir. 48. gyalogezred tényleges állomány legénysége folyó évi július hó 11 és 12-én reggeli 6 órától kezdve a Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Principális kanális által határolt lőterén harczerűi céllovészetet tart. A rendőrfőkapitány felhívja a közönséget, hogy a

jelzett területet 600 lépés körületben ezen a napon annál inkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

— **A lipiki gyermek-gyógyintézetben** még néhány földijas hely görvélykóros-hectikus, angolkóros vagy verszegény gyermekek által töltendő be. Felkérletnek eundőfogva azok a szülők, gyámok, intézeti, alapítványi vagy egyesületi igazgatók, akik a kik gyermekeik, illetve gyámolijaik részére a lipiki gyógyhasználatot biztosítani óhajják, hogy ajánlataikkal vagy közvetlenül a Sanatorium Lipik igazgatósághoz, vagy pedig Budapesten dr. Radó Lipót urhoz fordulni szíveskedjenek, a ki naponta 2-4 óra közt szóval is ad bővebb felvilágosítást. A földijas helyeken elhelyezett gyermekek ingyenes orvosi kezelésben, ápolásban és felügyeletben részesülnek. Csak a fürdő és forráshasználat, az étkezés és a szolgazemélyzet díjazásával egybekötött kiadás és a lakberterítendő meg az intézetnek, a mely csak abból a célból létesült, hogy a szegényors-ügyermekek gyámolításával foglalkozó hatóság és társadalmi tényezőkének gyámolijaik gyógyítását lehetővé tegye. Amennyiben jótékony alapítványok, adományok vagy járulékok ezt lehetővé teszik, legközelebb teljesen ingyenes helyek is fognak betöltés alá kerülni.

— **A győri keresk. akademiának** lapunk mai számában megjelent hirdetésére ezután is felhívjuk olvasóink figyelmét. Ez az iskola, melyet az állam segélyezésével Győr szab. kir. város tart lenn, egyike azoknak az intézeteknek, melyek tisztán a kereskedelmi szakértést tüsték ki feladatul. Győr igen szerencsésen megvalósított helye egy ilyen iskolának, mert aig van hozánkban város, melyben a kereskedelemnek egy jövője volna, mint Győrött. Ennek teljes átértésére vall az áldozatkészség is, melyet egy a társadalmi mint maga a város az intézet érdekében tanúsítana. Az iskolai jövő évet teljesen új és modern berendezésű padatájában kezdi meg. A keresk. szakoktatás kiprobált erőből álló tanári karral oldja meg abban feladatát. Győrten ajánja még az is, hogy azokhoz a városokhoz tartozik, melyek olcsó megélhetést biztosítanak a tanulószáznak. Különb is megjegyzzük, hogy közgazdasági életünknek viszonyok általajszettelt fejlődése a kereskedelmi életpályát a legajánlatosabb és rövid idő alatt kenyérkeresethez utató hivatások közt sorozza. Ez a körülmény pedig különösen figyelmet érdemel napjainkban, midőn általánosn hangzottott panasz, hogy a szigoruanvelt tudományos képzettség kívánó pályákra sokkal többén törekednek, mint a mennyinek csak kenyeret tudnának adni.

— **Szülő (gyümölcs) kiállítás. Szege-**den. A szegedi országos gazdasági kiállítás keretében szeptember 3-10. szülőkiállítás is lesz rendezve. Felkérletnek mindazok, akik a kiállításban résztvenni óhajtanak, hogy bejelentéseiket legkésőbb augusztus 1-ig tegyék meg, mert későbbi jelentkezés nem lesz figyelembe vehető. Kívánatos, hogy minden vidékről főleg azon borfajok válogatott példányai küldessenek be, melyek az illető vidék borjelletét hivatják képviselni, azonkívül pedig a legjobb csemefejákat. A kiállítás ideje egy kissé kora lévén, egyes szülőfajokból ilyenkor még teljesen érett példányok nem találhatók. Ez esetben persze félig érett fűrtöket is lehet beküldeni, ha azok máskülönbén a forma, nagyság és fajtisztaság kellekeinek megfelelőek. A legfontosabb, hogy minden faj a helyes ampelografiai elnevezéssel jelöltessék meg. A szülőkiállításban a részvételi díj 50 krajcar, azonkívül minden külön faj után még 20-20 kr. Minden fajtából legalább 4-5 fűrtő kell beküldeni, melyek a fűrtökre köztüledulval jelölendők meg. Azonkívül minden fajtához tanácsos egy nagyobb — keménypapíros — cédulát készíteni, mely a szülőfajt és a kiállító nevét és a szülő helyét jelöli meg. Bővebb felvilágosítást és bejelentő leveket Drucker Jenő csoportbiztosnál lehet szerezni (Budapest, Köztelek).

— **Tanítási reform Franciaországban.** Marc Sauret képviselő törvényjavaslatot nyújtott be az iránt, hogy csak azon tanuók léphessenek fel a magasabb iskolákba, kik állami oktatásban részesülnek. E célból a főbb városokban állami iskolák lennének felállítandók s a tanuók negyedeként viz-gának alulvetve. Csak az lehetne fel a magasabb iskolákba (Polytechnicum stb.) ki mind a 4 negyedben sikeresen viz-gázott. Ezen törvényjavaslat a szabad oktatás ellen van iránytva.

— **Alkalmatlan vendég.** Kompinger József felső-levendai kocsis hazafelé tartott kocsijával. Nem állhatta azonban meg, hogy az utba eső urdombi korcsmában stációt ne tartson Sietős dolga nem igen lehetett, mert egész estig ott ült a korcsmában, természetesen mindig többet vitte be a jóízű nedűből. Utóljára azonban maga Grosz Jakab, a korcsmáros, is megállta a jármás vendéget és fia: Grosz Hermán segítségével igyekezett őt eltávolításra bírni, mire Kompinger annyira dűbbe jött, hogy előrantotta kését, a hárveves bicskát, s ő-sze-vissza szurkálta a korcsmáros, meg a fiat.

— **Szimbolikus pályaválasztás.** A tanév végén tudvalevőleg a szülőknek nem csekély gondot okoz az a kérdés, hogy gyermekeiket milyen pályára adják. E fölött töprengett a napokban egy fia jóvendőjeért aggdó jámbor nyársopolgar is, mire egy fényes csame jutott eszébe. Be ment a fia szobájába és három dolgot tett az asztalra: egy imádságos könyvet, egy üveg edes pálinkát és egy aranytallért. Aztán elbújt és várta következendőket, miatt a következőképen okoskodott:

— Ha a fia az aranyat választja, akkor kereskedő lesz; ha a bibliát veszi kezébe, pap lesz; ha pedig a pálinkának ad elsőbbséget, akkor kétségkívül hajlama van az iszákosságra.

Par pillanat múlva lelepett fűtörésze a fia. Rögtön zsebrevágta az aranyt, hóna alá vette az imádságos könyvet és nagyokat kortyantott az edes pálinkából, s aztán ajkával csetientve, ismét kiment a szobából.

— Boldog Isten! — kiáltott az apa ijedten — fia kétségkívül politikára adta fejét!

— **Sodrony nélküli telefon.** A sodrony nélküli távírtárolás után most a sodrony nélküli telefonnal lép meg a világot egy amerikai felfedező, Hayes ur. A New-Yorkban megjelent kísérletek kitűnően sikerültek. A sodronyt egy fényhár helyettesíti.

— **Női ügyvédok.** A francia képviselőház elfogadta Viviani képviselőnek azon törvényjavaslatát, a melynek értelmében ezután a nők is ügyvédi pályára lephetnek. Franciaország az első állam Európában, a mely ezen az amerikai államokban már meglévő útját kövözi. A törvényjavaslat 319 szöveg 144 ellen lett elfogadva. Mindenesetre érdekes lesz majd az ügyvédek podiumán a csinos hölgyeket látni és védő-beszédekkel hallgatni a melyek, ha nem is mindig hő érvekkel, de mindenesetre szívőből fakadó szavakkal fognak bővelkedni.

— **Milyen a tengerész-szupka?** Ez a kérdés nagy gondot adott az éjjel két civinek, Addig-addig vitatkoztak e fölött, míg végre megis sikerült nekik — egymásra törni. A bőghördönk és a bőghőnek kevés gondja lehet, mert néha hadügyi kérdéseket tárgyalnak, hosszasan. Ily az éjjel a tengerészeire került a sor. Hogy sort tartanak, legfelül kezdtek a fejen. A fej tudvalevőleg csak arra való a katonánál, hogy legyen hova tenni a sapkát. Est nem a vitaközök állították. Egyik úgy mondta, hogy a tengerész-szupkan elül van a gomb, a másik a mellett kardokodott, hogy hátul. Ezt a fontos kérdést nem bírták békes uton elintézni, a vége az lett, hogy alaposan elverték egymást ugyanarra, hogy a rendőrségnek kellett közbeállni. Az ügyveles a büntetés kivására után megmagyarázta a vitaközök és verekedő feleknek, hogy a tengerész-szupkan egyáltalán nincs is gomb.

— **Szesszifő tanfolyam Budapesten.** A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete által folyó hó 23-ától augusztus 5-ig a közteleken tartandó szesszifő tanfolyam — mint az eddigi jelentkezésekből kitűnik — igen látogatottan igérkezik. A tanfolyam a szeszgyártás és szeszadózás technikáját és általában a szeszüzesszel összefüggő minden kérdéssel foglalkozni. Az egyesületet a tanfolyam rendezésére az i dítoja, hogy ily tanfolyam már több mint egy évtized óta nem tartottott s azóta a szeszgyártás terén oly újítások merültek fel, melyeknek az érdekelt körökkel való közlésére és tudomásul hozatalára az ily tanfolyam kiválóan alkalmas eszközül kínálkozik. A szesszifő tanfolyam az elméleti gyakorlati előadásokra egyaránt ki fog terjeszkedni, deelőtt tartatnak az elméleti előadások, a délutáni órákban pedig gyakorlati előadások tartatnak a műegyetemi laboratóriumban és a fővárososhoz közel eső szeszgyárakban. A tanfolyam hallgatói közé felvétetnek szesszifőde-tu ajdonsok, szesszifődekezők s oly birtokosok, akik a szesszifődehez szükséges szakismereteket

megszerezni önjárját. A tanfolyamra jelentkezni lehet július hó 15-ig a Magyar Mezőgazdasági Szeksztermelői Országos Egyesülete titkári hivatalánál (Budapest köztelek) a részvételi díj 20 ft, mely a jelentkezéssel egyidejűleg küldendő be az egyesület pénztárához (Budapesti Köztelek.)

Mi akar egy éves önkéntes lenni?
Bizonyára van olva-óink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta és így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. De bencben már évek óta sikeresen működik az országzserke kitűnő hírnévként örvendő Lichtblau Albert-féle miniszteri leg engedélyezett katonai előkészítő iskola (felügyelők: eddei Draugentz János, m. kir. honvédeztredes és Mayer Adólf. cs. és kir. őrnagy) melyben azon ifjak, kik még sor slatt nem állottak, foglalkoznak-ukra és előkészültségre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egy éves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospectust készséggel küld az igazgatóság. 163-4

Egy jó bizonyítványokkal rendelkező gépész megjelölésre állást keres. — Cim meg tudható Pollák Ferencznel Nagy-Kanizsa, Csenger-utca, Schünfeld-ház.

Hivatalosolga 100-150 frt biztosítékkal állást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek

Németh István, ács — Ferenec Annával.
Székely József, bádós — Hagner Máriaival.
Steiner József, kereskedő — Kohn Laurával.
Dr. Weiss Lajos, ügyvéd — Weiss Bertával.
Varga István földműves — Bancsom Annával.
Fischer János, városi hivatalnok — Eabrig Máriaival.

Múlt hét halottjai:

Boda Lajos rk. 12 napos, cseléd fia.
Sztternát Anna rk. 15 hónapos, cismadia leánya.
Milei Rozália rk. 2 hónapos földműves leánya.
Wander Mária öz. öz. idősb. Lovák Károlyné rk. 84 éves gyógyszerésznő özvegye.
Zelivárs Teresia férj. Muskó Ferenecné rk. 38 éves tűzoltó szolgája neje.
Gudlin János rk. 32 éves földműves.
Horvát György rk. 49 éves p. és t. altiszt.
Dolenecz István rk. 17 éves cseléd (hólyagos himlőben).
Plander Ferenc rk. 64 éves, földműves.
Hoffmann Mária férj. Weiss Bernádné isr. 44 éves kereskedő neje.

Törvénszék.

Végtárgyalások és Ité'ethirdetések.

1899. július hó 10-én [hétfőn].

Több rendbeli lopás büntette miatt vádolt Novák Vidá elleni ügyben végtárgyalás.

Sikkasztás vétsége miatt vádolt Tóth György elleni ügyben végtárgyalás.

Magánokirat-hamisítás büntetével terhelt Horváth Lukács elleni ügyben ité'ethirdetés és öszbüntetés.

Magánokirat-hamisítás büntetével terhelt Horváth Lukács elleni ügyben ité'ethirdetés és öszbüntetés.

1899 július hó 12-én (szerdán.)

Halált okozott súlyos testi sértés büntetével vádolt Herzsonyák József elleni ügyben végtárgyalás.

Sikkasztásnak tekintendő büntetével terhelt Nagy József Jankó elleni ügyben ité'ethirdetés.

Hatóság elleni erőszak büntette és sikkasztásnak tekintendő vétséggel terhelt Novinics Remus elleni ügyben ité'ethirdetés.

Lopás büntette és vétsége miatt terhelt Keszthelyi Károly elleni ügyben ité'ethirdetés. Személyes szabadság megsértése hatóság elleni erőszak büntette, súlyos testi sértés vétsége miatt terhelt Gábor Prinsios György elleni ügyben ité'ethirdetés.

Lopás büntette miatt terhelt Aigner Lipót elleni ügyben ité'ethirdetés.

Szerkesztői üzenetek.

Somogy-Nat. Miklós. Köszönjük.
B-Magyarod. Megkaptuk. De ön, k. dolgozótárs, alaposan tévedett, mikor a maga manuscriptumával gyönyörködött meg bennünket. Hisz mi, ha jól emlékezünk, nem tűntünk ki pályadíjat szőpirál mintalapokra.
„M-nak.” Éjnye, ejnye! Astán ki hitte volna? Hát ön is csak Faust sorsára jutott? Kivánjuk, hogy ne. Mert, hanem ön kacagjon utoljára, Miskor is szívesen látjuk. A bekládottat jövő számunkban közöljük.

NYILTTÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai sth. legujabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban, Privát-fogyasztóknak póstábir és vámentesen valamint hához szállítva — mintákat pedig póstafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító), Záríchben. (3 Magyar levelezés. Svájcba kátározleplevélbölveg ragasztandó

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NŐI DIVAT-TEREM.

Sölétormos Géza

nőszabó

Nagy-Kanizsán,

női divat-termet a Zombor-féle házból a Horváth Kálmán-féle házba [Tóth Lajos-féle ház mellett] helyezte át.

GAZDÁK FIGYELMÉBE.

Legjobb minőségű

Gépszijak

minden szélességben

2 frt 70 krért kaphatók

a Bör- és Gépszijgyárban, PÉCSETT.

Győr szab. kir. város

önálló felső kereskedelmi iskolája

kereskedelmi akadémia — az 18²/₁₀₀ iskolai évben nyitja meg felső (harmadik) osztályát

és ekkor foglalja el a modern oktatás-ügy követelményei szerint készült új épületét.

Az intézet, — mely egyenlő rangú és hasonló képesítőt ad, mint bármely hazai vagy külföldi kereskedelmi akadémia, — bi tositja végzett növendékeinek az egyévi önkéntesség kedvezményét és kvalifikál a keresk. életpálya minden ágazatára, nemkülönbén az 18²/₁₀₀ évi, a tisztviselők minősítéséről szóló l. t.-c. által a keresk. akadémiát végzett tanulóknak biztosított életpályakra. Bővebb felvilágosítást készséggel ad

az intézet igazgatósága.

11769 99.

211-1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa rendezett tanács város VI—VII kerületében egy ujonan szervezett róm. kath kántori állásra pályázat nyitattik.

Az állással 700 frt évi készpén. fizetés és a szokásos stóla díj van egybekötve

Az állással járó teendőkn kívül köteles lesz a megválasztott kántor szükség esetén a VI—VII. kerületben levő községi népiskoláknál mint helyettes tanító működni esetről-esetre; ezen munkájáért az iskolaszék által évi 100 frttal díjaztatik

A pályázók tartoznak róm. kath vallásukat, a kántori teendőkre való képesítést, valamint tanítói minősítésüket okmányokkal igazolni.

A kántori működésből nyilvános próba tartatik, melynek határnapjáról a pályázók külön értesítettetni fognak. A megválasztott kántor köteles lesz állandóan a VI—VII. kerületben lakni.

A kérvények f. évi augusztus 31 éig bezárólag Nagy-Kanizsa város iktatójába lesznek beadandók.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsán, 1899. július 3-án.

VÉCSEY, polgármester.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

BORSZÉK.

gyógyfürdő ERDÉLYBEN, Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-től szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdő-igazgatóság által szubvencionált gyorskocsin. E gyorskocsikra előjegyzési helytől Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány: Brassó, Csikszereida vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Megrendelhető az Igazgatóságuál, Borszék.

Kapható mindenütt.

Főelárusítók Szombathelyen:

FELEKI és PAUKIEWICZ urak.

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő-üzlet igazgatósága Borszék. 186-8

Posta, távirda helyben.

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.

A világ minden tárlatán első kitüntetest nyert.

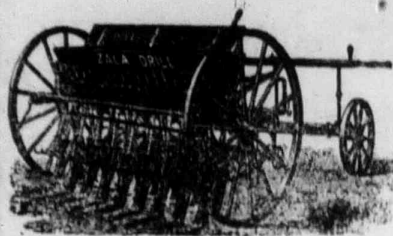
Millionnyi nagy étemmel is kitüntette.

KITÜNTETVE

1896. Millonlumi kiállításon arany érdemkereszt és millonlumi nagy éremmel.
 1897. Klabéri nemzetközi vetőgépversenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
 Lévai nemzetközi vetőgépversenyen nagy územre; első díj: aranyéremmel.
 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen első díj: aranyéremmel.
 Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára



Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legujabb és

**LEGJOBB
VETŐGÉPÉT,**

szabad, kiváltható kapcsok-
lyokkal ellátott

alk és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

szervetogépet. **Perfecta** első és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szer-
 továbbá szab. 33. kezett. több kiállításon első díjjal kitüntetett Sack-
 rendszerű aczéleket, boronait, járgányait, szénagyújtót, rostait, trioureit, darálóit,
 szecska és répvágóit, kukorica-morzsoltót és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgép, á 10 frt.

177-20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesterei
 hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül
 meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb
 gyalog kiránduláson használta e cipőket és észre, hogy lábai nem fáradtak
 egy el, mint más könnyűsége cipőknél. Kaldök egy pár vadász-cipőt, hogy
 annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipész-
 nél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek,
 és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szal-
 lomencipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL. huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a követke
 söket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti-cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok
 megszűnt minden lábfejásom, egy hogy — azt hiszem — lábajom semmi tovább
 orvosiást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni.

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelő hívó

WEKERLE SÁNDOR.

118-50

Ovjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és
 meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem
 lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét
 dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbé-
 léssel látja el.

Kettősastarságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr.,
 gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir-
 közs hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig
 29.500 pár szállítottatott.

Szátküldés csak utóvétellel, vagy a pénz nélküleges beküldése mellett.
 Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Szív-utca 18.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép ugy 1898. július
 hó 11-én HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két első díjjal arany-
 érmekkel lett kitüntetve.

McCormick

a világ legrégebbi arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.
 Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ GYÁR-utca 86.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb MCCORMICK „HUNGARIA” kévekött
 aratógépet, a legtekélyesebb MCCORMICK „DAISY” marokrakó
 aratógépet és a legújabb s legjobb MCCORMICK „NEW 4.”

fűkaszalógépet.

112-17

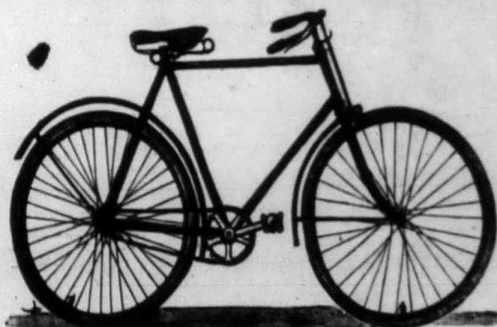
Legjobb a világon
 és legkedveltebb.

Számos kitüntetés és élsómerő levél igazolja



Legjobb a világon
 a legkényebb

McCormick gyártmányú gépek bámulatos tekeltségét.
 épink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén
 működésben vannak.



119-*

KERÉKPÁR RAKTÁR

UNGER-ULLMANN ELEK

vaskerékedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járású és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindenemű kerékpár alkatrészek
 és válasszékban.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Üzletmegnyitás Nagy-Kanizsán.

A n. érd. közönség tudomására hozzuk, hogy az

Első Szombathelyi sertéshizlalda és husfüstölőgyár
Nagy-Kanizsán a főtéren (urodalmi épület.)
saját gyártmányaiból

Fiók üzletét

f. hó 9-én megnyitotta,

hol mindenkor a legfrissebb áru kicsinyben is kapható, — s pedig :
 Szalonna, Sonka, Császárhús, Marhanyelv, Sabária kolbász bécsujhelyi módra,
 bécsi-, kraini- és debreczeni kolbász, husos-, szalonnás, cervelat-, oderbergi-,
 Augsburgi-, véres-, pozsonyi-kolbász, disznósajt, braunschweigi, párisi, továbbá
 májas- és sardellás-kolbász, pistacz- és sonkás-kolbász, mortadella, trüffelkolbász
 krakkói stb., disznóz-ir, Háj, Karaj, disznófej-, láb-, nyakszirt-, disznónyelv. stb.

Különféle felvágott, saját gyártmányu bel- és külföldi kolbászokból.

Gyártmányaink mindenfelé a legjobb hírnévnek örvendenek és kedveltek.

Ezen fiók üzletet a n. érd. közönség kényelmére rendeztük
 be, s kérjük vállalatunk szives pártolását.

Vevőinket minden tekintetben a legjobb kiszol-
 gálásban fogjuk részesíteni jutányos árak mellett.

Arjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

Első Szombathelyi Sertéshizlalda és Husfüstölőgyár.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
A szerkesztővel értekezni lehet naponta kiut. d. n. 4-5 óra közt.
Ide intézendő a lap szerkesztésére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — az Félévre 6 korona (3 frt — az Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr Nyiltlár postáért 10 krajár.
Előfizetők, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.
Bármentetlen levelet csak lezárt csomagban fogadjunk el.
Egyes szám ára 10 krajár.

Nagy-Kanizsa, 1890.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtársa: Bévész Lajos.

Csütörtök, július 13.

Csendes aratás

Peng a kasza; dülnek a rendek. Megkezdődött az aratás. Még csak a kezdetén vagyunk ugyan s az időjárás szeszélye még sokat ronthat a termés várható eredményén; normális időjárás mellett azonban, ha derűs, meleg időben arathatunk és takaríthatunk be, meg lehetünk elégedve az Isten áldásáért.

Annyi sok rossz esztendő után egy meglehetősen jóközepses termés bizony áldásszámba megy. A föld a mi legnagyobb javunk. Ebből élünk valamennyien. Ha rossz a termés, pang az ipar, pang a kereskedelem. Azért tekintünk már mindnyájan aggódó arccal a felhős égre, azért érdeklődünk mindnyájan az iránt, hogy minő az időjárás, minő a vetések állása.

Érdekesebb hírlapi közlemény alig jelent meg mostanában, mint az a hivatalos jelentés, melyet rövid időközökben a földművelésügyi miniszter bocsát ki. E jelentésekből egy év gazdasági történetének körvonalait látjuk. Ha jó a termés-

kilátás, a gazdasági élet föllendülését várhatjuk; ha nem: annak pangását.

Hát elég jó termésre van kilátásunk. Reméljük, hogy a vetések állásáról szóló ezutáni jelentések meg fogják erősíteni reményünket. Az időjárás szeszélyes ugyan s a sok nedvesség és hideg miatt nehezebben érik a buza s ennek következtében — itt-ott — az aratással is késünk egy kicsit, de azért nincs ok az aggodalomra.

A mi termésünk van, azt nyugodtan arathatjuk le s nyugodtan helyezhetjük el buzánkat a magtárakba. Ez pedig szintén nagy előny, a mit a mi gondos, ambiciózus földművelésügyi miniszterünk bölcsességének köszönhetünk. A munkásokról és munkaadókról szóló törvény áldásait érzi az egész gazdaközönség.

Az aratás megkezdődött s ime, az ország egyetlen egy pontjáról sem jött hír, mely a munkások zavargásáról, jogtalan erőszakoskodásáról vagy követelődéséről szólana. Ez a törvény nagy veszedelmet háritott el bölcs szigorúságával és méltányosságával. Amint ez

a törvény életbe lépett, egyszerre megszünt az arató-, földművelő-munkások közt a mesterségesen szított szociális mozgalom.

Ez az igazságos, szigorú, de humanus törvény egyszerűen lehetetlenné tette a szociálista izgatásokat. E törvényben a mezei munkások épp oly szigorú védelemben részesülnek, mint a munkaadók s ha bármelyik félnek kedve volna megszegni a törvényes formák közt létrejött megállapodásokat, vagy egérutat akarna keresni a törvény szakaszai közt, gondoskodva van a törvényben, hogy az igazság mentül gyorsabban s mentül szigorúabban érvényesüljön.

Ilyen törvényre volt szükségünk ama sajnos események után, melyek közvetlenül a törvény létrejövetele előtt is veszélyeztették egész közgazdasági életünket. Még csak az kellett volna, hogy a mi fő jövedelmi forrásunk: a föld terménye, mely az utolsó percig ki van téve az időjárás gyakran kegyetlen szeszélyeinek, még a mezei mun-

TARCA.

Másként nem lehetett.

Irtá: Salgó Sándor.

Egyre rapszodikusabbá fokozódott a kis doktor heve. Tisztán, érczesen csengett a hangja, a közvetlenül megnyilatkozó szeszélyesség szinte magával ragadta a hallgatókat. Csupa tűz volt beszéde, melegség és meggyőződés. Egészen lázba jött, mintha csak egy láthatatlan ellenfél akart volna összezúzni érveivel. Szelid, kék szeméi lángban égtek, sápadt arca kinyulladt, testrészeket az ajkai. Nagyjól lélekzett utána, aztán bezárta szempilláit. Kimerülten, elernyedve dült hátra a párnás székben. Halk morajába fulladt a visszafojtott tetszésnyilvánítás, mikor elhallgatót. Volt ebben valami ahitátszerű ünnepélyes megadás, elismerés. Csak a bozontos fejű, csuf, ragyavert ügyész ült komolyan, érzéketlenül. Apró pa'aszürke szemében, vékony ajkának szögletén kissé élénk árnyalattal terjeszkedett a kicsinylő, gunyos mosoly. Kacagott, halkan, sőtön.

— Önnek recipék helyett regényeket kellene írni doktorika. Lám, mennyi szeretettel tud ön glóriát vonni a gyávák homlokára, azokban megjárja az ily romantikus, tetszetős íz, a szavak szép

zenéjében elveszne a tévedés. De a józan közfelfogás nem akceptálja ezeket a feltételeket. Az élet durva, kemény legény, azt mondják sokan, nincs szíve, igazuk lehet, sőt a koponyájában is zavarosan kovályognak, keringenek a lezselentmondóbb gondolatok és tervek, alig van ezekben egy maroknyi művészet. Amiről maga beszélt, nem egyéb, mint a poéta-élet szabadjára eresztett vadon, vagtató merész képzelődése a fantázia sejtelmek, levegős birodalmában.

Feszler Tamás kissé elszigetelten ült a társaságtól, egészen egyedül. Látáshoz nem figyelt eddig semmire. Sötét hangulatu lehetett, szomorúnak látszott, szótlan volt is magabamélyedt. Az ügyész kíméletlen, cinikus szava után azonban hirtelen, hangerősen megmozdult. Kissé zabolmozdulattal dobta el cigarettjét, előbb idegesen ketté morzsolva ujjai között. Felkelt. Hosszu széles nagy alakja, férfias magatartásának könnyed előkelőségevel egyenesedett ki. Ragyujtott ujjó s ahogy tölcserálaku finom, hosszú sugárban belelitta az első lékes lüktőt az ilatos levegőbe, közelebb lépett.

A halk zsbongásból egy egy élentebb ellemondás vált ki, a melyre az ügyész csak tagadólag rázta a fejét.

— A doktorika poéta, sribler hajlam, hangulatok rabja.

Feszler Tamás keserűnek érezte a száját.

Pa'ter Denes ott unatkozott az asszonyok háta mögött, megszólította:

— Mi baj-d Tamás?

— Utálom ezt a csuf, ragyás poát örökös affektáásával. Folyton hatásra vadászik gyűlöletes közönyösségével.

A kis szőke doktor azonban nem hagyta magát. Egy szellemes, csipős megjegyzéssel lehetetlenné tette az ügyész. Az asszonyok kacagtak és tapsoltak, csak a szép Eszter a felesége meredt maga elé hallgatagon, komolyan. Mikor tekintete találkozott Feszler sötét szemével, akaratlanul is összeresztett s hogy birtelen zavarrát palástoihassa, mosolylyal fordult szomszédjához. Hídeg volt, nagyon hídg, tettezett. Feszler észrevette, tudta. Szemközti vele ült le, a férje mellett. Azonnal feléje fordult:

— Maga is a doktorral?

— Természetes. Bizonyítékaim vannak. Van rá eset, vannak kivételek, mikor az öngyilkosságot nem lehet egész egyszerűen gyávassággá degradálni, midőn annak indító okai sokkal mélyebben rejlenek a lélek titkoszatókamályában, mint azt a felületes és szenzációra éhes közönség elképzeleli. A sikkasztók, a családok: gazemberek; van azonban ezek közt is sok o'yan, kit megsiratnánk, ha tekintetünk belemélyedhetne azokba a rejteit utakba, melyek a hidat képeztek a becsülettel nem az öngyilkossággal: csak a gatszág. Itt keressek a dramairók az igazi nagy

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a

Ferenc József
keserűviz

valamennyi hasonló vizet tartos hashajtó hatása és említsre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is telemes felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferenc József** keserűvizet [6]

GRAPHIC IRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozban. — Kizárólagos képviselőt és írókár

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N. Kanizsán.

Prospectussal szívesen szolgálnak.

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégeknél

Üzletmegnyitás Nagy-Kanizsán.

A n. érd. közönség tudomására hozzuk, hogy az

Első Szombathelyi sertéshizlalda és husfüstölőgyár
Nagy-Kanizsán a főtéren (urodalmi épület.)
saját gyártmányaiból

Fiók üzletét

f. hó 9-én megnyitotta,

hol mindenkor a legfrissebb áru kicsinyben is kapható, — s pedig :
 Szalonna, Sonka, Császárhús, Marhanyelv, Sabária kolbász bécsujhelyi módra,
 bécsi-, kraini- és debreczeni kolbász, husos-, szalonnás, cervelat-, oderbergi-,
 Augsburgi-, véres-, pozsonyi-kolbász, disznósajt, braunschweigi, párisi, továbbá
 májas- és sardellás-kolbász, pistacz- és sonkás-kolbász, mortadella, trüffelkolbász,
 krakkói stb., disznóz-ir, Háj, Karaj, disznófej-, láb-, nyakszirt-, disznónyelv. stb.

Különféle felvágott, saját gyártmányu bel- és külföldi kolbászokból.

Gyártmányaink mindenfelé a legjobb hírnévnek örvendenek és kedveltek.
 Ezen fiók üzletet a n. érd. közönség kényelmére rendeztük
 be, s kérjük vállalatunk szives pártolását.

Vevőinket minden tekintetben a legjobb kiszol-
 gálásban fogjuk részesíteni jutányos árak mellett.

Árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

Első Szombathelyi Sertéshizlalda és Husfüstölőgyár.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — az Félévre 6 korona (3 frt — az Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Nyitlár példányra 10 krajcar.

Előfizetők, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischei Fülöp k. könyvkereskedésébe fordulandók.

Bármentetlen levelet csak ismeri kezeli ből fogadnak el.

Egyes száma ára 10 krajcar.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értékesíteni lehet naponta délután 4 óra között.

Az intézkedések a lap szociális részéről tartózkodni minden közközlés.

Kiadóhivatal:
Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Mévész Lajos.

Csütörtök, július 13.

Csendes aratás

Peng a kasza; dülnek a rendek. Megkezdődött az aratás. Még csak a kezdetén vagyunk ugyan s az időjárás szeszélye még sokat ronthat a termés várható eredményén; normális időjárás mellett azonban, ha derűs, meleg időben arathatunk és takaríthatunk be, meg lehetünk elégedve az Isten áldásával.

Annyi sok rossz esztendő után egy meglehetősen jóközepes termés bizony áldásszámba megy. A föld a mi legnagyobb javunk. Ebből élünk valamenynyien. Ha rossz a termés, pang az ipar, pang a kereskedelem. Azért tekintünk már mindnyájan aggodó arccal a felhős égre, azért érdeklődünk mindnyájan az iránt, hogy minő az időjárás, minő a vetések-állása.

Érdekesebb hírlapi közlemény alig jelent meg mostanában, mint az a hivatalos jelentés, melyet rövid időközökben a földművelésügyi miniszter bocsát ki. E jelentésekből egy év gazdasági történének körvonalait látjuk. Ha jó a termés-

kilátás, a gazdasági élet föllendülését várhatjuk; ha nem: annak pangását.

Hát elég jó termésre van kilátásunk. Reméljük, hogy a vetések állásáról szóló ezutáni jelentések meg fogják erősíteni reményünket. Az időjárás szeszélyes ugyan s a sok nedvesség és hideg miatt nehezebben érik a buza s ennek következtében — itt-ott — az aratással is késünk egy kicsit, de azért nincs ok az aggodalomra.

A mi termésünk van, azt nyugodtan arathatjuk le s nyugodtan helyezhetjük el búzáinkat a magtárakba. Ez pedig szintén nagy előny, a mit a mi gondos, ambiciózus földművelésügyi miniszterünk bölcsességének köszönhetünk. A munkásokról és munkaadókról szóló törvény áldásait érzi az egész gazdalközönség.

Az aratás megkezdődött s ime, az ország egyetlen egy pontjáról sem jött hír, mely a munkások zavargásáról, jogtalan erőszakoskodásáról vagy követelődéséről szólana. Ez a törvény nagy veszedelmet hártott el bölcs szigorúságával és méltányosságával. Amint ez

a törvény életbe lépett, egyszerre megszűnt az arató-, földmívelő-munkások közt a mesterségesen szított szociális mozgalom.

Ez az igazságos, szigorú, de humanus törvény egyszerűen lehetetlenné tette a szociálista izgatásokat. E törvényben a mezei munkások épp oly szigorú védelemben részesülnek, mint a munkaadók s ha bármelyik félnek kedve volna megszegni a törvényes formák közt létrejött megállapodásokat, vagy égerutat akarna keresni a törvény szakaszai közt, gondoskodva van a törvényben, hogy az igazság mentül gyorsabban s mentül szigorúabban érvényesüljön.

Ilyen törvényre volt szükségünk ama sajnos események után, melyek közvetlenül a törvény létrejövetelétől is veszélyeztették egész közgazdasági életünket. Még csak az kellett volna, hogy a mi fő jövedelmi forrásunk: a föld terménye, mely az utolsó percig ki van téve az időjárás gyakran kegyetlen szeszélyeinek, még a mezei mun-

TARCA.

Másként nem lehetett.

Írta: Salgó Sándor.

Egyre rapszodikusabb fokozódott a kis doktor leve. Tiszán, érczesen csengett a hangja, a közvetlenül megnyilatkozó szenvedélyesség szinte magával ragadta a hallgatókat. Csupa tűz volt beszéde, melegség és meggyőződés. Egészen lázba jött, minth: csak egy láthatatlan ellenfél akart volna összezuzni érveivel. Szelid, kék szemű lángban égtek, sápadt arca kinyulladt, reszketettek az ajkai. Nagyott lélekzett utána, aztán bezárta szempilláit. Kimerülten, elernyedve dült hátra a párnás székben. Halk morajába fulladt a visszafojtott tetszésnyilvánítás, mikor elhallgatott. Volt ebben valami ábítatszerű ünneplés megadás, elismerés. Csak a bozontos fejű, csuf, ragyavert ügyész ült komolyan, érzéketlenül. Apró palaszürke szemében, vékony ajkának szögletén kissé élénk árnyalattal terjeszkedett a kicsinylő, gunyos mosoly. Kacagott, halkán, sértőn.

— Önnek recipék helyett regényeket kellene írni doktora. Lam, mennyi szeretettel tud ön glóriát vonni a gyávák homlokára, azokban megjárja az ily romantikus, tetszetős íz, a szavak-szép

zenéjében elvieszne a tévedés. De a józan közfelfogás nem akceptálja ezeket a feltételeket. Az élet durva, kemény legény, azt mondják sokan, nincs szíve, igazuk lehet, sőt a koponyájában is zavarosan kovályognak, keringenek a leleltmondóbb gondolatok és tervek, alig van ezekben egy maroknyi művészet. Amiről maga beszél, nem egyéb, mint a poéta-lélek szabadjára eresztett vadon, vágató merész képzelődése a fantázia sejtelmese, levegős birodalmában.

Feszler Tamás kissé elszigetelten ült a társaságtól, egészen egyedül. Látzólag nem ügyelt eddig semmire. Sőt hangulatu lehetett, szomorunk látszott, szólan volt is magabamélyedi. Az ügyész kíméletlen, cinikus szavai után azonban hírielen, haragosan megmozdult. Kissé dacos mozdulattal dobta el cigarettjét, előbb idegesen ketté morzsolva ujjai között. Felkelt. Hosszu szeles nagy alakja, fértas magatartásának könnyed előkelőségével egyenesedett ki. Ragyujtott ujjó s ahogy töleseralaku finom, hosszú sugarban belefult az első lékes tüstöt az ilatos levegőbe, közelebb lépett.

A halk szibongásból egy egy élénkebb elmondás vált ki, a melyre az ügyész csak tagadólag rázta a fejét.

— A doktora poéta, skribler-hajlam, hangulatok rabja.

Feszler Tamás keserűnek érezte a száját.

Pa ter Denes ott unatkozott az asszonyok háta mögött, megszólította:

— Mi baj-d Tamás?

— Utálom ezt a csuf, ragyás poát örökös affektúrássával. Folyton hatásra vadászik gyűlöletes közönyösségével.

A kis szőke doktor azonban nem hagyta magát. Egy szellemes, csipős megjegyzéssel lehetetlenre tette az ügyészt. Az asszonyok kacagtak és tapsoltak, csak a szép Eszter a felesége meredt maga elé hallgatagon, komolyan. Mikor tekintete találkozott Feszler sötét szemével, akaratlanul is összezerezte s hogy birtelen zavarrá palástoihassa, mosolylyal fordult szomszédjához. Hideg volt, nagyon hideg, teitetett. Feszler észrevelte, tudta. Szemköté vele ült le, a férje mellett. Azonnal feleje fordult:

— Maga is a doktorral tart?

— Természetes. Bizonyítékaim vannak. Van rá eset, vannak kivételek, mikor az öngyilkosságot nem lehet egész egyszerűen gyávassággal degradálni, midőn annak indító okai sokkal mélyebben rejlenek a lélek titokzatos homályában, mint azt a felületes és szenzációra éhes ökönség elképzeli. A sikkasztók, a családok: gazemberek; van azonban ezek közt is sok o'yan, kit megirnatnánk, ha tekintelnék belemélyedhetne azokba a rejtett utakba, melyek a hidat képeztek a becsületlőtől nem az öngyilkosságig: csak a gazságig. Itt keressek a drámaírók az igazi nagy

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a

Ferenc József keserűvíz

valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kisadagban is teljemen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferenc József keserűvizet** [6]

GRAPHIC ÍRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozban. — Kizárólagos képviselőlet és főraktár

Fischei Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Prospectussal szívesen szolgálunk.

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégeknel

kások, a bujtogatók és a felbujtott szocialisták kénye-kedvére is hagyassék. Hogy ki legyünk téve annak, hogy azt, a mi természetünkben az időjárás változandósága mellett megmarad, még be-
e tuljuk takarítani, vagy csak olyan árban, mely teljes egy jégverésen.

A gazdának ugyanis elég baja van az utóbbi években az árhanatlás, a rossz termés, az egyre növekvő terhek és igények mellett csakugyan a tönk szélére kellett volna jutnia mezőgazdaságunknak, ha az a szocialis mozgalom, mely két év előtt oly vakmerően felütötte fejét, egy kardosapással le nem ütötték.

Az a törvény, mely a szocialista mezei munkások mozgalmanak nemcsak az elfajulását, de a prosperálását tette egyszerűen lehetetlenné, olyan törvényhozói alkotás, melyért az egész ország hálás a mely megalkotójának: Darányinak nevére örökre halhatatlanná tette.

Ennek a törvénynek jószágát, gyakorlati hasznát élvezzük mindnyájan. S csak hálás elismerésükről tesz tanúbizonyságot, midőn most, az aratás kezdetén, megemlékezünk nemcsak a törvényről, hanem annak az államférfinak érdemeiről is, aki ezt az áldásos törvényt megalkotta.

Cionizmus = emberszeretet.

(Az alábbi cikket a „Magyar-Zsidó Hetilap” című újságból vesszük át. A cikk kiváló érdekessége abban van, hogy egy *fővárosi r. kath. pap írta.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

Szives felszólítására, mint vélekedem én, a katolikus pap, a cionizmusról, a következőképen felelek:

A zsidó nép sok igazságtalan és elfogult bizonyítgatás dacára is, amelyek ezen állításom

ellenkezőjét akarják érvényre juttatni, a legszerényebb népek egyike; de mely a hellen művelődés és a történelem legnagyobb erkölcsi és szellemi hatalmasságai mellett, sőt — ezt bátran monchatjuk — azok fölött foglalja el helyét.

Az emberi uralom fejlődése, különböző vallásainak előnyös és az emberséget megtisztító összes változásai, művelődésének, lelki tartalmának kidomborodása a judaizmus nélkül el nem képzelhető, meg nem magyarázható, nem hihető.

Isten: a nemzeti Isten, a monotheisták, az emberség istenféle lett. Ez a nemességében szívós faj annyira óhajtott, akart fennmaradni, a nagy emberséggel hasznára lenni, hogy sem a kínzó szerencsétlenségek, sem az őt ért keserű balsors, de még az évezredek kábitó csapásai sem voltak képesek reményét, a felsőbb hatalomba vetett hitét, ideális ábrándjait megzavarni, megsemmisíteni.

Israel 5000 éves történetében minden vallásos és szent, kegyeletes és áhitatos még profán színezetű vonatkozásaiban is. Mikor ez a nemzet elenyészett, csak mint nemzet semmivolt meg; de a faj szaporodott, sokasodott és a világ minden részébe szétszóródva, mintegy a szél által szerteszét hordott magvak, a melyek a sivatár talajba veszik be magukat, mindentől csak a jót és az áldást terjesztette.

„Nehéz volna — mondja Strabo — az egész világon olyan helyet találni, amelyen, a legnemesebb értelemben véve, a zsidók nagy hatalmat nem képeznének.

Ahol a zsidók letelepedtek, onnan többé nem mentek el, hanem mintegy gyökeret verve, sokat zaklatott lelkük egész hevével, rajongással szerették és szeretik azt a földet, amely hazájuk lett, amely megnyugvást adott nekik. Az idegenek közé letelepedett zsidók nem olvadtak be ugyan az illető népekbe, hanem nemzeti vallásuk megtartása, legmagasabb fokú erkölcsi büzgő gyakorlása mellett, szívtek minden dobbanásával imádkoztak azon nemzet jólétéért, boldogulásáért, amelynek törvényeitől várták a jogos oltalmat, a mely azonban — fájdalom, és ez az összemberiség szegénye! — tölfik nagyon gyakran meg lett vonva.

Ennek a fajnak gyakorlati értelmessége, állhatatossága, ügyessége és józansága, istenfélme és bölcs önkorlátozása, nagyszerű tükre lehet az népek- és nemzeteknek.

A zsidók egyes irigyei bizonyos mellékzettel azt vetik szemére ezen felekezetnek, hogy náluk jobban senki sem ismerte még a meggazdagodás mesterségét. Ez igaz. Mert még senki sem tanultott finomabb gyakorlati érzéket, szigorubb egyszerűséget, minden téren fáradhatatlanabb munkásságot és szívósabb akaratot, no meg kitartóbb buzgalmat a jeles cselekedetek elkövetésében, mint ők.

A birvagy és nyereszkesedési szellem, amely más nemzetek- és felekezeteknél a magasabb eszméket elnyomja, az isteniek forrását kiszáritja, ebben a fajban nem képes a valláson uralkodni, a nemesebb erkölcsösséget elfojtani.

A zsidók, ha szent kegyeletekkel, lelkük minden rajongásával tekintenek is a fenséges Cion és Jeruzsálem felé, mindnyájunknak eme megdicsőült földjére, ahol az emberszeretetet hirdető kereszténység Megváltójának bölcsője állott, ahol a süttel fűdátlanágban is fényesen tündöklő nagy patriarchák, az erkölcsi hőrosok, Abraham, Izsák és Jákob csontjai porladoznak; ahol ez a felekezetté lett nemzet dicsőséges napjait élte: mégis csak ahhoz a földhöz ragaszkozunk, amelyen élnek, amelyet vértükkel, vagyonukkal és életükkel mindig készek megvédeni. Cion azonban mindig az a sugártűzőnő csillag marad nekik, amely felé imáikban, hű fohászaikban átszellemülten fordulnak.

Mindnyájan egy alkotó Atyának gyermekei vagyunk. Testvéri szeretettel kell egymáshoz ragaszkozunk. Hiszen egy uton halad a keresztény, a zsidó, a mohamedán imája az ő kegyelmes Istenéhez.

A vallás elválaszt minket ugyan; de a testvéri szeretet egybefűz, összetart.

Fájdalom és keserűség fogja el a jó és emberségesen érző sziveket, amidőn arról az elvetemült idegenségről, durva barbárságról, pogány módról kell igen gyakran hirt venni, hogy még a felvilágosodottság mai korában, a lelkiművelődés, a tudás, az előrehaladás, a humanizmus napjaiban is találkozunk egyesekkel, népekkel, nemzetekkel, államokkal és egész társadalmakkal, a kik a zsidótan a zsidót bántalmazták, benne nem a magához hasonló vagy talán még a magasabban álló testvért látják, hanem őt erdei vadként állatias kedvteléssel tűdözik.

Mint a keresztény emberszeretet egyik leg-

motivumok, a megrázó, hatásos helyzetek titkának kulcsát. De ezekkel az őn feldicsért kegyetlen, durva „közfellogása” sohasem örödik. Vak az itékezéseiben, vagy inkább rosszakaratu, mindig egyoldalú.

Kimérten, nyugalommal beszélt Feszler; most őt hallgatta mindenki.

— Bizonyíték a fő. Vannak kivételek, vannak olyan ismeretlen finomabb rugók a lélek mélyén, melyeket mások feltételes, hideg okoskodása, a rideg, könyörtelen józanság kegyetlen fagyosága nem sejtethet, nem ismerhet és megérteni, magyarázni nem tudna soha. Olyan homályba burkolt, kicsiszolt vonások ezek, melyek csak kivételes nagy szívek, kivételes nagy karakterek tulajdonai. Ezeknek a cizellált hajszálvékony szálaknak disszonans rezgéséből indul ki a megrendítő tragikum. Váratlan nagy megrázkódtatások megbontják az őszhangot, összebogozzák a leheletszerű, nagyon is érzékeny vonásokat, rohamosan, szinte brutális erővel lép fel ilyenkor a lelki egyszemély megbomlása. Talán örültség faj ez, de nem gyávaság. Én nem is a közönséges pénzsovár sikkasztókról, csalókról szólok. Urai vagyunk az életnek; minden ember, kibén egészséges akarat van, maga intézi sorsát. Megesik azonban, hogy a legnagyobb elővigyázattal, a legkorrektebb pontossággal egymás alá vetett számításba hiba csuszik. Egy előre nem látott hiba, melyet a végzet dobott elénk. És ez aztán alaposan telforgatja a szépen lerakott tervezgetések szorosan összefüggő láncolatát. Új irányt

szab elénk, a mely ellen fellázad minpen porciának.

Lemondani nehéz, legfőképpen lehetetlen, ha csak alkuba nem állunk becsületünkkel Kibuvás, rejtek-ut itt nincs. Vagy-vagy! Elértünk az utolsó állomáshoz, hol a párhuzamosan lerakott vasvonal véget ér. Ha tovább akarna menni a ziháló, hatalmas vasszörnyeteg, csak saját vesztebe rohanna, ha megáll, másnak nem árt vele. A legrettenetesebb gondolat, mely eddig sohasem fordult meg agyunkban, most égetően, kinosan kezd gyötörni. A „lét”, az hogy „vagyunk” nem tölfünk függött, nem mi akartuk, de ha már kellett, hogy itt legyünk, szerencsére van annyi előnyünk, hogy rendelkezhetünk ömagunk fölött. Tisztán, zord meztelenségben áll előtűnk a kép. Tudjuk, hogy az okoskodással, az üres bölcselkedéssel csalunk. Vagy-Vagy! Félelem, retteges, komédiázás nélkül nyulunk a halál után. Vége! Az első rémséges hír-utolsó szavát azonban hirtelen nyomon követi az őn feldicsért „közfellogásának” gyalázatos kétségkedése, förtelmes, aljas ordítózása. Sértőn, csufosan övölt, mint a gazdátlan, kiveret kutya a komor éjszakában.

— Mondjuk, hogy maga megértette, felfogta egy ily vajudó lélek kinos vergődését, melynek csak a pisztoly-csőből kiröppendő parányi ólomgolyóban volt még hite. Est inkább képzeli, hajlandó hinni is, de őn bizonyítékra hivatkozott. Ez csak magyarázat volt. Tud példát reá, van bizonyítéka, ismert csak egyet ilyen?...

Feszler hidegen, leplezett megvetéssel fordult az ügyészhez, majd elnézett a feje fölött. Merően

egy ponton, a semmiségben függött tekintete; valamit látott ott. Valamit, egy fehér szomorú árnyat, szinte követte szemével, ahogy szállt, lihegett a nagy szalokban. Az ügyész né halvány arcan pihentek meg sötét szemét, küzdött önmagával. Csupa lágyaság reagett dallamos hangjában, mely volt, és szomorú, mint a gordonka lassu, halk szava.

— Ismertem. Van nekem is egy ilyen agyon-gyalázott, szerencsétlen halottam. Barátom volt, gavallér, igazi uri ember. Két nappal az esküvője előtt halt meg. Maga akarta, mert becsületese volt. Szerette menyasszonyát, de meghalt, így kellett történni, másként nem lehetett. Zimankós, szomorú szeptemberi reggel volt, hat éve már!

Legfelül kigombolta kabátját, borítékot, kopott fakult borítékot húzott elő zsebéből.

— Nézzék, egy órával halála előtt írta ezt egy férfi, kinek szíveben akkor csak egy szép, egy gazdag leánynak a képe volt.

Vigyáza bontotta szét Feszler a sárgult lapokat. Alig pillantott a sorokra, ugy olvasta.

— Én sem, te sem, senkisé hitte volna. Ha egy hét előtt valaki előmbé áll és azt mondja, hogy így történik, kacagtam volna örültségén. Kacagni szeretnék most is. Alig egy óra előtt távozott — tőlem menyasszonyom apja. Tönkre ment, nincs semmije adósságaim kívül. Mos meg nem tudja senki, holnap ez lesz a legnagyobb szenzáció. Egy örült vállattal kockára tette egész vagyonát. Nem sikerült, belebukott. Emlé-

szerényebb művelője, örömmel a lelkemben, lelkülettel a szívemben, látom azt a magasztos mozgalmat, a melyet a derék zsidó férfiak megindítottak, akik üldözött embertestvéreimnek, az ő hitrokonainak megsegítésére megváltó munkához fogtak, nekik olyan helyet biztosítani ahol keserves nyomortól elcsigázott testüket megpihentethessék.

A zsidó megbántalmazott testét emésztő, égető sebek, az hiszem, inkább fognak behagadni azok a szent földön, a melynek egyszerű megemlézése is már elegendő a lelkigyötrelmek lecsillapítására, mint valamely, tisztán oroszánjáról, tigriseiről vagy más vadállatairól nevezetes de máskülönbön elhagyott és még csak művelésre váró földterület.

A mélyen tisztelt szerkesztőség azon kérdésére pedig, vajjon a cionismus, ez a legemberbarátiabb, évezredünk emez egyik nemes mozgalmának, a magyar zsidóság által való támogatását édes hazánk nem zsidóvallású hitű fiaik miként fogják fel: itt dr. Singer Bernát, tapolcai rabbi ur szavaival elve, azokat ismételve, csak ezt mondhatom:

A zsidóság sem egészen, sem egyes töredékeiben nem szorult rá, hogy a hazafiatlanság ragalmait elon védekeznie kellene. E kijelentésre feljogosítja a zsidóságot az ő vallása, világos törvényei és több ezer éves története, amely alatt egyetlen egy eset sem fordult elő, hogy a zsidók a legsekélyebb mértékben is véretek volna ama kötelesekégek ellen, amelyeknek teljesítését a haza tőlük megkívánta.

A zsidó ember, vigye sorsa bárhova — mint ezt már itt megemléstem és mint a francia Domonkosrend egyik nagyevű tagja ezt az ő jeles művében mondja — eszményi módon szereti a hazát, ahol letelepedett; és egy számtalanszor hatványozott mértékben állíthatjuk magyar-zsidó testvéreinkről, akik a polgári erények hű és lankadatlan gyakorlásában mindig fényesen kitűnnek.

Nem képezhet botránykövet, ha a zsidó nép üldözöttjei számára nyilvános és jogos otthon esz a szentföldön megteremtve.

A cionismus nem más, mint emberszeretlet nemes törekvések megvalósítása, amelyeknek egész szívvel és lélekkel való támogatása minden felekezethetnek, hitvallásnak, pártynalatnak,

a társadalom minden rétegeinek, éjjen bármilyen kedvező körülmények között, szentséges kötelessége; és főképen az a zsidó, aki ezt a kötelességteljesítést elmulasztja, bünt követ el Istene, embertársai és saját vérei ellen.

Vagy talán bünt követ el magyar hazája ellen az a katolikus ember, aki ábitatos kegyelettel nyújt segítséget az ő fillérével valamely távolesó országban élő, bántalmazott hittestvéreinek?

Nem! Nem követ el bünt, de igenis Istennek tetsző erényes cselekedetet.

Az hiszem: az összes művelt emberiségnek jóakarata kell, hogy kiséreje azt a nagyszerű — tisztán a lelkieken nyugvó — vállalkozást, amely a sanyargatott ártatlanok, a megtestesült ártatlanság megmentését írta zárlajára.

A pártiszenvedély, a felekezeti túrelmetlenség, a tudatlanság leggyalázatosabb szörnyei, amelyek a haladás és művelődés ragyogó fényét elhomályosítják, szűnjék meg és a hit boldogító málaszja tesz minket egyenlővé. ami a spanyol inquisitio expiálása fog lenni.

Budapest, 1899. juu. hó 20-án.

Csóri Endre.

r. kath. Áldozópap, sz.-föv. hitoktató.

Néhány szó a szociális kérdéshez.

Irtá: Dr. Zollner Béla, budapesti ügyvéd.

— Befejező rész. —

Az emberiségnek véres küzdelmei sohasem kerültek el a nagy és gondolkodó fők túrelmét. Már az ő korban Plató teljesen tisztában van az iránt, hogy ezek a magántulajdonban és annak organikus és töle elválaszthatatlan következményében: a társadalmi egyenlőtlenségben lelik magyarázatukat és ő az államlól és törvényekről irt politikai munkáiban az állameszmény alapjává a vagyon- és nő-közösséget állítja fel, de maga hozzáteszi, hogy ez az emberek között el nem érhető és legfeljebb istenek között állhatna fenn. A XVI. század elején Morus Tamás utópiájában, nemkülönbön egy századai később Campanella, „Civitas Solis” című munkájában s az ugynevezett államregények egész seregében le egészen Cabet kommunistaig, — nem említve Proudhont, a ki odáig ragadtatja magát, hogy a tulajdont egyes lopásnak nevezi: mindenütt feltehető a vagyonközösség eszméjét, legtöbbször a nőközösséggel kapcsolatban, azzal a különbséggel, hogy a mit Plató, Morus, Campanella és a többiek mint elérhetetlen állameszményt felállítottak, azt

Cabet és a jelenkor kommunistái megvalósítani kívánják. Századunkban a 30-as és 40-es években általában nagy számmal jelentek meg különösen Franciaországban szocialistakusírok melyek nem pozitív javaslataik által, hanem azért hatoltak üdvösen, hogy korunk figyelmet a szegényügyre s különösen a munkás-osztály életviszonyaira irányították.

S valóban ez az a tér, a melyen a szociális kérdéstről beszélni nemcsak helyénvaló, de az minden józan politikának egyenesen követelménye. Már oly időkben, amikor még szoc alis kérdés és szegényügy teljesen azonos fogalmak voltak, felfogták az államférfiak a szegényügy kiváló fontosságát és nem mulasztották el azzal szemben állást foglalni. Ismeretes hogy mily mélyreható intézkedéseket foglalt magában e részben Mózes törvényhozása, mely a szegények segélyezését nemcsak vallási, hanem egyszerű polgári kötelességévé teszi (mely felfogást a Kórán, mint az izlám polgári és egyházi törvénykönyve teljesen visszatükröz.) Még Görögország és Róma is, a hol szegények segélyezése jó ideig kizárólag a legközelebbi családtagokra szorított; s csak mint családi kötelesség ismertelt el: szükségesnek tartották a szegénység tömeges szaporodtával az állam beavatkozását és az egész középkorban — bár a szegények támogatását jórészt az egyház közvetíti, — el van ismerve a szegényügygel szemben az állami, illetőleg községi intézkedések szükségé.

Korunkban szociális kérdés és a munkásosztály, jelesül egy a mezei, mint a gyáripari munkások kérdése azonosak. Azelőtt, míg a munka a testületileg szervezkedett iparosok kezében volt, a céhrendszer hozta magával, hogy az iparosok tulajdonosáról szó sem lehetett s azoknak gazdasági léte és tenállása biztosítva volt. A mester és legénye, munkaadó és munkas között tenállott patriarchális viszony folytán. — komoly és tartós ellentét ki nem fejlődhetett s így a kérdés akut jellegét nem öltötte. A XVIII. század végén a kép egészen megváltozik, a nagy töke uralkodóvá lesz s az emberi munka helyébe mechanikai erők lépnek. A gép melletti működéshez előkészítő tanulmány, illetőleg tanulási idő nem volt szükséges és ez a körülmény óriási mérvben szaporította a munkáskezeket és nyomta le ennélfogva a munkabért. Hogy a termelésnek illetően, meglehetősen rohamos átalakulása sok szenvedéssel és szociális bajokkal volt és van még jelenleg is egy bekötve, ki ne tudná?

Vegyük a dolognak mindenek előtt a gazdasági oldalát szegényre.

Tudvalevő, hogy a munkabér tökékepző ereje nagyon csekély. Ha tehát a munkabér a munkás rendszer napi szükségletét fedezné is: (s ez egészen véve józan gazdasági melletti feltehető) bizonyára nem képes a munkás keresményéből annyit megakartítani, a mennyi esetleg közbejött bajok (baleset, betegség) folytán

kezel a lávocnei medveadászatra, arra a rettenetes éjszakára fónn a Beszkiden? Ennek a féktelen viharának örületes, vad lármaja; iszonyatos recsegése, zugása tombolt az agyamban. Azt hittem, hogy szétpattan a koponyám, hogy egy nekivadult tűzhányó forró lávája szagaiva kering eremben. Nem sokáig tartott, kellett, hogy visszatérjen hidegvérem. Nyugodt vagyok. Egy pillanatra leteszem a sercegő tollat; nézem az óra lassan ugrándozó percmutatóját. Ujjaim az ütött tapogatójak. Rendes, egészen normális a verése. Itt fekszik előttem a revolver, csillogó csöve a följebb följebb toll levélpapír szelét csokolgatja. Készen vagyok a számadással.

Gáncsolni, gyalázni fognak tudom, hitvány embernek fog engem tartani a legutolsó várróleány is, közönséges hozomány-vadásznak, ki gyanú megszökött. Ezt tennék, ha életben maradnék is. Nem is etől félek. Mindenki elítélhet, a látszat ellenem vall, bár nincs igazok. Mindenki marhat rajtam, ha kedvük tartja, ha van szívük hozzá, rugdadják meg tehetetlen holttestemet, de azt akarom, hogy ő másnak tartson. Neki nem szabad szintén ezt hinni és te meg fogod mutatni neki levelemet.

Szeretem, szeretem! Egyebet nem tudok utána tenni, fölösleges itt minden szó. Miért tettem ezt mégis, kérdezed? Világos ez, szörnyűségesen világos. Mi vált volna reánk? Szegénység. Egyikünk sem szokott ehhez. Multunk, nevelésünk rendszere mindkettőnkbe belegyömöszölte a gazdagságnak, a jólétnek, a kényelemnek, a kiválóságnak stük-

segét kiirthatlanul. Husz év nyomait nem lehet egy nap alatt kiirtani.

A nélkülözés, a hiány érzete kívánczóság, a szükség kielégíthetetlen vágya — fájdalom. Csak a versek, a romantikus regények nyomorában fakad boldog szerelem, a valóságban más a kép. Kenyer kell a szerelemnek, szép ruha, elegáns lakás és még sok egyéb. A nélkülözés, a kielégíthetetlen vágy fájdalma az első penészfolt a szerelem szép virágán. Csak egy szir not kezdjen ki ez a rozsdá, hamarosan elpusztul, elhervad az egész virág.

Szerelem, boldogság után epekedtem a házasságban, elpusztultak a hozzá való eszközök. Mi vár reám, ha elvettem magam elől itt ezt a revolvert, úgy, ahogy most még itt fekszik? Egy elhibázott élet meg nem szűnő keserősége. Fize-tésem és néhány ezer forint vagyonom csak egy csepp lángocska azon az oltáron, melyről azt hittük, hogy oszlopokban fog fölcsapni mindig a láng. Fasztunk volna mellette, különösen ő. Ki tegnap szarvasgombát evett s hozzája pezsögő töltőtek, az holnap csak könyveze gyömöszöli be száján a vizben főtt burgonyát. Nehezen csuszik, attól tart az ember minden falatnál, hogy megakad valahogy a torkán. Kellemetlen látvány Világos, tiszta képek ezek természetességüktől szinte elremlő megborzad az ember. Pedig ez várt volna reánk. Nem neveltek bennünket a szegénységre. Az érzi igazán csak ennek a terhét, ki nem benne született. Ott megszokták már.

A mi korunkban hátunk mögött egy ily mult tal, ez lehetetlenség. A szerelem csirája ilyen

posványos talajban fejlődése előtt rothadásnak indul. Talán egy ideig a tettetés álarcá mögé rejtözve kibírjuk volna olyankor is, mikor beül végtelen gyötörte volna a fájdalom, de idővel kiszült volna mégis a család. Nem a kényszerűség elrejtett nehéz küzdelmére vágytam én, és ez az. A ragyogás emlékei rémes árnyakként költöztek volna be otthonomba, abba a nagyon megváltozott, hideg otthonba, hol csak léve, kényelmetlenül járunk, mert idegennek érezzük magunkat benne. Nagylekűsügnék, büszke lemondásunk hazugság csupán, egymást csaltuk volna vele. A nagylelkű hazugságok örök- vergődésében megöltük volna teljesen lelkünk őszinteségét, mely mögött a kétség leselkedik, az örökös tépelődés, a kínos viaskodás, hogy tettetés ez is, az is, minden. A végtelen küzdelemben nem értünk volna rá szeretni egymást. Elhibázott, erőszakos együttélés ez, nem boldog házasság. Borzadok, ha e képek csak egy részletét így látom. A rejtett könyvek zápora egyre szaggatja volna az ő szívét, szomorú, kimerült, elfáradt asszony létt volna belőle csakhamar, meghalonlott, keserű lélek. Engem az gyötört volna folyton, hogy mindennek én vagyok oka.

En nem komédiázásnak képzeltem a házasságot. Minden, minden azt bizonyítja csak, hogy romba dől a mi világunk, mieelőtt fölépítettük volna. Ma még változathatok rajta, holnapután már késő.....

Ha nem szeretném, egyszerűen félreállhatok az utból és a lavina nem temet el engem. Gyalázatos dolog ez, de már megszokott. Ha köze-

előállott rendkívüli szükségleteinek fedezésére elegendős volna. Korán belátták tehát a munkások, hogy ily eshetőségek ellen csak egyesült erővel képesek megküzdeni. Ezen meggyőződésüknek köszönik a keletkezésüket a kölcsönösseg elvén alapuló munkás betegsegélyező- és előleg-egyletek, melyek a maguk körében tagadhatatlanul üdvös működést fejtenek ki.

Nem kevésbé bizonyos azonban, hogy ezek az egyesületek a munkásosztály anyagi fennállására nézve elegendős garanciát nem nyújtanak, a mennyiben komolyabb baleset, vagy öreg-ég által munkaképtelenné lett egyéneket vagy meghalt munkások özvegyét és árváit anyagi eszközök elegendősége folytán kellő és tartós támogatásban részesíteni nem képesek.

Ily bajok és eshetőségek ellenében, csak a biztosítási intézmény (biztosítás baleset, betegség vagy halálesetre; az úgynevezett járadék-biztosítás öregség, illetőleg munkaképtelenség esetére) segíthet. A biztosítási intézmény aldasai sokkal ismeretesebbek, semhogy azzal bővebben foglalkoznunk kellene. Kívánatos volna, hogy az a munkások körében minél nagyobb tért hódítson. Ennek azonban tagadhatatlanul megvannak a maga nehézségei. Sokan ugyanis azt kívánják, hogy a munkás saját keresményéből takarítson meg annyit, a mennyi az ő, illetőleg, családja biztosítására elegendős; de ez természetesen a munkabérlő alacsonyágánál fogva nem mindig és mindenképp vagy tán mondhatnók, általában véve alig lehetséges; mások kizárólag a gyárost akarják a biztosítási díjjal terhelni; ez pedig vég-eredményében a munkabérré hatna vissza csökkentőleg, vagy ha a gyáros által kényszerűleg viseltetnék, esetleg a gyár létét és fennállását kockáztathatná; a gyáripár pangása folytán pedig megint csak a munkások helyzete válhatnék súlyosabbá. A hírneves Stein ezt a terhet a társadalom, illetőleg község által akarja viseltetni, mivel munkás-biztosítás nem léteben — mondja ő — sokkal nagyobb azon adóttöbblet, mely szegényes formájában foly be a polgárok részéről a községi pénztárba (ami tehát mint alacsonyabb a szerencsétlenné lett munkások kezéhez) mint a mekkora összeg kívántatnék a elegendős volna ahhoz, hogy a község a területén foglalkozó összes munkásokat munkaképtelenség esetére biztosítsa. S ez az eszme különösen figyelemre méltó, mert ha valahol, bizonyára ez a tér az, a melyen a vagyonsok a munkás — mint vagyontalan osztály iránti, mindenkor és nép által elismert támogatási kötelezettségüket a legméltóbban lerohatnak.

A szociális kérdés egy másik oldalának megfejtését az állami törvényhozások vették kezükbe. Így a gyáripár terén kifejlesztett vizsás és elviselhetetlen egészségügyi viszonyok megszüntetésére Anglia már a 30 és 40-es években, sőt már a század elején törvényhozási intézkedéseket tesz és példáját csakhamar követik a kontinens összes kulturálmái.

széges hozomány-vadász vagyok, így tehettem volna én is. Semmivel sem bizonyíthatom jobban, hogy szeretem Öt, mint azzal, a mit tesz-k. Nélküle nem tudnék élni, vele lehetetlenség és így a kettő közül a harmadikat kell választanom. Meglesz.

Gáncsolni, gyaláznai fognak, reám zudítják a a legkihívatóbb rágalmak szennyes özönét, hitvány embernek t-rt majd a legutolsó varróleányús, közönséges hozomány-vadásznak, ki gyáván megszokott. Nem is etől félek. Mindenki elítélhet, mert a látszat ellenem vall. Mindenki marhat rajtam, cafrangokba téphetik sértetlen férfias becsületemet, ha kedvük úgy kívánja, rugdalják meg tehetetlen holttestemet. Mindez nem fog fájni, csak ő tartson meg emlékeben, másnak, annak, a mi voltam. Neki nem szabad azt hinni, mit a többi emberek hisznek, mert a mit teszek, érte teszem. Ha marad s-b, idővel behead és így még boldog is lehet.

Feszler abbahagyta az olvasását.

Csönd.

Rajta függött minden szem. Szomorúság, mely megindulás ilt a tekintetekben. Feszler látta, hogy az ügyészné, a szép Eszter pillait befátyolozták a könyek.

— Még az éjjel agyonlötte magát — szólalt meg újból Feszler. Szíven találta a golyó; nyomban megölte. Azalatt történt, míg az inasát hozzám küldte éjjel ezzel a levéllel.

A szentimentális főbiróné szólalt meg elsőnek: — S mit tett a leánnyal, megmutatta neki a levelet?

Még egy dolog van, ami, ha a szociális kérdésről van szó, a legnagyobb mértékben megérdemli államferfiaink figyelmét: ez a munkásosztály szellemi nívaujának emelése. Ennek szükségessége felől úgy az államok, mint a társadalom egyaránt megvannak győződve és nem létezett még idő, melyben az általában a tankötelettség elvének szigorú kere-zűlítése és az ingyenes népoktatás oly következtetése — és teljes joggal — követeltetett volna, mint épen napjainkban. Kiváló gond fordítandó különösen az ipariskolákra, melyek a szükséges ismeretek oktatása mellett, a műzlés fejlesztését tartják szem előtt; mert csak értelmiségének és műzlésének tökéletesedésével számíthat a munkás magasabb munkabérré, a mennyiben a gyártmány is több értéket képvisel, ha rajta a műzlés nyomai láthatók.

A mezőgazdasági munkások helyzetéről ezáltal külön nem szólván, az eddigiekben kívántuk röviden jelezni azokat a módokat, melyek által a munkásosztály helyzetét javítani lehetne. S a mennyiben a munkások kívánásai a fennálló gazdasági rend keretén belül ezen kérdések körül forognak, addig azoknak jogosultságát elismerünk nemcsak a józan ész parancsolja, hanem azoknak teljesítését úgy az állam mint a humanizmus egyaránt megkövetelik. Nem szükséges, hogy e kérdések megoldása végezt az egész jogi és gazdasági rend letekéstől leforgatassék; s e tefogás már oly körökben is kezd érvényre jutni, hol azelőtt ennek ellenkezőjét hirdették. Így Schäffle, ki a multban a kapitalizmus meghatározottabb ellensége volt és következtetesen hirdette, hogy a jövő a kollektív gazdaságé: most már maga veri vissza a tudomány és tapasztalat legelősebb fegyvereivel azokat a tanokat, melyeket ő képviselt eddig legerélyesebben és mutatja ki azok megvalósulásának lehetetlenségét. Elismeri, hogy sok teendő van még ezen a téren de szilárd meggyőződése, hogy pozitív szociális politikával többet lehet elérni, mint a szociáldemokraciá tanaival.

S ha kérdezzük, vajon megteszi-e korunk, a mit e téren tennie feladata: valóban nem lehet kicsinyelnünk, ami napjainkban történik.

Nemcsak az államban, hanem a társadalomban is uralkodóvá lett az a meggyőződés, hogy a tesőbb osztályoknak az alsóval szemben fontos kötelességei és feladatai vannak, és e feladatok a társadalmi béke és közjó érdekeiben a gazdasági igazság követelményei szerint leznek megoldandók. Pedig ha van valami, a mi a szociális kérdés megoldására vezet, az — ismetlem — nem lehet egyéb, mint józan és célirászociális politika.

— Nem. Másnap reggel elutazott ő s csak egy fél év múlva tért vissza de ekkor már menyasszony volt ismét és így nem volt jogom hozzá. Egy alkalommal azonban, ha nem is négyszem között, de megtudta, hogy mi állt abban a levelben...

Feszler merőn szemétközé nézett a ragyavert csuf ügyész szép feleségének, aztán oda fordult az urához:

— Nos, ügyész ur, gyávának tartja ezt az embert is?

— Felesége, a szép Eszter, idegesen vetette föl fejét és mozdón leste a választ, de az ügyész nem felelt.

Éjfél után volt már. A vendégek hazafelé készülődtek. A szép Eszter szólni kezdett az urára, ki szintén elmélyedve halad. A legközelebbi utca-saroknál elérte őket Feszler, hangosan alköszönt a tulsó oldalról.

Az ügyész szinte fölfordít erre, csak úgy automatikusan viszonzotta az üdvözlést. A szép Eszter hosszan utána nézett Feszlernek, egy kissé reszketett is; hogy valamit mondjon, beszélni kezdett.

— Szegény fiu...

Az ura gépiesen morogta utána:

— Szegény...

— Nézd csak Dénes, nem tudom, hogy honnan van az, de én előttem olyan ellenszenvesnek, majdnem kiállhatatlannak tünik fel ez a Feszler.

Az ügyész rávetett feleségére, az asszony érezte kérdő, kíváncsi tekintetét. Elpirult, égett az arca. Szerencsére sötét volt, nagyon sötét.....

HIREK.

— **Elöléptetés.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Nyári Sándor dr. műegyetemi m. tanárt, megyénk kiváló szülöttjét, lapunk kitünő dolgozótársát, az Országos Képtár eddigi segédörét, örre nevezte ki. E kitüntető pozícióhoz mi is szívünk egész melegével gratulálunk.

— **Kinevezések.** A király Henz Ferenc zirci járásbíróvá aljeztyót a tapolcai járásbíróvához albiróvá nevezte ki. — Zalavarmegye főispánja Acs János, honvédségi gyógykovács-ör mestert nevezte ki a novai járás ubíróává.

— **Uj pénzügyigazgató.** A király Odor Géza, miniszteri segédtitkárt pénzügytanácsosi minőségben zalaegerszegi pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

— **Családi értesítés.** Vettük a következő családi értesítést: „Hruska Berta (Budapest) és dr. Zakál Laó ügyvéd (Csáktornya) örömmel tudatják Budapesten a ferencvárosi rom. kath plébánia-templomban f. évi július hó 15-én déli 12 órakor történendő egybekelésüket.”

— **Eljegyzés.** Hirschler József a Hirschler és Steiner nagykanizsai cég beltagja, eljegyezte Lusztgarten Ruzsika asszonnyal Csáktornyan.

— **Lemondott plébános.** Műd Mihály c. prépost, süngyi plébános f. évi augusztus hó 1-ére plébános alásárol lemondott és nyugalmába vonu. A plébánosi állásra a püspöki hivatali pályázatot már ki is irta.

— **Egyházi felügyelő.** A dunántúli ágostaevangélikus egyházkerület felügyelői állására Radó Kálmán atódjaul ihász Lajos veszprémmegyei nagybirtokost, Hegdűs Sándor kereskedelmi miniszter sógorát emlegetik. Ihász tefvényes szerepet visz egyházában, felügyelője a zalai egyházmegyének, a dunántúli gyámintézetnek, tagja az egyetemes gyámintézet központi bizottmányának, a zalai és veszprémi egyházmegyei törvényészeknek.

— **Ünnepelt tanító.** Csertán Károly alispán dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelővel, Szalmay József szolgabíróval s Margitai József képezési igazgatóval július hó 2-án Mura Szent-Mártonba érkezett, hogy Majhen Ferenc kántortanító-k 40 évi szolgálatáért kapott „Signum laboris fideliter peracti XXXX. annorum” díszretmet átadja. Ünnepélyes mise után Majhen Ferenc családja, gyermekei és unokái által kísérve, — a helybeli és vidéki értelmiség-től, kik közt dr. Csury Jenő miniszteri titkár is megjelent, s a nép óriási sokaságától körülvevett szép tempomhoz értek. A megye alispánja megemlékezett a Miniszter reszerőli neki adott megbízásról. S hogy ennek személyesen tesz eleget, azzal a nagyrabcsütéssel indokolta, melyet Majhen Ferenc tanító, egyéni és társadalmi erejével kivívott. Mindenkül melyen megindító szívvakkal esztelte a jó tanító nagy hivatását s azon fejedhetlen érdemeiket, melyeket az ünnepelt községének jó irányu nevelésében ötven éven át szerzett.

A díszérem feltűzése után Kecskés Ferenc mura-szent-mártoni telkész tolmácsolta Csertán Károly alispánnak az egész közönségre, mely benyomást tett üdvözlését és bucsut mondott községe nevében a távozó kántortanítóknak. Erre kiör a falu lakóinak zokogása s percek multak el, míg dr. Ruzsicska Kálmán az emelvényre lépve, átadta Majhen Ferencnek a vallás-köz-és oktatásügyi miniszter elismeré-ét, ötvenévet meghaladó buzgó szolgálatáért. Megköszönte Csertán Károly alispánnak személyes megjelenését s Miniszter ur elismeréséhez fűzte a kir. tanfelölöség és a tanítók bucsuját; végül pedig écseltelte ötvenév jelentőségét egy buzgó tanító életében.

A miniszteri elismerést is Kecskés Ferenc telkész magyarázta meg a népeknek.

Az ünnepelt vendégszerető házában az alispán, tanfelügyelő szolgabíró, a család és közelebbálló jobáratok lakomára gyűltek. A szép felköszöntök szívből lakadó jókívánásai itt is sok megindulást kellették. Időközben a vidéki telkészek is kifejezték Majhen Ferencnek üdvkivanatukat.

— **Névmagyarosítás.** Löwensthan Mór dr. tapolcai körorvos belügyminiszteri engedéllyel „Löke”-re magyarosította nevét.

— **Petőfi-ünnep** [Zala-Egerszegem. Örömel halljuk, hogy a Zala-Egerszegem és

környékén vakációzó jogász- és tanárjelölt-ifjúság az országos mozgalommal együtt szándékosik megünnepelni július 31-én Petőfi életének 50-ik évfordulóját. A lelkes ifjúság alig értekezhetné jobban nyári szünetét, mint ha a nemzeti ünnep büszkeségéből részt kér és veszen magának. Az ifjúság élén Sipos Géza, a pesti kör elnöke, Fangler Béla, Halvax joghallgatók és Gerecsér Lajos tanárjelölt állanak.

— **Perczel Mór iród. hagyatéka.** Perczel Mór-csal, a nemrég elhunyt 48-as tábornoknak iratát unóságcse, Perczel József és kir. altábornagy, a Debreczenben allomász, honvéddandár parancsnok, sajtó alá rendező, mert őt bizta meg ezzel a boldogul. Az 1848—49-es szabadságharcra vonatkozó emlékiratokon kívül Perczel Mór több filozófikus művet is hagyott hátra. Az egyiknek a címe: »Szereltem és házasság, a másike: »A vallás«, míg egy harmadik: »Az ember rendeltetése« fölött értekezik. Perczel József altábornagynak még életében átadta a nagybátyja mundeget az iratokat, melyek egymásután fogtak megjelenni.

— **Tüzoltók mulatsága.** A nagykanizsai Onk. Tüzoltó Testület vasárnapi mulatságot szintén azon veszély fenyegette, hogy elázik, de a delutáni órákban az idő annyira javult, hogy a közönség nagy tömegekben rándult ki a mulatság színhelyére, a sauci mulatókérbe. Tréfás játékok, concteti és serpentin csa a éég kedélyesen szórakoztatták a közönséget. A bevételből itélve, körülbelül 1000 en voltak a mulatságon, melynek minyeg 150 frt tiszta jövedelme azt eredményezte, hogy tüzoltóink könnyű, nyári ruhát kaphattak. Mindenestre olyan cél, mely megérdemelte a tömeges látogatást.

A rendezőség a következő felülüzletési kimutatást és elszámolást küldte be hozzánk: Bogenrieder József 2 frt. Réceai Pál 1 frt. Schulhei Adolf 1 frt. Dr. Hauser János 80 kr. N. N. 80 kr. N. N. 60 kr., Kaszál Fiverek 50 kr. Borossi Henrik, N. N., Dr. Dick József, Focht Jakab 40—40 kr. Rathmann Gyula, Kemény Jakab, Németh József, Franz Lajos, Mathea Károly, Fénusz János, Darvas János 30—30 kr. N. N., Imrei Ferencé, Nagy Sándor 20—20 kr. Ungár N., X. Y., N. N., Polezer N., N. N., Horváth Ferenc 10—10 kr. Összesen 11 frt 60 kr. Beléptijegyekből befolyt 169 frt 40 kr. Concteti és serpentinből befolyt 17 frt 11 kr. Felülüzletekből befolyt 11 frt 60 kr. Összes bevétel 198 frt 11 kr. Összes kiadás 55 frt 71 frt. Maradt tiszta jövedelem: 142 frt 40 kr.

— **Dalárda.** A nagykanizsai *Általános Munkásképző Egyesület* dalárdája, mely Hock János zenetanár kitűnő vezetése alatt áll, nagyon szépen halad. A dalárda gyakorló óráit az izraeliták iskolájában tartja, mely alkalommal megélénkül az iskola-utca és a sétáló-közönség nagy élvezettel hallgatja a dalárda gyakorló és próba éneklését. A dalárda 33 tagból áll és díszesre legyen mondva, az ifjúságnak nagy szorgalommal és ambícióval halad ama cél felé, hogy városunkban olyan dalárda létesüljön, mely nemcsak a Munkásképző Egyesületnek, hanem a városnak is díszere váljék. A dalárdában pompás hanganyag van együtt, mely egyrészt a vezető tanár szakavatottsága és ügyesrete, másrészt a dalárdisták szorgalma folytán már a közeljövőben annyira kiművelve lesz, hogy a nyilvánosság elé léphet.

— **Záróvizsgálatok Muraköz hegyvidékén.** Július hó elején volt a muraközi hegyvidék iskoláza-ban géopontot képező sridói állami tju és leányi-kolák záróvizsgálata. Jelen voltak Dr. Jankovich László gróf főispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Szalmay József szolgabíró, Margitai József képezdei igazgató, sok tanító és nagyszámu közönség Stridoról és vidékeről. A növendékek érte-me, szabatos feleletei, hazafias szavatai és dalai után egy a főispán, valamint a tanfelügyelő lelkes beszédet intézett a tanítószághoz és a tanulókhöz. Az ünnepélyt a magyar nyelvben jeleskedő tanítók és tanulók megjutalmazása fejezte be.

— **A gelsei m. biz. tagválasztás ügye.** A megyei allandó bíráló választmány f. hó 3-án tartotta ülését, amelyen tárgyalás alá vette a gelsei törvényhatósági bizottsági tagválasztás megsemmisítése tárgyában beadott kérvényt. Az összes ügyiratok felolvasása után a választmány a választás ügyében a vizsgálatot rendelte el, amelyek eredményéhez képest fog a bizottság végleg határozni.

— **Értesítés.** A tiszaí ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakademiáján az 1899—1900. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-étől 8-ig eszközlendők; az elő davok pedig szeptember 9-ikén veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szeptember 9—11-ik napján dékánai, a után pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleg skatonai szolgálatakat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8 napján iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-étől 15-éig terjed. Jogakademiái hallgatók választáskezeti különbség nélkül részeshelhetnek a Collegium kebelében tenállo tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított felévi díjak a következők: ebéd és vacsoraért 31 fr., ebédért 19 frt.) Az erre érdeemkesek igényt tarthsnak a Collegium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsnak tandíjmentességre, tápintézeti díj elengedésre s a jelentekeny alapítókével rendelkező »Jogász segély egylet« támogatására számíthatnak. A jogakademiái ifjúsági, valamint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatószag rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosítókkal sivesen szolgál a jogakademia igazgatóság.

— **Uj magyar esketési rendtartás.** Esztergomban együtt ül a különböző egyház-meyékek tagjából alakított országos bizottság s azon fátardójik, hogy a magyar katolikus egyház számára uj esketési rendtartás dolgozzon ki. A házassági rituálé átírozásának megvan a maga történeti előzénye. A most érvényes rendtartás az abszolút korszak alkotása s inkább osztrák mint római mintára készült, magyar katolikus papság régi óhaja ennek a rituálénak átalakítása. Az esztergomi bizottság a magyar irányban, Pázmány Péter régi magyar házassági rendje alapján javítja át a szertartási könyvet s ezenul a katolikus templomokban ujra az esketés magyar rendjét fogják alkalmazni.

— **Idegen 6. magyar fürdők.** Lapunkban is több alkalommal felszólaltunk már az ellen, hogy a magyar fürdőző közönség a hazai fürdők melözésével az idegen fürdőket látogatja. Most a »Pesti Napló« hir-rovatában egy levél jelent meg, mely jellemző volta mellett, részben azt is megmagyarázza, hogy miért kénytelenek honfitársaink a leghazafiasabb szándék dacára is idegen fürdőkbe menni. A levél így szól:

„Elhároztam, hogy ez idén itthon nyaralok s a sok hely közül utoljára R. fürdőben állapodtam meg. Kértem prospektust, de minthogy bélyeg nélkül adták postára, büntetéspénzzel kellett kiváltanom. No ez a pár fillér semmi, de az eljárás mód mégis különös! Irok erre az igazgatóságnak s kérem, értesítsen, hogy a fürdőben, hol harmadmagammal ney hetet szándékozom tölteni kaphatok-e ezen meg ezen naptól kezdve ilyen meg ilyen árú szobákat s ha igen: küldjék-e foglalót. Egy hét eltelt, s a válasznak se hire, se hamva. Túlán eltévedt, gondoltam, valamelyik levél. Írtam másodikik s ezt már térti vevényvel. Ma már kilencedik napja a nálam levő vevény bizonyossága szerint, hogy a levelem utra kelt s válaszul rá még mai napig sem érkezett egy betű sem! Elő-e kísérletezre több időm nem lévén, írtam egy ausztriai fürdőbe, hol tavaly is nyaraltam. A válasz a kiszámított időnél 36 órával előbb megérkezett: szivesen várnak s a vendéglos »megtiszteltetésnek tekinti, hogy ismét őt kerestem föl.« A válasz természetesen bermentve érkezett. Levélre válaszolni illendőség és ilyen esetben üzleti érdek is. A fürdő a magyar kincstáré. Kérdem, vajjon az odavaló fürdőigazgatóság illendően s hiven szolgálja-e a magyar állam és a magyar kincstár érdekeit? No hát ez az egyetlen eset nem elég ugyan az indukcióhoz s nem bizonyíthatja, hogy miért szalad a magyar ember a magyar fürdőtől; de némileg mégis rámutat a dolog bibijére s egyáltalában nagyon tanulságot. Ezért voltam bátor megirni s kőzételét kérti. Egy nyaralni készülő fővárosi tanár.»

— **Ex astán az asszony!** Szenzáció eset történt Pécs városában; — lovagias ügyet intézett el egy uri asszony a város egyik igen zamert fiatal gavalérjával. Most az egész város erről beszél és sokféleképpen kommentálják az

esetet, de mindenképpen a gavalér rovására. Levelezőnk az ügyet a következőképen adja elő: A fiatal ur egy igen vagyonos ember fia és a legelegánsabb ficsurak közé tartozik, kibe a felváros bálozó kisasszonyai tényleg szerelmek is szoktak lenni, főképen a báli szezon idejében. Az urfi azonban jobban szereti az asszonyokat, s idejét rendszeren azok társaságában tölti. — Lejobban szereti azonban azt, ha a világ elhízi, hogy neki az asszonyok körül mennykő nagy szerencsés szokott lenni. S hogy elhígyjék, ezt különböző ügyeskedésekkel szokta elősegíteni, — szóval kitűnően ért ahhoz, hogy miképen kompromittálhatja a legtisztességesebb asszonyt is. Néhány siker e téren egészen vakmerővé tette, s a napokban nyilvános helyen egy köztisztviselőben álló özvegy uriaszszony nevé ejtette ki olyan megjegyzések közt, melyek után erről a nőről is mindenki azt hihette, amit akart. Az asszony, kinek valaki megvitte a hirt, másnap bealított a gavalér lakására. — »Az egész városban azt beszélik, hogy a kedvese vagyok önnek! — kezdte a asszony, — Kérem nagysád« hebegte az urfi. — »Ennek ön az oka, a ki tegnap rólam gyanus dolgokat beszélt.« — »Nem igaz!« — »Hát még igazdja is? Hiszen akkor ön hazug és gyáva.« S ezzel előhuzott egy korbácsot, s a meglepett gavalért kegyetlenül elverte vele. Egy úte arcát érte és hosszú csikot hasított rajta, melyből kiserkent a vér. Mikor a hölgy ezt látta, sarkon fordult és nyugodt, méltóságtejes lépésekkel elhagyta a házat. A gavalér még aznap zárt kocsiában hajtott a vasúthoz és furdőre utazott.

— **Művelt nők otthona.** Vidéki művelt nők rövid tartózkodásra is kapnak mérsékelt árért szállást és teljes ellátást a »Művelt Nők Otthona«-ban. Bővebb felvilágosítás nyerhető 5 krajcáros levél bélyeg beháldése mellett az igazgatóságtól Bpest, Tiszviszód telep, X. ker. Orozy ut 37. sz. alatt.

— **Változás a francia hadparancsnok-ságban.** A franciák már a ig várják azon időt, midőn végre megszabadulhatnak a nyomás aól, a mely ajatt a Dreyfus ügy miatt már évek óta szenvednek. Ha nem is lehet valami rendkívüli fontosságot tulajdonítani a hadsereg vezetésében beállott változásnak, de nem is szabad azt kicsinyleni. Brugère tábornok, ki eddig mint a hadsereg inspektora szerepelt, Zurlinden tábornok helyére lett mint Paris katonai parancsnoka kinevezve, Zurlinden pedig Brugère helyére. Ez sok kombinációra ad okot.

— **Hamisított levelező lapok.** A mai hamis világban már ilyenek is vannak. A hamisítás jeles msterségével foglalkozó urak most ott hagyják a letaposott utat és tarat keresnek tehetségeik érvényesítésére. Ismeretlen tettesek ugyanis ujabbban levelező lapokat hamisítanak. Leginkább az öt krajcáros zárt levelező lapot utánozzák, mert hát ez a legértékesebb. A hamis levelező lapok ugy a papír, mint színre és alakra, valamint kiállításra teljesen hasonlítanak a valódiakhoz és a Mazy. Kir. Posta és Zárt Levelező Lap fölírason kívül rajta van az 5 krajcáros értékegy egészen hű prozzsinú lenyomata. Az unáztott levelező lap csak éppen nagyságban különbözik a valóditól, a menayiben ki-on, 7 centiméter hosszú és 4 és fél centiméter széles. Hogy a hamisított miképpen hozták ezeket a levelezőlapokat forgalomba, azt még nem tudják, de tény, hogy forgalomban vannak s egynehányat le is fozlaltak a postahivatalokban. A posta és táviró vezérigazgatósága most utasította a postahivatalokat, hogy a levelezőlapokat kiserjék figyelemmel s ha ilyen utánzatra találunk foglalják le és terjesszék föl a postai igazgatósághoz.

— **Gomba-mérgezés.** Beő Verona, Kinizsy-utcai lakos, vasárnap a piacou gombát vásárolt, melyet 4 éves kis leánykájával ebédre főzöen el is költött. Rövid idő múlva azonban hányási ingere volt mindkettőnek, és ebből valamint az egyéb tünetekből a beteghez hívott orvos Hájós Soma dr. gomba-mérgezést konstatált. Az idejekorán alkalmazott ellenszerek jó hatással voltak a betegre, kik ma már minden veszélyen túl vannak. Városunkban már több ízben fordult elő gombamérgezés és így tán ideje lenna, hogy a gombák árusítása szigorú hatósági felügyelet

alá vételessék. Budapesten éppen most lépett érvénybe egy olyan szabályrendelet, mely szerint piacra hozott gombákat előzőleg mindig halásági köznegél be kell mutatni és a tanács állapítja meg a gombafajokat, melyeket árusítani szabad.

— **A százeves kortika.** Egy angol orvos Birminghamban felolvasást tartott arról: hogy kinek elnie annak, a ki százeztendő: kort akar élni. Azt ugyan már más doktorok is mondogatták, hogy az embernek rendszeres életmód mellett száz évig kell élnie, — de csalhatatlan receptet még egyik sem ajánlott. Dr. Sawyer nem volt ilyen elővigyázatos. Azt ajánlja például, hogy a ki száz évig akar élni, ajtaja elé szalmaszakot fektessen, és ágyát ne állítsa fal mellé. Nyolc órai alvást ajánl továbbá. Tanácsai kilenc fejezetre oszlanak és meglepően egyszerűek. A fölötték táplálkozásánál különös súlyt helyez arra, hogy megtöltje a tejvást és ajánlja a zsirnak mentül nagyobb mennyiségben való fogyasztását, mert ez pusztítja el szerinte a betegség csiráit.

— **Dunántúli bankóhamisító-banda.** A székesfejérvári csendőrség letartóztatott a tejérmegyei Zámoly községben egy erzsébetfalvi kereskedőt, a kiról kiderült, hogy az egész országra, de különösen a Dunántulra kiterjedő bankóhamisító szövetség feje. A zirci és győri rendőrség már régóta keresi a forgalomban levő hamis bankók készítőjét, néhány embert el is fogtak, de az igazi bűnös nem került kézre. A fővárossal szomszédos Erzsébetfalván a múlt hónapban letartóztatták Rigó-Csizmadia János és Nemes-Nagy János zámolyi lakosokat, mert hamis pénzt akartak beváltani. Ez a két ember látván, hogy kelepcebe kerül, magával akarta rántani a banda fejét is. A csendőrség rábeszélésére lecsalták az az erzsébetfalvi kereskedőt Zámolyra. Minap érkezett meg a kereskedő Zámolyra s magával hozta a bankóprést, a melylyel őtörtintést lehetett gyártani. Csizmadia János sietett elmondani a községhez, hogy az erzsébetfalvi vendég Nagy János borpincéjében van. A csákvári rendőrség erre meglepte őt s letartóztatta. A hamisító megvalloita, hogy már tíz év óta gyártja az öt-, tíz- és százforintos bankjegyet, a melyet ország-szerinte elterjesztettek.

— **Talált és elveszett tárgyak.** Nagy-Kanizsa r. t. város rendőrkapitányi hivatala közli, hogy június hó 27-én a város belterületén egy csomó vaszen-ruhaneműt találtak. Felhívja a károsfelet, hogy ennek átvételét végezt, mint igazolt tulajdonos, a hivatalos órák a talt jelentkezzék a rendőrkapitányi hivatalnál.

Folyó hó 4-én a Csengeri-utcában egy sárga bőrből készült erzeny, melyben egy arany gyűrű volt, elveszett. Felkéri a megtalálót, hogy azt a károsfelet leendő kézbesítse, és végezt a rendőrkapitányi hivatalnál a talt, hol a tulajdonos illő jutalomban részesíti.

— **Allategészségügy.** A ragadós állati betegségek állapota Zala vármegyében a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint a következő: Lépiens; Letenye 4 udvar. Veszettség: Káptalanfői 1 udv. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés: Esztergál 8 udv. Sormás 1 udv. Tófej 5 u., Összesen 4 község 16 udv. Rühkór: Csáktornya 1 udv. Sertésvész: Akali 1 u., Alsó-Zsidó 6 u., Andrásrida 1 u., B.-Magyaró 1 u., B.-Szt. György 1 u., Badacsony-Tomaj 1 u., Csapi 8 u., Dóbréte 6 u., F.-Páhok 3 u., Gelse 1 u., Gyepü-Kaján 7 u., Kuffej 7 u., Monostor-Apáti 1 u., Murakeresztúr 1 u., N.-Boldogasszonyfalva 2 u., P.-Ederies 1 u., Sarmellék 10 u., Szt.-Jakab 1 u., Szt.-Kozmadombja 1 u., Szécsi-Sziget 1 u., Szt.-Györgyvár 9 u., Szt.-Liszló 6 u., Szeptenek 2 u., Talján-Dörög 5 udvar. Zala-Szántó 1 udvar, összesen 25 község. Sertésvész ez idő szerint az ország 1012 községében van konstatalva; a múlt heti állapothoz képest a fertőzött községek száma 136-tal szaporodott.

Törvénytörvények.

— Végvárgyalások és ítélethirdetések.

1899 évi július hó 14-én (pénteken)

Több rendbeli lopás büntette miatt vádolt Vucsenik Regina elleni ügyben végvárgyalás, Lopás büntette miatt terhelt Csűrini Antalné szül. Hren Julia elleni ügyben ítélethirdetés. Lopás bünt-tével terhelt Fuller Pálné szül. Jámbor Mari elleni ügyben ítélethirdetés. Családi állás elleni büntett és vétséggel terhelt Pandur Ferenc elleni ügyben ítélethirdetés.

IRODALOM.

— „**Általános pénzügyi szemle**“ A szakirodalom-terén valóágos eseményszámába megy az „Általános Pénzügyi Szemle“ imént megjelent első száma. De beszéljen erről maga a változatos, 16 oldalra terjedő s magas szakirodalmi nivó álló tartalom. Találhatók benne a következő cikkek: Fogyasztási adóink az Ausztriával való kapcsolat szempontjából. Irta dr. Exner Kornél egyetemi m. tanár. — A külkereskedelmi hírszolgálat. Irta Sasvári Áron, a m. kir. kereskedelmi múzeum tudakozó irodájának főnöke. — A hitelszövetkezetek. Irta Tauszig Aladár, az „Országos Központi f. szövetkezet“ elnök igazgatója. — Keskenyágányú és harmadrendű h. e. vasutak finanszírozása. Irta Fränkl Lajos okl. mérnök. — A m. kir. államvasutak munkástelepe. Irta Szigeti Barthos Andor dr. miniszteri titkár. — A magyar posta-, táviró-, és távbeszélő története. Irta hennyei Henney Vilmos dr. m. kir. posta és táviró igazgató. — A munkásmozgalmak története. Irta dr. Hercegh Mihály, a m. kir. tudomány egyetem prorektora. Ezenkívül: A kiegyezés; Pénzpiac és tőzsde; Barkok és takarékpénztárak; Hitelszövetkezetek; Kereskedelem és ipar; Nők a kereskedelem szolgálatában; Állami kedvezmények az ipar támogatására; Közlekedés; Magyar kir. államvasutak; Helyiérdekű vasutak; Hajózás; Posta, táviró, távbeszélő; Találmányok és szabadalmak; Szaktudomány és irodalom és Biztosítási Szemle című rovatok a valóágos tárházai az általános pénzügyi világot érdeklő fontos eseményeknek és pontos adatoknak. A lap kiadóhivatalának egy külön osztálya pedig olvasó közönségének minden pénzügyi dologban díjmentesen ad felvilágosítást és utbaigazítást, sőt mintan a társzerkesztők ügyvédek, jogi tanácsokot is. A már létesített rendkívül kedvező összeköttetések a bel- és külföldi bankokkal és pénzeopartokkal, lehetővé teszi a lapvállalatoknál iparvállalatok és vasutak finanszírozását, nagyobb amortisációs kölcsönök és egyéb pénzügyi műveletek gyors és sikeres lebonyolítását. A lapnak felelős szerkesztője Török István, társzerkesztők és kiadóhivatalosok dr. Pátkay Dániel és dr. Pátkay Béla. A lapnak cheque számlái vannak a m. kir. postatakarékpénztárnál 7298. sz. a. s. a. „Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank“nál 16301. sz. a. Előfizetési díj: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50. Az „Általános Pénzügyi Szemle“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Bpest, VI. ker., Teréz-körút 30. sz. földszint 9.

Könyv a magyar tolvajnyelvről. Apróbb dolgozatok jelennek már meg a magyar tolvajnyelvről, ezek azonban mellesleg foglalkoztak csak ezzel a szerföltött érdekes tárggyal s a közölt szókincs is meglehetősen hiányos volt. Pedig teljes figyelmére méltó és a nyelv nemcsak a tudós-
nak, a ki rajta tanulmányozhatja leginkább, mennyire mehet az öntudatosság és az önkény a szókészlet alakításában nemcsak annak, a kinek hivatásával jár, hogy a tolvajok specifikus nyelvét megismerje; de a nagyközönségnek is, annak a részének tudatillik, a mely kedveli a kuriózumokat és kedve telik annak a sajátos logikai és pszichológiai működésnek megfigyelésében, a melynek folyamata alatt az ilyen osztálynyelvek létre jönnek. Ilyen utbaigazító művet készítenek kiadni Jenő Sándor és Vető Imre A magyar tolvajnyelv és szótára című, kik ritka nagy szorgalommal olyan gyűjteményét hordták egybe a magyar, főként pedig a főváros területén használatos tolvajnyelv szavainak, a minőt, akár teljességre, akár világosságra és áttekinthetőségre nézve még senki előttünk. Világos, hogy gyakorlati

tekintetben igen nagy hatása lesz ennek a könyvneknek. A büntügyi nyomozás egyik legfontosabb eszközét adják véle a szerzők a csendőr, a jogász kriminálista közsébe. A kiváló munkáról elismerőleg nyilatkoztak többek között nyelvészeti szempontból Simonyi Zsigmond dr. egyetemi tanár, Tóth Béla, — jogi tekintetből Lenk Gyula. kir. ítélőtáblai bíró, rendőri tekintetből pedig Szombathely Albert rendőrtanácsos. A mű hasznosságáról egyébiránt fogalmat nyújt tartalmaznak következők cívonata: A tolvajnyelv ismeretése. I. fejezet. A tolvajnyelv és filozofia. a) A néma tolvajnyelv (jelbeszéd.) b) az élő tolvajnyelv (hangbeszéd) 2. fejezet. A magyar tolvajnyelv, a) A betyárok nyelve, b) a tolvajok nyelve, Függelék a tolvajnyelv irodalmá. II. A szótár. Azt hisszük, hogy csendőr, rendőr el nem lehet e határos művecke nélkül, a melyek ára sem nagy; mindössze csak 60 kr. A ki a könyvre előfizetni szeretkezik, küldje az előfizetési díjat a szerzők címére (VII, Király-u. 23. I. 11.

Az e rovatban megemlített mű megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK.

Mucikának.

Mivé tétél engem, édes boldogságom?
Valóság-e vagy csak szépáges szép álom,
A mi velem történt, mióta ismerlek,
Te búhájós tündér, te édes kis gyermek!

Nem vagyok a régi, min'énki azt mondja,
Szívem olyan könnyű, semmi, semmi gondja.
Szegény vagyok s mégis enyém egész világ,
Pedig egyebem nincs, mint az a szál virág,
A mit földekt kapam, és legrágabb kincsem.
Veled gazdag vagyok habár semmim sincsem!
Dal csattog ajkáról, gondtalanul járok;
Bólintva köszöntnek szerzte a virágok.
Elábrándogatok aranyos neveden.
A csakca viss zhangot vele ébraztgetem;
S nem fér meg szívemben a sok, nagy szerelmem,
Az egész világot keblemre ölelem.

— Nem vagyok a régi. — Ki vagyok cserébe,
Mintha a lelkemben más valaki élne,
Tulajdon magamra magam se ismerlek,
Sirok és kacagok, mint valami gyerek;
Parányi örömtől számszorosnak érzek,
S megtudok siratni minden semmisséget!
Mindem új, minden szép, mindem kis apróság;
Részvételt kísérem kis bogárka sorait,
Mint repül csapongva s mint esik a vízbe,
Nem hagyom vergődni kimentem isziba.
Talan az is szeret, tán boldog szegényke,
Ha boldog, ha szeret, hát miért ne élne?!

— Nem vagyok a régi. Unott, fásult voltam,
Busan, szótlan jártam, szinte élőholtam,
Mig meg nem lattalak te hófehér lélek.
Elhagytak ekkor a vézes szenvedélye,
Csordultig meglelelt a szívem jóssággal,
A szomom könyvével, lelkem imáissággal,
Ujjászült szerelmed, gyöngéd kedvességéd,
Aldjon is meg érte a jó isten téged!

Mi voltam, mi voltam, tán nem is volt lelkem?
Minden udvosságom csak gyönyörbe löttem,
Anyira lenyűgött a por, a sár, a rög,
Hogy még meg se láttam, a mi szép, nagy a örök;
Szárnyasagott lelkem a földet verdeste,
A menny végtelenségét csak nem is sejtette!
És most fel az égbe vízi morész röpte
S ott a tiszta légből kőjél megfűrödve,
Édes önfelédten mély mamorba szédül,
Mondhatlan boldogság szűzi gyönyörtét!
Hej de a nagy átvót nem bírja sokáig,
Hosszad le a földre újra visszavágyik!

Hosszad, én mindenem, szép világom hosszad,
A ki nélkül nekem pokol a mennyország!
Mig tégedet bírna, az élet saás kínja
Ajkam nem jajszóra, mosolygásra nyitja!
Ha te szeretsz, bu, baj oly semmi, oly kevés,
Legnagyobb győtralmom édes kinszenvedés!

Gergely Sándor

Kiöntött a szöke Tisza...

Kiöntött a szöke Tisza medréből
Alig látézik ki a vetés víszéből.
Elöntötte szivemet is a bánat,
Más öleli más ösokolja babámát.

Zug a vihar; könnyet hullajt a felhő.
E világon nincs egy igaz szerető.
Zugj csak vihar, ragadd el a bánatom,
Mog ne tudja hogy én most öt siratom.

Bel- és külföldi képes folyóiratok, hirlapok, szaklapok ifjusági- és divatlapok

minden külön díj felszámítása nélkül

előfizethetők és megrendelhetők

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Visszatér még snöke Tiana medrébe,
Sirva jön még hátlan kis lány álombé,
De akkorra emléked, a feledés
Elborítja, mint az árvis a vetést.

Figlar Géza.

Kerékpárt a hölgyeknek!

II.

Július havában a Balaton taván keresolyáznai, karácsonkor a cseresznyefáról cseresznyét szedni; ma Nagy-Kanizsán villamosan az indóházhoz kijutni stb. olyan lehetlenségek olyan abszurd valamik, mint a milyen képtelenségnek tartom egyáltalán föl nem tett kérdésre felelhetni; — de ugy látom hogy mégis, (nem szószéri diti értelemben véve) — nem éppen olyan lehetetlen valami, mert a hasonló címmel ellátott előző kis cikkemre megkaptam a választ!

Az érdeklődőktől csak azt az egyet kérem — ha egyáltalán megengedik hogy kérjek! — hogy a két közleményt sziveskedjenek elolvasni, ha ugyan érdemesítik az elolvasásra és azokból következtessenek saját meggyőződésük szerint, a mire én kíváncsi nem vagyok.

Azt nem képzeltem és most se képelem, hogy a kerékpársportot lehet kerékpár nélkül folytatni és így azt sem képelem, hogy egy nő hivatalos betöltésére hivatott (engedelmet hogy így fejezem ki) — asszony, ha csak egy kis képzettsége van is — a női teendőket léle téve — kerékpározzon! Hanem azt igenis tudom — még pedig tapasztalásból, hogy a házra hajlammal bíró hölgy a kerékpározás által a normális állapotot érte el, míg ellenben a vézna, beteges gyöngye nő a kerékpározásnak köszönheti, hogy teste erősödve, lelkileg is erősebb lett. (Az érdeklődőknek névleg is megnevezhetem az illetőket.) Megjegyzem, hogy ez előtt egypár évvel történt, amikor még pláne frivol dolognak tartották a kerékpározást a hölgyek részéről. De a múlt években már az orvosok közül többen ajánlották ezen sport folytatását bizonyos nemű betegeknek, mi által a remélt siker várakozáson felül be is következett — és ma már grófnők — hercegnők is kerékpároznak!

Részemről a kerékpározást is mint minden egyéb sport üzést, csak annak idejében és bizonyos mértékig képelem és tartom — a hölgyeket illetőleg — kellemes, testedző, szívet lelket erősítő; felfrissítő és mégis illemes szórakozásnak!

Ihási Horváth István.

A szerencsétlen Irland.

Az igen elterjedt „Le Journal” című párisi lap néhány nap előtt egyik szerkesztőjét Georges d'Esparybis urat Irlandba küldte, hogy az ottani viszonyokról a lapot tudósítsa. Most érkezett az első tudósítás. Az irlandiak nemzeti óhajait az egész világ Anglia kivételével, figyelemmel kíséri; az irlandok ismét mozognak úgy, hogy csak az olvasók érdekében vélünk oselekedni, midőn a nagyérdékü levélből alábbi kivonatot közzéteszük.

Dublinba érkezve leírja nevezett tudósító a vidéket a melyen átutazott és azt Bretagne-nyal lakosait pedig a bretonokkal hasonlítja össze. „Az egész nyugati partvidéke ezen országunk sötét gyászmezbe van öltözve s egy temetőhöz hasonlóak a falvak, hol egykoron híres csatákat vívták az írrek és franciák és ahol a szabadsárgért harcolva leheltek ki hősi lelküket. És még ma is ugyanazon fekete szénüld, amely megzárítva tüzelőül használtatik, az égig csapkodó lángjaival megélti Irlandot, míg az Ocean táplálékot nyújt nékie. Három ötöde a derek irlandoknak ezzel tüzel és „goámon”ból, a melyet a háborgó Ocean vet ki partjaira, táplálkozik.

Ezt hallva az olvasó, Irlandot igen szegény országnak képzelhetné, de Irland gazdag. Igen sok tenyészállattal bír, különösen juhokkal, a melyek a szakadékok közül és a legelőjökön meszszirol mint frissen esett hó veszik ki magukat, míg az örökké éhes London gyomra el nem nyeli őket, mert még saját juhaik sem az ő tulajdonuk ép úgy mint az iskoláik sem, valamint házaik, tűzhelyeik és gyermekeik, sem a kik örökösen betegségekől gyötörve és halálra éhezve bolyonganak. Ezen derek jóra való nép nem bír más kincsessel, mint arany szívével rongyos öltönye alatt és ez a szív is felelben

Franciaország. En Irlandban eddig tényleg nem láttam egyebet mint szegénységet és fájdalmat Jobbra, balra, előre, vagy hátra tekint is a szem csak romokat látunk. Minden harmadik, negyedik háznak hiányzik a tetőzete. És ez így van az egész nyugati részben. Az előzőtt, kutyák által házszót bérlők agyagból és sárból össze-takolt kunyhóikban várják, míg a halál szenvedéseiktől megváltja őket. Majdnem valamennyi elhagyott épülethez oda lézkelik magát egy ilyen sárgunyó. Ha már nem lakhat benn, azon házban ahol anyja régi irlandi danája állatá el egykor, legalább annak közelében akarja elszedni keszeveit.

Nincs az a költői fantázia a mely e szegény nép szenvedését, a mely már 700 éve nyög az angol járom alatt, kellőképp ecsetelni tudná Anglia előtt Irland nem egyéb, mint egy gyarmat a mely még nincs meghódítva. A katonai önkényuralom, az elnyomatás a hivatalokban és mindenhol, az egészséges és ellentálló képes Irlandból egy phantomot csinált, a melyet a költő balladájában „Shan van Vocht” (a szerencsétlen anyó) névvel illet.

Az örökös öldözött étekek folytán a még le nem igazott Irland edzett lett a fájdalmakkal szemben tolyton szenved és fájdalmas kérő pilantásait Franciaország felé irányítja, künyezik meg nem érdemelt sorsa felett. Irland sorsa nehezebb mint Lombardiáé volt az osztrák láncok alatt nehezebb mint a lengyeleké az orosz medve rokon ülésében és nehezebb mint az elszászoké a németek hatalmas és harcias ökle alatt. Mert Irland egyszerűen az angolok által lesz kormányozva. Nem minden keserve és panasz az irlandoknak hat el hozzánk, mert sok elvész abból a feledésben és a vad kurjongásaiban a szoidateszkának. Kötetekre terjedne, ha csak egy részét akarok leírni azon borzalmaknak a melyeket az angolok naponta Irlandban elkövetnek. Nem akarok túlozni s így csupán egy epizódot adok itt elő, amely igen rövid idő előtt történt. Több mint husz egyentől elmondattam ezt magamnak és az egyik úgy mint a másik, sem hozzá téve, sem el nem vélelő mit sem, ismétlé az előttem s megvagyok győződve, hogy ezek az emberek igazat mondtak.

Miután az elmúlt igen szigorú télen a „Landslordok” a bérlőknek a bérösszegből mit sem engedtek le. ezek pedig a bért nem bírták előteremteni, a „Landslordok” valóságos embervadászatokat rendeztek ezen szerencsétlenekre. Egy ily szegény bérő család is így járt Ballin környékén, akiknek birtokát egy ismert londoni milliomos bíróság eladatta. Az egész 7 tagból álló család azonban nem hagyta el idejekorán házáat, mert az apa betegem feküdt, a községi örök azonban egy éjjel áttörték a háztetőt, a lakószobákat szétrombolták és így két órai „munka” után csak a ház négy fala állott még. A szerencsétlen család ezalatt egy kis szobában melegedett, a melyet a rendőrök elől eltorlaszolt. Végre ide is behatoltak és a családtagokat kidobálták. Az anya kétségbeesve kapaszkodott a tűzhelyt körülülő vasrudba és nem erezté azt el. A rendőrök erre köteleket kötöttek a derekára és a házban levő egyetlen iga vonó állatot, egy erős szamarat fogtak a kötelhez és így akarták a szegény nőt elvonatolni, de nem bírták a kétségbeesett nővel. Ekkor a beteg férj a tűzhelyhez vándorogott és elvágta a kötelet. Az „Emergencymenek” az ily gyalázatos véreghajtásokra fel-fogadott emberek erre a szegény nőt egy dorronnal addig verték míg vértől borítva eszméletlenül rogyott össze, mire az összes ágyakat és ruházatát a sötét éjszakába kidobálták.

Ilyen és ehhez hasonló esetek teljes borzalmasságukban minden héten ismétlődnek néhány szor.

En a sok közlül csupán ezt az egyet választam ki és írtam meg, de azt hiszem ez is elég arra, hogy a szegény irlandiak szomorú helyzetét kellőképp megvilágítsa és arra, hogy az angoloktól mindenki undorral és megvetéssel forduljon el.

A. SAISSY.

Szerkesztői üzenetek.

— **Viola József** urnak Nagy-Kanizsán. Mi nem látunk abban oly lélekbevágó dolgot, hogy érdemes volna nyakra-főre rektifikálni. Ha Fischer Jánosról azt írta a rovatvezető, hogy a város tisztviselői karának tagja, pedig — én tudomása szerint csak dijak! — hát azért nem fog kiessni a világ feneké, mert az a kis tévedés nem szolgálhat

a közbűség megtévesztésére s bizonyára a tisztviselők érületét sem fogja sérteni. Már csak azért sem, mert mi a városi tisztviselő urakat úgy ismerjük, hogy azok — ha több függne — szivesen emlének föl magukhoz, a saját karukba a dijak urakat is. Öket talán legkevésbébbé ocskandossza a feltételezés apró ördög.

— **Heffer Gyula, Nagy-Kanizsán.** Azt a ritka kegyeletet, melylyel ön főnöke nevének emléke iránt viselkedik, — annyira tisztelőreméltónak tartjuk, hogy verset itt egészen terjedelmében közöljük:

Jó főnökém halálára.

Éjszakára borult
A nap is felettünk:
Mehalt jó főnökünk,
Akit egy szerettünk.

Hosszu szenvedések
Halál lett a vége,
Mely sok fájdalomtól
Váltotta meg végre.

Vonták a falakat
Sárvízűtő gyászosa;
Bánat és siralom
Költözött a házba.

Aután megzendült
Szomorú gyász-ének,
Mikor átadták a
Sir örök éjének,

Almodjál, jó asszony,
Csendes a te helyed,
Emlékedet áldva,
Mondjuk: „Isten veled!”

P. J. Nagy-Kanizsán. A beküldött kis verset — mihelyt tartunk less — közöljük.

Pécs. Ohaja szerint oselekedtek. Sokszoros üdvözlöt „A csábító.” Közöljük Közlőjük.

F. G. N. Kanizsán. Jón.

NYILTTÉR.

(Az e rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Bucsuszó!

Mindazon tisztelt ismerőseim — és jóbarátainak, kiktől Temesvárra való elutazásom alkalmából az idő rövidsége miatt személyesen bucsut nem vehettem, ez uton mondok Isten-hozzádot, azon kérréssel, hogy tartsanak meg szives emlékezetökben.

Nagy-Kanizsa, 1899. július 9-én.

Lukács Gyula.

Nyilatkozat.

Olyan egyének, a kik a polgári kötelesség fogalmával nincsenek tisztában, „denunciáns”-nak — tartanak abbeli beadványomért, melyet **Franz Lajos** és fia nagykanizsai gőzmalom- és villamstelep-tulajdonosok adó-üggyében a sazaeger-szagi pénzügyigazgatóságához intéztem.

Ha „denunciáns” volnék, nem írtam volna alá beadványomat, hisz a számok és tények amugy is elfogadhatóvá és teljesen megbízhatóvá tették annak tartalmát; ha „denunciáns” volnék nem lépnék most sem a nyilvánosság elé és kezdettől fogva kerültem volna a nyilvánosságot.

Oselekedtem és eljárásom mindig nyílt és őszinte, mert nem szoktam szákbán macskát árulni, és a hol a közérdeket valamit tehetek, kötelességemnek tartom megtenni.

Midőn a városi tanács abbeli hivatalos felhívását olvastam, hogy az III-ad osztályu kereset-adó-javaslatok kitéve vannak azon célból, hogy mindenki akár a saját, akár mások adójára észrevételeit megtehesse: kíváncsi voltam megtudni, mennyivel járul a kösterhek viseléséhez azon cég, mely városunkban százazrekkel gazdagodik évenként, mely ezrekre menő közeveti vámot helyezett a koncessió elnyerése előtt kilátásba a városnak, és azután megcsináltatta az iparvágányt; mely érzékeny módon kiszorította városunkból a fővárosi malomok közevetvámterhes örleményét; mely ugy világit, a hogyan ő akar, és azt fizeteti magának, a mi neki tetazik.

Nos, megtudtam, hogy ezen kínos bányáért 2344 frt 40 kr. adó volt javasolva. Megtettem tehát ezen javaslatra észrevételemet; kimutatni

alá vétessek. Budapestén éppen most lépett érvénybe egy olyan szabályrendelet, mely szerint piacra hozott gombákat előzőleg mindig hatóság közögnél be kell mutatni és a tanács állapítja meg a gombafajokat, melyeket árusítani szabad.

— **A százeves kortülka.** Egy angol orvos Birminghamban felolvasást tartott arról: hogyan kell élnie annak, a ki százeztendő kort akar élni. Azt ugyan már más doktorok is mondogatták, hogy az embernek rendszeres életmód mellett száz évig kell élnie, — de csalhatatlan receptet még egyik sem ajánlott. Dr. Sawyer nem volt ilyen elővigyázatos. Azt ajánlja például, hogy a ki száz évig akar élni, ajtaja elé szalmaszakot fektessen, és agyát ne állítsa fal mellé. Nyolc órai alvást ajánl (továbbá). Tanácsai kilenc fejezetre oszlanak és meglepően egyszerűek. A fölöttök táplalkozásánál különös suyt helyez arra, hogy megiltja a tejtést és ajánlja a zsirnak mentül nagyobb mennyiségben való fogyasztását, mert ez pusztítja el szerinte a betegség csirait.

— **Dunántúli bankóhamisító-banda.** A székesfejérvári csendőrség letartóztatott a fejérmegyei Zámoly községben egy erzesbetsfalvi kereskedőt, a kiról kiderült, hogy az egész országra, de különösen a Dunántúltra kiterjedő bankóhamisító szövetség feje. A ziri és győri rendőrség már régóta keresi a forgalomban levő hamis bankók készítőjét, néhány embert el is fogtak, de az igazi bűnös nem került kézre. A fővárossal szemződos Erzesbetsfalvian a mult hónapban letartóztatták Rigó-Csizmadia János és Nemes-Nagy János zámolyi lakosokat, mert hamis pénz akartak beváltani. Ez a két ember látván, hogy kelepébe került, magával akarta rántani a banda fejét is. A csendőrség rábeszélésére lecsaltak az az erzesbetsfalvi kereskedőt Zámolyra. Minap érkezett meg a kereskedő Zámolyra s magával hozta a bankóprést, a mellyel előforintost lehetett gyártani. Csizmadia János szeret elmondani a községhezán, hogy az erzesbetsfalvi vendég Nagy János hergincejében van. A csákvári rendőrség erre meglepte őt s letartóztatta. A hamisító megvalloitta, hogy már tíz év óta gyártja az öt-, tíz- és százforintos bankjegyet, a melyet ország-szerte elterjesztettek.

— **Talált és elveszett tárgyak.** Nagy-Kanizsa r. t. város rendőrkapitányi hivatala közli, hogy június hó 27-én a város belterületén egy csomó vászon-ruhanemű találtak. Felhívja a károsfelet, hogy ennek átvele végett, mint igazolt tulajdonos, a hivatalos órák a-tt jelentkezék a rendőrkapitányi hivatalnál.

Folyó hó 4-én a Csenkeri-utcában egy sárga bőrből készült erszény, melyben egy arany gyűrű volt, elveszett. Felkéri a megtalálót, hogy azt a károsfelet leendő kézbesítse, és végett a rendőrkapitányi hivatalnál a-tt a-tt a tulajdonos illő jutalomban részesíti.

— **Állategészségügy.** A ragadós állati betegségek állapota Zalavármegyében a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint a következő: Lépiene; Letenye 4 udvar. Veszettség; Kaptalanitói 1 udv. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés; Esztergál 8 udv. Sormás 1 udv. Tófej 5 u., összesen 4 község 16 udv. Rühkór; Csáktornya 1 udv. Sertésvész; Akali 1 u., Alsó-Zsid 6 u., Andrashida 1 u., B.-Magyaró 1 u., B.-Szt.-György 1 u., Badacsony-Tomaj 1 u., Csapi 8 u.; Dóbréte 6 u., F.-Pálok 3 u., Gelse 1 u., Gyepü-Kaján 7 u., Kulfaj 7 u., Monostor-Ápáti 1 u., Murakeresztur 1 u., N.-Boldogasszonyfalva 2 u., P.-Ederics 1 u., Sármellék 10 u., Szt.-Jakab 1 u., Szt.-Kozmadombja 1 u., Szécsi-Sziget 1 u., Szt.-Györgyvár 9 u., Szt.-Liszló 6 u., Szepetnek 2 u., Talján-Dörög 5 udvar. Zala-Szántó 1 udvar, összesen 25 község. Sertésvész ez idő szerint az ország 1012 községében van konstálva; a mult heti állapothoz képest a fertőzött községek száma 136-tal szaporodott.

Törvényszék.

— **Végtárgyalások és ítélthirdetések.**

1899 évi július hó 14-én (pénteken)

Több rendbeli lopás büntette miatt vádolt Vuocsin Regim. elleni ügyben végtárgyalás.

Lopás büntte miatt terhelt Csuri Antalné szül. Hren Julia elleni ügyben ítélthirdetés.

Lopás bünttével terhelt Fuller Pálné szül. Jámber Mari elleni ügyben ítélthirdetés.

Családi elleni elhárított és vétéggel terhelt Pandur Ferenc elleni ügyben ítélthirdetés.

IRODALOM.

— „**Általános pénzügyi szemle.**“ A szakirodalom terén valóóságos eseményszámába megy az „Általános Pénzügyi Szemle“ imént megjelent első száma. De beszéljen erről maga a változatos, 16 oldalra terjedő s magas szakirodalmi nivó álló tartalom. Találhatók benne a következő cikkek: Fogyasztási adóink az Ausztriával való kapcsolat szempontjából. Irta dr. Exner Kornél egyetemi m. tanár. — A külkereskedelmi hirszolgalat. Irta Sasvári Ármán, a m. kir. kereskedelmi muzeum tudakozó irodájának főnöke. — A hitelszövetkezetek. Irta Tauszig Aladar, az „Országos Központi f. szövetkezet“ elnök igazgatója. — Keskenyvágyú és harmadrendű h. é. vasutak finanszírozása. Irta Fränkl Lajos okl. mérnök. — A m. kir. államvasutak munkástelepei. Irta Szigeti Bartha Andor dr. miniszteri titkár. — A magyar posta-, táviró-, és távbeszélő története. Irta hennyei Henney Vilmos dr. m. kir. posta és táviró igazgató. — A munkásmozgalmak története. Irta dr. Hercegh Mihály, a m. kir. tudomány egyetem prorektora. Ezenkívül: A kiesyezés; Pénzpiac és tőzsde; Barkok és takarékpénztárak; Hitelszövetkezetek; Kereskedelem és ipar; Nők a kereskedelem szolgáltatásban; Állami kedvezmények az ipar támogatására; Közlekedés; Magyar kir. államvasutak; Helyierdekű vasutak; Hajózás; Posta, táviró, távbeszélő; Találmányok és szabadalmak; Szaktudomány és irodalom és Biztosítási Szemle című rovatai valóóságos tárhazai az általános pénzügyi világot érdeklő fontos eseményeknek és pontos adatoknak. A lap kiadóhivatalának egy külön osztálya pedig olvasó közönségének minden pénzügyi dologban díjmentesen ad felvilágosítást és utbaigazítást, sőt mintan a társzerkesztők ügyvédek, jogi tanácsok is. A már létesített rendkívül kedvező ösztökötetések a bel- és külföldi bankokkal és pénzesoportokkal, lehetővé teszi a lapvállalatoknál iparvállalatok és vasutak finanszírozását, nagyobb amortisációs kölcsönök és egyéb pénzügyi műveletek gyors és sikeres lebonyolítását. A lapnak felelős szerkesztője Török István, társzerkesztők és kiadótulajdonosok dr. Pátkay Daniel és dr. Pátkay Béla. A lapnak cheque számai vannak a m. kir. postatakarékpénztárnál 7298. sz. a. s a „Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank“nál 16301. sz. a. Előfizetési díj: egész évre 5 frt, félre 2 frt 50. Az „Általános Pénzügyi Szemle“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Bpest, VI. ker., Teréz-körút 30. sz. földszint 9.

Könyv a magyar tolvajnyelvről. Apróbb dolgozatok jelennek már meg a magyar tolvajnyelvről, ezek azonban mellesleg foglalkoztak csak ezzel a szerföltt érdekes tárggyal s a könnl szokincs is meglehetősen hiányos volt. Pedig teljes figyelmre méltó és a nyelv nemcsak a tudásnak, a ki rajta tanulmányozhatja leginkább, mennyire mehet az öntudatosság és az önkény a szokászat alakításában nemcsak annak, a kinek hivatásával jár, hogy a tolvajok specifikus nyelvét megismerje; de a nagyközönségnek is, annak a részének tudatillik, a mely kedveli a kuriózumokat és kedve telik annak a sajátosság logikai és pszichológiai működésnek megfigyelésében, a melynek folyamata alatt az ilyen osztálynyelvek létre jönnek. Ilyen utbaigazító művet készülnék kiadni Jenő Sándor és Vető Imre A magyar tolvajnyelv és szóára címén, kik ritka nagy szorgalommal olyan gyűjteményt hordták egybe a magyar, főként pedig a főváros területén használatos tolvajnyelv szavainak, a minőt, akár teljességre, akár világosságra és áttekinthetőségére nézve még senki előttünk. Világos, hogy gyakorlati

tekintetben igen nagy hatása lesz annak a könyvcsöknek. A bűnügyi nyomozás egyik legfontosabb eszközét adják véle a szerzők a csendő, a jogász kriminálalista később. A kiváló munkáról ellamerőleg nyilatkoztak többek között nyelvészeti szempontból Simonyi Zsigmond dr. egyetemi tanár, Tóth Béla, — jogi tekintetből Lenk Gyula. kir. ítélőtáblai bír., rendőri tekintetből pedig Sombathely Alibert rendőrtanácsos. A mű hasznosságáról egyébiránt fogalmat nyujt tartalmaznak következő kivonata: A tolvajnyelv ismeretése. I. fejezet. A tolvajnyelv és filozofia. a) A néma tolvajnyelv (jelbeszéd.) b) az élő tolvajnyelv (hangbeszéd) 2. fejezet. A magyar tolvajnyelv. a) A betyárak nyelve, b) a tolvajok nyelve. Függelék a tolvajnyelv irodalmá. II. A szóár. Azt hisszük, hogy csendő, rendő, el nem lehet a határos művecke nélkül, a melyek ára sem nagy; mindössze csak 60 kr. A ki a könyvre előfizetési számadékot, küldje az előfizetési díjat a szerzők címére (VII. Király-u. 23. I. 11.

Az e rovatban megemlékezt má megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK.

Mucikának.

Mivé tétlél engem, édes boldogságom?
Valóság-e vagy csak szépséges szép álom,
A mi velem történt, mióta ismerlek,
Te bűbajos tündér, te édes kis gyermek!

Nem vagyok a régi, min'énki azt mondja,
Szívem olyan könnyű, semmi, semmi gondja.
Szegény vagyok a mégis enyém egész világ,
Pedig egyben sincs, mint az a szál virág,
A mit töled kaptam, én legdrágább kincsem.
Veled gazdag vagyok habár semmim sincsen!
Dal csattog ajkamról, gondtalanul járok;
Bólintva köszöntnek szerzte a virágok.
Elábrándozgatok aranyos neveden.
A csaksa vias zhangot veled ébresztgetem;
S nem fér meg szívemben a sok, nagy szerelmem,
Az egész világot keblomre ölelem.

— Nem vagyok a régi. — Ki vagyok cserélve,
Mint ha lelkeben más valaki éne,
Tulajdon magamra magam se ismerlek,
Sirok és kacagok, mint valami gyerek;
Parányi örömöt százszorosan érezek,
S megtudok siratni minden semmiséget!
Mindu új, minden szép, mindu kis apróság;
Részvételt kísértem kis bogárka korszát,
Mint repül csapongva s mint esik a vízbe,
Nem hagyom vergődni, kimentem iszibe.
Tálán az is szeret, tán boldog szegényke,
Ha boldog, ha szoret, hát miért ne éne?!

— Nem vagyok a régi. Unott, fáslult voltam,
Buzán, szótlan jártam, szívet élőholtan,
Mig meg nem láttalak te hóhéher lélek.
Elhagytak okkor a vésztes szenvedélyek,
Csordultig meglelett a szívem jóssággal,
A szomom könyvvel, lelkeim imálsággal,
Ujjászült szerelmed, gyöngősd kedveséged,
Aldjon is meg érte a jó Isten téged!

Mi voltam, mi voltam, taa nem is volt lelkeim?
Minden ádróságom csak gyönyörbe lettem;
Anyira lenyűgözött a por, a sár, a rög,
Hogy még meg se láttam, a mi szép, nagy s örök;
Szárnyasgott lelkeim a földet verdeste,
A menny végletjét csak nem is sejtette!
És most fel az égbe viszi merész röpte
S ott a tisztá légb' kéjjel megfürödtve,
Édes öfeneleten mely mámorba szédül,
Mondhatlan boldogság színi gyönyörötül!
Hej de a nagy ádvót nem bírja sokáig,
Hosszad le a földre újra visszavágik!

Hosszad, én mindenem, szép világom hosszad,
A ki nélkül nekem pokol a mennyország!
Mig tégedet bírvá, az élet száis kinja
Ajkam nem jajszóra, mosolygásra nyitja!
Ha te szeretsz, ba, baj oló semmi, oly kevés,
Legnagyobb gyötrelmem édes kinszenvedés!

Gergye Sándor

Kiöntött a szöke Tisza...

Kiöntött a szöke Tisza medröböl
Allig látanik ki a vetés viséböl.
Elöntötte szivemet el a bánat,
Más ölel más csókolja babámat.

Zug a vihar; könyvet hullajt a felhö.
E világon nincs egy igaz szerető.
Zugi csak vihar, ragadót el a bánatom,
Még ne tudja hogy én most öt siratom.

Bel- és külföldi képes folyóiratok, hirlapok, szaklapok ifjusági- és divatlapok

minden külön díj felszámítása nélkül

előfizethetők és megrendelhetők

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Visszatér még szöke Tisza medrébe,
Sirva jöss még hűtlen kis lány sírjába,
De akkorra emléked, a feledés
Elborítja, mint az árva a vetést.

Figlár Géza.

Kerékpárt a hölgyeknek!

II.

Julius havában a Buletton taván koresolyáznai, karácsonkor a cseresznyefáról cseresznyét szedni; ma Nagy-Kanizsán villamosan az indóházhoz kijutni stb. olyan lehetetlenségek olyan abszurd valamik, mint a milyen képtelenségnek tartom egyáltalán föl nem tett kérdésre felelhetni; — de úgy látom hogy mégis, (nem szóágerinti értelemben véve) — nem éppen olyan lehetetlen valami, mert a hasonló címmel ellátott előző kis cikkemre megkaptam a választ!

Az érdeklődőktől csak azt az egyet kérem — ha egyáltalán megegyedek hogy kérjek! — hogy a két közleményt sziveskedjenek elolvasni, ha ugyan érdemesnek az elolvasásra és azokból következtessenek saját meggyőződésük szerint, a mire én kíváncsi nem vagyok.

Azt nem képzeltem és most se képzelem, hogy a kerékpársportot lehet kerékpár nélkül folytatni és így azt sem képzelem, hogy egy nő hivatalos betöltésére hivatott (engedelmet hogy így tejezem ki) — asszony, ha csak egy kis képzettsége van is — a női teendőket lélekre véve — kerékpározzon! Hanem azt igenis tudom — még pedig tapasztalásból, hogy a házra hajlammal bíró hölgy a kerékpározás által a normális állapotra érte el, míg ellenben a vézna, beteges gyöngye nő a kerékpározásnak köszönheti, hogy teste erősödve, lelkileg is erősebb lett. (Az érdeklődőknek névleg is megnevezhetem az illetőket.) Megjegyzem, hogy ez előtti égyár évvel történt, amikor még pláne frivol dolognak tartották a kerékpározást a hölgyek részéről. De a múlt években már az orvosok közül többen ajánlották ezen sport folytatását bizonyos nemű betegeknek, mi által a remélt siker várakozáson felül be is következett és ma már grófnők — hercegnők is kerékpároznak!

Részemről a kerékpározást is mint minden egyéb sport füzését, csak annak idejében és bizonyos mértékig képzelem és tartom — a hölgyeket illetőleg — kellemes, testedző, szívet lelket erősítő; felhívó és mégis illemes szórakozásnak!

Ihászti Horváth István.

A szerencsétlen Irland.

Az ighén elterjedt „Le Journal” című párisi lap néhány nap előtt egyik szerkesztőjét Georges d'Esparbis urat Irlandba küldte, hogy az ottani viszonyokról a lapot tudósítsa. Most érkezett az első tudósítás. Az irlandiak nemzeti óhajait az egész világ Anglia kivételével, figyelemmel kíséri; az irlandok ismét mozognak úgy, hogy csak az olvasók érdekében vélünk cselekedni, midőn a nagyérdemű levélből alábbi kivonatot közzétesszük.

Dublinba érkezve leírja nevezett tudósító a vidéket a melyen útutazott és azt Bretagne-nyal lakosait pedig a bretonokkal hasonlítja össze.

„Az egész nyugati partvidék ezen országának sötét gyászmezébe van ültetve s egy temetőhöz hasonlóak a falvak, hol egykoron híres csatáikat vívták az írrek és franciák és ahol a szabadsággért harcolva lehelték ki hősi lelküket. És még ma is ugyanazon fekete szénlőld, amely megzárítva tüzelőül használtatik, az égic csapatok lángjaival melegíti Irlandot, míg az Ocean tóplálékot nyújt nekik. Három ötöde a derek irlandoknak ezzel tüzel és „goámon-”ból, a melyet a haborzó Ocean vet ki partjaira, táplálkozik.

Ezt hallva az olvasó, Irlandot igen szegény országnak képzelhetné, de Irland gazdag. Igen sok tenyészállattal bír, különösen juhokkal, a melyek a szakadékok közül és a legelőkön messziről mint frissen esett hó veszik ki magukat, míg az örökké éhes London gyomra el nem nyeli őket, mert még saját juhaik sem az ő tulajdonuk ép úgy mint az iskoláik sem, valamint házaik, tüzhelyeik és gyermekeik, sem a kik örökkön betegeskedől gyötörve és halálra éhezve bolyonganak. Ezen derék jórválói nép nem bír más kincsessel, mint arany szívével rongyos öltönye alatt és ez a szív is felében

Franciaországé. En Irlandban eddig tényleg nem láttam egyebet mint szegénységet és fájdalomt Jobbra, balra, előre, vagy hátra tekint is a szem csak romokat látunk. Minden harmadik, negyedik haznak hiányzik a tetőzete. És ez így van az egész nyugati részben. Először, kutyák által hajszolt bérlők agyagból és sárból össze-takolt kunyhóikban várják, míg a halál szenvedéseiktől megváltja őket. Majdnem valamennyi elhagyott épülethez oda fészkel magát egy ilyen sárgunyó. Ha már nem lakhat benn, azon házban ahol anyja régi irlandi dalja általát el egykor, legalább annak közelében akarja elszerve-vedni keserveit.

Nincs az a költői fantázia a mely e szegény nép szenvedését, a mely már 700 éve nyög az angol járom alatt, kelőkép esetelni tudná Anglia előtt Irland nem egyéb, mint egy gyarmat a mely még nincs meghódítva. A katonai önkényuralom, az elnyomatás a hivatalokban és mindenhol, az egészséges és elmentülő képes Irlandból egy phantomot csinált, a melyet a költő balladájában „Shan van Vocht” (a szerencsétlen anyó) névvel illet.

Az örökös üldözöttek folytán a még le nem igazott Irland edzett lett a fájdalommal szemben folyton szenved és fájdalommal kéri piántásait Franciaország felé irányítja, könyezik meg nem érdemelt sorsa felett. Irland sorsa nehezebb mint Lombardié volt az osztrák láncok alatt nehezebb mint a lengyeléké az orosz medve rokon üléseiben és nehezebb mint az elszászoké a németek hatalmas és harcias ökle alatt. Mert Irland egyszerűen az angolok által lesz kormányozva. Nem minden keserve és panasza az irlandoknak hat el hozzánk, mert sok elvész abból a feledésben és a vad kurjongásában a szoidateszkának. Kötetekre terjedne, ha csak egy részét akarnók leírni azon borzalmaknak a melyeket az angolok naponta Irlandban elkövetnek. Nem akarok túlozni s így csupán egy epizódot adok itt elő, amely igen rövid idő előtt történt. Több mint husz egyetől emondattam ezt magamnak és az egyik úgy mint a másik, sem hozzá téve, sem el nem véve belőle mit sem, ismétlé azt előttem s megvagyok győződve, hogy ezek az emberek igazat mondtak.

Miután az elmúlt igen szigorú télen a „Landslord”-ok a bérlőknek a bérösszegből mit sem engedtek le. ezek pedig a bért nem bírták előteremteni, a „Landslordok” valóságos embervadászatokat rendeztek ezen szerencsétlenekre. Egy ily szegény bérő család is így járt Ballin környékén, akiknek birtokát egy ismert londoni milliomos bírólilag eladatta. Az egész 7 tagból álló család azonban nem hagyta el idejekorán házáat, mert az apa beteg fekdűt, a községi örök azonban egy éjjel átűrték a háztetőt, a lakószobákat szétrombolták és így két órai „munka” után csak a ház négy fala állott még. A szerencsétlen család ezalatt egy kis szobában melegedett, a melyet a rendőrök elől eltorlaszolt. Végre ide is behatoltak és a családtagokat kidobálták. Az anya kétségbeesve kapaszzkodott a tüzhelyt körülülő vasrudba és nem ereszté azt el. A rendőrök erre köteleket kötöttek a derekára és a házban levő egyetlen iga vonó állatot, egy erős szamarat fogtak a kötelhez és így akarták a szegény nőt elvonszolni, de nem bírták a kétségbeesett nővel. Ekkor a beteg férj a tüzhelyhez vándorogott és elvágta a kötelet. Az „Emergencymenek” az ily gyalázatos végrehajtásokra fel-fogadott emberek erre a szegény nőt egy doronggal addig verték míg vértől borítva eszméletlenül rogyott össze, mire az összes ágyakat és ruházatát a sötét éjszakába kidobálták.

Ilyen és ehhez hasonló esetek teljes borzalmasságukban minden héten ismétlődnek néhány szor.

En a sok közül csupán ezt az egyet választám ki és írtam meg, de azt hiszem ez is elég arra, hogy a szegény irlandiak szomorú helyzetét kellőleg megvilágítsa és arra, hogy az angoloktól mindenki undorral és megvetéssel forduljon el.

A. SAISSY.

Szerkesztői üzenetek.

— Viola József urnak Nagy-Kanizsán. Mi nem látunk abban oly lélekverő dolgot, hogy érdemes volna nyakra-főre rektifikálni. Ha Fischer Jánosról azt írta a rovatvezető, hogy a város tisztviselői karának tagja, pedig s ön tudomása szerint csak díjnok: hát azért nem fog kiesni a világ fonaka, mert az a kis tévedés, nem szolgálhat

a község megtévesztésére s bizonyára a tisztviselők érde-letét sem fogja sérteni. Már csak azért sem, mert mi a városi tisztviselő urakat úgy ismerjük, hogy azok — ha tőlük függne — szívesen eselnék föl magukhoz, a saját karukba a díjak urakat is. Őket talán legkevésbébe emlílandozna a féltékenykedés apró ördöge.

— Heffer Gyula, Nagy-Kanizsán. Azt a ritka kegyeletet, melylyel ön főnöke nevének emléke iránt tiszteltik, — annyira tisztelőtelenségnek tartjuk, hogy verset itt egész terjedelmében közöljük:

Jó főnököm halálára.

Éjszakára borult
A nap is feleltünk:
Megtált jó főnökünk,
Akit úgy szeretünk.

Hossz szenvedésnek
Halál lett a vége,
Mely sok fájdalomtól
Váltotta meg végre.

Vonták a falakat
Sárvízűt gyászba;
Bánat és siralom
Költözött a hába.

Azután megszűnt
Szomorú gyász-ének,
Mikor átadták a
Sir örök éjének.

Almodjál, jó asszony,
Csendes a te helyed,
Emlékedet áldva,
Mondjuk: „Isten veled!”

P. J. Nagy-Kanizsán. A beküldött kis verset — mihelyt terünk less — közöljük.

Pécs. Ohaja szerint cselekedtünk. Sokszoros ábrázolat „A csúbbító.” Köszönjük Közlőjük.
F. G. N. Kanizsán. Jön.

NYILTÉR.

(Az e rovatban közlőtekért nem vállalja felelősséget a szerk.)

Bucsuszó!

Mindazon tisztelt ismerőseim- és jóbarátainak, kiktől Temesvárra való elutazásom alkalmából az idő rövidsége miatt személyesen bucsut nem vehettem, ez uton mondok Isten-hozzádot, azon kéréssel, hogy tartsanak meg szíves emlékezetökben.

Nagy-Kanizsa, 1899. július 9-én.

Lukács Gyula.

Nyilatkozat.

Olyan egyének, a kik a polgári kötelesség fogalmával nincsenek tisztában, „denunciáns”-nak — tartanak abbeli beadványomért, melyet Frans Lajos és fiai nagykanizsai gézmalom- és villanylep-tulajdonosok adó-ügyében a szalager-szezi pénzügyigazgatóságához intéztem.

Ha „denunciáns” volnék, nem írtam volna alá beadványomat, hisz a számok és tények amugy is elfogadhatóvá és teljesen megbizhatóvá tették annak tartalmát; ha „denunciáns” volnék nem lépnék most sem a nyilvánosság elé és kezdettől fogva kerültem volna a nyilvánosságot.

Cselekedetem és eljárásom mindig nyílt és őszinte, mert nem szoktam zsákban macskát árulni, és a hol a közérdeket valamit tehetek, kötelességemnek tartom megtenni.

Midőn a városi tanács abbeli hivatalos felhívását olvastam, hogy a III-ad osztályu kereset-adó-javaslatok kitéve vannak azon célból, hogy mindenki akár a saját, akár mások adójára észrevételeit megtehesse: kíváncsi voltam megtudni, mennyivel járul a költségek viseléséhez azon cég, mely városunkban százezrekkel gazdagodik évenként, mely ezekre menő kövezeti vámot helyezett a koncessió elnyerése előtt kiállításba a városnak, és azután megcsináltatta az iparvágányt; mely érzékeny módon kiszorította városunkból a fővárosi malmok kövezetvámterhos örleményét; mely úgy világít, a hoga van é akar, és azt fizeteti magának, a mi neki tetazik.

Nos, megtudtam, hogy ezen kincses bányáért 2344 frt 40 kr. adó volt javasolva. Megtettem tehát ezen javaslatra észrevételemet; kimutatni

iparkodtam számszerűleg, milyen jövedelme van ezen cégnek és ha—mint hiszem—ezen indokolt észrevételeim, — melyeket mindenkor és minden forum előtt ismételné fogok — az adókövető bizottság által figyelembe vétettek, jól esik az a tudat, hogy ha csak egy parányival is, de szolgáltam a haza és a város anyagi érdekeit azok rovására, kik sem az egyikre, sem a másikkra tekintettel nincsenek.

Férfiass nyíltsággal vittem ez ügyet az illetékes forum elé, hogy adózzanak azok önkénytelenül, a kik megadóztatják a közönséget önkényesen. A Franz cég appellálhat, ha még oly magas, de önkényes jogos megadóztatás ellen; erre van forum, de hiába keres a város közönsége olyan forumot, mely neki Franzék általi jogtalan megadóztatás-és ezek önkényes eljárásánál igazat szolgáltatna.

Ilyen körülmények közt rosszul cselekszenek mindazok, kik alkalmatlan adókat nem teszik meg észrevételeiket. Én megtettem azokat és azon tudatban vagyok — és bizonyára egyetért velem a város közönsége is, hogy jól tettem.

Nagy-Kanizsán 1899. július 10-én

Josifovich M.s.k.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:



TARCSA

GYÓGYFÜRDŐ

Vas megyében.

Glaubersó tartalmú szénasavas vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vaslap fürdők; Kelémes, hűvös éghajlat; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmi, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

174—10

Évad május 15-16-ai

szepetember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-16-ai szeptember 20-ig teljesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgató-ág. Állandó fürdőorvos dr. Rohrer Ádám, t. m. főorvos. Tarcsai Károly orvos különösen mint óvszer járvány esetén, ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgató-ághoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirat-állomás helyben. Vasuti állomás Felő-Eő, a Szombathely — Pinkafői vonalon, honnan a 30 percnyre (5-6 km.) fekvő fürdőhe a közlekedést kényelmes ber- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn; egy négyüléses berkocsi ára 2 forint 25 kr., társaskocsin egy hely 40 kr.

Kötőgép- gyár BÉCS

Wedermann M. gyár BÉCS

VI. Mariahilferstr. 54

NAGY MELLEKKERESÉST!

HAVONTA 300—400 márkát kereshetnek bármely foglalkozású személyek költség és kockázat nélkül. Ajánlatok „T. D. 99.“ alatt Leipzig-Lindenau.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.



Egy doboz ára:

1 forint 20 krajcár.

tánvétellel vagy az

első szeg előleges beküldése után külföldre.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb illátzóéki, bal és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vagyilag analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

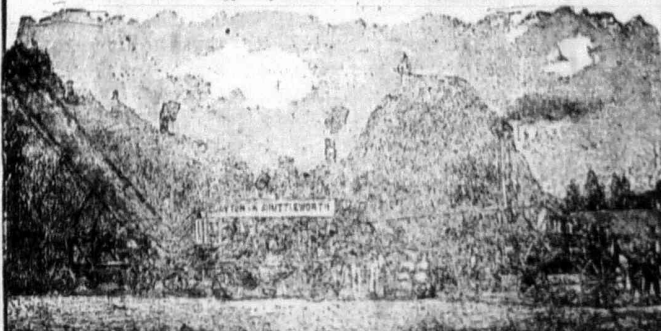
kir. udvári toailette-szappan és illátzer-gyár Bécsben. Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illátzer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. N.-Kanizsán: Alt és Bóhm, Keleti M. Mor és Kreiner Gyula cégeknel.

Clayton & Shuttleworth

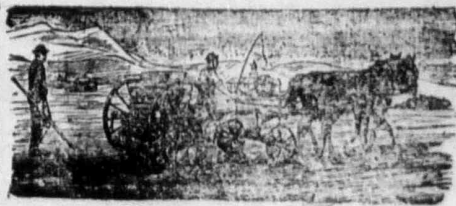
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzcséplőgép-készletek

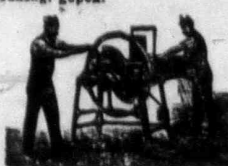
továbbá járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénnyújtók, boronák.



2- és 3-vasúti okok és minden egyéb gazdasági gépek.



Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.



Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morszólok, darálóok, föld-malmok, egytetemes acél-akék.

A szépség
emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyírt és szírmintés készítmény a

Margit-Créme.
Hatása meglepő.

Pár nap alatt szünteti szeplőt, májfoltot, pörrenést, pattanást, bőrtájkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és limlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, hajos araszint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ráncokat masszage által tünteti el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arczot naponta Margit-Crémmel masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczszéplősségek tűnnek el, hanem a ráncok, limlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öreg-ség, gondok, betegség stb. okoztak.

Óvszer a nap és szél befolyása ellen.
Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgyor 60 kr. Margit szappan 35 kr.
Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr.
Rosetter hajregenerátor az ősz hajnak eredeti szinét adja vissza 1 frt.
Hajszőkítő bármily haját aranyasőkére fest 50 kr. és 1 frt.
Tusochinin pomade legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.
Világosvái Bohus hajszepredő délczeg, szép hajsz nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN
Arad, Deák Ferencz-utca 12.
Bel- és külföldi gyógyszerészi és hygienikus különlegenségek, kötszerek, toailetto cikkek raktárban. Telefon 111. szám. 195—10
Raktár minden gyógyszerárban.
3 frton felüli rendelmenyek bérmentve küldetnek.

Csak akkor valódi, ha minden doboz orszamos vágjeggyemmel van lezártva.

Szerkesztőség:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel ártalmatlan lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyilttér példosra 10 krajczár.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéseendők.

Bármentetlen levelek csak ismert kezűből fogadtassák el.

Egyes szám ára 10 krajczár

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felelős szerkesztő: **Szalay Sándor**
Szerkesztőtársa: **Mévész Lajos.**

Vasárnap, július 16.

A munkás-kérdés

Budapesten az asztalos munkások remé-
rég kimondták s meg is kezdték a részleges
sztrájkot, egyuttal világgá bocsátották fe-
nyegetődzésüket, hogy sztrájk mozgalmukhoz
nemsokára a többi iparágak művelői is
csatlakozni fognak, valamint kifejezték ab-
béli reményüket, hogy jogos bérharcuk az
egész ország munkásait tevékenységre fogja
ösztönözni. Vagyis szerintük általános mun-
kabeszüntetés készül Magyarországon az
egész ipari vonalon.

A ki ismeri az egész munkásnép el-
szántságát és a ki tudja, hogy a lelketlen
igazgatók mennyire megzavarják a békés
állapotokat ezen a téren, az nem fogja
vaklármanak vélni ezt a fenyegetést, hanem
inkább aggódva tekint a közel jövőbe, hogy
ugyan mi lesz akkor, ha az elégedetlenek
csakugyan megvalósítják sötét tervüket?.

Felelni rá nem tudunk, csak azt látjuk,
hogy ezzel ismét előtérbe lép egy fontos
kérdés, a munkás-kérdés, melyet ideje
volna már egyszer valamiképen megoldani,
de természetese úgy, hogy egyik fél se

károsodjék vele. Tudniillik a munkaadó és
a munkás.

Az egész kérdés az „enyém, tied” fogal-
mán fordul meg. Mindenütt csak ez ural-
kodik, mióta világ a világ. A munkaadó azt
mondja: enyém a vállalkozás, a felelősség, az
esetleges kár; tied a munka s az érte járó
bér. A munkás viszont azt tartja: engem
illet a haszon nagyobbik fele, mert az én
veritéken fáradságom eredményezte azt,
tied a kisebbik rész, mert nem dolgozol
érte.

Idáig rendjén volna. Csakhogy az ám-
a bökkenő, hogy a munkaadó ujabban
megszorítja a bért, hivatkozván arra, hogy
vállalata nem jövedelmez s a nagy verseny
a szabad ipar és szabad kereskedelem ke-
resztülhuzza számításait; viszont a munkás
azzal áll elő, hogy kevesli a bért és sokalja
a munkát.

Igy aztán mindkét részről megszületik
az elégedetlenség, a rövidet azonban ebben
az esetben minden bizonynyal a munkás
huzza. A munkaadó ugyanis fedezve van
tőkájével, hitelével és árukészletével; e mellett
még azt is hangoztatja, hogy soha munka

jobbán megfizetve nem volt, mint éppen
most; — míg a munkás kénytelen feleségét,
sőt sok esetben gyermekét is magával
vinni, hogy megélhetését lehetővé tegye, a
minek természetes következménye, hogy a
családi tűzhely, az otthon ezzel megszűnik
számára vagy legalább is sivár lesz és a
munkás a gyári levegőtől esténként meg-
szabadulván, kevés pihenő idejében unja
életét.

Nem csodálkozunk tehát azon, hogy ily
sajátságos viszonyok közepette a munkás-
nép nehéz helyzetének javításán fáradozik.
Eltekintve attól: vajjon az eszközök, a mi-
ket e célra használ, helyeslendők-e vagy se,
érthető szimpátiával kell néznünk ez irány-
ban való törekvésüket.

A munkás keserves fáradsággal dolgo-
zik napestig, kelet tehát az osztó igazság
szempontjából, hogy a munka arányában
megfelelő bére is legyen, s ilyenformán az
élet örömeiből csak úgy kijusson része, mint
kijut munkaadójának.

És mégis be kell valanunk, hogy ne
höz igazságot adni a két félnek. Valóságos
salamoni leleményesség kell ide. Az állapo-

TARCA.

Dal.

(H. Mariskához)

A minap egy holdvilágon szét este,
Mélyen néstem bele rózsám szemébe;
Bonne láttam a tiszta csillagát,
Mégértelem szívemnek nagy bánatát.

Nyíló virág, jaj miért is ismerlek ?
Kimondani nem merem, hogy szeretlek;
Beláthatlan tántogó ár kösöttünk,
Es az: miért egymás nem lehetünk.

Ha boldog léssz, gondolj néha én reám!
Ki szeretett lángolóan igazán;
Jöjjön minék jönnie kell, bármi az;
Itt a földön számomra már nincs vigasz.

Pintér János.

Asszony és asszony.

Irta: ..

Habár a jourokat mi férfiak a civi izált tár-
sadalom egyik átkának tartjuk, mégis eljárunk
azokra, részint mert nem tudjuk az időt mással
axyonótni, részint érdekből, egyszóval azért, mert
musáj.

A Timárek jouraira azo-ban kivételesen igen
szívesen jártam, mert a kedves, szép és szellemes
háziasszony mindig tu-fott valami érdekes témát
felvetni, a mien azután elvitakoztunk és így nem
maradt idő a jourok rendes, megszokott tárgyára:
a pletykázásra.

Es egy olyan társaságban, mely egy-két szép
asszonyból, meg leányból, azután egy csomó
böhém férfiből áll, letezhetnék-e halá-abb téma,
mint a nő, az ő bájáról, kedveságeréről, jellemé-
nek fejlődéséről, hűségéről, a mely határtalan; és
vonzó egyéniségéről, mely egyszerűen bamulatos
és csodálatos.

Ezu tal arról volt szó, melyik nőből lesz a jó
asszony, akinek már van valami multja, vagy a
ki a legszigorubb családi kör neveléséből adatott
át a legitim térj krajjaiba.

A kis doktor, aki folyton tüntet az ő nőtlensé-
gi fogadalmával és amellet állandóan házasság
közvetítőkkel levelez, nagy hévvel és tüz-zel bizo-
nyitgatta, hogy mégis csak abban az asszonyban
van a legtöbb garancia, hogy nem fogja o-ha
megcsalni az urát semmi körülmények között, a
ki pé-dás családi életben nevelkedett, aki nem is
mer arra gondolni, hogy más férfiak is vannak
a világon az ő számára férjnek kivül.

Erre azután megindult a vita pro és contra,
melyben a kis doktor állításai ellen legfőbb ervül
szolgált az a rég bebizonyított tény, hogy azokból
a fiatal emberekből lesznek a legjobb férjek, a

kik már nőtlen korukban kitombolák magukat, s
habár egy kis gyomor-cattarrhu-sal vonultak be
a házasság kikötőjébe, mégis csak azok tudják
legjobbán megbecsülni a nyugodt családi élet
melegét.

S ha ez így van a férfiaknál, miért ne érve-
nyesülhetne ez az elv a nőknél is, kik már a
természettől is arra vannak teremtve, hogy a
férfiakat a család-alapításra csábítsák és abban
meg is tartassák.

Ennek az utóbbi állításnak az igazságát külö-
nösen a házi ur vitatta, már csak azért is, hogy
a feleségével ne legyen egy véleményen.

Föl is pattant ám a kis Timárné.

— Pedig, én azt mondom, hogy az urak közül
egyiknek sincs igaza, mert a női jellemet nem
lehet így általánosságban egy kalap alá huzni,
mint a férfiakét, kik abban tökéletesen egyformák,
hogy meg a legszerelmesebb férfiak hűségében
sem lehet bizni. A leánynak nincs határozott
jelleme és egyénisége, mert az csak asszony
korában domborodik ki teljesen, s arra azután
s. mmi belolyással nincs, hogy férjhez menetele
előtt mit csinált és mit nem csinált. Az urak csak
philosophálnak, de én tényeket fogok e d. d. ni, a
melyek megörtlentek; nem mostanában ugyan,
mert régi históriák már, de azért ráillenek a mai
férfiakra és nőkre is.

Közelebb huztuk székeinket, mert tudtuk, hogy
Timárné sok érdekes dolgot tud elmoudani, ha

WEISZ JAQUES butorraktárában Nagy-Kanizsán

Készletben tartatnak mindenemű a legegyszerűbbtől

a legdiszesebb, finom ónémet, barokk, roccoco stylli, gyöngyházzal berakott stb.

háló- ebédlő és salon szoba butorok,

továbbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltőbb árak mellett kaphatók

Képes árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

tok azonban jelen állásukban tarthatatlanok és méltán kérdezhetjük: honnan jó majd segítség s vajjon célhoz vezet-e a sztrájk, melyet egy jelesünk az »önvédelem kétségbeesett fegyverének« nevez?!

A mai kort a liberalizmus arany napjainak szeretik sokan nevezni. Tényleg az ipar szabad, a kereskedelem nincsen korlátok közé szorítva, a bankok és takarékpénztárak főlzaporodtak, a gyárak s nagy ipartelepek gombamódrá nőnek, a felfedezések bámulatba ejtenek... Ámde ezzel a haladás-szal szemben a munkásosztálynak nem javult anyagi helyzete, sőt megdöbbentően súlyosbodott.

Persze ezen segíteni kell. De miként? Véleményünk szerint a sztrájk nem vezet a megkívánt eredményhez, mert a sztrájk káros nemcsak a munkaadóra és munkásra, de a közjólétre, az egész társadalomra nézve is és legtöbbször a közbékét is veszélyezteti. A sztrájkot a vele járó drágasággal a nagy közönség fizeti meg.

A bajon a munkaadók a bér méltányos megállapításán kívül némileg akként segíthetnek, hogy ne tekintsék munkásaikat rab-szolgáknak, hanem tiszteljék bennük az emberi személy méltóságát. Ismerjük el, hogy ember embertársával áll szemben s akkor tüstént elmarad a zugulódás, csökken az elégtelenség. Sok bajnak főleg a bánásmód az oka. És elvégre a munkásnak is van becsülete, meg önérzete, továbbá biztos tudatában van annak, hogy nélküle megakad a nagy gépezet kereke; szóval nem olyan individuum, a melylyel packázni lehet. S ha mégis megalázás éri, hát olyan elégtételt vesz magának, a milyen éppen módjában áll: megkárosítja gazdáját; tulcsigázott követelésekkel áll elő.

A munkabért fixirozni kellene. Ok maguk, is ezt akarják, hogy ne legyenek a bizonytalanságnak kitéve.

A szociologusoknak most erről az aktuális témáról kell elmélkedni.

Országgyűlés.

Július 12.

Királyi kéziratral elnapolták ma az országgyűlést a nyári szünetre, szeptember 28-ig. Hogy ezt tudomásul vehesse, azért volt ülése ma délelőtt 10 órák a képviselőháznak, fizenyegkor a főrendiháznak.

A főrendiházban, alig harminc főrend jelenlétében egy-két percig tartott az ülés. A képviselőháznak már hosszabb ülése volt, mert az elnapolás előtt szóba került a komárommegyei emberkinzás. Pichler Győzöttete szövé az esetetés példaadó megtorlást kérő interpellációval fordult Széll Kálmánhoz, mint belügyminiszterhez. A belügyminiszter pedig azonnal megadott válaszában kijelentette, hogy nem fog késni a hibások egész vonalon való megtorlása, míhelyt a megejendő vizsgálat ezt az ügyet teljesen megvilágosítja. A ház — mely élénk tetszéssel s helyesléssel kísérte és egyhangulag tudomásul vette a választ — e részben megayugodva oszlott szét a nyári pihenőre.

A bor hygienája.

Nalunk Magyarországon, hol a konyhát zsirosság és erős izek jellemzik s a zsirt ugyiszólván zsirral eszik, a fűszereket kezzel szórják az ételbe, alig van ház, hol az étkezés alkalmával bor ne kerülne az asztalra, ami a fentebbiek után természetes dolog.

A bor a bortermő szőlő (*Vitis vinifera* L.) számos félésege nek bogycóbiló kisajított nedű, mely forráson ment keresztül, miközben a szőlőcukor (dextrose) alkoholla (aethylalkoholla) és szén-savvá bomlott. A szőlő hazája Azsia, hol vadon nő, (nálunk is nő vadon, mint *Vitis silvestris* Gm.) a Fekete tenger és Kaspiától délre eső tájakok, melyeket szemita népek laktak s mindenütt tenyészthető, hol a barack és a mandula megél. Azsiából Graecia és Sziciliába vándorolt és Homérosz meg Hesiod korában már általánosan ismert volt a bor és a szőlő nedvét az ország természetes adományának tekintették mint Dionyos ajándékát, ki a mythologia szerint egy indiai szigeten született. Tény az, hogy 580-ban Kr. születése előtt a karthágóiak ismerték már az asszurbor készitési módját. Dél Franciaországban a phoeniciaiak honosították meg, a Rajna és a szőke Duna mentén a rómaiak.

A bor mint ital, mint orvosság, mint élvezeti cikk nagy fontossággal bír egészségügyi szempontból. A magyar nő ritkábban iszik bort s én meg vagyok róla győződve, hogy kevesebb hiszterikus és verszegény volna nőiök között, ha az idegrontó tea és kávé helyett egy-egy pohár hamisítatlan bort innának. A bor artalmak az egészségre, 1.) ha nem kellőképen szerviroztatik, 2.) ha a bor tulságos mennyiségben élveztetett, 3.) ha a bor hamisított, 4.) ha a bor romlott.

Az első ponttal, mely a gasztronómiába vág, csak per tangem kívánunk foglalkozni. A pezsgőt jégre s ha keresztülvethető: hóba kell hűteni.

A méleg pezsgő élvezhetetlen még ha eredeti champagnei is. A vörös bor pedig csak melegítve izlik; a magyar vörös borokat nem szabad annyira megeíteni, mint a bordeaux-it. A fehér asztali bor legyen mérsékeltlen hideg, de jégre nem szabad hűteni. Általános szabály az, hogy neutrálisabb, kevesbe nehéz borok után élvezendők a finomabbak és alkoholban dúsabbak, tehát pl. könnyű asztali bor után a zamatosabb rajnai borok s ezután a pezsgő. Tiszta hamisítatlan, jól szervirozott boroknak nincs kellemetlen utóhatásuk.

A bor tulságos mennyiségben élvezve, heveuy alkohol-mérgezést, vagyis részegséget okoz. Agy-értelülásban szenvedő egyének vagy agybántalmakra hajlandók, nehéz-kórosok a borszesz mérgező hatása ellen csekély ellenálló képességgel bírnak. Huzamban időn át történt nagy mennyiségű borsnak bekebelezése, ha az mindannyiszor részegséget nem is okozott, időnt vérbőséget hoz létre az agyban és az agyat fedő hátyrkban; egyes szervekben (a máj, a szív, az edények izomzata) elzsirosodást okoz, s az emésztési utak nyálkahártyájában — különösen a gyomorban — időnt hurutot tart fenn. »A részeg ember hasonló a vízbefulóhoz, a boondhoz és az örülthöz« — mondja Schakespeare. »Ebrietas nihil aliud, quam insania voluntaria« — mondja Seneca. A részeg ember ritkán szokott érni magas kort. Emlékező s itélő tehetsége gyorsan gyengül, szemei elromolnak, minden jóra rest, étvágy a nincsen, regelenként mindjárt fölkelnek, so: krakógas után égvényes hatása hig folyadékot hány, erkölci érzék eltajul, mely a teljes ebarmosodásra vezethet, minden jó ok nélkül ingerlékeny, az emberi méltóságot lealacsonyító tettek elkövetésére hajlandó. Vegre súlyosabb esetekben az izsákos reszkető őrjöngésbe esik vagy elme bántalmakat kap, minő az üldözletési örültség, buskomorság, és a hűdéssel kapcsolatos butaság. Demne statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a rendes életmódot fő fiatal családok gyermekeiből 91-92% váhik a társadalom hasznos tagjaiv, az izsákos családok gyermekei közül csak 17.5%. Az izsákos ember, ha heveny fertőző betegségekben (kolera, tifusz, tüdőlob) betegszik meg, könnyebben belehal, mint a mértékletes ember, aki edzett testének ellenálló képességével lebirja a betegséget.

akar, a mi nem nélküli a pikantériát sem. Most is ilyes valami volt készülőben, mert célszerűnek találta valami ürügy alatt a leányokat eltávolítani a szobából.

— Persze önök nem ismerik a fiatal Láhner házasságának a történetét. Az öreg Láhnerhez egy reggel beállított az ő Pista fia és sok hímelés-hámolás után eldolta, hogy ő nőülni szeretne.

— Nagyon helyesen teszsz fiam; magam is gondoltam már erre, mert mióta szegény anyátok meghalt, éreztük az asszony hiányát; van ugyan ügyes gazdasszonyunk, de ez hiába, még se pótolja a háziasszonyt; talán választottát is már?

— Igen, papa.

— És ki legyen az?

A fiatal ember szinte félve ejtette ki a Sajó Eszter nevét, a ki nem volt más, mint az akkori szintársulat primadonnája, egy híres szőke szépség, a kinek kalandjairól sokat beszéltek akkoriban, s a grókok, bárók közötti, a kiknek segített jövedelmét elkölteni, egy uralkodóházbéli herceget is említtettek.

De már erre felugrott a kis öreg ember,

— Már pedig fiam ebből nem lesz semmi! Mert ha azt mondd, hogy megszeretted egy leányt, akinek nincs egyebe, mint a rajta valója, de tisztességes, nincs kifogásom ellene, mert hál' Istennek, van elég vagyonunk; de egy ilyen személyt soha sem fogadok el menyemnek, érted, soha, soha!

— De a mikor én őt szeretem!

— Ejnye fiam, hát azt hiszed, hogy egy ilyen

leányt, ha megszeret az ember, mindjárt el kell venni? Én is voltam fiatal, nekem is voltak bolond gondolataim, de ilyenek soha; ezek előtt fiam nem szerelmet kell említeni, hanem pénzt, ékszerket, ajándékokat; az egyik meglegészik százakkal, a másikkal ezek kellene, csak ez a különbség köztük.

— Próbáltam már ezt is, de nem értem vele semmi célt, mert mindent visszautasított. Ez csak azt mutatja, hogy vagy többre becsüli magát, vagy több esze van, mint ezeknek szokott lenni. — A dolog pedig valójában úgy állt, hogy a szőke szépség, látva a fiatal Láhner tüzes udvarlását, gondolta magában: miért ne lehetne ő ennek a felesége és nem a szeretője? Botrányosan tisztességes életet folytatott, hogy a kis város valahogyan a nyelvére ne vehesse. Egyre azonban nem gondolt. Hogy ezzel a tisztességes életmóddal nem lehet az ő drága ruháit és egyéb költséges passzióit kielégíteni, nem is beszélve arról, hogy egy csomó hitelező már türelmetlenkedik és követeli pénzt. Ez a haditerv volt az oka, miért nem tudta Láhner a kis primadonnát meghódítani. Mit tehetett volna, hát napról-napra igyekezett kapacitálni az öreget, aki azonban hajthatatlan maradt, már azért is, mert az ő kedvenc eszméje az volt, hogy Pista a szomszéd gyárosék Jolán leányát vegye el, akij határozottan szép leány volt, nem említtve, azt a csekély 60.000 forintot ami hozományát kepezte.

De persze Pista — mint a féle szerelmes ember — hallani sem akart róla, míg az öreg egy délután sarokba szorította ezzel a mondással:

— Tudod mit, fiam, ha bebizonyítom neked, hogy ez nem tisztességes leány, akkor ugy-e, le fogsz mondani és elveszed Jolánt.

— És ha nem tudja papa bebizonyítani?

— Akkor beleegyezésemet adom, hogy elveszed.

Apa és fia megegyeztek.

Az öreg Láhner pedig, a vén kujon, mikor a fia elment, elővett egy levelpapírt és a következőket írta rá:

„Tisztelt Nagyság!

Tegnap este láttam önt a színházban és önt látni és megszeretni egy pillanat műve volt. Mivel teljesen idegen vagyok és csak pár napig tartózkodom a városban, bocsássa meg vakmerőségemet, midőn felkérem, hogy közelebbi ismeretség céljából kegyeskedjék szállodabeli lakásomon meglátogatni este 6 órákor.

Aláirt egy nevet, ami éppen eszébe jutott és hozzátéve egy szép ropogós zrest, egy boritékba tette és az előhívott hordárnak egy fírt nyomva a markába, azzal a meghagyással, hogy a levelet egyelőtte teljesen ismeretlen ur küldi, aki választ is kér.

Mikor ő nagysága a levelet felbontotta és az ezres bankjegyet meglátta, nagyot dobbant a szíve, mert már igen nagy szükségben volt; mikor aztán a levelet elolvasta, hogy az illető idegen, a ki pár napig időzik a városban, nem minden habozás nélkül, de végre mégis rászánta magát és megírta a választ, hogy ott les; még utólag

Műborról sokat beszélnek és irnak, azonban kevés ember ivott Magyarországon műbort, de mióta a szőlővel beültetett nagy területek a phylloxera-vész, peronospora (szőlő rogya) s más szőlőbetegségek által tönkretelítették, új szesz és fogyasztási adalékok hoztak be, azóta a borok hamisítása elképzelhetően arányokat öltött.

A bor hamisított, ha benne oly alkatrészek vannak, minőket a természetes bor nem tartalmazhat. (ilyen pl. a sárcil-sav, a burgonyacukor, lúch-in és más füstölő anyagok.) A bor hamisított, ha a természetes alkatrészeket nem oly arányban tartalmazza, mint a természetes (így pl. ha a borszeszt töltő tek hozzá, vagy vízzel eresztik fel). A bor vagyre hamis, ha vízzel hígított s a hígítást megfelelőleg a bor alkatrészei mesterségesen uton saporították.

Minelölte a borhamisításokról tőztesebben szólnánk, néhány szóval a bor természetes alkatrészeit kívánjuk ismertetni. A bor igen sok vizet tartalmaz s a többi mennyisége nem tesz ki olyan nagy mennyiséget. A vízben, a melyet a természetes bor tartalmaz, nincsenek salétromos és salétromsavasok, melyek a kultúrában és folyóvízben is előfordulnak s könnyen kimutathatók. E célból a bort csonizáción elszintelenítjük és a diphenilamra a jellemző kék szín előáll: a bor vizezett. A borban bizonyos percent alkohol van és pedig az asztali borban 8—10%, a pecsenye borban 10—13%, az aszaborok szesz tartalma 12—15%, a liqueur borokban egész 25%-ig de ezek mind mesterségesek, minthogy természetben a maximum 16% borszesz.

Az alkohol meghatározásának több módja létezik s e tekintetben a szakvegyszeri könyvekre utalunk s meglegegszünk a nálunk legerjedtebb két módszer ismertetésével. Vesszünk egy lombikot s abba 200 köbcéntiméter bört öntünk s annak alkoholját hűtő készülékben keresztül egy mérő edénybe átparologtatjuk. Az alkoholhoz, melyet próbánkól nyertünk, vizet öntünk, úgy, hogy az alkoholos víz térfogata egyenlő legyen a borpróba térfogatával azaz 200 köbcéntiméterrel. S aztán vesszük a sűrűség-mérőt (alkoholiméter), mely egy alul kellőleg megerített üvegcső s annak száráról leolvassuk a bornak alkohol-tartalmát. A másik szesz mérő, mely Franciaországban igen elterjedt, az úgynevezett Malligand-fele ubulioskop, a következő elven alapszik: mivel több alkohol van s borban, annál aacsonyabb hőmérséknel forr és vice versa. A vizsgálandó bört egy tőz edénybe tesszük, mely gyűrű alig üvegcsővel közlekedik s abban hevítjük, míg forrai kezd. Az elszálló alkoholos gőzök egy hű készülékben kondenzálódnak, a hol egy hőmérőrel kényelmesen leolvassuk a fokot. A hőmérő mellett 0°—25°-ig terjedő skála van, mely az alkohol-tartalmat térfogat százalékban mutatja.

A borban van még 1½—2½% vonadék-anyag, mely alatt értjük a bor nem illékony részeinek összegét (tehát a borkővet és a glicerint is), melyek a bornak elpárolása után visszamaradnak. A bor, mely cukorban dúsabb mustból erjedt,

nagy vonadék-anyag tartalommal fog birni, s így nem tekinthetjük a bort hamisítatlannak, ha abban 12—13% alkohol van s csak 16—18% vonadék-anyag. A vonadék-anyag mennyiségét direkt vagy indirekt módszer szerint határozzuk meg, de egyik módszer sem pontos, mindazonáltal kielégítő, azért nagyon helyes, ha az elemző adatainak köztölésekor kiteszi, hogy melyik módszert követte. Az indirekt eljárásnál lemérünk 100 köbcéntiméter bört s azt porcellán edényben felényire főzzük s aztán a maradékot 100 köbcéntiméterre vízzel feltöltjük. Ez a folyadék magában foglalja a vonadék anyagot, melyet s szeszre osztott sacchariméterrel (cukormérő) vizsgálhatjuk. Ha a sacchariméter a folyadékban 19-nél állapodik meg, akkor 100 köbcéntiméter borban 19 gramm vonadék-anyag van.

A glicerint a cukor erjedése által kerül a borba s átlag 0.8% glicerint tartalmaztatik. A glicerint mennyiségének meghatározása fontos a borhamisítás kimutatására, minthogy ha a korszáros vizet töltött a borba, a vonadék-anyag természetesen csökken, de a glicerint és az alkohol-mennyiség közti aránylat nem. Ha spiriuszt öntött bele, akkor kevés glicerint esik annyi borszeszre és a hamisítás nyilvánvaló. A glicerint-tartalom meghatározására szolgáló módszerek közül legjobb a Pastr-ur-féle.

A bor (asztali) 0.3—1 százalék borkősavat tartalmaz; finomabb borokban kevésbé s mondhatjuk, hogy általában a mi helyi földi boraink savban szőnyegebbek. A savak felül kötvék a borban, kivéven a cersavak. A savak közül nevezetes a phosphorsav, melyből ritkán van 0.02 százaléknál kevesebb a borban. A sav tartalmát (tehát borkőnél) az u. n. szabályos savmérő folyadékkal határozzuk meg, melyben minden köbcéntiméterben 40 miligram nátronlúg van és ex 150 mgrm borkősavnak felel meg. A savtartalom meghatározásának finomabb-módszerei szakismeretet igényelnek és legyen szabad e tekintetben borászati vegytanokra utalunk.

A hamu-rész, vagyis a vonadék-anyag elégetése után visszamaradt rész meghatározása is fontos. A hamu, a vonadék-anyag egyenlőcsod-egytizedrészt szokta kitenni.

Ha ismerjük a bor alkohol-tartalmát, abból hamisításra csak akkor következtünk, ha tudjuk, hogy mely vidékről való a bor és rendszer körülmények között hány percentet tartalmaz. Ha pl. könnyű gyoroki bornál, mely rendszerint 10 százalék alkoholt tartalmaz, 14 százalék alkoholt huzunk ki, hamisításra gondolunk. Ha a vonadék-anyag 15 grammál (100 köbcéntiméter borra) kevesebb, akkor a bor vizezett és ha több, mint 2, 5 gramm, akkor a bor vagy természetből fogya édes, vagy cukrozott.

A bornak illata propyl, kapron, kapryl, pelargon- és k-prinsavas acethyl-égenyitől stb. feltételezteik. A borszagtól megkülönböztetendő a zamat (bouquet), mely francia, rajnavideki s némely magyar bor saját-ága és a meleg egálji borokból hiányzik.

És most áttérünk az idegen anyagokra, melyeket lelkiismeretlen borkereskedők a borba belepancsolnak: ilyenek: a lánolaj (amylalkohol) vagy nem rektifikált szesz, melynek kimutatására nincs biztos szerknt, de tenyerünkön szétörzölve, hosszasan maradó penetráns szagot terjeszt. — Sárcil-savat azért tesszük borba, hogy ne romolják meg oly könnyen s kevesebb cukor vesszen el. Ezt azonban, minthogy a sárcil-sav s szervezetre nem kőzönbős és ugyanezt a bornak felmelegítése által is elérhetjük, kőzönbőztetjük. — Sárcil-savnak csak minőleges kimutatását ismeri a vegytan. — A burgonyacukor keverése a borhoz egészségügyi szempontból azért tiltandó el, mert annak bomlasi termékei az egészségre kőzönbőztetőek. Kimutatása a polarizáció készülékkel történik s az a bor, mely a polarizáció-síkot jobbra fordítja, legalább is gyanús. — A kőnesav a bor kőzése által kerül a borba s az a pincekezelésnél ugyszólván nélkülözhetetlen, mert a kéndioxid az erjedést, a rohadást, a penészesedést nagy mértékben akadályozza. A kőnesav, mint idegen alkatrész, nem kőzönbős a börtelvezetésre, mert a gyomorból a vérbe jutván, annak élelyét magához ragadja és windig — legalább is — nagyfokú fejfájást okoz. Az egészségügyi csakis oly csekély kőnesav-mennyiséget néz el, mely akkor sem hátrányos az egészségre, ha a borból nagy mennyiség fogyasztott el. Ha a bor nagyobb mennyiségű kőnesavot tartalmazott, akkor néhány csőp jódsavoldat és chloroform hozzáadása után az utóbbinak erős ibolyás-veles színt fog kölcsönözni. Csekély színezést az egészségügyi megenged. A mennyiségeselemeket, melyet célszerű Wartha tanár módszere szerint megajteni, csak akkor alkalmazzuk, ha a minőleges kőnesav reakció nagyon élely volt.

Legfontosabb a bor feleségeinek festő anyag vizsgálata.

A bor főtésére növényi és kőtrány-pestő anyagok használatnak. A növényi festő-anyagok, minők a fekete vagy földi bodza, álonya, fagyalka, álkermes bogycónok nedve, kőlőbőző mályvafélék virágleveli stb. az egészségre nem ártalmasak s nincsen is reakció-melylyel a növényi festő anyagot a szőlő mellett teljes bizonyossággal kimutathatók.

Az anilin festékek ártalmas készítmények s még inkább károsokká válnak, ha a méreny nyomait tartalmaznak s a bornak sok időn át történi évezése után komoly betegségekkel okozhatnak. A legerjedtebb anilin-festék, mely a borhoz kevertetik, a fuchsin. A fuchsin kimutatása céljából 100 köbcéntiméter bört ammoniak segélyével aljas vegyhatásúvá tesszünk s aztán aetherrel jól össze-rázzuk. Az aether kiválik és azt egy tégelyben párologtatjuk el, melyben néhány fehér szelyszint van. Fuchsin vagy más afféle festő anyag jelenlétében a szelyszintálak vörös, rózsás, violaszint stb. nyerne és a folyadék szélén is vörös gyűrű képződik.

A hamis festő-anyagok a borból könnyen kiválnak.

A bor élvezhetetlen, ha megecetesedett, ha magsavanyodott, — tejsavas erjedé — ha megkeseredett, ha megrothadt. Mind eme borbetegséget apró baktériumok okozzák, melyek a borba okszerű és gondos kezeles hiánya folytán kerülnek. A nyuló bor íze is később kellemetlen és nyákas.

És most befejezzük sorainkat azzal, hogy annyi jót mégis mondhatunk a borból, miszerint a három szeszestől köztölt, — bor, sör, pálinka, — legkevésbé hátrányos a nép fizikai és erkölcsi tulajdon-ágaira. Cabaris szerint a bortermő vidéken lakó emberek vidorabbak, elevenebb eszjárásuk barátságosabbak, viselkedésükben több a nyíltság és derűtség.

„A bor kezdetől vidámitásra teremtett, nem részegeskedésre” — mondja Jézus, Sirák fia (XXXI.36).

Doctor.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Nádor Soma magántisztviselő Budapestről eljegyezte Hartmann Anna kisasszonyt Budafokról.

— **Uj-misé.** Pintér János Pacificus, minőrita-rendi új misés áldozár és tanárjelölt, folyó hó 9-én d. e. 10 órakor nagy közönség jelenlétében mutatta be az Urnak, Nagy-Kanizsa város VI—VII-ik kerületi templomában első szent

is mentetve magát ön maga előtt, hogy úgy is idegen, aki nem ismer senkit és aki egy ezrest küld, az nem lehet kőzönséges ember.

Aznap este azután az öreg Láhuer karon fogta a fiát és elvezette a szállodába, az uton szépen elbeszélve a történetek Pistának, ki nem akarta elhinni, hogy ő ott legyen a találkán.

Minden illem ellenére röztön be akarok rohanni és dűbében talán megfojtja, ha az öreg szép szóval le nem csillapítja.

— Csak hidegver, fiam, nem szabad semmit elhamarkodni. Te itten szépen, tisztességtudóan koptogtani fogsz és ha b-lépsz a szobába, ott fogod találni a kic-ikét, aki varja az ő gavallér-ját, akiről nem tudj, s-zépe, c unya-e, fiatal-e, öreg-e, de akinek azért az el-öthívására megjelent, mert az tudott vele beszélni. Látod fiam, most szépen ment ve, de ne felejtésd el, hogy hidegver a földög.

Pista még az utolsó percben is reménykedett, hogy nem fogja őt ott találni; de mikor benyitott és csakugyan ott volt, bizony elfelejtkezett az apai tanácsról és meg akarta fojtani a sikoltozó leányt, de a besiető öreg szépen kivette a kezéből és letette a dívánra, ahol ügyesen elajult. Elég praxisa volt benne.

Két hónap mulva azután Pista oltárhoz vezette Jolánt, a 60.000 fitalt együtt, a szőke szépség pedig másnap hirtelen eltűnt a városból, mint a színlap hirdette: váratlanul közbejött családi

körülmények készítettek, hogy megváljon a társulattól.

A kis doktor türelmetlenül szolt közbe, hogy ez az egész história nem tartozik a szőnyegen levő ügyhöz.

— Várj csak — szolt a kis Timárné — még nem végeztem. Néhány hó ap. mulva olvastam a lapokban, hogy Sajó Eszter, a vidék előnyösen ismert primadonnáj, végleg visszavonult a szinpadtól, mert nőül vette egy özvegy fiskális; nem éppen fiatal, de azért java-korbeli ember még. Rendkívül érdekelt engem ez a dolog akkor, hogy ezen két házasság közül, melyik lesz a boldogabb és tartósabb. Nos? mi gondolkodni, mi lett belőlük? Az a Sajó Eszter, aki férjhezmenetele előtt oly kalandos életet élt, aki nem is tudta, hogy melyik városban fog egy-egy régi szeretőjére akadni: az a házassága után egy évvel egy gyönyörű szép kis fiúskával ajándékozta meg férjét és mondhatom: későbbben is igen boldogan éltek.

Az a másik asszony, aki leány korában még az utcára sem ment kísértő nélkül, akinek még az olvasmányai is szigorú censura alatt állottak, aki férjhezmenetele előtt egy fiatal embernek meg a szemébe sem mert nézni: az az asszony tíz hónapos házasság korában — megszökött egy huszár-hadnagygyal.

mise áldozatát. A manuaktori tisztet *Plander* Károly Ödön segédlelkész teljesítette, ki eszmekben gazdag egyházi szent beszédet tartott. A szeriartásban segédkeztek: *Junker* József csanádgyházmegyei újművész, *Vegely* Lajos és *Csete* János hittudományi hallgatók. Mint keresztapja *Stesslin* Ferenc, mint keresztanyja *Semodics* Györgyné szül. *Kiss* Paula szerepeltek.

Gernya pénzügyigazgató bucsuja. Gernya László pénzügyi tanácsos, zalaegezségi pénzügyigazgató, nyugalomba vonulása alkalmából szülei sorokban v. t. bucsút a megyei közigazgatási bizottságtól. A bizottság, a pénzügyigazgató tisztségét sajnálatlalt tudomásul vette, s egyáltalán tekintve Zalavármegyében töltött 10 évi működése alatt a magyar állam és vármegye érdekében teljesített sikeres munkásságát, érdemeit jegyzőkönyvbe íglatia és ezen elismerését jegyzőkönyvi kivonattal Gernya tudomására hozta. Gernya László levelet intézett az önkéntes megyebeli pénzügyi hatóságokhoz, melyben meleg hangon mond köszönetet a tisz. tisztelők buzgalmaért, mely működését a nehéz viszonyok között is megkönnyítette. A zalaegezségi pénzügyi tisztviselők július 23-án eltávoztott főnöki tiszteletére bankettet rendeznek; a hivatali köteleken kívül álló baráti és jószomszédok pedig július 28-án bucsuznak el Gernya Lászlótól.

Ünnepségek Szent-Istvánkor. Volt már eset rá, hogy Szent-István napján semminemű ünnepség nem volt városunkban. Az idén két mulatságra is van kilátás; az egyiket a *felső templom újjáépítésére alakult bizottság* rendezi, a másikat a *Munkácskés Egyesület*. Ha az időjárás kedvező lesz, mindkét ünnepélynek meglesz a sikere.

A katonatiszti fizetések emelése. Katonai körökben mint egy bécsi lap jelenti, a fizetésemelés életbelépésének idejéről egymásnak ellentmondó hírek keringenek. Annyi bizonyos, hogy a fizetés-emeléséről szóló javaslat, melyet a delegációknak kell tárgyalni, 1900 újévnapija előtt életbe nem léphet; de bizonyos az is, hogy a fizetésemelés régebbi akadályai mind megszűntek, s a javaslatból minden valószínűség szerint törvény lesz. Egyidőben fogják emelni az osztrák és magyar honvédség tisztjeinek és katonai tisztviselőinek fizetését. Az osztrák honvédség fizetésének emelését már két esztendő előtt elhatározták, de nem valószínűltak meg, mert a tiszti fizetések egyoldalú emelése nagy visszahatást gyakorolt volna az egész hadseregére.

A Balaton áldozata. F. hó 10-én Szombathelyről egy nagyobb társaság időzött Révfülöpön, köztük *Éhen Gyula* a szombathelyi polgármester 7. oszt. gimnázista fia, ki ladikban ment be a Balatonba és ott levetközve, többször beleugrott a vízbe. Egy fiatal fiú volt még vele, ez a ladikban maradt. Egyszer csak azon veszi magát észre a ladikban ülő fiú, hogy nem jön föl többé társa a víz színére. Rémlülve evezett a partra és jelentette az esetet. Nyomban halászkok indultak a holttest keresésére, de nem tudták ráakadni. A lesújtó hírt táviratilag közölték az apával, kinek ez egyetlen fia volt.

A honvédszázadok jubileuma. Október 1-én lesz huszonöt esztendeje, hogy a magyar országvédelem képviselőháza megszavazta tíz magyar honvédszázad felállítását. Ezzől az alkalomból valamennyi honvédszázad megirattja az ezred történetét, azonkívül a jubileumi forduló napon ünnepséget rendez.

Az E. M. K. E. közgyűlése. Az érdeklény magyar köznevelődési egyesület igazgató választmányja Gyulafehérvár szab. kir. város közönségének meghívására az egyesület XV. közgyűlését folyó évi szeptember 17-én Gyulafehérvárkén tartotta meg tartani. Szeptember 16-án ismerkedési estély a Hungária szálló éttermében. Szeptember 17-én a reggeli 9 óra 15 perckor ér-

kező vonatra az EMKE központi választmányának ünnepélyes fogadtatása Gyulafehérvár város közönsége részéről. Ünnepélyes bevonulás a városba, hol is a Hungária előtt a vendégeket a főkkör üdvözi. Dél előtt 10 órakor gyűlékezés a Hungária szálló kávéháza helyiségében. 11 órakor az EMKE lobogója alatt felvonulás a várba a főgyimnázium disztermebe, a hol a közgyűlés tartatik meg.

Pénzügyi közgyűlés. A nagykanizsai *Kereskedelmi s Iparbank* r. t. folyó hó 15-én gelsei *Gutmann* Vilmos kir. tanácsos elnök elnöklése alatt tartott közgyűlésében elhatározta, hogy az 1898. évi nyerevényből fennmaradt 10612 frt 89 kóvól az igazgatóság és felügyelő bizottságunk jutalek fejében 1871 frt 60 kr., a részvényeseknek pedig 1898. évi osztalék fejében 8000 frt fizetessék ki, oly módon, hogy a beváltatlanul maradt 1897. évi oszt. szelv. az 1898. évi szelvényvel együtt részvényenkint 4 forintjávala mai naptól kezdve beváltandó; a 340 frt 74 kr. felesleg pedig 199. évi újszámlán előírva maradjon.

A Balaton bajnoka. Az esztendő uszóversenyeinek legszebbike az, melyen a Balaton bajnoka címért küzdenek Magyarország legjobb uszói, a kiknek ezáltal a Balatonot kell átúszniok. Ez a verseny az idén július 31-én, délelőtt 10 órakor lesz. A verseny távolsága légyonban 15 k. m. Indulás Balaton-Füredről, Stefánia jakt-egyesület csónakházától. Cél a síófoki móló. Díjazás az elsőnek nagy aranyérem bajnoki szalagon és a Balaton átúszó bajnoka 1899. évre cím. Mindazoknak, kik a távolságot megússzák, nagy ezüst érem és oklevél. Védő Balatoni Gráff Károly, (M. U. E.) a ki tavaly 5 óra 3 p. és 10 mp. alatt tette meg az utat.

Leharapott orr. *Sattler* Samu alkusz folyó hó 12-én este *Schlesinger* Sándor cipész-mesterrel kedélyesen mulatoztak a Zöldia-kerti helyiségben; a kedélyes mulatságnak azonban túrc-a vége lett. *Sattler* gúnyos megjegyzésekkel illette *Schle*-ingert, ez sem hagyta nyugodni és *Sattler* orrára sértő megjegyzéseket tett, mit *Sattler* annyira zokon vett, hogy *Schlesinger* orrát leharapta. Szerencsére azonban dr. *Szekecs* József kórházi főorvosnak sikerült a leharapott orr ismét használható állapotba helyezni.

A Balatonfüredről furdőszezem. Balatonfüredről írják, hogy a furdőszezem az idő jobbrafordulával ismét teljes lényre kapott. Ma már az ezerháromszázat meghaladja a furdővendégek száma. Balatonfüreden furdőnek többek közt: *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapát, *Halbik* Cziprián újhanyi apát, báró *Boeselager* nejjével (Hournemouth) *Revicky* Ambrus cs. és kir. kamarás, közigazg. bír. Pór Antal kanonok, Tagányi Alajos szentiszéki ünök, dr. *Herczegh* Mihály egyet. tanár, *Fraknói* Vilmos c. páspök, báró *Splényi* Ödön nejjével, *Blaha* Lujzavá, dr. *Haudek* Agoston honcs rendi jószágkorm. dr. *Hortoványi* József, a Magyar Állam főszerkesztője, Dr. *Némethy* Géza egyet. tanár, dr. *Dobránszky* Péter ügyetemi-tanár, *Szabó* Imre orsz. képviselő, *Márkus* Sándor miniszteri tanácsos s. b. stb.

Körmend-rédicsi vasut. A körmend-rédicsi vasut régen vajudó terve az utóbbi időben ismét napirendre került, mert az érdekesség nagyon szeretné a tervet megvalósítva látni. Az engedélyes *Zábrszky* Gyula budapesti ügyvéd rajta van, hogy a vasut létesüljön és a műszaki, előmunkálatokat már el is készítette. A szóban forgó vasut Körmendről kiindulva Nádás, Zala-Pataj községeken át Zala Lövőig, innét Nagy-Rákos, Ramocsa, Csesztreg községek érintésével Rédicsig fog vezetni.

Sertésvész. Nagy-Kanizsa város területén a sertésvész járványszerű fellépése megállapítottván, a város területét a hatóság zár alá helyezte és az érintettek szigorú betartására rendeletet bocsátott ki.

Vitorlavésény Balaton-Füreden. A Stefánia jakt-egyesület által rendezett versenyek

első napján, szerdán dől el az Egyesületi-díj melynek eredménye, mint nekünk Balaton-Füredről írják, a következő volt:

Egyesületi-díj. Tisztelet-díj. Handikap. 36 k. lómetér. Indult: *Nádasy* Ferenc gróf jaktja: *Lehetetlen*, *Esterházy* Mihály gróf jaktja: *Garda*, *Inkey* István báró jaktja: *Jolánka* és *Károlyi* Mihály gróf jaktja: *Arám*. *Valamezey* jaktot tulajdonosa kormányozta, csak *Arám* volt *Mihalkovics* Tivadar keszére bízva. A jaktok az utat felsőnyira rövidítették és első let. *Nádasy* Ferenc gróf *Lehetetlen*-je, 3 óra 30 perc és 8 másodperc alatt. A többi földia a versenyt.

A kiscelli takarékpénztár. A csehbéjeutott kiscelli takarékpénztár részvényesei augusztus 6-án rendkívüli közgyűlést tartanak. A napirend egyedüli tárgya: a csehbé megszűntetésére céljából előkészített egyezségi ajánlat megvitatása.

Az igazi huszár. A Károly főherceg vezérlete alá tartozó osztrák sereg Keki mellett táborot ütven, a kegyes főherceg minden emberének naponkint egy félfont. húst és egy iced bort osztatott ki. A Karacsev-huszárezred minden szadzából egy legényt küldött a főherceghhez, kik megköszönték ezt a szivességet s egyszermind kérték, hogy mivel ők be vannak szállásolva s jól megy dolguk, továbbá hetenkint tiszta ruhát is vehetnek magukra; tehát az ő részüket inkább osztassa ki a gyalogcs. között, mely a szabad ég alatt táboroz s a mellett a sánocolás és más egyéb nehéz munkával annyira meg van terhelve, hogy ideje sincs alsórúhat váltani. — Károly főherceget ez az önzetlenség nagyon meghatotta s így kiáltott fel:

— Ilyen az igazi magyar huszár!

Legújabb szenzáció. Szinte hihetetlen mire képes a manapság a kereskedők élelmessége. A hiruvenes Párisi Nagy Áruház Budapest, *Kerepesi*-ut 38, oly páratlan kedvezményben részesíti vevőit, mely általános feltűnést kelt. E fenomenális berendezett áruház ugyanis fényképészeti műtermet létesített, a hol bármely arckép után egy művészies kiállítású 60 cm. magasságú fényképet készített s ezt veőinek minden 10 frtnyi bevásárlásnál ingyen adja, csakis a díszes papírkereletért (passe partout) számít fel 1 frt 50 krt. Valóban csodálatos, hogyan lehetséges ez, mert a kép oly szép kivitelű, hogy 10 frtot (estvérek között is megér, az árak pedig, legyenek azok: díszmű-és játékaruk, porcelán-, üveg és bórak, vasbutorok, férfi, női divataruk, teljes könyvhazerendezések, nászajándékok stb. mind szolid, jó minőségűek és amellett olcsók. Az árak szabottak, miattal tulkövetelés is ki van zárva. Kivánaira képes nagy árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a cég.

A hős párbajozók. Egy dunántúli városban történt, hogy két fiatal ur összeveszett egymással. Természetes, hogy az összeveszés folytán oly folytonossági hiányok keletkeztek a fiatal urak beszületen, amelyek csak a vér tud lemosni. Amde összeveszni sokkal könnyebb, mint szóra szállni s a két fiatal urak sehogyszem tetsezt az a leendő párba), a melyet a vére szomszjas „lelkismeretes” segédek nagy igyekezet után elhatároztak. Az ördögbe is, néha a kapaanyél is esű; sőt sokszor a vak tyúk is győgyöt talat, hátha még a pisztolyok is eltalálnak a sűlni, sőt az ostoba golyó... nem, — erre meg gondolni is hatborongató dolog. Az egyik ur tehát elhatározta, hogy bejelenti a dolgot a rendőrségnek. A rendőrség közbelép, mielőtt a párbaj végmenne; drukkolni sem kell és a bátorság nimbusza is megmarad. Beállt tehát nagy titokban a rendőrkapitányhoz s előadja neki részletesen a dolgot. A rendőrkapitány nézi, nézi és hallgatja, azután csak ennyit mond a bátor fiatalnak:

— Nagyon helyes... de igazán kár volt tárdani... Mert itt volt a másik ur, épen egy felőrával eselött...

Rigó Jancsi Baranyában. Nehogy azt higgyék valahogy, hogy a szép, de hirhert *Ward* Klára szeretője jár erre felé, előre is kijelentjük, hogy nem járunk van szó. Csak a

Bel- és külföldi képes folyóiratok, hírlapok, szaklapok ifjusági- és divatlapok

minden külön díj felszámítása nélkül

előfizethetők és megrendelhetők

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

kormos képű Rigó példáját követte egy falusi Faraó-ivadék. Rigóról ugyan kiült, hogy tulajdonképen nem is ő szoktatott, hanem őt szoktatta meg a szép amerikai asszony. Ez épen fordítva történt. A talu egyik leggazdagabb emberének szép leányát szoktatta meg egy hét előtt Kolompár Antal muzsikusa, aki egyébként se nem szép, se nem művész. A szerelmesek azonban nem sokáig élvezhették a nagy szabadságot, mert a leány már levelet írt haza szüleinek E-zékről, hogy jöjjenek érte, mert elfogyott a pénze és nem tud haza utazni. Milyen baj, ha a cigány szeretője nem egy amerikai milliós leánya, akinek nagy vagyona van.

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek

9-án Kusics Károly földműves — Horváth Teréznel.
12-én Kuszner József földműves — Bolf Iván Rosáliával

Mult hét halottjai:

(Gyermekek halálával heta)

Caik József rk. 4 hónapos mosónő fia.
Vikál Erzsébet rk. 14 hónapos közműves lánya.
Pocsavecz József halva született lánya.
Gábor Katalin rk. 3 éves földműves lánya.
Kilik Ferenc rk. 1 napos másáros fia.
Kelen Ferenc ifjú rk. 5 napos napesáros fia.
Bolf Ferenc ifjú rk. 20 hónapos földműves fia.
Bancsom István ifjú rk. 2 hónapos földműves fia.
Gyöngy Ilona rk. 2 hónapos varrónő leánya.

Törvéyszék.

— Végvárgyalások és ítélvethirdetések.

1899. július hó 17-én (hétfőn.)

Lopás büntette miatt vádolt Molnár István elleni ügyben végvárgyalás.

Lopás büntette miatt vádolt Fehér Péter elleni ügyben végvárgyalás.

Rablás büntette és erőszakos nemi közöletés büntetének kísérlete miatt vádolt Tirázi (Dér) Lajos elleni ügyben ítélethirdetés.

Magánokirat hamisítás büntette miatt terhelt Strausz Béla elleni ügyben ítélethirdetés és összbüntetés.

Közokirat hamisítás büntette miatt terhelt Panic István s társai elleni ügyben ítélethirdetés és összbüntetés.

Magánokrok elleni erőszak büntette, súlyos testi sértés és zsarolás vétel-ége elleni ügyben ítélethirdetés.

1899. július hó 19-én (szerdán.)

Halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt vádolt Bella Sándor s tsa elleni ügyben végvárgyalás.

Lopás büntette miatt terhelt Rosenfeld Mózes (Manó) elleni ügyben ítélethirdetés.

Hatóság elleni erőszak büntette, sikkasztás vétsége és jogtalan elcsajjítás vétsége miatt terhelt Márcsecz Pál s tsa elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntette miatt terhelt Domonkos Kálmán elleni ügyben ítélethirdetés.

Magánokirat hamisítás büntette miatt terhelt Kontrecz László elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntette miatt terhelt Jambrovics Ferenc elleni ügyben ítélethirdetés.

1899. július hó 21-én (péntek.)

Lopás büntette miatt vádolt Vugrinec Flórián elleni ügyben végvárgyalás.

Szándékos emberölés büntette miatt vádolt Adorján Mihály elleni ügyben végvárgyalás.

Közokirat hamisítás büntette miatt vádolt Takács József elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntette miatt terhelt Kovács József elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntette miatt terhelt Tóth János elleni ügyben ítélethirdetés.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTÉR.

Henneberg-selyem 45 krtól

14 ftt 65 krig méteronként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendelteknek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** potabér és vámentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákkal pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító) Zúrichben. (1)

Magyar levelezés. Svájcha kátzszerez levélbőlyag ragasztandó

Győr szab. kir. város

önálló felső kereskedelmi iskolája

— kereskedelmi akadémia —
az 1877-78 iskolai évben nyitja meg

felső (harmadik) osztályát

és ekkor foglalja el a modern oktatásügy követelményei szerint készült új épületét.

Az intézet, — mely egyenlő rangú és hasonló képesítést ad, mint bármely hazai vagy külföldi kereskedelmi akadémia, — biztosítja végzett növendékeinek az egyévi önkéntesség kedvezményét és kvalifikál a keresk. életpályá minden ágazatára, nemkülönben az 1892. évi, a tisztviselők minősítéséről szóló I. t.-c. által a keresk. akadémiát végzett tanulóknak biztosított életpályákra. Bővebb felvilágosítást kézséggel ad

az intézet igazgatósága.



Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

tánvétellel vagy az összeg előleges beklü-dése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására.
szépítésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb illőzőkéi, hál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Elismert levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTIEB

kir. udvari tolette-csappan és illatszer-gyár Bécsben.
Főraktár: BECS, I. Wollzeile 5.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszer-tárban. N.-Kanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mor és Kreiner Gyula cégeknél.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép ugy 1898. július hó 11-én HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két első díjjal aranyérmekkel lett kitüntetve.

Mc CORMICK

a világ legrégibb arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.
Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN **MÜLLER és WEISZ** AYÁN-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb **MC CORMICK „HUNGARIA“** kévekött

aratógépet, a legökéletesebb **MC CORMICK „DAISY“** marokra kö

aratógépet és a legújabb s legjobb **MC CORMICK „NEW 4.“**

fűkaszalógépet. 112-17

Számos kiütetése és elismert levél igazolja



Mc Cormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességét. ópoink nagy számban, a gaudák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

Legjobb a világon és legkedveltebb.

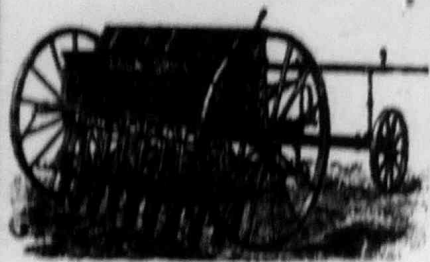
Legjobb a világon és legkedveltebb.

KITÜNTETVE

1798. Milionnami kiállítás arany érdemkeresztet és milionnami nagy éremmel.
 1897. Kisebél nemzetközi vetőgépvárosnyon első díj: **Állami aranyéremmel.**
 Lével nemzetközi vetőgépvárosnyon nagy éremmel; első díj: **aranyéremmel.**
 1898. Németország helyi vetőgépvárosnyon első díj: **aranyéremmel.**
 Maroevárhelyi kiállítás aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára



Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legjobb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT,

szabad, kiváltható kapocskolyókkal ellátott

alk és hegyen talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

szervetűgépét. **Perfecta** névű első és igen jó, könnyű vetőgépét; legjobb szer-
 torábbá csak. **Perfecta** kezelt, több kiállítás arany díjjal kitüntetett Saak-
 rendszerű rozéfékelt, baronált, járgányait, aranyéremmel, rozéfékelt, darátot,
 szecska és répvágót, kukorica-morzsolót és mindentelő gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz kézi-toló répakapa és töltőgép, á 10 frt.

177-20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Saluator Lipót főherceg **rendkívül meg van elégedve** az asbestalappal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és észlelte, hogy lábát nem fáradtak úgy el, mint más kőszönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestalappal, ugyanannál a cipész-nél a székén küldjék ide.

Biztosítok, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelték, a mint megfelelték voltak a szék-cipők.

Zagrab, 1898. július hó 8-án.

KRAHL. huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatás bírója elnöke, a követke sőt írja:

Tisztelt Doktor ur!

As asbestalappal bélelt cipőknek bizonyítottak, szilárdan és puhán járok megint minden lábujjamban, úgy hogy — azt hiszem — lábujjaim semmi tovább orvoslást nem igényel.

Selva (tanácsot) köszöni

Dánson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelt hiva

WEKERLE SÁNDOR.

118-50

Orjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukazem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideig viselés után m könnyebbül a járása annak, ki cipője dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestalappal bélelt lájja el.

Kellővastagság 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

As asbestalappal bélelt cipőknek legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. **külső hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.**

Szállítás csakis utánvétellel, vagy a pénz nélküleg beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.

Általános Asbestáru-gyár

betölti társaság

BUDAPEST, VI., Szív-utca 18.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya.

BORSZÉK.

gyógyfürdő ERDÉLYTEN, Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidőny tartama jun. 15-től szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdő-igazgatóság által szubvencionált gyorskocsin. E gyorskocsikra előjegyzést lehetni Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány Brassó, Csikszerecsa vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya.

Megrendelhető az Igazgatóságnál, Borszék.

Kapható mindenütt.

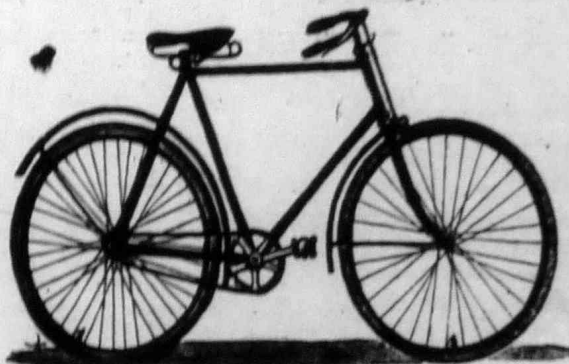
Főelárulitónk Szombathelyen:

FELEKI és PAUKIEWICZ urak.

Fürdőre, borvízüzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő-üzlet igazgatósága Borszék. 186-8

Posta, távirda helyben.

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.



119--* KERÉKPAR RAKTÁR

UNGER-ULLMANN ELEK

vaskerékesedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindenemű kerékpár alkatrészek és válastrékek

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésénél.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésénél.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.
Nyilatár petitaóra 10 krajczár.
Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.
Börmentelen levelek csak jomert később fogadhatók el.
Egyes szám ára 10 krajczár

Nagy-Kanizsa, 1899.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 20.

Tulprodukción.

Alig néhány esztendeje, hogy a nőknek kenyérkeresésre alkalmas kiképzésére intézeteket állítottak, különösen kereskedelmi tanfolyamokat, a melyek irodai munkálatokra alkalmassá teszik a középosztálynak ama szegényebb leányait, a kik helyzetüknél fogva arra vannak utalva, hogy maguk keressék meg kenyerüket. Egy óriási jelentőségű lépés ez a nők helyzetének javítása felé, melyhez vérmes reményeket fűznek azok is, a kik nem hívei az emancipációnak, sőt egész konzervatívok azt a felfogást vallják hogy a nőt természetes hivatásától elvonni nem szabad.

Annál különösebb és nagyon is szomorú, hogy az igen fiatal intézetek már is oly nagy számát bocsátották világgá a kiképzett kisasszonyoknak, hogy azoknak legnagyobb része alkalmazást nem kaphat többé. Elannyira, hogy az országos iparoktatás főigazgatója már utasítást is adott ki az összes ipari és kereskedelmi iskoláknak, melyben arra hívja

fel őket, hogy a női tanfolyamot a jövő iskolai évben ne is szervezzék.

Megvan tehát már is a tulprodukción, mely igazolni látszik azoknak a felfogást, akik a nőknek kvalifikálásában nem látják az egzisztenciányújtás alapját, hanem csak keletkezését egy női proletáriátusnak, mely melléje szegődik a férfi proletáriusok változatos tömegének. — Tényleg a kereskedelmi irodákba tóduló leányok reményeit szegi az a tény, hogy a férfiaspirásoknak is jelentékeny hányada hiába kopogtat az irodák ajtajain. A kereskedelmi akadémiák is tulprodukción leledzik, sőt ugyszólván minden iskola, mely életpályára bocsátja tanítványait.

A baj tehát megvan s amikor konstataljuk, egyszerűen a benne rejlő kétértelműséget akarjuk tisztázni, legálább a mi a nőket illeti. Első sorban arra kell rámutatnunk, hogy tulprodukción esetén a legkisebb veszedelmet éppen a női aspirások tulprodukciónja jelenti. Mert a leány, ha kiképzését befejezte és álláshoz nem jut, legfeljebb nem

nyert, de semmiképpen sem veszített. Mi lesz a leányból, ha nem kap állást? Hát egyszerűen az, ami lett volna belőle, ha képesítése nincs. Marad a szüleinél s legfeljebb egy ábránddal szegényebb, de a jövőre nézve mégis egy reménnyel gazdagabb. Megvan neki legalább a lehetősége arra, hogy a maga munkájából tarthatja fenn magát s egy fegyverrel erősebben mehet neki az élet bizonytalanságának.

A másik pedig, a mi szintén igen fontos, nem valamennyi növendéke a kereskedelmi tanfolyamoknak pályázik mindjárt állásra. Valamint a tanítónői intézetbe is sok leány jár szintén csak kiművelhetése végett, azonképpen a kereskedelmi tanfolyam leánynövendékéi között is sok olyan van, a ki sohasem aspirál állásra, hanem megszerzi a kereskedelmi ismereteket az ismeretek kedvéért, azzal a céllal szülei részéről, hogy ha iparoshoz, vagy kereskedőhöz megy férjhez, a férjének lehessen az üzletben is segítő-társa.

Ezért tartjuk mi kissé tulságosan

TARCA.

Válasz.

Irtá: Vajdai Szabó István.

Csunya, komor idő van, mely az ember kedélyére nyomasztólag hat, legalább az enyémre ugy. Az égen bodros felhők ütöttek táborot, mint a kőörni készülő vihar előjelei. Eyyedül vagyok... Lassankint erőt vesz rajtam a semmittevesi vágy s megüli lelkemet valami végtelen bánatos, borongós hangulat.

Képzetelem visszazsál a multba. Felmerül lelkemben egy mozolygós, bájos arc, egy szöke fűrtös fejecske, egy eleven, játszi gyermek a kivel — a mig üde bimbó volt — vágyakozó hévvel, bodorodó hajjal kergetjük a tova reppenő pillangót s a kinek irántam való szeretete aranyozza be az én gyermek-ifjúságomat.

Ah! ti édes, gondtalan percei e rövid életnek, de hamar tova tűntek...

Az ám... de nem szöyöm tovább az álmat, ugy is ott végződnek a város végén, az „akácok alatt”, a hol olyan csendessé lesz minden ember...

Merengésemből közeledő lépek zajára riadok fel... A levélhódó jött.

Unalmasan bontom fel egyik levelet a másik után. De ni-ni! Itt egy kis levelel, akkora, mint

egy kolibri madár. Felszelem kíméletesen, ha benne van az az óhajítás, hogy gyakrabban írjak a „Zalába”... (Ez a körülmény arra a sötét gyánura ad okot, hogy a szerkesztő ur konspirál ellenem!)

Mikor az „ismeretlen” keresztnevet olvasám, elkezdtem dudolni „Bocaccióból”: „kis levele, drága kis levele!” Hanem aztán elszégyeltem magam, mert az öreg kályha ugy teti, mintha mosolyogni akarna.

...Szives örömet válaszolok a Nagysád levélére, mert abból a magyar irodalomhoz való ragaszkodás o'y kedvesen árad, mint a rózsából az illat. Nem csak abból következtetnem ezt, mert a név alá tüntetve oda van írva, hogy „magyar leány”, hanem abból is, hogy a ki Arany, Petőfi, Jókai szellemével társalog, — az „par excellence” magyar leány.

De az isten szerelmére! az én nevemet ne mondja ki Nagysád az említt nevekkel, mert ugy vagy a restelkedésnek superlatívusát kell elszenvednem, vagy az ambíció dagad bennem mint az Aesopus bekájában...Már pedig a tulcigázott ambíció a lélekben a pöffeszkedés gázvá lajul.

En olykor-olykor papírra teszem gondolataimat. Teszem ezt a magam mulatságára. De ha halom azt, hogy egy „magyar leány” gyönyörűséget talált bennök: akkor ez a tudat megszüpíti gondolatimat, érzésemet s boldoggá tesz, mert egy

szép gondolat, szép érzélem alatt ép ugy meglehet pihenni, mint meleg nyárban a nagy tölgyfa árnyában.

Kellemesen lepott meg levele azért is, mert az, leányi kezebből, tartalom és formában egységes, magyaros; gondolatai szabatosan sorakoznak, mint a szépen vágott rend; kifejezései üdeek, mint a frissen kaszált fű.

Nincs benne az a kétségbejött felületesség, mely annyi leány és asszony beszédén, irásán dominál. Higye nekem, hogy némelyik — leány annyira „szép”, hogy két okos szót nem lehet vele beszélni s az ember szánakozik „Biberachal”: „Kár egy ilyen csinos főért, hogy a velő hibáz belőle.”

Az ilyeneknek aztán nem csoda, ha az az egyedüli élvezetük van, hogy „szépek” legyenek. Körüveszi őket egy sereg „dandy”, a kik beszélnek neki kedves eszteleniséggel tetszetős badarságokat, a mire ezen leányok még azt is elhiszik, hogy „jól mulatnak”.

Oh ti könnyű, könnyű szivek, a kik oly vigan usztok tova a sima folyón; kik ugy csillogtok, pillongtok; — gyümölcsnek hamva, virágnak zománca, nyári tündöklés, repkedő kérészlét, — mely a nappal elvész, mily — gyorsan merültök ti el a zavarosban...

De ha kívánatos, hogy a női tudományos dolgokban is birjon annyi jártassággal, a meynyit a mai magas igényekkel dolgozó kor megkíván;

Albumok

képes levelezőlapok gyűjtéséhez, nagy választékban kaphatók

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Legszébb ajándéktárgy.

peszimizstikusnak az iparoktatásügyi főigazgatónak felfogását, mely a női kereskedelmi tanfolyamoknak a jövő esztendőre való korlátozásában nyilatkozik. E tantolyamok, mint művelő intézetek, mindenképpen hasznosak, mint kvalifikáló fórumok pedig igazán a tulprodukciónak nem okoznak akkora kárt, hogy miatta le kellene mondani kulturális hasznokról. Végre is tulprodukciónak van orvosokban, ügyvédekben, tulprodukciónak van a főbb kereskedelmi és ipari iskolákban; azért ezeket az intézeteket mégsem korlátozzák. Pedig a férfi, ha kenyérkeresetre nem tesz szert, sokkal nagyobb bajban van, mint a nő, a kénél a szerzés mégis csak egy nagy eshetőség, még akkor is, ha rá van szorulva.

Minden iskola, amely van, hivatást tölt be. A többi az élet dolga. Mikor Wlassics Gyula a nőképzés hathatós előkészítésére érvényesítette az ő pártján tehetőségét, alighanem gondolt arra az esetre is, a melytől a közoktatási főigazgató most annyira megriad. Reméljük, hogy ennek az intézkedésnek az élet fogja venni és visszaadja a női kereskedelmi tanfolyamokat nemcsak a női munkásságnak, hanem a női művelődésnek is.

A muraközi vész ellen.

Annak idején behatóan foglalkoztunk azzal a vész-kiáltással, mely Zágrábból hangozott el a mely figyelmeztette a magyar nemzetet, hogy minő veszedelem fenyegeti a horvát tulzók részéről különösen Muraköz területén.

Arról volt abban a vész-kiáltásban szó, hogy a *Possilovics* zágrábi érsek által köztársaságunk nem ellensúlyozott horvát tulzók mozgalma egyenes és nyílt célul tűzte ki Muraköznek Horvátországhoz való csatlósítását.

(nehogy udvarlónak azt is elhiggyék, hogy az angol flotta kikötött Nagy-Kanizsánál) másrészt óvakodni kell attól, nehogy a nő szívet megegye a lelké, meg a nő szív nélkül — szörny!

Beis, igazán szív és észképző műveltségre törekedni olvasásnál, tanulással, önképzésnél, hogy a női lélek finom szirmait a tudományok terhe le ne törje, mint a rózsza ágát a zuzmára.

Az olvasásból nemcsak szórakozást, gyönyört kell meríteni, de tanulni is.

Meg kell tanulni nevezetesen, hogy az Álmok holdas tájai az almozókhoz jök; az életnek a munka veretékén mezején — érik a kalász. Meg kell tanulni, hogy a hivalkodás, a kacérkodás, a szinpaditől szobakba való, nem az életbe; hogy a kámpoly munka az élvezet, mely a boldogságot táplálja, a szenvedést emészt. És hogy végre a vallás mindenképp főlött való; míg szíve és lelkiismerete lesz az embernek, addig vallásos érzelme nélkül ép ugy nem képzelhető, mint nem képzelhető a világegyetem gravitáció nélkül. Az ember végtelen vágyai és a valóság között — bármi név alatt — a közvetlő és kibékítő mindig az — Isten.

S ezeket nem is nehéz beprézelni, mert a női lélek olyan fogékony. Szeretete vége láthatatlan, érzése megmérhetetlen, gondolkodása oly finom mint a napsugár, melyet senki sem lát, csak midőn fényével megvilágítja azt, a mit megérint. A nő nemcsak utólerhetetlen, gyöngédsége megfoghatatlan, s szellemi tulajdonságainak misztikus fen-

tolását s világosan kimondotta, hogy ezt a muraközi magyar szellem elnyomásával és a horvát szellem terjesztésével akarja keresztülvinni.

E veszedelmes mozgalomra rámutatva, munkára hivatkozva fel akar vármegyénk minden arra hivatott tényezőjét, hogy a muraközi vész ellen fegyverkezzenek, illetőleg anyagi és erkölcsi támogatásuk összes erejével tömörüljenek ama kultur-tényezők köré, melyek Muraköz magyarosítása terén már oly szép eredményt mutattak fel. Arra lelkesítettük a hivatott tényezőket, hogy az iskolát és sajtót — melyek eddig oly dicséretes buzgalmat tanusítottak a magyarosításban — támogassák legalább oly mértékben, hogy az eddig kivított eredmény veszélyeztetve ne legyen.

Ismerjük jól azt a küzdelmet, melyet e két tényezőnek egy harmadik hatalmas tényezővel: az egyházzal kell vívnia, s tudjuk, hogy az utóbbi tényezőnek eszközeivel szemben — ha hevesebb küzdelemre kerül a sor — az első kettőnek eszközei gyengének fognak bizonyulni a magyarság érdekeinek megvédésére. Ezért kiáltottunk segítségül hazaszeretettünk megokolt, érthető aggodalmával.

Nagy megnyugvással fogadjuk most azt a hírt, hogy *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterünk, ki ugy is mint zala megyei, ugy is mint a csáktornyai kerület országgyűlési képviselője nagyon behatóan ismeri a muraközi viszonyokat, — egyenesen a muraközi horvát törekvéseknek achilles-sarkát — az egyházi kérdést — ragadta meg, s ennek rendezésével kívánja gyökeresen megoldani a horvát tulzók szakadatlanul kísért muraközi kérdést.

Erről értesülünk a *Magyarország* júli 18-án megjelent számának egyik cikkéből, mely a muraközi kérdésről részletesen foglalkozik s melyet — mivel bennünket oly közvetlenül érdekel — egész terjedelmében reprodukálunk. A cikk így szól:

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter minapi látogatása Csáktornyan, Muraköz középpontján, általános politikai aktuális jelen-

segét szépségének bája takarja, mint illatot a virág.

Szépsége által válik a nő nekünk — érhetővé, annak hatása alatt hódolunk a nőknek, a kiknek szívéből merítjük az — ideált.

Minden magasított idealizmus és vallásos erkölcs kivesszenek a földön, ha a társadalomban nem volna hatalom adva fölöttük.

De ime hosszúra nyúlt levelem, pedig nem akarok unalmas lenni. Bevegzem — azért.

En Nagyádat, — mint írja — soha sem láttam s lehet, hogy mi ezen a plá etán már nem is találkozunk, mégis levele vétele — után oly valami finom benyomás uralkodott a meggyőződésesen, oly édes meleg — aradt szét szívemben, melynek kifejezésére a szó igen durva közlöny...

Most, hogy ezt a „nyílt levelet” elkövettem, ugy reszelt a szívem, mint a viz naplemente után. Aggódom, nem sértettem e ezzel? (Nagyádat persze ezt így írta divatosan: nem-e sértettem? De higye el ez nincs jól magyarul!)

Ha sértettem volna, legyen azért nekem megbocsátva...

A szent beszéd alatt.

Irta: Maróthi János.

A szombatesteri zászlóparancsban az áll, hogy a katolikus vallás legénység holnap Vig Aladár főhadnagy ur vezénylete alatt fog az istentiszteletre kivonulni.

lőségén kívül az ugynevezett muraközi kérdésre nézve is kedvező fordulatot jelent.

Mint ismeretes, Muraköz egyházkormányzati tekintetben a zágrábi érsekség joghatósága alá tartozik, ami magában nem volna baj; de az már tényletesen állapot, hogy ezen a réven Zágrábból folyton Magyarország ellen izgatják a népet a Drava s Mura közén. Jankovich László gróf, Zala megye főispánja, kinek közigazgatási kormányzata alá a csáktornyai kerület tartozik, utolsó körúta alkalmával elég ha ározottsággal adta értésükre a horvát tulzók nak, hogy a magyar kormány ezeket az áskálódásokat törni nem fogja, kijelentvén egyszermind, hogy nem fog addig nyugodni, a míg Muraközi egyházi tekintetben is nem csatolják Magyarországhoz.

Possilovics zágrábi érsek azonban akár gyöngédség, akár pedig hogy a horvát tulzók kegyeit elnyerje, nem tett egy lépést sem amaz aknamunka megszüntetése céljából, sőt nemcsak elnézi a további izgatásokat a magyar nemzet ellen Muraközben, hanem Zágrábban is elősegíti azokat a terveket, melyeket ott a magyar terület épsége ellen követnek. A horvát Starcevic-párt minap tartott közgyűlésén ugyanis az érsek egyik papja, Drugács Kápián hosszabb beszédben, mely csak ugy tájékozott a magyar nemzet elleni gyűlölettel, a muraközi magyarság kizorítását és az ottani vend ajku lakosság horvátosítását végül egész Muraköznek politikai s kormányzati tekintetben Horvátországba bekebelezését hangoztatta. Erre a horvát tulzók gyűlése ezt határozatképpen kimondotta és a párt vezetőiségét az ennek keresztülvitelére szükséges lépések sürgős megtételére utasította.

Ez a merénylet a magyar nemzet és a magyar állam épsége ellen mindm áig megtorlatlanul maradt. Sem a horvát kormány a határozat dolgában, sem a zágrábi érsek annak értelemi szerzője, a föntnevezett pap ellen hivatalosan nem tették meg azokat az intézkedéseket, melyeket Szent-István koronájának épsége és a koronázási eskü szentisége iránt való kötelezettséget parancsol vala.

Annál nagyobb s mélyebb visszahatást kellett a merénylet Muraköz bázisban lakosság körében. Nemcsak a magyarság, mely az államvesztek és más jótékony hatások vállalkozások révén erősbödik s bevándorlás által Somogyból, Baranyából s Zalaából egyre szaporodik, hanem

Vig Aladár persze káromkodott, mikor ezt tudomásul vette, de nem azért, mintha vasárnap delelőt egyeb teurivaló lettek volna, hanem pusztán abból az okból, mivel — terlogette! — legnyitk színtiek — nem szereteti templomba járn. Ilyenkor mindig azt hangoztatta, hogy ő nem vén asszony, annál kevésbé apácafejedelmő.

.. Különbösen másnap reggel peckesen vezette végig a poros utcán az egy századba összehajított legénysége. Menetközben keményen mefogadta, hogy egy árva szócskát sem fog a föllén keresztül bebocsátani tejébe, már t. i. olyan szót, mely a tisztelendő kápián ur ajkáról hangzik. A tisztelendő kápián urt nagyon jól ismert a legényegyesületből, a hol neha elborozott vele, ámde a szöszekről nem akarja őt ismerni és nem is fogja ismerni soha.

A templomban egyébként mással is lehet foglalkozni, nemcsak ajátoskodással, a mit a főhadnagy ur örömmel konstátál.

Hogy tovább ne menjünk, az a sok jász-hajadon és menyecske, a kik vasárnaponként tömegesen gyűlnek össze a Lehelkürtös cimerral ékesített plébánia-templomban és buzgógn énekelik az Urnak kedves énekeit. Ok igen-igen elmerülnek az Isten imádsába, de a mikor a nagy kökockán fölhangzik a sok patkós sarku bakancs kopogása, mindnyájan hátrafordulnak és kiváncsian nézdegelik, mint nyomul az ünnepi tömegben keresztül az a sok kek zubbonyos vitéz... Megindul ilyenkor a suttogás a „kondós” leányok között:

— Nini, a Mezei János is köztük van.

magá a honszerető s magyar érzelű vendégség is állást foglalt a horvátosítás ellen, sőt gyermekeit annál nagyobb buzgalommal fogta a magyar szóra, kezére járván a hazafias tanítóknak, kik dicsőretea buzgalommal és szép példával oktatták az ifjúságot az állami nyelvére.

Ez üdvös visszahatás egyik eredménye az A'só-Lendván imént megalakult magyar közművelődési egyesület is, mely Eszterházy Miklós herceg védnökéje alatt hivatta van a horvát laklódásoknak utját végül. Másfelől az iskolák fejlesztése és szaporítása, valamint általában a népnevelés emése biztosítékul szolgál annak arra, hogy a Starcevicsek fenekedése inkább mulatságos, semmint veszedelmes következményekkel fog járni. Azonfelül a miniszter személyes értekezés, kiváltképpen az a beszédje, melylyel az új rendszer hivatását s céljait fejtegette, a muraközi népre oly nagy befolyással volt, hogy attól a legjobb eredményeket lehet várni.

Mindez azonban lényeges kiegészítésre szorul Muraköz emeltt egyházi állapotának rendezése által, melyre úzve most szintén folyamatban vannak a tárgyalások.

Muraköz, mint már említettük, egyházkormányzati tekintetben a zágrábi érsekség alá tartozik. A zágrábi érsekkáptalan magyar kano nokjainak egyike mint belini főesperos igazgatta az ottani két esperesi kerületet, a muraköz-mezeit és a muraköz-hegyit. E magyar kano nokok elhalálzásával a megtöredett statumokra már nem neveztek ki magyarokat a muraközi hazafias magyar lelkészkező papság köréből, mint annakelőtte, hanem horvátokat; azóta a belini főesperosé is betöltetlen maradt és ennek ügyeit oly kano nok végzi, a ki soha szívet se látta Muraköznek és így nem ismeri annak lelképásztori s egyéb viszonyait. Csak így történthetett azután, hogy az ottani huszonkét plébániába oly papokat is küldtek — különösen az utóbbi időben, Mihályovics érsek híválása óta — a kik inkább Strossmayer és Starcevicsek ügyökének bizonyultak, semmint az ottani nép és a magyar haza szolgáinak. Együttal pedig a régi, hazafias érzelű plébánosokat egyre szakították Zágrábból; sőt valóságos rendőri felügyelet alá helyezték, a midőn oly starcevicista segédlelkészeket küldtek a nyakukra, a

kik agitációjukkal a népet is ügyekertek elidegeníteni töltük.

Mindezen most vége fog szakadni az által hogy Muraköz állapotát egyházi tekintetben is rendezni fogják. Min ugyanis biztos forrásból értesülünk, Wlassics Gyula miniszter kezdesére a kath. autonómiai kongresszus 27-es bizottsága azonnal a nyári szünet végeztével egybegyűl és határozati javaslatot fog kidolgozni a zágrábi érsekség Drávan innen elő részeinek egyházi kormányzata tárgyában, melyet azután az összes egybehívandó autonómiai kongresszus fog tárgyalni és a hozandó határozatot a vallásügyi miniszter útján az apostoli királyhoz, mint legfőbb kegyurhoz legfelsőbb szentesítés céljából fog fölterjeszteni. Addig is azonban a magyar püspöki kar augusztus 20-ika körül tartandó értekezletén eleve állást fog ez ügyben foglalni s erről talán ő felségét is értesíteni fogja.

A kérdés megoldásának közelebbi módzatai iránt azonban már most is folynak a tárgyalások.

A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság július havi gyűlést Csertán Károly alispán elnöksége alatt tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban a vármegye területén június hóban előfordult eseményekről, felolvasatván, a közigazgatási bizottság azt helyeslőleg tudomásul vette.

A miniszteri leirat szerint Gernya László pénzügyigazgatót negyven évi szolgálat után királyi tanácsosi címmel nyugalmába helyezték. Ezzel kapcsolatban felolvasták Gernya Lászlónak a közigazgatási bizottsághoz intézett búcsú iratát. A közigazgatási bizottság távozását sajnálattal vette tudomásul, egyuttal neki a bizottság tíz évben keresztül kifejtett ügybuzgó működéséért jegyzőkönyvileg lejezte ki köszönetét és elismerését, amiről jegyzőkönyvi kivonat fogja érteníteni.

Odor Géza pénzügyminiszteri segédtitkárnak pénzügyi tanácsosná és zala-egerszegi pénzügyigazgatóvá történt kinevezését a bizottság tudomásul vette.

Dr. Hány István megyei t. orvosnak havi jelentését, a közigazgatási bizottság helyeslőleg tudomásul vette.

A közigazgatási bizottság Győrffy-Borsfa községben a telepítési engedélyt Győrffy János nagykanizsai köz- és váltó ügyvédnek és nejének Thomka Iónának megadta.

A közigazgatási bizottság határozatából a

szakeladók féléves jelentéseiket az augusztusi gyűlésre adják be, amikor azokat tárgyalni és a tárgyalás eredményéhez képest ebből a gyűlésből a felterjesztést megtenni fogják.

Horváth Jenő tapolcai kerületi anyakönyvvezetőnek 250 forint segélyért beadott kérvényét a bizottság az anyakönyvi felügyelő véleményese jelentése alapján pártolólólag terjeszti fel a miniszterhez.

A nagykanizsai kórháznál a kórházi pénzek, valamint a betegek pénzének kezelése szempontjából külön-külön letéti könyv vezetése nézve tett (orvosi) javaslatot a bizottság számviteli szempontból javaslattal végezt kiadja a vármegyei számvizsgálóknak.

A járási főszolgabírának jelentése sze int a járásiok területén levő községi hidak általában vége jó karban vannak.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és távirás igazgatóság értesítését, amely szerint Felső-Mánd pusztát az alsó-páhoki postahivatal kézbesítési köréből a zala-egerszegi postahivatal kézbesítési körébe osztották be.

Hasonlóan tudomásul vette a közigazgatási bizottság a déli vasút igazgatóságának a iratát, amely szerint a bizottság azon óhájának, hogy a Zala-Szent-Ivántól Nagy-Kanizsa felé délu'an 5 órákor induló tehervonathoz a személyszállítás végett személykocsit is használjanak és ez a tehervonat Felső-Rajkon is megálljon, nem tehet eleget.

Mivel a Keszthely—Balaton-szent-zyörgyi h. é. vasut mentén a 40—41 km. szelvények között kérelmezett utátjáró létesítése ellen a Hertelendy Ferenc bizottsági elnök elnöksége alatt megtartott helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint forgalmi biztonsági szempontból akadály nem forog fenn; a bizottság az utátjáró létesítésére az engedélyt megadta.

Lagler Gottlieb zala-egerszegi lakos házánál tűztávartat biztosítása tárgyában a bekebelezés helyett a száz forint biztosítékot készpénzben akarja letenni. A közigazgatási bizottság a miniszterhez felterjesztést tesz a száz forint készpénz-óvadék átvehetése tárgyában.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint meglátogatta a keszthelyi all. polgári leányiskolát, községi elemi fiu- és leány, r. k. polgári leány, r. kath. elemi leányiskolát és a zárdai ovodát, iparos és kereskedő tanonciskolát, az alsó-lendvai all. polgári fiu, rk. elemi iskolát, és allandó gyermekmenedékházat. — Elnökslete alatt tartó ták a csaktornyai tanítóképző intézetnél a képesítő vizsgálatokat és a képezde igazgató tanácsának az üléseit. — Résztvett a nagykanizsai közs. polgári fiu iskola vizsgálatán és meglátogatta a három nagykanizsai kiadodóvotát. Zala-Apátiban tájékozást nyert a r. kath. fiu-iskola épületének a legnagyobbításáról és átalakításáról. — Me glátogatta az alsó-domborui közs. elemi fiu- és

— Meg a szomszédék fia, az énekes Lackó!

— Amott meg Szilák Balázs, az őrmester, akin új zubbony van!

A tiszt urat bizony ők észre sem veszik, mert az már a „kalapos” kisaasszonyoké.

Lasankint aztán két sorjában elhelyezkedtek a bakak az oltár közelében s imhol ők is kezdtek szemügyre venni a jövendő anyákat, mint ként egy helybeli huszárkapitány a leányokat nevezni szokta.

Vig főhadnagy kissé elhúzódott embere től. Mintho azt akarta volna fölűntetni, hogy nem jveték jött, csak úgy a maga jó szántából csöppent ide. Kis idő múlva észrevétlenül jutott a bal mellékoltár egy homályos szögletébe s ott meghalt magát.

Kéves ideig vesztog állt helyén, s unalmában meglorgatta sapkáját a kezef közt. Ezalatt a pap már fölhangot a szószékre és bevártá, míg testvérei az űrben odalenn kiköhinik magukat.

Vig főhadnagy most körülvizsgálta a terepet. Egyre masra megismertte most a városbeli szép leányokat s a kik ezek közül éppen feléje fordultak, azoknak biccentett udvariasan a fejéle. Tíz-köké Juliskáját is meglátta s a nyelvélve csettintett. A leány ma rendkívül elegáns volt, szinte kirit a többi toalettel közül. Hirtelenében ruhahuhogás hallatszott mögötte. Vig főhadnagy azok közé tartozott, kik a női ruha diszkrét suh gását tartják a legszebb s legiszagabb muzsikának itt e földön. Természetes tehát, hogy mohón hátrafordult, de nem láthatta meg a most érkezett nőt,

— valljuk ki mindjárt — leánykát mert az im letérdelt és mélyen a földnek hajította dus hajzatu fejét. A prédikáció kezdetét vette.

„A bűnre csábítok a pokol tűzére ju'nak...”

Ezt a bekezdést még hallotta a főhadnagy ur, de tovább már nem figyelt, mert érdek-lődni kezdett ismeretlen szomszédnője iránt.

Azaz dehogy is volt ismeretlen. Masodszor is hátrafordult — akár hatszor hátrafordult volna érte — s ekkor már szembe nézhetett a leánykával, a ki éppen emelkedett fel a földről.

— Üdvözlöm, Adél kisaasszony! — sügta a helyhez illő hangon Vig Aladár.

Adél csak a fejét hajította meg. Ugy látzott, nem akar a templomban jó ismerősével, kedves r. lakjával társalogni, a mi az öreg nének felfogása szerint nem is illik.

Adél a főhadnagy másképp gondolkozott. Fölötte megörült e nem is várt szomszedságnak a immár nem félt attól, hogy az unalom megtalálja őt enni a szent beszéd alatt. Majd elusogdos őt a fűszerezek szép Adéljával, a kitől a szivarjait szokta vásárolni.

S a leányt belehozta a beszélgetésbe. Iláiba fogta a szép gyöngyháztáblás imakönyvet összekulcsolt kezeiben, am a sürű kérdésztől nem volt ideje fölajtani.

Azán meg nem éppen köznapi bókokat mondogatott neki a főhadnagy, a mikért már érdemes a sokszor hallott prédikációt elmellőzni.

— „Jaj annak, a ki a bűnre csábít.”
— Adél kisaasszonya jó Isten vezérelte közlembbe.

— Ugyan menjen.

— Ha magát látom, szívesen időzöm a templomban is.

— Maga pogány.

(„A poklok poklára kerül.”)

— Most nem szokott a Bathó-kertben sétálgatni kisaasszony. Miért?

— Pst! Már figyelnek ránk...

A tisztelendő káplán ur ma kivételesen hozszura nyújtotta mondanivalóját. Csakis így esbette meg, hogy a főhadnagy pompásan tovább beszélgetett a leánnyal, sőt ostromolni kezdte.

Ne kívázza az olvasó, hogy a lefolyt párbeszédet részletezzük e helyen. A beszélgetés magja azonban itt következik:

A főhadnagy ott a sarokban addig mesterkedett és addig kedveskedett a leánnyak, hogy végre is képréssel töle egy — randevut. Erre a találkozására nézve szép megállapodás jött létre kettejük közt. Azaz a kisaasszony csak hallgatott; hol elpirult, hol pedig szégyenkező mosolylyal hajította félre a fejét. Azt azonban egy szóval egy főmódu'aital sem jelezte, hogy nem megy el a találkára s ez a hallgatás annyi volt, mint beleegyezés. A néptelen fehértől temető lett volna a színhelye a randevunak, a hol Vig Aladar szavai szerint — az ördög se látja meg őket.

— Este hét órákor várom a polgármester sirtja előtt.

— Hova gondol. Oly későn!

— Hát Istennek! — gondolta a főhadnagy — tehát jönne mégis, csak nem oly későn.

leányiskolát. — Ezen időszakban volt a csáktornyai áll. polgári fiú- és leányiskola épületének felavatása a miniszternek, főispánnak, alispánnak, Csáktornya város és vidéke nagy közönségének jelenlétében. — Jelen volt a stridói Á. L. iskola vizsgálatán, a melyet a főispán és számos tanügybarának részvétele mellett tartottak meg. — Mura-Szent-Mártonban Majhen Ferenc 50 év óta működő kántortanítónak a vármegye alispánja tüze mellé a szolgálatai díszérmét, a miniszter, elismerését pedig külön okmányban fejezte ki neki. — Jelen volt a perlati áll. elemi iskola záró vizsgálatán és megátogatta az állami kisdudavodát és a Dunaúti művelődési Egyesület övödáját.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter az egeraracsi közs., tihanyi r. kath. kustán-szegei ev. ref. és alsó nemes-apáti községi iskolák tanítói részére államszegélykép az ötdéves kárpótlékot, a dizsei r. k. iskolánál a II-ik tanítói állás szervezése végett évi 200 frt, a szent-péteruri r. kath. iskolánál a tanítói fizetésnek 400 frtra való kiegészítése céljából évi 200 frt, ugyanezen célból a magyar szerdahelyi községi iskolánál évi 90 frt, a kustán-szegei ev. ref. iskolánál évi 69 frt államszegélyt engedélyezett amiről az illető községeket a bizottság a miniszteri rendeletnek másolatban való megküldésével értesíti.

A kaocriai és gelsei községi iskolák államsegély ügyében beérkezett kérvényeket a bizottság pártolójai terjesztte fel a miniszterhez.

Nagy-Falud, Dráva-Csány, Zala-Erdőd, Édeskút és Cserencső községei 1897/8 tanévi iskolai számadásait a vármegyei számvétség jelentése alapján a közigazgatási bizottság helyben hagyta és arról nevezett községeket a számadás visszaküldése mellett értesíti.

A sőljéri és baki kisdudavédelem tárgyában tett intézkedéseket a bizottság tudomásul vette; egy Szeptenken, az iskolailag csatlakozó községek belevonásával szervezendő gyermekmenedékház felől a járási főszolgabíró véleményes jelentése-re felhívják; Zala-Lövő kisdudavédelmét a jövő tanévben érvényesülő államosítás kapcsán oldják meg.

A csáktornyai községi népiskolai tanítónválasztásra a bizottság Ziepler Kálmán közigazgatási bizottsági tagot küldötte ki elnökül.

Az alsó-domborui, nagy-récei, csesztregi, egyedutai, kis-komáromi, bataton-magyarod,

— Legyen hatkor.

— Nem; ötkor.

— Helyes. Várom...

Még ezt a csöndes beszélgetést is abba kellett hagyni. Többen a hívők közül haragos pilantásokkal sujtották őket, mert van-e nagyobb bűn kis városban, mint a templomban való társalgás? Mire valók akkor az uszonnás délutánok?... Aztán a főhadnagy is közelebb akart már jünni embereihez, mert azok ott magukra hagyva immár elkezdtek garázdálkodni: szorgalmasan csipkedvén az előlük álló leányokat.

S a pap most befejezni készült a szent beszédet. Gyönyörű példakép fölemlítette a paradicsomi kigyót, a mely körülfonta hízésgesével az első emberpárt s aztán a bűnre csábította őket. „Ne hagyjátok magatokat elesábitani — kiáltott föl szenvedélyesen — emberek, asszonyok, ifjak, vének, gazdagok, szegények, legények, leányok. Főképp ti leányok őrizétek magatokat a csábítóktól, a hamis szavú fiatal emberektől...”

..

Adél nem jelent meg a fehértói temetőben. A főhadnagy öt negyed óráig dühösen járta körül a polgármester sírját.

Aztán besietett a városba és az uri kaszinóban lefűlelte a tisztelendő káplán urat.

— Te páter, ha még egyszer olyasmit prédikálsz, a mivel elriasztod tőlem a leányokat, hát jaj neked.

komarvárosi, nagy-bakonaki, murakereszturi, sormási, szepetneki, karosi, galamboki, letenyei, pacsai, szabari, szent-péteruri, zala-szt.-mihályi, zala-apáti, nagy-kaporánki kisdudavédelem tárgyában beérkezett jelentéseket a közigazgatási bizottság tudomásul vette; a cserencsői és felső-bisztricei kisdudavédelem tárgyában beérkezett községi előjárásai jelentést véleményes jelentéssel végezté kiadja a járási főszolgabírónak; a bellintári kisdudavédelem ügyében államszegély elnyerése tárgyában a bizottság a miniszterhez elterjesztést tesz.

Kir. tanfelügyelő bemutatta a túllémoit iskoláknak az iskoláiban községeknak a jegyzékét. A közigazgatási bizottság az illetékes iskolafentartó községeket felhívja, hogy amennyiben tankötelesek számának törvényesen megfelelő második, harmadik és negyedik tanerő beállítására iránt az intézkedéseket már megindították, azokat a szoban forgó állásoknak már a tanév elején betölthetése iránt sürgősen befejezzék; a szervezés iránt még intézkedéseket nem tett iskolafentartó községeket pedig felhívja, hogy haladéknélkül gondoskodjanak ily tantermekről s a szervezendő új állásoknak esetleg államszegély útján való berendezéséről; az iskoláiban községeknak, alkalmassal csatlakozása a megfelelő földrajzi viszonyok, vagy a már folyamatba tett iskolaszervezések által lesz azközlendő.

Az arvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói kárnál május végén hátralékban volt 9.672, június hóban beérkezett 4.567 és így elintézés alá került 14.239 úgydarab, amelyből június hónapban elintézték 4.977 darabot a így június végén hátralékban maradt 9.292 úgydarab. Az irodánál május végén hátralékban volt 1.934, június h'ban leírás végett kiadtak 4.977 úgydarabot, amelyből június hónapban leírtak és expedáltak 4.932 úgydarabot és így június végén hátralékban maradt 1.959 úgydarab.

A pénzügyigazgatási jelentés szerint június hóban befolyt a vármegye területén adóban 96.703 frt 82½ kr. A folyó év első felében összesen befolyt 830.701 frt 92 kr., amelyet az 1893-ik év hason szakában befolyt 975.973 frt 77½ krral egybeahasonlítván, a folyó év első felében a vármegye területén 145.271 frt 85½ krral folyt be kevesebb. Június végén az adóhátralék: 1.234.174 frt 03½ kr. egyenes adóban, 75.308 frt 71 kr. hadmentességi díjban, 901.794 frt 87½ kr. szőlődezmaváltságban, 456.605 frt 33 kr. bélyeg és jogilletékben, 13.657 frt 25½ kr. illeték egyenértékben, 45.602 frt 07 kr. fogyasztási és italdókban, 8.264 frt 41 kr. malmérésilletékben, vagyis összesen 2.736.586 frt 73½ kr. Leírásba hozták a folyó év első felében; a) egyenes adóban 11.796 frt 64½ kr. b) hadmentességi díjban 149 frt. Fizetési halasztás június hónapban nem engedélyeztek; házadómentességet június hóban nem adtak. A földadó nyilvántartás terén a felek június hóban bejelentettek 620 birtokváltozást, telekkönyvi végzések folytán volt 414, összesen 1.033, amelyhez az előző havi változásokat hozzáadván, június végéig az eredmény 3.877 változást esel. Ezekből az egyéni birtokleveken keresztül vezettek 3621-et, míg 256 változást keresztül vezetetlen maradt. Bejelentettek árvízjárat 38 községből, jégkárt 3 községből, phylloxera kárt 3 községből. [Szőlődezmaváltság tartozásból a folyó év első felében leírtak 160.132 frt 73½ kr., amelyhez az 1895—1898-ik években leírt 1.208.031 frt 55½ krt hozzáadván, összesen 1.368.164 frt 29 krt írtak le.

HIREK.

— **Új királyi tanácsos.** A király Gernya László pénzügyi tanácsos, zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatónak, állandó nyugalomba történt helyezése alkalmával, sok évi hű szolgálata elismeréséül a kir. tanácsosi címet adományozta.

— **Eljegyzés.** Várady János tart. honvédhadnagy, vasuti hivatalnok Bükön, ejegyezte

Seybold Irénke kisasszonyt, schvelhoferi Seybold József déli vasuti főellenőr, állomás-főnök leányát Zala-Szent-Ivánon.

— **Házasság.** Privigy Géza főgymnásiumi tanár, a ki csak a közelmúltban lépett ki a piarista-rendből, folyó hó 16-án a nagykanizsai ev. ref. imaházban tartotta esküvőjét Csorba Mária kisasszonnyal, néhai Csorba János volt komáromi kir. törvényszéki elnök leányával.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügy-miniszter Zalamegyében a csesztregi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Rácz István körjegyzőt nevezte ki.

— **Hátralékok.** Városunk két köztisztviselőben álló iparos: Harsay György csizmadia és Bódis János cipésmester folyó hó 16-án elhunytak. Harsay 70 évet és Bódis 61 évet élt.

— **Erzsébet örök-imádás templom.** Ismeretes az a kegyeletes mozaikom, mely a főváros kath. köréből indult ki, hogy felejthetetlen emléktű, örökké siratott felszegek asszonyunk Erzsébet királyné emlékére közadokozás ujján templom emeltessék az ország fő- és székvárosában, melynek falai között nap-nap után imádkozni fognak a nagy emléktű királyné lelküdvösségéért.

E kegyeletes terv kiviteléhez legnagyobb készséggel adta meg beleegyezését Felsőegy Apostoli királyunk, és az ő legmagasabb elhatározása folytán Mária Valéria Főhercegnő ő cs. és kir. fensége, mint fővédnök állott a gyűjtő-bizottság élére, a mely már eddig, körülbelül 90.000 forintot gyűjtött a kegyeletes cél megvalósítására.

Ez a központi gyűjtő-bizottság szükségessé váltja most már ezt a mozaikot az egész országra kiterjesztési és tervbe vette, hogy az ország nagyobb városaiban, a megyék székhelyein gyűjtő-bizottságokat alakít, melyek a társadalom minden rétegét be fogják vonni a szép és kegyeletes mozaikba.

— **Tüzoltó-mulatság Galambokon.** A galamboki önk. tűzoltó-egyesület saját alapja javára július hó 23-án a galamboki községi erdőben nyári mulatságot rendez. Belépti-díj 40 kr. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté delután 3 órakor.

— **Az új ezred-tulajdonos szemléje.** Ferdinánd Károly főherceg, mint a cs. és kir. 48. gyalogezred ujjonnan kinevezett tulajdonosa, szombaton tartotta Sopronban ezrede felett az első szemléit, mely tábori miséből és diszfelvonulásból állott. A szemle után a tisztek új ezred-tulajdonosuk tiszteletére bankettet rendeztek.

— **Reexpedicionális kedvezmény.** A Nagy-Kanizsai tárházak-részcsejtelenségnek Nagy-Kanizsa állomással összeköttetésben álló tárházaira vasuton továbbított gabona, hűvelyes, olajmag, veteménymag, olajpogácsa, örmény, aszalt-, szilva-, bor-, és gubacs-küldemények névbe, teljes kocsirományokban való szállítás esetén, az Osztrák és Magyar monarchia tárházaiában betárolt és onnan reexpediálendő küldemények kezelésére és elszámolására 1899. január 1-től a reexpedició kedvezménye, vagyis az eredeti feladási állomástól a végleges rendeltetési állomásra (a továbbiakban idején lenköli közvetlen díjtétel alkalmazása az alábbi feltételek és módok mellett a délyugyosoztrák-magyar vasuti kötelekben, a nyugotmagyarosoztrák vasuti kötelekben, a nyugotmagyarországi vasuti kötelekben és a magyar-adriai vasuti kötelekben engedélyeztetik. A reexpedició kedvezménye általánosságban csak oly viszonylatokban elszállítandó küldemények után nyer alkalmazást, a mely viszonylatok forgalma a fenálló irányítási szabályok értelmében Nagy-Kanizsán át vezetetik. A reexpedició kedvezménye csak akkor nyer alkalmazást, ha az illető küldemények „Nagy-Kanizsai tárházak-részcsejtelenségnek” Nagy-Kanizsai tárházaira címvezék és ez által a betárolás napjától számított 12 hónapon belül továbbítás céljából újból feladatnak. Meg van azonban engedve a fuvarlevelekben azon céget is megnevezni, mely tulajdonos, illetve közvetítő gyanánt szerepel. A reexpedició kedvezményéből kizárvaq oly küld-

Kereskedelmi könyvek, kereskedelmi nyomtatványok, bélyegzők, PAPIR ÉS IRODASZEREK legszebb kivitelben és legjutányosabban szereshetők be
Rischel Kálopnél Nagy-Kanizsán.

mények, melyek utirány előirással ellátott fuvarlevelekkel adatkak fel. A reexpedició kedvezménye rendszerint a küldeményeknek a tárházakból való továbbítása alkalmával rovatolás után alkalmaztatik és pedig a Nagy-Kánizsa állomás által a küldemények beérkezése alkalmával kiállított rovatlappíronatok alapján, melyeknek a tárház gondnokság azon irasbeli megkezdésére kell előlátva lenni, hogy a közvetlen díjtételek alkalmával mellett továbbíttassanak. Ezebegekben a küldemények betárolására, valamint a reexpedicionális kedvezmény alkalmazására és a szállítási díjak kiegyenlítésére nézve a tárházakban betárolói és ott reexpediciót küldemények kezelésére és elszámolására vonatkozó 1899. évi január hó 1-től érvényes felvidéki határozmányok mérvadóak.

Vasar-engedély. A kereskedelmi miniszter herceg Eszterházy Miklós kerelmére megengedte, hogy a Zalavármegye területéhez tartozó alsó-levendai hercegi uradalomban a Mura hidja mellett a nevezett folyó balpartján évenként május-hónap 1-én ember-emlékezetet meghaladó idő óta tartott országos kirakó és állatvásár, egyelőre helypénzszedési jog gyakorlása nélkül, ismét megtartható legyen.

Phylloxera-zárlat. Zalavármegye Alsó-Véghegy, Bökköd, Pap-hegy, Szelences, Alsó-Hideghegy, Felső-Hideghegy, Morzashegy és Kopaszhegy községek szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapítottván, nevezett községek határa a földművelésügyi miniszter folyó évi 41781. számú rendeletevel zár alá helyeztetett.

Hegedűs és a póstatisztiképszó tanfolyam. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter felhatalmazta a posta-, távirda- és távbeszélő s'nökigazgatóját, hogy a posta-távirda tisztképző tanfolyam hallgatóit, kik ez év június havában az alapvizsgán minden tárgyból jelesen vizsgáztak, valamint azon gyakorlatokat, kik az 1900. évi február hóban megartandó szakvizsgát szintén minden tárgyból jeles eredménnyel fejték letenni, *posta-távirda-tisztképző és pedig az utóbbiakat soron kívül, kineresse.* A miniszternek a posta- és távirdaszemélyzet iránt tanusított ezen újabb jókaratú gondoskodása a volt tanfolyamhallgatók körében őszinte örömet keltett s határozott befolyással lesz ugy a tanfolyam, mint általában a posta-távirdaszemélyzet színvonalának emelésére.

A tartalékosok jelenléte és mozgósítás esetei. A honvédelmi miniszter legújabb rendelete értelmében a nem tényleges állományú legénység mozgósítása esetén a tartózkodási helyi községi elöljáróságánál elvileg nem tartozik jelentkezni, mint az eddig fennállott rendelkezések kötelezővé tették. Csak azok, akik honvéd igazolványi okmány, vagy behívó-jegy birtokában nincsenek s a kiknek bevonulása alkalmával a vasutat vagy gőzhajót kell igénybe venni, kötelesek bevonulásuk előtt az igazoló-jegyért a községi elöljárónál jelentkezni, továbbá kötelesek mindazon bevonulók, kiknek gőzhajót kell használniuk, a fővárteli hajóállomás községi elöljárójánál jelentkezni, akitől a gőzhajóval való utazáshoz a szükséges utalványt kapják.

Egy új szerum. Lereboullet orvos bejelentette a párisi academián, hogy egy új szerumot fedezett fel, amelyet a tehéntejből nyer. Az első kísérleteket Gimber orvos eszközölte Cannesban s ennek elsőbbéget Lereboullet orvos is elismeri, de ő azt tökéletessíté. E szerum, a mely a tehéntejből vegyitlen lesz kiválasztva, a Pasteur-féle módszer szerint szűretik meg, azután pedig egy szintén cannesi orvos Tajsque neutralizálja és sterilizálja. Lereboullet ezen szerummal főbbféle betegségek-nél tett kísérleteket. Idegbajoknak, valamint általános gyengeségnek, sorvadásnak, a tüdővész kezdetleges fokánál stb. kitűnően hat, a legtöbb esetben nem is remélt eredményt idéz elő és gyógyhatása igen gyorsan nyilvánul, az kötségtelen. Arzen olajjal vegyítve mint injekció lesz alkalmazva. Az a jó tulajdonsága van, hogy a gyomrot nem rontja el s igen gyorsan gyógyít. Azt hiszik, hogy leginkább a tüdővész és az idegrendszer bajai ellen sikerrel alkalmazható.

Bernát Gazsi-féle baleset. Bernát Gazsi, a fővárosnak egykor birneves boheme, mikor egy alkalommal fogadásból valami nagyot kellett mondani, azt mondta barátainak, hogy a Duna parton sétáltában látta, mikor egy szunyog megcsipett egy válogatot és mire visszafordult, egy kétemetelés ház dagadt ki belőle. Ilyen formán fújdnak fel Nagy-Kánizsán az ugorka-szezonban a jelentéktelen balesetek

előtérző szerencsétlenségek. A napokban történt, hogy özv. Asztalos Jánosénak a Sugár-uton most épülő új házának a körülbelül másfél meter magas emelvény egy deszkája leszakadt és arról a munkavezető meg két kőműves inas leesett, de a könnyű ártódsen kívül semmi bajok nem történt és már másnap folytatták munkájukat. Mire ennek híre a Sugár-utról a város közepére ért, olyan borzasztó szerencsétlenségé név, hogy az óriási magasságban levő állvány leszakadása következtében néhány ember meghalt, többen pedig életveszélyesen megsebesültek. Szerencsére azonban az egész tény oly csekélység volt, hogy mi is csak ma, mikor a szunyogot elefántú futják fel, teszünk róla említést.

Gomba. A mindstrűben előtérző gombamérgezés szükségessé teszi, hogy a közönség érdekében foglalkozzunk a gomba elkészítésének módjával. A gombaételből mindig csak keveset tanácsos enni, jólakni veie nem szabad, mert még a csiperkegomba is, mely legkönnyebben emészthető, emésztési zavart, hányást, sőt görcsöt is okoz, ha sokat eszünk belőle. A többi gomba-féléknél még nagyobb óvatosság szükséges, mert ezek legtöbb esetben tulzatosan elkészítve még kisebb adagban is megártanak. A nem egy fajhoz tartozó keveréket soha se készítsük egybekeverten. Az egyenlő gomba meleg vízbe teendő és több léből jól kimossandó, kimosás után a gombákat megtisztítjuk, mely munkánál a rossz gomba sok esetben már fekszik a színével feltűnik. A tisztítás alkalmával ügyeljünk, hogy a bőrszerű, kemény részeket eltávolítsuk és csak az üde, lágy kinézésű részeket tegyük más, vízzel telt edénybe. A langyos meleg vízből a gombákat kiszedve, forró sós vízzel öntjük le, mielőtt a szokásos elkészítéshez hozzáfognánk. Sok háziasszony a forró vízzel való leöntés után ezutánakal márt a gombával telt edénybe azt tartván, hogy az ezutánakal a mérges gomba levétől megfeketedik. Ezt a módot azonban nem alkalmazhatja mindenké, mert nincs minden háztartásnál ezutánakal. Annál inkább legyünk tehát figyelemmel a következőkre: A gombából keveset együnk; csak friss állapotban élvezzük, szárított gombát többször kell forró vízben kizárni és csak egyfajta kell vásárolni. A mérges gomba élvezete után bekövetkező rosszullét alkalmával az óvintézkedésekkel kései nem szabad, mert a mérges gomba nem árt, ha idejében a gyomorból eltávolítjuk, de ha már az emésztés stádiumába kerültek, ritka orvos, a ki segíteni tudna, mert ilyenkor már meg van mérgezve. A háziasszony első kötelessége mindenestre, hogy a gombát jól ismerje és addig gombát ne használjon, míg az árusítani megengedett gombaméretet kellőleg nem tanulmányozta.

20 körűt egy tanügyi gazdaság. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezte első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállításnál kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek húzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első nyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezőre szövetkezett intézetek készpénzben, vagy egy azegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre.

Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét a sorsjátéka felhívni, tekintettel arra a hasznos és kőzhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszik annál is inkább, mert egy-egy sor-jegyét a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk a sorsjáték iránt szokaitlan élénk az érdeklődés a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendnek.

Ajánlkozás. István Ilona kismasszony, ki a nagykanizsai polgári leányiskola 4. osztályát végezte, ajánlkozik valamely családhoz kis gyermeknek mellé. Lakása: Nagy Kánizsán, Temető-utóában, a városi kőzkórház közelében van.

Tanítás-ügy.

— Iskolai Értesítők. —

A haszthelyi áll. seg. elemi fiú- és leányiskola értesítője az 1898—1899 iskolai évről. Közli: Bóry Imre, igazgató-elnök. A tanító-testületnek a hitoktatókkal együtt van 16 tagja. A beiratkozott tanulók száma: 493. Év végén volt: 459 tanuló

Kitűnő áll. osztályza tanulók a fiúiskola II. a) osztályában: Hampó József, Nagy Dezső, Fintér József, Stieder Lajos, Takács János; a IV. osztályban: Gulyás János, Rutich Jenő; a VI. osztályban: Grünwald Mór; a leány-iskola I. osztályában: Braun Jolán, Hoffmann Katica, Kiss Melánia, Kovács Erzsike, Rosenberg Elvira, Szegletk Mari, Wollák Ilona; a II. osztályban: Böhm Gizella, Hoffmann Margit, Peller Etelka, Szalay Rozi, Székelyi Károli; a III. osztályban: Anton Leontin, Kohn Róza, Liebermann Sarolta; a IV. osztályban: Bezeredy Mariska.

A nagykanizsai izr. hitközség által tartott elemi, polgári és felső-kereskedelmi iskola értesítője az 1898—99 tanévről. Szerkesztette: Bun Samu igazgató.

Az elemi iskolánál működött 9 tanerő. A beiratkozott tanulók száma: 179. Az év végén volt: 173 tanuló. Kiváló tanulók voltak az elemi-leányiskola I. osztályában: Gattner Lili, Neumann Hermin, Sommer Ida, Steiner Adél, Weiss Ella; a II. osztályban: Szabó Erzsé, Marton Julcsa, Viola Margit, Mayerhofer Margit, Kohn Ida; a III. osztályban: Bartha Jolán, Bartos Anna, Gattner Paula, Lukács Margit, Neumann Vera Lujza, Récsai Lina; a IV. osztályban: Bun Ella, Deutsh Gizella, Friedmann Szidi, Gross Irma, Milhoffer Kata, Pátkai Irma, Sommer Elza; az elemi-fiúiskola I. osztályában: Zarta Ferenc, Beck Károly, Bettlheim Pál, Blumen-schein Rezső, Fischer Ernő, Fleischhacker Béla, Kárpáti Elemér, Kohn Ernő, Kohn Hugó, Lusz-tig József, Neumann Lajos, Sohn József, Szabó Imre; a II. osztályban: Engländer György, Kertész Imre, Láng Béla, Révész János, Rosenberg János, Steiner Ernő; a III. osztályban: id. Berger Sándor, Lengyel József, Marton Vilmos, Scherz Andor, Szegedi Sándor, Vojtics Leo, Wamberger Pál; a IV. osztályban: Fischl Béla, Flech József, Krausz Vilmos, Ledofszky Rezső, Neumann Frigyes, Rapoch Pál, Rosenberger Sándor, Singer Sándor.

A négy-osztályú polgári iskolánál működött: 5 tanerő. Az év elején beiratkozott: 121 tanuló, az év végén volt: 119. Kiváló tanulók voltak az I. osztályban: Deutsch Albert, Dukász Aladár, Hirsch Leo, Weltner Samu; a II. osztályban: Krausz Odón, Komlósi Sándor; a III. osztályban: Adler Lipót, Brück Henrik, Steiner Henrik, Weiler Lajos; a IV. osztályban: Adler Ede, Almási Géza, Braun Gyula, Fein Vilmos, Feldmar Béla, Lewin Samu, Milhoffer Dezső, Pilcer Bernát.

A felső kereskedelmi iskolánál működött: 9 tanerő. Beiratkozott 96, az év végén volt: 95 tanuló. Kiváló tanulók voltak az alsó osztályban: Boskovits Ernő, Dukász Miks, Krausz Albert, Pollák Munnó, Rottler Sándor, Wünschbach Dezső; a középső osztályban: Almási Géza, Boskovits Odón, Hutter Géza, Krausz Aladár, Slovák Béla, Weiler Vilmos. A felső osztályból az érettségi vizsgálaton jelesen megfelelt: Tauber Viktor.

IRODALOM.

Schloman Henrik. Schloman Henrik nagyon megeny családól született. Minden kisacsó fatalága, törhellen akarata, kitarása és becsvágya volt. Kereskedőnek állott, hogy vagyon szereve, ishasen valamint az emberiségért. Kérdelmét szerencsés kísérte és siker: sokszoros millióssá lett. Közben pihenő örökben, a görög örök tudományával foglalkozott, mibebe aje is segítette. Mikor dussdagodag elhagyta a kereskedői pályát, óriás vagyonát a tudomány hasznára, az ókor ismertetésére előbbre vitelére akarta használni. Assatni kezdett azon a helyen, a hol kutatásai után az görög Mykena romjait sejtette. Tudományos törekvéseiben is szerencsés volt. Egy egész város romjait sikerült kiasatnia; az első várost, melyet ismerünk a legelső civilizáció nyomát találtuk meg és tárta fel. Az ő révén tudjuk, hogy a görög alkotásokon fűzőt a babyloniai és pheniciai hatás árai; mitlúsának minden elemét kölcsön vette a görög, de a kölcsönadókénál nagyobb következettséggel fejlesztette, s teljes állású tudta összovalasztani. A történettudományak s az előzetes legnagyobb igazsága, a fejlődés alve győzedelmekkedett az ő kutatásai révén. Milliókat költött az ásatásokra, de a milliókkal drágább kinoszt vásárolt rajta igazságot, történelmi bizonyosságot. Kutatásait maga írta meg könyv alakban.

Ő es a szellem-örös, az erkölcs és altruizmus a nagy-szerű példája azaz mutatkozott be Tóth Béla-nak egy görög hajón: „En semmi agyot nem tettem. Nem vagyok semmi más, csak a modern nyugati agygyel.”

Kutatásának kinoszt most jutottak el hó reproductióban a magyar köznésséghez. Meghonta a „Nagy Köpös Világ-történet” 32. füzeté, mely a szövegben bőven szól a mykenai kultúráról. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marcsali Henrik, egyet. tanár. A görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula, akadémikus. Egy kötet ára díszes felbőrkötésben 8 forint; fűzeteként is kapható 30

kiával. Megjelen minden héten egy füst. Kapható a kiadóknál (Rávai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Az e rovathoz megrendelést má megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről.

Ellentétben a mult évek tapasztalataival, ezidén az új gabona mielőbbi szállítása iránt nagyon csekély az érdeklődés, a mi az árak naponkénti csökkenésében is kifejezésre jut. Oka ezen jelenségnek bizonyára abban keresendő, hogy a mult termésből aránylag még meglehetősen készletek vannak s hogy kereskedői körökben az új termést jóval magasabba becsülik, mint azt a hivatalos indósítások jelentik. *Rozsból* már meglehetősen sok van csépelve, minősége szép, világos, teltszemű, de ára kereslet hiányában már 6 l. 30/40 kr-ra szállt alá. Új buza még kevés látható, minőségre nézve kitűnő, ára 8 lrt. 50 kr. Az új árpa is is szépek ígérkeznek, minek következtében ellenkivitelre számíthatunk. *Zab* jól áll, a terméskilások nagyon kedvezők.

Gazdák biztosító szövete.

A biztosító intézetek kartelljének ez idei díjemelés teljesen tarthatatlanná tette a magyar gazdák helyzetét a jégbiztosítás terén. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja már mult évi nagygyűlésén e határozta, hogy egy, az egész országra kiterjedő tűz- és jégbiztosító szövetezt létesíttessék. Az ideai eredmények is igazolva ezen intézmény életre keltésének szükségességét, az előkészítő munkákat minden vonalon megindultak s ma már a mozgalom vezetői teljesen kidolgozott tervvel lépnek nyilvánosságra. — A megalakítandó intézmény a „Gazdák Biztosító Szöveteze” nevet viseli. Üzletköre a tűz- és jégbiztosításra terjed ki. Prospektusából megtudjuk, hogy tűznél az intézetek mostani díjainál keveset sem indul meg magasabb díjakkal, a jégnél pedig a kartell 1898. évi, tehát a díjemelés előtti díjai nem fogja túllépni. A szövetezet egy millió korona tartalékalap biztosítása után kezd meg működését. A tartalékalap alapítványi és üzletreszek jegyzéseiből származik, az alapítványt nem jegyzők pedig belépődíjat fizetnek a tartalékalap javára, ezenkívül az évi tiszta jövedelemnek 50 százaléka is a tartalékalapot gyarapítja. Ez alapon a szövetezet mindenkor fizető képességének reális feltételei a legkedvezőtlenebb esetre is biztosítva lesznek. Az alapító gyarapítására egyes nagybirtokosok eddig is jegyeztek 20—40 000 kor. értékű alapítványokat, s e mellett a kormány erkölcsi és anyagi támogatását is kérésre helyezte. Hogy azonban a szövetezet megalakulásához szükséges egy millió korona biztosítva legyen, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége egyesülten a Gazdák Biztosító Szövetezetének alapítóival, felhívást intéztek a magyar gazdaközönséghez. A most szétküldött felhívó levelek a mozgalom vezetői közül a Dessewffy Aurél gróf, Zselénazky Robert és Szchenyi László grófok, Miklós Odön és Rubinek Gyula aláírásait viselik, akik alapítói üzletreszek jegyzésére kéri fel az érdekelt birtokosokat. A döntő lépés ezert a gazdák biztosító szövetezetének létrehozása érdekében megtörtént. A gazdaközönség a jelenlegi állapotokkal bizonyára nem elégedett. Az új intézmény támogatása révén most alkalma nyílik, hogy egy igen fontos érdeke fölött az intézkedést kezébe vegye s a kartell támadását az új szövetezettel már a jövő évben teljesen hatálytalanná tegye.

Szerkesztői üzenetek.

Közzem. Nagyon köszönjük. A közlét illetőleg egy kis türelmet kérünk.
F. J. Kis-Kanizsa. Köszönjük. Jónni fognak. Örömmel üdvözöljük lapunk szives pártolói sorában.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Nyilatkozat.

Mindazon egyletek és testületek, valamint jó barátok és ismerősök, kik felelhetetlen férjem

Bódis János-nak

elhunytá alkalmával részvétüket kifejezni s ezzel meleg fájdal munkát enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton egyenkint és összesen jól eső részvétükért hálás köszönetemet.

N. Kanizsán, 1899. évi július havában.

A gyászoló család nevében
özv. Bódis Jánosné.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztáta és zsírtartós készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pörsemet, pattanást, bőrhátrát (mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, meg koros egyéneknek is üde, hajos arczint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok arczon levő ráncokat massage által tünteti el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha arczot naponként Margit-Crémmeel masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczbetegségek tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öreg-ség, gondok, letargia stb. okoztak.

Övzer a nap és szél befolyása ellen.
Nappal is hasznáható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerátor az ősz hajnak eredeti színt adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármily haját aranyszőkére fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochin pomádé legjobb hajpótló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedrő dőlczeg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Farsz-utca 12.

Bel- és külföldi gyógyszerészeti és hygienikus különlegességek, közzeszek, toilette cikkek raktára.

Telefon 111. szám. 195—10

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

Ovakodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól.

607.99.

219—1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a alapján ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1899. évi S. p. I. 497/5. számú végzése következtében dr. Rothschild Jakab nagykanizsai ügyvéd által képviselt Sartori Oscar nagykanizsai lakos javára, Günsberger Mór pécsi lakos ellen 57 frt 50 kr s jrt. erejéig 1899. évi június hó 23-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 315 frt 45 kr-ra becsült 1 villany-motor, 3 vasszerkezetű gép, 1 lűrészgép s különféle asztalos-szerszámokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság V. 525/2 1899. számú végzése folytán 87 frt 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 46 frt 40 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Kanizsán, a helyszínen leendő eszközlésére

1899. évi július hó 27. napjának d. e 8 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Kelt Nagy Kanizsán, 1899. évi július hó 14. napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY,
kir. bírósági végrehajtó.

NAGY MELLEKKERESÉT!

HAVONTA 300 400 márkát kereshetnek bármely foglalkozásu személyek költség és kockázatás nélkül. Ajánlatok „T. D. 99.” alatt Leipzig-Lindenau.

WEDERMANN M. GYÁR BÉCS
VI. Mariahilferstr. 54

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50000 korona.

értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyerem. 100.000 kor. értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajcár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20%, levonással azonnal készpénzben beváltja Budapesten a Hermes-Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüintézetek a nyerő kívánságára készek az

50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is be-cserélni.

Huzás SZEGEDEN, a kiállítás utolsó napján 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánypénz- és egyéb elárúsító helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

220—4

BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. Köztelek.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.

A szerkesztővel ártakenni lehet naponta
Hirt d. n. 4—5 óra közt.

Idő intéendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyitlár példány 10 krajcar.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre
vonatkozók Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendők.

Bérmentes levelek csak ismert korszak-
ból fogadottak el.

Egyes szám ára 10 krajcar

ZÁLA

Politikai lap.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, július 23.

A közéleti szellem.

Az emberi társadalom közös érdekei körül hullámzó életből kidomborodó irányban és elvekben nyilatkozik meg a közélet szelleme.

Közéletünk áldásos vagy áldástalan volta mindig ettől a szellemtől függ. Ha a működő, szereplő erőket átható szellem igazán a közös érdekek szempontjára helyezkedik, akkor megszűnnek az úgynevezett személyi vonatkozások, melyek legtöbbször szokták elmérgesíteni a közös ügyek körül kibontakozó hangulatokat.

Már évek óta és még ma is azt tapasztaljuk, hogy a közéleti működés keretébe igen nagy erővel nyomult be a megsértett vagy véletlenül mellőzött becsvágy avagy hiúság nyomában a boszúvágy.

Általánosan tudott dolog az, hogy a közéleti szereplésre mindig több a hivatott vagy nem hivatott vállalkozó, mint a mennyi a tulajdonképpen betöltendő szerep. Azaz szóljunk világosabban! A közéletben kijut ugyan minden-

kinek a maga kisebb vagy nagyobb szerepe; de a vállalkozóknak igen nagy része olyan, mint a nagy becsvágyú fiatal színész: nem éri be a neki jutó kisebb szereppel, mindjárt szekspiri hősokeket akarna személyesíteni, vezető szerepet akarna játszani. Ez pedig — a mint mindenki nagyon jól tudhatja — a közéletnek egyetlen terén sem lehetséges; mert vezető szerepek a hivatottak közül is csak a kiválasztottaknak jutnak, s a hivatottak nagy részének be kell érnie azzal, ha a kiválasztottak vezetése mellett becsülettel közketonáskodhatnak.

A közéleti működés szerepeinek ez a beosztása rendszerint úgy történik, hogy egy, állásánál fogva is irányításra hivatott és jogosított vezető egyéniség az ő saját bizalmasaival érintkezve, megállapítja, hogy egyik vagy másik szerepre kit tart alkalmasnak, kinek működésétől vár legtöbb eredményt? Nagyon természetes, hogy a szereposztás közben akár véletlenül, akár akarva, mindig maradnak szerep nélküli olyan

egyének, akikben talán igen nagy a vállalkozási szellem vagy éppen a szereplési viszketeg.

Helyes közéleti szellem mellett mi volna most már az ilyen szerep nélkül maradtak dolga? Vagy egyszerűen megnyugodni és azt mondani, hogy a közélet terén mint közketonák is tehetnek ki becsületükre való tevékenységet s tényleg buzgó közketonai munkoddal megmutatni, hogy nem volt helyes dolog őket a vezető szerepek kiosztása alkalmával figyelmen kívül hagyni; vagy pedig felkeresni a szereposztás irányító egyéniségét és megmondani neki nyíltan, szemtől szembe, hogy a mellőzés rosszul esett s felvilágosítást kérni tőle, hogy minő szempontok vezették őt és bizalmasait, mikor a szereposztások alkalmával másokat eléjük helyeztek.

Ha a véletlenül vagy akarva, tudva mellőzöttek így járnának el, akkor a közéletnek egyetlen terén sem okoznának bomlasztó hatást az időnkint, ren-

TARCA.

Ez az élet...

En az élet ugyan mit ér énnekem,
Ha nem lehet már anyám a kedvesem;
Hisz ő volt csak életemnek virága,
E csalódiást szívem tovább nem állja.

Bu, szenvedés nyomja sajtó lelkemet,
Kit szerettem elfelednem nem lehet;
Nem tudom őt elfeledni hiába,
Nem lehet, nem, — egy szívnek két virága.

Oda vágyom hol már sincsen szenvedés,
Hol örök less a rög vágyott pihenés;
Jól tudom, hogy pihenem csak úgy lehet,
Ha hant fedli majd portáid szívemet!

Pintér János.

Kerékpárbeszéd.

Irta: XILEF.

Kerekessy (sportisman, edzett férfi, világlátott, művelt ember, a nők barátja, sportöltözékben megjelen a nyaralóban, ahol)

Emmy k. a (kézimunkával foglalkozik egy derűs nyári délutánon).

Emmy. Ujra itt van Kerekessy ur
Visszhozta már a vaslova?

S én azt hittem, hegyen-völgyön túl
Száguld kerekével meg tova.

Kerekessy. Visszajöttem, nem is voltam messze,
Friss levegőt szívni mék' csupán;
S hogy ruganyosságát el ne vessze
Teszem: e derek vasparipán.

E. Persze ön, ki látta majd a félvilágot,
Nem vágyik nagy ügy utra oly igen.
Bárcsak én is.....

Ker. ...Ejnye no! Mit látok!
Emmy nagysád, az ön szemiben!
Utra vágyást; igen, azt olvastam
En ott, mikor azt a „bárcsakot“ mondá.
Minő változás ez? Hisz csak „ház-
tartásban“

Szeretett ön eddig — s most szárnyit
bontá?

E. Ugyan né mókázze! Igazán hiszi,
Más kívánságom ne a volt soha?
Aki „szakácsnénál“ többre nem viszi,
Azon lányhoz a sors igen mostoha...
Persze „nagyamamák“ idylli világa
Az kéne maguknak, uraim...

Higye meg, az otthon énnekem is drága,
Ámde tudni vágyom: mit művelnek kinn,
Kinn a nagy világban, nemcsak e falak
közé

És e virágokert ujjain belül,
De hát a lányoknak nem nyujtanak eszközt
A megismeréshez!

Ker. Mélyen elmerül

A „nőkérdésbe“ kedves Emmy nagysád.
Mondhatom, meglep bator szava.

Finom kézzel razogattj a nagy lát:
„Ósi szokas“ tadját! Ön-e vagy a ta
Lesz-e majd erősebb, kíváncsi vagyok!

E. Semmi új problemat, semmi ilyen
„kérdést!“

Vágyaim korántsem oly nagyok.
Kicsiny vagyok biz azokhoz mérvét.

Ker. Tehát a „világba“ akaródszik, nemde!
Volna arra egy mód... nézze e kerék,
Ezen olyan könnyen a „világba“ menne,
Hisz a „kijutáshoz“ ma ez is elég.

E. Hova gondol! Ejnye, szép is volna bizon!
Nő a kerékpáron! Minő új csoda...

Ker. Látni pedig csak nálunk van meg ez az iszony
Régi mód rögzött állapota.

Nalunk még a lánynak ezernyi a vágya,
Sohajtozva szövi álmait.

Mi a vége mégis? Önmagán is látja:
„Ki, csak ki“ szeretne s magányban ül!

Az „öregek“ persze egyre hajtogatják:
„Igy volt ez jók eddig s így maradjon is
Mamák leányoknak örökségül bagyjak:
„Vigyázz jól, leányom, a világ hamis!“

E. Ugy beszél ma, mintha prókátorom lenn
S elkárhozó lelkem vágná menteni!
Nem tudom mi igaz, s mi a tréfa benne

Ker. Elképzelhet ugy-e uszó vagy lovagló,

WEISZ JAQUES butorraktárában Nagy-Kanizsán

Készletben tartatnak mindememü a legegyszerűbbtől

a legdiszesebb, finom ónémet, barokk, roccoco stylli, gyöngyházzal berakott stb.

háló- ebédlő és salon szoba butorok,

ovábbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltébb árák mellett kaphatók.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.



desen választások utján történő szereposztások.

Napjainkban azonban nem így történik a dolog; hanem úgy történik, hogy a kimaradtak egyszerre szolidáris csoporttá tömörülnek és fujják közös erővel a harag és gyűlölet követ. Arra legtávolabbról sem gondol közülük egyik sem, hogy föl kellene keresni testületileg vagy küldöttségileg azt az egyént, aki a közös ügy élén áll és meg kellene tárgyalni vele a sérelmes dolgot férfias nyíltsággal. Dehogy gondolnak erre! Az első dolguk az, hogy valami boszútervet főznek ki és hatalmasan kovácsolják az izzó haragot, a boszu fegyverét, hogy miképpen, milyen alkalommal, minő ürügy alatt lehetne nekitámadni a közbizalmi állást betöltő egyéniségeknek, akire az ő kimaradásuk egész odiuma hárul. Nem is igen valószínű, hogy ez ilyen fegyver, ez meg olyan fegyver; akár nemes, akár nemtelen, csak lesujtsa azt, aki ellen irányítva lesz. Még talán attól sem igen riadnak vissza, hogy az illetőt erkölcsileg lehetetlenné tegyék.

Röviden szólva: a mai közélet szelleme a boszu szelleme. Legalábbbeddig ez volt. Lehet, hogy ezután — ha kis dimenziókban is — haladni fogunk a becsület, férfias nyíltság, őszinteség régen elhagyott talaja felé; de ez időtt attól még nagyon messze vagyunk.

És éppen ez a nagy messzeség okozza, hogy közéleti szereplésre valóban hivatott egyéneink még nem igen biznak egy egységesebb, áldásosabb szellem kibontakozásában, s azért — közéletünk nagy kárára — visszahúzódnak és nem

hajlandók szerepet vállalni azon a téren, hol igen sokszor a legbecsületesebb szándéku törekvést és intézkedést boszuval jutalmaznak az egyéni hiúságukban megsértettek. Ennek következményeül lehet tekinteni, hogy közéletünkben folyton nagyobb arányokban veszett ki az erkölcsi tartalom s egyre szaporodott azok száma, kik hivatatlansul is kezükbe ragagták az olyan vezető szerepeket, a mikhez tulajdonképpen a hivatottak közül is csak a kiválasztottnak lehet joguk.

A hanyatló közéleti szellemmel közéletünk is romlott, pusztult, elsekélyesedett, elposványosodott; mert hiányzott az erkölcsi erő, mely biztosíthatna volna az egészséges föllendülést.

Legujjabban minden téren bizonyos legyőzhetetlen vágy viszi az embereket, hogy egészségesebb áramlatokat vezessenek a közös érdekek munka-talajára. Ennek, a mostani állapotok undorából támadott vágnak talán meglesz a maga tisztító, nemesítő, fölemelő hatása. Talán a közéleti szellem is visszakapja azt az erkölcsi tartalmat, melyet erőszakkal szakítottak ki belőle azok, akiknek csupán ez a minden nemesebb tartalom nélküli szellem biztosított szereplési tért.

Fiume.

A teljes szélcsend, mely a belpolitikában beállt, érthetővé teszi, hogy a fiumei podesztának Széll Kálmán miniszterelnöknél való tisztelgéséhez mindentelje kombinációkat fűzzen és az ugynevezett 'fiumei kérdésc' ismét napirenden van.

Hisz több mint valószínű, hogy a po-

deszta audienciája alkalmával többet beszéltek a fiumei helyzetről, mint az időjárás vesztélyeiről, de hogy valamelyes gyakorlati eredményt értek volna el, vagy lehetett elérni, azt bajos feltenni. A magyar kormány politikája Fiumével szemben, ha kormányzási rendszerük egyebekben még oly különböző volt is, mindig egyenlő, mindig a legvégsőbb határig jóakaró volt; és ha ennek dacára differenciák merültek fel, a hibás bizonynyal nem Magyarország volt, hanem azok, akik a fiumei törvényhatóságnak biztosított autonómiát lehetetlen értelemben magyarázták s az autonóm szót a souverain-nel tévesztették össze.

Hajlandók vagyunk megengedni, hogy sok fiumei jóhiszeműleg foglalt tündető állást Magyarország és a kormány ellen; de egy pillanatra sem vagyunk kétségben arra nézve, hogy semmiképpen sem volt igazuk. Törvényeket, melyeket a magyar országgyűlés alkot s melyeknek nincs lokális jellegük Fiumében ép úgy végre kell hajtani és respektálni, mint Budapesten és a fiumei rapprezentancának ninc's joga azokat revizió alá venni.

A jelenlegi kabinet politikája Fiumével szemben az előbbi kormányétól eltérhet talán a methodusban, de a lényegben semmi esetre sem. Az állami tekintélyt ép oly hártározottan meg kell óvni és érvényre emelni mint elődeinek és az őt eltöltő békeszere tetnek nem hozhat áldozatot.

Ennek tudata kell, hogy utat törjön magának Fiume vezető köreiben s e szerint kell a fiumieknek igazodniok. Autonómiájukat senki sem érintette, senki sem akarja bá tani; de a köteléket, mely Fiumet Magyarországgal összeköti, lazítani nem szabad, sem politikai, sem gazdasági okból.

Ez a helyzet ma, ez lesz holnap és mindig. Itt nem létezik alku, sem kompromisszum, hanem csak alkalmazkodás a magyar felfogáshoz, mely változatlan.

A mi a magyar állásponthoz való alkalmazkodás előmozdítása és siettetése vé-

Sőt vadászni járó hölgyeket?
S miért ep kerékpáros nőket nem?
Nem való
Nőknek a kerékpár! Ezzel eleget mondtam már, és más okát ne kerde. Onök férfiak szeretnek ócsárolni minket... [No...no... ne szabadkozzék!]de erős vértje Minden nőnek a ... tisztesség.

Ker. Ha megérintett Ilyen kényes kérdé't, én is hozzászólok. Tisztesség s kerékpár szöpen összeférnek. Sok kerékező nőt ismerek, — de rólok Csak jót mondhatok. Higyje el, megérnek Legalább is annyit, mint sok urí dáma Abból a fajtából, melyről annyit Fúrása dologt tud a szereteszálló láma, S kiket a "világ" nem állal befogadni.

E. Hja, a "reghényhónök"! Nem azokat értem! De ily magamfajta polgári leányt... Ezeknek illik-e? s hasonlónak — kerdem.

Ker. Utazásim közben láttam akárhányt!

E. Már megint rám szóna ily "uti kalandot"? Szép mese is volna jámbor hallgatóknak!

Ker. Bizonny nagyra tartja a polgári rangot És, a "kékverü"-kei alantabb valóknak. En se igen ado'k ugyan "születesre." — De amit ök tesznek, mi is megtehetjük; Ami urí nőnek urí kedvelése: A kerékpársport — azt bátran átvehetjük Jó s órákozásul, nők vagy férfiak Csak otthon csefölnni ily csebecbecsével. (a kálmunkára mutat)

Ólni az időt — mi régi rossz divat! Avagy talán üres nő-tere-ferével. Ez talán a polgárnöknek disse? Ez a feladata? Szép-e, jó e ez? Mondja Emmy nagy-ád, vajjon ebben hisz-e.

E. Gunyos szava, uram, nálam karba vesz, Eugem meg nem térít a biciklizésnek Nem — nem — soha! De... ha mégis rá-törödnék,
Ker. Képzelve szüldöm mekkorát nézuének, Ha ily kérelemmel szinülk ele meunek! Ön valóban különnc maúának véli Hogyha nő biciklin megy—uram bocsa! Pedig — odakinn, de mas vilagat eli a nő rangtalan, es rangos— ah! Mikor Angliába vezetett az utam, Hol a trónon is nő az uralkodó, Hol a nő legjobban tisztelik, —lám ottan Mindennapi irvány "nő a kereken," Királyi szüldöt s munkánő — egyaránt. — Ott, a "szabad utcán, parkban, tereken Szazával lat nőt biciklizni, meg leányt S vajjon nem jó-aszony az az angol "lady"? Mas emberi leny a "mistress" meg a "miss"? Oket nem ugyanaz a "ti-zsies-g" védi, Amelyikben ön oly támoritlan hisz?! Szigorubb erkölcsi-ü anyak vannak ottan Mint akár minálunk, s mégse oly "botrány-Ha kő kerbocke/ben" sportra "kihuzottan" Kereken ül kékker — vagy polgári leány.

E. Jaj de belehevült w vitába Dicseri az angol egyre csak! Hát minálunk minden, minden kába S ott vannak csupan az okosak?

Ker. Nein, no dehogy, nálunk is elég Meglett eszd tért s nő vagyton, Amde, elvük bármilyen derék, Holmi "ujtástól" rettegnek nagyon. Sopánkodnak egyre "ez jó von" meg az" Beléfgoni egyikük se mer. Ujtias jó volna — ugymondják — igaz"

De azért ujtó kart ki sem emel. Pláne a nők! Titkos gondolatuk száa, Vágyuk — ugy-e nagy-ád? — ezernyi ezer Jaj!... de vigyáz... Az ósdi moral, — e régi óvszer.

E. Hogyha jól fogom fel szavait, Melyek oly csipőse fordulának Száz bezednek vege: az a hit, Hogy illik kerékpár a leánytak.

Ker. Hát! az égnek végre, itt a szentencia. Ön mondá ki, nem en, az iteletlet... Lessz talán kedgyednek néujje, bácsija Ki most már megszerezí az "kereket!"

E. Neni, bácsi? Jaj csak azok hallják, Hogy csak ilyesmiről beszélni m-rek; Azok, mint iffele öregek azt vallják: "Tepsi mellé való csak a lánygyerek!"

Ker. Dicséretes szavak, amde már manapság Villamosag dolgoz, s nem "lassu parázs" Csupán tepsi mellé?—O mily elmaradtság Több elemből áll ma a női varázs!"

E. Példau! "bicikli"...

Ker. Igen, ez is egyik, Főlemelő szere modern, szabad nőnek; Segíti letörni ósdi moral hegyit, Melynek helyén ma már újabb elvek nőnek, Újabb, szabad elvek alazemérem nélkül, Tiszta gondolkodó velük hamar bekl, De aki nyiltan "hős," suityomban meg "ledér," Az a nők telett hamis birókent itél, S maga a nő, akár lány vagy asszony legyen, Legjobban megérzi: mi hoz rája szégyenti, Azért Emmy nagysá'd, ha magával E "kérdésben" már szömot velett, Ne tördődjék a világ szajával S szeressen mielöbb... kereket,

(*tárdadrág

feladatuk magaalatam. — A miniszter rendelete a többek között így szól:

Sajnosan tapasztaltam, hogy a már létező ipartestületek az ipartörvény 126 szakaszában körülírt feladatoknak, melyek őket az iparoktatás a szakképzés, szövetkezések alakítása és általában a képzéshez kötött kézműipar fejlesztésének terére utalják, vajmi csekély mértékben, mondhatni csupán szórványosan tesznek eleget és részben talán e körülmények oka annak, hogy az érdekelt iparosoknak még mindig jelentékeny százaléka idegenkedik ily testületek alakításától, melyek körén belül szakmabeli érdekeik eléggé érvényre jutni nem látja.

Miután azonban a helyenkint e téren is felmutatott eredmények azt látszanak igazolni, hogy a testületek kellő vezetés mellett a kézműipar fejlesztésének is alkalmas szervei lehetnek, anélkül pedig közigazgatási feladataikat sem képesek megfelelően ellátni, sulyt fektetek arra, hogy a testületek egy részénél tapasztalt meddőség okai felderíttessenek és ott, ahol lehető és szükséges, a mutatózó hiányok pótoltsanak.

Utalással tehát az ipartestületi összeírásnak a kamara előtt már ismert eredményeire, felhívom a kamarát, hogy kerülete összes ipartestületeire kiterjtskedve, tegye beható tanulmány tárgyává azt a kérdést, hogy e testületeknél általában — egyes szórványos eseteket kivéve — az iparfejlesztés tekintetében észlelhető meddőségnek mik az okai a mutatózó hiányok mennyiben orvosolhatók.

Jelentésében ne tartózkodjék egyes testületek közkért-bajainak és bajok konkrét orvosszereinek felemelítésétől sem, hanem világítsa meg az egész kérdést a maga valóságában, terjeszkedjék ki minden oly részletre, mely a viszonyok jelzett kedvezőtlen alakulásának az oka s azok kedvezőbb fejlődésére alkalmas.

Ehez a panaszhoz alig kell még valamit hozzá fűzni, ha csak azt nem emlíjük föl, hogy az ipartestületek (így a nagykanizsai is) nyakrafőre azon vannak, hogy betegsegélyző pénztárakat állítsanak föl, pedig ez nem tartozik szorosan ügykörükhöz, joguk van hozzá igaz, de ezeknek a rendes vezetése teljesen elvonja a testületeket az ipar-ügyek pontos kezelésétől. Egyre jó a betegsegélyző pénztárak eszméje, ha az volna a szempont, amit mi gondolunk: saját bajukat akarják ezzel kúrálni, a mire ugyilatszük mindenütt nagy szükség van, de sajnos, ez az eszme csak kiegészítő adat lesz újabb panaszokkal, mert a betegsegélyző pénztáraktól még beteggebbek lesznek az ipartestületek.

— **Petőfi emléke.** Országszerte megindult a hazafias mozgalom, hogy hősi halállal halt nagy lírikusunk emlékét most 50 év múltán azal a kegyelettel, olyan imponáló ünneppel üljük meg, a melyet csak megérdemelt szabadságharcunk Tyrtusa, ki Romulusként felisten módjára hirtelen eltűnt szemünk elől, hogy annál csodásabb legyen az alakja, legendává nőjön ki sorsa; s bár halála bizonyos, mind végiglen várjuk, folyton emlegetjük, egyre szeressük, látni — hallani óhajtsuk. A mint dalait mindannyian énekeljük, költeményeit áhitattal, tüzzel olvassák mindenek, nincs csak egy is közöttünk, ki nevét ne ismerné: ép úgy senki sem akádkhat, ki Petőfi ünnepén ne venne részt és ne ragaszkodnék mindahhoz, mi most az ünneplő hangulat közben, Petőfira emlékezteti, a mi Petőfi dicsőségét hirdeti. Ünnepelni fog július 30-án az egész nemzet és ünnep lesz mindama helyeken, melyek Petőfivel valami vonatkozásban vannak. Ilyen ünnep készül a fővárosban Petőfinek ama nagy művészi emléke előtt is, melyen, mint a szabadságharc eszméjének legideálisabb megtestesítője, áll az első helyen; körülötte a győzelemre rohanó honvédereg, melynek diadalmára Petőfi arcán verődik vissza. Petőfi emléke e kép: a nagy-szebeni csatakorkép („Petőfi Bem táborában”). A művészek ecsettel hirdetik rajta Petőfi dicsőségét, a kép előtt pedig Petőfi irókartársal emelnek szót: *Jókai Mór, Szász Károly, Gyulai Pál, Vadnay Károly* stb., hogy elmondják emlékeztetéseiket Petőfiről. A körképtársaság ugyanis emlékeztetéssé akarva tenni e felszázados for-

dulót, a legtökéletesebb Edisonféle fonográfon megszólaltatja Petőfinek még élő minden irókartársát, kik öt személyesen ismerték s a kik e célból írott Petőfi-emlékeztéseiket bementék a fonográfba. Kettős célt ért el ezzel. Élőemlékeket gyűjtött Petőfiről, s megőrkítette azok hangját is, kik maguk is a nagy időknék nagy tanúi, irodalmunk legjelesebbjei. Ez előszó-gyűjtemény aztán a Petőfi-ház ereklyéi közé kerül, hogy késő unokáink is hallhassák e nagyjaink szavát, a mint Petőfit magasztalják. E gyűjtemény már most is a közönség rendelkezésére áll, s a körkép látogatói-mindennap díjtalanul hallhatják az említettek szavát. S hogy a külső keret is megfeleljen a nagy időkre való visszaemlékezéseknek, gr. Kreith Béla nagyértékű 48-as ereklyemuzéumának színét-javát a körkép-épületében helyezte el s ezeket a körkép látogatói szintén díjtalanul tekinthetik meg. Hogy pedig mindenki, a köznép is áldozhasson e helyütt Petőfi s a nagy idők emlékének, a körképtársaság 50 krról 30 krra szállította le a belépődíjt s ennek is egy részét a Petőfi-ház javára ajánlotta föl. Végezetül Petőfi és Bem képmását feltüntető emlékermekeket vettett a körképtársaság, melyek árának egy része szintén a Petőfi-ház javára esik, hogy a közönség ez indirekt adományozásával is minél előbb fölépíthesse az áldozatkész magyar nép azt a Házat, melybe azelőtt fogunk zarandokolni, hogy ott Petőfi ereklyéinek láttára lelkesedést, hazaszeretetet tanuljunk Petőfirtől.

— **Nemzetközi uszóverseny Siófokon.** A Magyar uszó-egyesület, hazánkuk ez a legajlisabb spor-egylete, e hó 30-án és 31-én Siófok mellett a Balatonban nagyszabású nemzetközi uszóversenyt rendez, mely minden tekintetben fényesnek ígérkezik. A versenyprogrammu ö-szállításu rendkívül változatos: csupán klasszikus szám szerepel rajta, közöttük Magyarország rövid és hosszutáv bajnoksága, továbbá 100 yardos verseny a 300 frt értékű Fanny-díjért és az 1 km. Annadji-verseny a siófoki fürdőigazgatóság 600 frt értékű tiszteletdíjért. A versenyek díjazása oly bőkezű, hogy nem lehet csodálni, hogy már ezideig is az összes magyar egyleteknél kívül nagy számmal érkeztek nevezések Bécstől, Prágától, Borozslóbaól, Berlinből, Hamburg- és Londonból. A verseny tehát igazán nemzetközi jellegűnek ígérkezik. A magyar uszás történetében nagyfontosságú nap lesz július 31-ike. Ekkor kerül ugyanis eldöntésre a Balaton atuszás bajnoksága. E verseny távja léghonban 15 km., tehát olyan, hogy csak a legkiválóbbak érők indu hatnak a siker reményében. Mind mellett az érdeklődés igen nagy s már ezideig is beneveztek a kontinens legjobb hosszutávú uszói. A magyaroknak tehát nem lesz könnyű dolguk, hogy a bajnok címet, az értékes tiszteletdíjakat a német és angol konkurrensok elől megvédjék. A közönség körében is óriási az érdeklődés s ezért a rendező egyesület egy külön hajót és egy gőz-jaktot bérelt, melyről a verseny egész lefolyását a közönség figyelemmel kísérheti. A versenyeket Siófokon waterpolo játékok, bicikli verseny és virágkorzó fejezi be. A siófoki fürdőigazgatóság pedig a lerándult budapesti vendégek tiszteletére uszó-szabású bált rendez.

— **Elvásárlási tilalom.** Hol késik az éji homályban az elvásárlási tilalom? Mikor halljuk már, hogy a város tanácsa a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti az elvásárlási tilalmáról szóló szabályrendeletet? Vagy talán ehhez is tanulmányt kell Párisba? Kérjük a szabályrendeletet; mert a helyzet tarthatatlan. A termelőkötől, mielőtt a piacra érnek s az árak felő tájékoztatást szerezhetnek, elkapkodják az árakat, melyeket az ismét eladóknaak kiszolgáltatók közönség kézszeres aron kénytelen megvásárolni. Az ismételadóké a hatalom és a piac. Összeszedik a javát mindennek, ők csinálják az elvásárt és kora reggel rácsapnak a falusi áru itóra. Mikor megnyílik a tu-ajdonképeni forgalom, a kofaszaszonyságok beszeretik kosaraikat, így várják a t. c. nagy publikumot, a mely az árucikkéek javát, szebbjét vagy az előbbi hozzáférhetetlen, vagy az utóbbi méregdrága kézben találja. Megpróbálják a megmaradt árúkat fölött a vásárt. Ha e közben új eladó érkezik, vagy olyanra talál a

közönség, a mi az ismételadóké eles szemét kikerülte, neki esnek, kikapják az eladó kosarából, a vevő kezéből, egy-két krajcárt ráigérnek, nyomban kifizetik, mire az alkudozó felek magukhoz térnek, már két sorral odább, ugyanannyi vagy több hatossal drágábban kínálják ugyanast a portékát. Ha azután a jámbor publikum szerény észrevételt talál kockázattal erre az eljárásra, no van akkor mit hallgatni. Az egész kofatár kontrája mellett nyelvel vele az érdemes asszony-ság, legyen az, akivel szembe áll, uri bölgy, vagy szakácsnő. A piacra kitudomással szerint maguk a háziasszonyok és a háziasszonyok szoktak eljárni, azoknak kell eltérni a nyilvános szidalmazást. — Hiszen nagyon mulatságos Angot asszony és társasága, de csak operettben és nem a piacon. A rendőr miatt ugyan minden megtörténhetik. Utasítása sincs a közbelépésre, meg talán gyönyörűsége is telik a posztolás egyhanguságában. Száz szónak is egy a vége. Kérünk szabályrendeletet. Ne csak a közönség folytonos rendszabályozását forszírozzák, hanem közben-közben annak érdekeit is védelmezzék. (Ezeket írja helyettünk is a „Pécsi Napló“.)

— **Elektrotechnikus Nagy-Kanizsán.** Molnár Sándor jelesen képzett elektrotechnikus, ki ez idő szerint Csáktornyan működik — mint értesülünk — Nagy-Kanizsán fog letelepedni, mi által közönségünk azon kellemes helyzetbe jut, hogy a villamos vezetéket gyorsan és olcsón elkészíthetjük.

— **A füstnélküli löpor.** Egy amerikai ezredes: a Suart, egy oly látszóvet talált fel, a melyen át nézve, meg lehet látni azon helyeket, ahonnan füstnélküli löporral töltött ágyúkkal lőnek, akár, csak a rendes löport használnák. Ezen látszó üvegei kékesek. E szerint a füstnélküli löpor értéke harcászati szempontból nagyon lecsökkent.

— **A pécsi kaszárnya titka.** Pécselt most bontják le az úgynevezett Krajcár-kaszárnyát. A romok között naponként egy-két emberi csontvázat találnak, a mi azt a gyanút kellette, hogy valami régi büntett nyomát földözik föl. A vizsgát a kiderítette, hogy I. Napoleon betörése alkalmával, 1812-ben mintegy ezer francia hadifoglyot őriztek a kaszárnyában. A rabok között pestisjárvány támadt s ötszáz francia fogoly elpusztult. Közülük többet a kaszárnya udvarán temettek el, nehogy a járvány a városba is kiterjedjen. Ezeknek a francia foglyoknak csontvázat találtak meg most.

— **Omnibusz igen jó karban azonnali eladó.** — **Hévebbet e lap kiadóhatalmában.**

A gabonaüzletről.

A gabonának naponként csökkennek s Budapestén az őszi buza ára már közel jött a 8 frt-hoz. Naunk kevés lett eddig csépelve, gazdáink a behordással vannak elfoglalva. Az eddig piacra hozott csekély mennyiségű buza 8 frt. 20—30 krral rosz 6 f. 30—40 krral kelt el.

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárastól rendeltek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb színű, sziú és mintázásban. Próbafelgyantának potabér és vámentőse, valamint hához szállítva, — mintákkat pedig postafordultával küldünk.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(ca. és kir. udvari szállító) Bérlőben. (1)

Magyar levelezés. Svájcha katasztrós levélfőlyog ragasztandó

614/99.

221-1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1899. évi V. 490-491/1 számú végzése következtében dr. Bród Tivadár nkanizsai ügyvéd által képviselt Hesz Karolin nkanizsai Hesz Dávid sopróni lakos javára Hirschler Jakab nkanizsai lakos ellen 100 frt. 175 frt. s jár. erejéig 1899 évi június hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 314 frt. 20 krra becsült különféle szobabutorok, bolti felszerelések, árucikkéek és

gett a kormány részéről megtörténhetik, történiék meg és csak örvendenék, ha ebben sikereket tudna elérni. De ha a sikerek elmaradnak és a szükséges processzus csak lassan megy végbe, akkor türelemmel várjuk, míg a raison kerekedik felül Fiumében; az aztán mindegy, vajon még a mostani, vagy csak majd egy jövőendő nemzedéket világosítja fel a józa emberi értelem.

Arról mindenesetre meglehetnek győződve a fiumei hazafiak, hogy az az államférfi, a ki a jog, törvény és igazság ismert jelgével vette át Magyarország kormányozását s a kinek az ország ügyeinek kezelésében tanusított igazságérzetére, genialitására s államférfiúi bölcsességére egész Magyarország már ma büszke lehet, — a fiumei ügy iránt is a legszélsőbb határig terjedő jóakarattal és előzékenységgel fog viselkedni, hogy Fiume fejlődését előmozdítsa; de az igazság embere semmiesetre sem fogja megengedni azt, hogy a fiumei álmadozók az állam érdekeit veszélyeztessék, hogy Magyarország szuverénitása a Fiuménak tett jogosulatlan engedmények által ellentmondásba jusson önnönmagával.

Tollfuttában.

Régi dolog, hogy ha az ember ki akar békülni az élettel, sokat kell foglalkoznia a halállal.

Magam sem tudom megmondani: ezért é vegy mivel ta'án már olyan sok, feledhetetlen halottam pihen a temetőben: nagyon sokszor szoktam sétálgatni a sírok között.

Hova-hamarabb bizony több lesz ott az ismerősöm, jóbarátom, mint künn a zajgó, lullámozó életben.

Nem vagyok spiritualizista; legcékelyebb vágyam sincs arra, hogy szellemeket idézzek és megkérdezzem tőlük, hogy mit szólnak ők oda-át ahhoz a tömördek lélekantó hajszához, ahhoz a sok, éktelenül bolondos cigánykerekezéshez, a mit mi itt az élet lüktetésének, a külföldi ambició jogos küzdelmének nevezünk. Isten őrizzen attól, hogy szellemeket filozofáltassak. Ugy gondolom: nem azért hagyták itt ezt a félig-meddig való-aszott plánetát, hogy még amott is folytassák a földi ostobaságokat. Nem idézek szellemeket, de állandóan szövöm, fonom az emlékezet aranyzálaiból azt a titka köteleket, mely lelkemet a temetőben perló kedves halottakhoz fűzi.

Meg-megállok egy-egy régi ismerős sírjánál és elgondolkozom.

Milyen jól alszol te itten! Miattad ugyan hányhatja örületes bukfenceit a kifáradhatatlanul versenyző emberi ambició. Ha kiemelhetnék a nirwana karjaiból, ha magamhoz ölelhetnék még egyszer és megkérdezhetném tőled: mit szólsz ehhez a szívtelen hajszához, az egymáson ácsapó érdék-hullámok szakadatlan örök zajgásához; az egymás hátán gomolygó ember tömegek kapaszkodásához az után az ostoba, értéktelen semmi után, aminek dicsőség, hatalom, rang, pénz vagy mit tudom én: miczoda nevel adott a lidércénylűző, meghibbant ember-lek. Ha megkérdezhetnék, hogy nos, mond meg hát: kiknek van igazok? — azoknak-é,

akik egymást legyűrve, a saját erejükből, vagy egymás mellett ügyes ravaszsággal elsurranva, másokba kapaszkodva tolongnak egy-egy vakanturás tetejére, amit a törpe-méretekhez idomult elme magas polcnak nevez; — vagy azok haladnak-é helyes uton, akik csendesen megvonulva nézik ezt a szívtelen tolongást, dolgozva panaszátalan verejtekezésessel a mindennapi kenyérért s akiknek összes ambicióik az, hogy mindenkit szeretni tudjanak. Mit szólnál vajjon? Nem azt mondanád-é: „Sajnálkozzál a lidércénylűtán rohanókon, kik felrugdossák az emberi élet boldogságának előlük fekvő aranyát: a szeretetet; akik fantomokat kergetve, letapossák az emberi lét legmagasabb célját: a kölcsönös boldogítást, Ostobaság az egész Vanitatum vanitas! Ha Aesopus bekája még egyszer eleven béka lehetne, sohasem akarna többé ökörré fuvódni.“ — Talán ezt, mondanád, talán mást! Mert hát ki tudná megmondani, hogy melyik rész találta meg az igazi, a helyes utat?!

Megállok egy másik sírnál.

Egy madonna alszik benne. Erdős Eugenia. A női becsület halottja! Milyen gloriás alak volt ő ebben az iszapos ember-kavargásban! Mennyi koszorút tett lábához egykor (csak tegnap!) a művészetétől megittasult közönség! És ma? Csak a szeretet aranyzála fonódnak haló poraihoz.

Egyszer, mikor még a nagykanizsai „Irodalom-és Művészeti Pártoló Egyesület“ élt, — halottak raján elzárándokoltunk sírjához; dr. Csempe Kálmán barátunk könyveket fakasztott, remek beszédben fonta meg számára a madonnai szeplőtlenség nimbuszát.

Azután meghalt az Egyesület is és a lent nyugvó művésznő gloriás porait a közönség ott feledte teljesen a rokoni szeretet egészen csendes kegyeletének.

A meghalt egyesület fel is támadott azóta „Irodalmi és Művészeti Kör“ néven. De ez a Kör — úgy látszik — kizárólag csak a néma kegyeletet kultiválja. Nem bolygatja a csendesen nyugvók álmát.

Az a principiuma, hogy hadd aludjanak az írók és művészek a nagykanizsai temetőben; úgy is elég zaklatott volt az életük; hátha a Kör daloskarának gyászdalától fölébrednének és megfordulnának sírjukban.

Tagadhatatlanul páratlan kegyelet ez! Egészen a mi világunkba való.

Mi Nagy-Kanizsán nem szándékozunk kibékölni az élőkkel, azért hát nem is foglalkozunk a halottakkal. Az „Irodalmi és Művészeti Kör“ tehát az ő bámulatosan néma kegyeletével nem tesz egyebet, mint tiszteletreméltó alkalmzkodással beilleszkedik a mi közszellemünk keretébe.

Hóbortos írók, újságírók mostanában sokat beszélnek, irkálnak-írknálnak valami *Petőfi* Sándor nevű poétáról, kinek ezelőtt 50 esztendővel nem volt jobb dolga, mint hogy a dalaiban lángoló hazaszeretetet mepecsételte halálával. Ez a lanttal gyújtó és karddal küzdő meteor-lelek ott szórta szét utolsó szent szikráit a szabadságharc vérharmatos mezőjén. De lelkének minden szikrájából egy-egy gyújtó napja lett a haza- és szabadságszeretetének. — Így mesélik ezt a mai kor hóbortos írói és újságírói. Julius 30-ikán meg is ünneplik szerinte a hazában ennek a meteor-leleknek átszellemlését az örök halhatatlanságba.

Es mi?

Ugyan kérem! Hisz az Irodalmi és Művészeti Kör az idén évi közgyűlését sem tarthatta meg. A városház nagytermében a III ad oszt. kereset adót tárgyalták.

HIREK.

— **Személyi hír.** *Fejérfataky* László dr. egyetemi tanár, az országos könyvtárak és muzeumok felügyelő bizottsága megbízásából körutat tesz az országban, hogy a létező nagyobb könyvtárak és vidéki muzeumokat tanulmányozza és ezek állapotáról a bizottságnak beszámolhasson. *Fejérfataky* László dr. ezen küldetésben folyó hó 21-én Nagy-Kanizsán időző. Megtekintette a főgymnásium házi- és tanári könyvtárát és *Kiss Ernő* dr. főgymnáziumi tanár, az Irodalom és Művészeti Kör alelnöke kíséretében a szentferenc-rendi zárda könyvtárát is megtekinteni óhajította, mi azonban a könyvtárnok távollétében nem állt módjában. *Fejérfataky* László dr. szívesen hallotta, hogy a város elhatározta egy városi könyvtár és muzeum felállítását és célszerűnek tartja, ha ezen tervet az Irodalmi és Művészeti Kör közvetítésével való-itaná meg a város, mely esetben 150—200 forint évi állami szubvenciót helyezett ezen célokra *Kiss Ernő* dr. az Irodalmi és Művészeti kör alelnökének kitalásba.

— **A hercegprímás nyaralása.** *Vaszary* Kolos hercegprímás, ki jelenleg Balaton-Füreden nyaral, mint onnan írják, igen jól érzi magát. Naponkint nagyobb sétát tesz vagy egyedül, vagy titkárja *Kohl* *Medárd* kíséretében. A főpap igen korán kel s reggeli előtt sétát tesz, a nap legnagyobb részét teljes visszavonultságban olvasással tölti, ami egyedüli szórakozása. Balatonfüreden semmiféle hivatalos dolgot nem végez, a sürgős ügyeket teljesen titkára végzi. A hercegprímás körülbelül augusztus hó közepéig marad Balaton-Füreden, azután Esztergomba megy, hogy a felhalmozódott ügyeket elintézzé, 19-én pedig Budapestre érkezik, hogy a Szent István napi körmenetre és azent misén pontifikáljon.

Érdekes bűnügyi tárgyalás volt a hó 20-án csütörtökön a helybeli kir. törvényszéknél. A ügyilkos *Adorján* Mihály ügyében volt tárgyalás, mely azonban csak hétfőn 24-én ér véget, minthogy a védelem egy új tanu behívását kívánta. — Az eddigie folyamán kitűnt, hogy a vádlott, *Ferenc* fiát közvetlen ok nélkül, régi agyarkodással pusztította el két övessél. A „jus-on — ezen a régi rossz vizsály-szólón — kaptak volt össze, s az apa kihasználta az estebéd előtti parázs feleselést arra, hogy *Lancaster* é fia ellen fordítsa. — A vádlott menyé és veje föltétlenül terhelő 4 tanu vallomást tettek apóruk ellen, mint aki megfontolt szádekkal, tisztá öntudattal — igaz hogy fölindulásban — követte el a flugyilkosságot. A vádlott tehetős bérlo földműves, semmi rokonszenvet sem tud kelteni maga iránt, sunyi szemű, idegesen kapkodó alacsony sovány alak, kihez alig tudjuk a *Lancaster* hozzáképzelni, — ámbátor az ilyen kis embert a fölgyűlt gonosz indulat mindenre képeső teszi. A védbeszédre, melyet dr. *Bród* *Tivadár* fog érdekében megtartani — s az ítéletre méltán kíváncsiak lehetünk. Ezeket következő számunkra kell föntartanunk.

— **Panasz az ipartestületekről.** *Hegedűs* Sándor kereskedelmiügyi miniszter újabb bizonyítékát adta, hogy tejesen tudatában van annak, hogy számos intézmény sikertelenül működik. Az ipartestületek működése ellen szól a miniszter panaszja s hogy ezek nem váltak úgy be mint a hazai ki-ipar érdekében kívánatos lét volna, az általánosan ismeretes. — Most a miniszter kéri a miniszternek okait és hogy teljesen tiszta képet nyerjen, a kereskedelmi és iparkamarákat hívta fel tapasztalataik közlésére. E rendeletben minden szépités nélkül kerekén kijelenti, hogy a fenálló ipartestületek nincsenek

Kevés gyógyvíz köldök távol vidékre és örvend oly közkedveltségnek, mint a már több mint husz év óta használában levő

Ferencz József
Keszévíz,

míról a 4 világrészben nyert 10 aranyérem tanuskodik. A „**Ferencz József**“ ke-erüvízből mint rendszeres adag boros pohárral reggel éhgyomorru véve elég séges.

Kapható: **Rosenfeld A** és fia **Marton** és **Huber** cégeknél

GRAPHIC ÍRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozba n. — Kizárólagos képviselőt és főraktár

Fischel Fűzőp könyvkereskedésében **N.-Kanizsán**.

Prospectusai szívesen szolgálok.

egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. bíróság V. 490. 491/2 1899 számú végzése folytán 100 frt. 175 frt. tőkekövetelés, ennek 1899 évi május hó 1. és 25. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 50 frt. 65 kban bírójlag már megállapított költségek erejéig N.-Kanizsán a helyszínen leendő eszközökre

1899. évi július hó 28. napjának d. e. 8 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó: oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Kelt Nagy Kanizsán, 1899. évi július hó 17. napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY.
kir. bírósági végrehajtó.



Egy doboz ára:

1 forint 20 krajcár.

tárvétellel vagy az

összeg előleges bekül-

cése után külföldi.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb siltőzéki, bál és társalgó PUDER.
Fehér, rózsaszín. és sárga.

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

kir. udvari tolette-azpapp és illatszert-gyár Bécsben.
Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszert- gyógyszerkereskedésben és gyógyszer-tárban. N.-Kanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mor és Kreiner Gyula cégekénél.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

BORSZÉK.

gyógyfürdő ERDELYBEN, Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-től szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdő-igazgatóság által szubvencionált gyorskocsin. E gyorskocsikra előjegyzést tenni Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány: Brassó, Csikszereida vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Megrendelhető az Igazgatóságnál, Borszék.

Kapható mindenütt.

Főelárusítónk Szombathelyen:

FELEKI és PAUKIEWICZ urak.

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő-üzlet igazgatósága Borszék. 186-8

Posta, távirtda helyben.

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.

A világ minden tárlatán első kitüntést nyert.

Milleniumi nagy éremmel is kitüntette.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttallal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttallbéleléssel, ugyanannál a cipőszáznál a tartán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRANL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a követke őket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbestbetűt cipők kitudónéknak bizonyultak, szilárdan és puhán járok megindul minden lábujjamban, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi tovább orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideig viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipője dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttallbéleléssel látja el.

Kellővastagságu 1 frt. 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttallbélelés kitudónóégét legjobban bizonyítja, hogy a ca. és kir. községi hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vízszenteladónak megfelelő árengedmény.

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép ugy 1898. július hó 11-én HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két első díjjal aranyérmekkel lett kitüntetve.

Mc CORMICK

a világ legrégebbi arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ GYÁR-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb MC CORMICK „HUNGARIA“ kévekető

aratógépet, a legkiválóbb MCCORMICK „DAISY“ marokra kő

aratógépet és a legújabb a legjobb MC CORMICK „NEW 4.“

fűkaszalógépet.

112-17

Számos kitüntetés és elismerő levél igazolja

Legjobb a világon és legkedveltebb.



Legjobb a világon a legkiválóbb

McCormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességet. Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

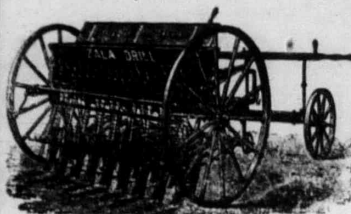
Nagy-Kanizsán.

KITÜNTETVE

1896. Millenázi kiállításon arany érdemkereszt és millenni nagy érmmel.
 1897. Kisebri nemzetközi vetőgépversenyn első díj: **állami aranyéremmel.**
 Lévai nemzetközi vetőgépversenyn első díj: aranyéremmel.
 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyn első díj: aranyéremmel.
 Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára



Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legújabb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT,

szabad, kiváltható kapacuk-lyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

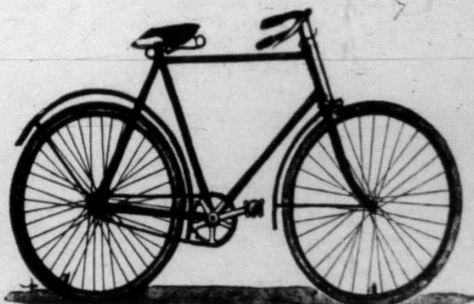
sorvetőgépét, Perfecta "olcsó és igen jó, könnyű vetőgépét; legjobb szer-
 továbbá szab. "Perfecta" kesztű, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sack-
 rendszerű aczéleket, boronait, járgányait, szénagyűjtőt, rostált, trieurait, darátot,
 azecskó és répvágót, kukorica-morzsálót és mindenféle gazdasági gépet.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz kézi-toló répakapa és töltőgőz, a 10 frt.

177-20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.



119-*

KERÉKPAR RAKTÁR

UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésében

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical“ kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindenemű kerékpár alkatrészek
 dús választékban.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MEGHIVÁS.

A „Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság“

t. cz. részvényesei

az 1899. évi aug. 5-én délelőtt II órakor

a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek ugy az igazgató-
 ságnak jelentését a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt f. hó 29-től
 kezdve megtekinthetik.

A részvények az alapszabályok 17. §-a értelmében nevezett takarékpénztárnál elismervény ellenében három
 nappal a közgyűlés előtt leteendők.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A lefolyt üzletév zárszámadásának előterjesztése és az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság fel-
 mentése és a zármérleg feletti határozathozatal.
3. A hivatalos lap kijelölése.
4. Az alapszabályok 20. §. illetőleg 28. §-a értelmében a) a kisorsolt Eperjesy Sándor és Elek Lipót
 igazgatósági tagok helyett újak, esetleg azoknak három évre leendő ismétli megválasztása, b) három felügyelő bizott-
 sági tagnak megválasztása egy évre.

Nagy-Kanizsa, 1899. július 15-én.

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság igazgatósága

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyitltár póttsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmegtelen levelek csak ismert kosárból fogadhatók el.

Egyes szám ára 10 krajcár

Szerkesztőség:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta d. n. 4—5 óra közt.

Idő intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felölös szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 27.

Egyesülés.

Egyletek, kaszinók, társaskörök, testületek és hasonló szellemű vállalkozások létesítése érdekében emelünk imé szót. Mert az a meggyőződés él bennünk, hogy a polgárság ilyenmő csoportos tömörülése nemcsak egyesek javát szolgálja, hanem egyszersmind nagyban elősegíti a közös nemzeti óhajok megvalósulását is. Valamint a hadsereg is csak azonképen állja meg helyét a harc terén, ha közös zászló alá gyűlekszik, nem pedig akkor, — ha minden szál katonán külön-külön akarja megvédeni édes anyaföldjét, épügy a polgári társadalomban is kívánatos az egyesülés, a mi manapság leginkább körök, társulatok stb. alapításában teljesedik. Mindenképen üdvös törekvésnek tekinthetjük, ha városunk, vagy falvaink lakossága bizonyos erkölcsi vagy anyagi cél érdekében csoportosul.

Egy bárminő testületnek sokkal bizonyosabban módjában áll az egyesek — t. i. tagok érdekeit előbbre vinni;

mintha azok külön-külön iparkodnának terveiket, vágyaikat megvalósítani.

Az egyesületek a mai korban nemes programot vannak hivatva kitűzni. Hazafiás, társadalmi és egyéni cél érdekében. Mindenekelőtt azok kötelessége a magyarság fejlesztése, az elemi tudományok és ismeretek népszerűsítése, a közművelődésnek minden tekintetben való ápolása és emelése, továbbá az ipar, kereskedelem, földmívelés előmozdítása stb.

Az egyleti élet bizonyos baráti, testvéri viszonyt állít fel a tagok között s összetartásra buzdítja őket, mely utóbira van különösen szüksége nemzetünknek, miként azt a történelem lapjai tanusítják.

Ha a folytonos összetartás szükségét nem érezték volna eleink, ki tudja: hol s mere lennének ma s országunk nem képezné-e valamelyik szomszédos hatalmasságnak csupán kiegészítő részét? Elnyomott nép volnánk és nem hiátkozhatnánk többé hazafiúi büszkeségünkre mi több, elnyomatásunk anyagi viszonyainkra is sajnálatosan kiterjedne.

Mint látható tehát, az egyesülés nagy és fontos szerepet játszik a népek életében. A nemzet józanul belátja a tömörülés szükségességét.

Legalább arra mutat, hogy hazánkban — kevés kivétellel — mindenütt, még a legkisebb helyiségekben is vannak egyletek, körök, — bár a mi óhajításunk szerint kívánatos volna, ha e tekintetben még ezek a kivételek is mihamarabb megszűnnének.

Mert ugyanis az egylet-alakítás kérdése az idők folyamán nevezetes kérdése nőtte ki magát. Hiszen immár egyedül ezen az úton mozdíthatjuk elő anyagi és szellemi jólétünket.

Az olvasó körök hivatva vannak a nép lelki világát művelni, nagy költőink dicsőeszméit közkinccsé tenni, az olvasást szükségletté emelni, és pedig anynyira, hogy az emberek későbbben már épen úgy kívánkozzanak az oktató és mulattató könyvek, hírlapok stb után, mint megkivánják mindennap a táplálékot. Ha ezt elérjük, akkor örömmel

TARCA.

Burkó Béni szerelme

Írta: Stampay Miklós.

Azt már rég tudtam, hogy Burkó Béni szeleburdi gyerek, de azt csak most tudtam meg, hogy szerelmes bolond is.

Egy verőfényes délutáni sétám után betértem Rákfalva legelőkelőbb kávéházába: a „Fekete ördög”-be [hogy a fehér prücsök rugná meg], atbőngészni a friss lapokat. Félóra múlva csak betoppam Burkó Béni is, fényesre vasalt köcsökalapban.

Leülve, idegesen forgatni és dobálni kezdé a lapokat.

Figyelnem kezdtem reá.

Ugyan mit kereset azokban? Nem szokott ez fekete betűkkel élni. Egyszerre látom: arca kipirul, szája mosolyra rándul; majd egy halomra dova a lapokat, távozni készült.

— Szervusz Béni! — kiálték feléje.

— Ah!... te itt vagy?... Szervusz barátom, szervusz! — mondá, szaporán ismételve a szavakat, — valamint néztem, keresem, azért jöttem be; megtaláltam, meg; jól van minden; de szer-

vusz, sietek... szervusz — képzeld: sok a dolgom... sok... s már rohanni készült.

— Te, Béni, megbolondultál?

— Ej, dehogya... nem érek rá most megbolondulni; nem!... még csak az kellene! hogy is ne! hogysis... de sietek; majd máskor többet beszélék; többet...

Ezzel ugyan a római pápa sem bírta most okosan beszélni — gondoltam, s hagytam rohanni.

A keresztesalhoz menve, elővettem a »Buda-Pesti Hírlap»-ot, melynek a vasárnapon y kecsesen mosolygott az én hőbortos Bémim. Hosszas bogarászás után az apró hirdetésekben a következő szerelmi leltre bukkantam:

„Imádott szeleburdi Bémikém! Mint multkor is üzentem, a héten — szerdán délután — övele együtt R...ra érkezem. Ah! alig várom a percet, hogy láthassalak, s karjaim közé zárbassalak; téged, rajongó szerelmem fényes csillagát. — Ismertető jelem: fehér és piros rózsaszín; és a tied?... borbó szegfü lesz. A viszonylátásig csókol milliószor: „Kis hőbortosod”.

Ha... ha... ha!... Ez aztán klasszikus állapot! A szeleburdi Béni, a kis hőbortos! Na, ezek hát egymásra leltek: két bolond egy pár. Mégis csak igaz: a rokon-lelkek találkoznak.

E naptól figyelemmel kísérem Burkó Béni minden lépését. Igen kíváncsi voltam; akár csak egy újdonsült menyasszony.

De ki volt hát ez a Burkó Béni? kérdezhetik önök.

Ezt is megmondom.

Burkó Béni, ki egyformán hadarta a szavakat magyarul, németül, tótul és horvátul, kisebb rangú irnok volt. Mint garzon ember özvegy anyjával egy háztartást vezetve élt.

A mi feltűnést kelthetett iránta, az csupán lángvörös, bodros haja, ideges szeleburdisága és hatalmasan előre toakodó horgas orra lehetett. Ezt hát mindenki megbámulta.

Azt hiszem, ha ilyesfelekben is lenne verseny, bizonynyal az ő horgas orra nyerné meg a babért.

No, de ez nem is tartozik a dolog kereteibe; elvégre mindenki olyan »fujtató-szelepet» (rakfalvi műnyelven mondva) visel, amilyent a sors szája fölé ragasztott. Ez ellen már nem lehet protestálni.

Ime: ez Burkó Béni leggyorsabb fényképe.

Megfigyélés alapján mondhatom, hogy Burkó Béni minden megtett vendégei méltó fogadására.

Két napon keresztül látott-látott; egyik boltból ki, a másikba be. Összevasárolt mindent, miről gondolta, hogy ismeretlen kis hőbortosának örömet szerezhet.

El is fogott emberül a havi gázi.

Ezalatt anyja süttöt, főzött; mert hát ő is várta a vendégeket. Hogyne; ő szeretné legjobban, ha Béni is rátalálna már oldalbordájára.

Diszművek

ifjusági iratok-, képeskönyvek-, és gyűjtemény-munkában

magyar-, német- és francia nyelven a legnagyobb raktár és választék

* FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében NAGY-KANIZSÁN. *

mondhatjuk: a kedélyek nemesültek, a jellem szilárdult.

A segélyző egyesületek is méltányolandók. Már a vallás parancsaiból is kihámozhatjuk, hogy felebarátunkon segíteni kell. Azonkívül mindig igaznak bizonyul az a szójárás, hogy t. i. ma neked, holnap nekem. Vagyis ma téged segítünk, holnap te segítesz. Ez a segítő egyesületek alapelve. Az ilyen egyesületek nagy és szép emberbaráti feladatokat végeznek.

Az egyesületek során különös pártfogásban részesítendőek az ipartestületek, melyek az egy iparszakmához tartozó munkásokat vonjuk egy-egy kalap alá. Mert végre is az embernek mindig a megélhetési módok könnyítésén kell fáradoznia, ami pedig az ipartestületekben birja leghathatósabb támaszát. Nagy hasznára van különben is az iparosoknak, ha a maga fajtájából való szakemberekkel sűrű összeköttetésben áll, s ez természetes folyamánya az ipartestületi életnek. Egyik a másikatól tanul, a tárgyismeretek ilyenkor bővülnek és tér nyílik sokoknak arra, hogy képességét bebizonyítsa.

A közművelődési egyesületek óriási hatással működnek. Ez intézmények — hála érte egynéhány ügybuzgó férfinak — újabb szép számmal keletkeztek és ma már általánosan ismeretesek, sőt népszerűek is az Erdélyi-, Dunántuli-, a Felvidéki stb. magyar közreműködési egyesületek, a melyek az ő vidékükön valóban áldásos missziót teljesítenek, a hol pl. a nem magyar elem tulságban van, mint az oláhok, szászok, tótok, cipszerek stb. A kis tót gyerekek évente özönével kerülnek az Altöldre, a magyar szó megtanulása végett.

Hamarosan felsoroltunk egy-kettőt

az egyesületek különféleségeiből. Pedig ezeken kívül számtalan, egészen más célú társulatok is vannak, melyek mind oda törekednek, hogy ebben vagy abban az irányban az emberiség segítségét eszközöljék. Az amerikai leleményesség már az egyesület alakításra is kiterjedt. A számos szórakoztató egyesületeken kívül politikai, élelmezési, ruházati, hiteltnyújtó egyesületek is keletkeztek és mindmennyi virágzásnak örvend.

Az egyesületek alakítása nagy óvatosságot követel. Főképpen a vezetőséget kell gondosan megválasztani. A kezelés legyen megbízható kezekben, azután jól indul a dolog.

Összetartás és egyesülés!

A békekonferencia eredményei.

Bécs, július 25.

A békekonferencia tanácskozásai befejezték tekinthetők. Azok eredményéről tájékoztatást nyújt a zárójegyzőkönyv, a mely kiemeli, hogy a megbízottak: állandóan az az óhaj vezette, hogy a konferencia felsőleges kezdeményezőjének nagylelkű eszméit a lehetőségig kimerítő módon megvalósítsa. A konferencia elhatározta, hogy a megbízottak elé aláírás végett és illetőleg a kormány elé jóváhagyás végett a következőket terjeszti:

1. A nemzetközi viszályok békés kiegyenlítésére vonatkozó elvegyezményt.
2. A szárazföldi háboru rendel ezéseire és szokásaira vonatkozó elvegyezményt.
3. Az 1864. évi genfi egyezmény elveinek a tengeri háborura való alkalmazására vonatkozó elvegyezményt.
4. Három nyilatkozatot, melyek szerint tilos lövedékeket és robbanó anyagokat léghajókból ledobni, vagy ehhez hasonló módon használni, továbbá tilos oly lövedékeket használni, melyeknek egyedüli célja lojtó vagy mérész gázak terjesztése, végül oly golyókat használni, melyek az emberi testen explodálnak.

A jegyzőkönyv továbbá öt kívánságot tartalmaz:

1. A konferenciának az a nézete, hogy a

korlátozása azoknak a katonai terheknek, melyek jelenleg a világra nehezdednek, kiválóképpen kívánatos az emberiség anyagi és erkölcsi jólétének előmozdítására.

2. A konferencia kifejezi azt a kívánságot, hogy a semlegesek jogainak és kötelezéseknek kiterjedése egy legközelebbi konferencia programjára tüzessék ki.

3. A konferencia kifejezi azt a kívánságot, hogy a legyverek és a tengerészeti lövegek fajaira és kaliberjére vonatkozó kérdések, a mennyiben a konferencia által már megvizsgáltattak, a kormányok részéről tanulmányozás tárgyává tétessenek abból a célból, hogy esetleg egy későbbi konferencia által egységes megoldáshoz jussanak.

4. Midőn a konferencia figyelembe veszi, hogy a svajci szövetségi kormány részéről már történt előkészítő lépések a genfi konvenció revíziójára, azt a kívánságot fejezi ki, hogy rövid időn belül külön konferenciát hívjanak egybe, mely e konvenció revíziójával foglalkozzék.

5. Azonkívül a konferencia, néhány megbízottal kivéve, kik a szavazást tartózkodtak, azt a kívánságot fejezte ki, hogy azok a javaslatok, a melyeknek céljuk, hogy a tengeri háboruban a magántulajdon kérdését és kikötők, erdők, városok és falvak ellenséges hajóhadak által való bombázásának kérdését szabályozzák, újabb konferenciák elé utasítsanak megvizsgálás végett.

A zárójegyzőkönyvet az összes megbízottak alá fogják írni, az egyezményeket ellenben nem, mert több ország a csatlakozást későbbi időpontra tartotta lenn. Anglia a zárójegyzőkönyv aláírásánál bizonyos fenntartásokkal fog élni és ki fogja jelenteni, hogy a második és harmadik nyilatkozatot és a kifejezett kívánságok közül a harmadikat és az ötödiket el nem fogadhatja. Nemcsak a három egyezményt, hanem a három nyilatkozatot is külön-külön fogják aláírni.

Az egyezmények és a nyilatkozatok bevezetését holnap fogják megállapítani. Valószínű, hogy a konferencia csak szombaton vagy hétfőn ér véget. Az első megbízottak, kik ma délután egybegyűltek, megégyeszer megfontolták a zárójegyzőkönyv szövegét. Az amerikaiak követelik, hogy a választott bírósági javaslat XXVII. cikkében a mely e szavakkal kezdődik: „Az aláíró hatalmak köteleseknek tartják...”, a köteleesség szó definiálásáék, hogy ez a szó semmi esetben se kényszerítse az Egyesült-Államokat, hogy az európai ügyekbe avatkozzanak és megfordítva. Ilyekeznek a cikket aképen szö-

Pedig most rátalál!

De még mennyire!

Oh! óh!... azok az áldott apró hirdetések!!

Keddi napon ismét találkoztam Bénével! Valóságos gentleman volt. Monoklit is bigyesztett szemére. Ez mégis csak hallatlan luxus egy Burkó Bénéitől.

Avagy már két szem is keves neki, annyira érzi, hogy „vak vagy óh! szerelm?...”

— Hopp!... az én tyukszemem volt az — szisszentem fel.

— Ah! pardon... bocsánat édes barát m. Valóban sajnálom tyukszemedet, valóban... de látod nagyon siettem... nagyon; nem vettelek észre... de szervusz... sietek... tudod: holnap... ah!... sietek...

— Béné mindent tudok! Holnap vendégeket vársz, nemde?

— Igen... igen... igen de honnan tudsz mindent? kérdé Béné meghökkenve.

— Honnan?... Az újságból.

— Igazán?... hát te is tudod, már? te is... azaz mit tudsz? — szólit Béné zavarral.

— Holnap érkezik meg a kis hóbortosod, nemde?

— A... ki... s... az e... én... hóbortosom?... hebegé meglepetve, s az ijedségtől, hogy titka fel van fedezve, monoklija végig karikázva hatalmas horgas orrán, odakövetkezett a korzóra, hol igen trappansul mutatta be törékeny voltát.

— Ah! mennykő és égháboru! — ijedt fel

Béné... no, de semmi! majd lesz másik; lesz, lesz... De mondd, honnan tudod mindezt?

— Az apró hirdetésekben.

— O... o... ol... vas... tad?

— Hogyne! Nagyszerű! Gratulállok előre is.

— Igazán? Oh! gratulálsz előre is? előre...

— Persze! De mond: kicsoda hát az menyasszony jelölted; mert azt hiszem: az, nemde?

— Igen... igen... de... de lásd: még magam sem tudom... magam sem. Tudod inkognitó az egész dolog — az egész; csupán annyit mondhatok róla, annyit, hogy ize... hogy... na... hogy bájos, gyönyörű... szöke ah... és gazdag és hogy holnap jön ide az anyjával.

— Hm! tehát csak szellemileg ismeritek egymást?

— Ez is lehét, ez is, hogy örültem végtelenül szeressem... ah... de sietek... szervusz... még sok a dolgom... sok — szólit és elrohant.

Másnap, azaz szerdán délután, kikocsikáztam az állomásra. A mint hatra pillantok, látom az én Bénémet hosszú spondani léptekkel rohanni. Ah! a találgára siet.

— Béné, jer, ülj fel! így hamarabb ott leszel.

— Isten meits! dehogynélök tel, dehogynélök tel.

— Nagyon kell sietnem... nagyon... talán már el is késésem... el is, vendégeket várok, szervusz... ah!

— hadarta és rohant tovább.

Persz jóval később ért mindamellett.

Soha oly izgatottan még nem láttam Bénéit,

mint akkor.

A réa pillantás is egy volt az idegességbe esséssel

Valóságos babyloni zürzavar volt lényesen vasalt köcsög-kalapjában.

Izgatottan várta-leste a vonatot.

Végre megérkezett

A Perron megtelt kiszálló utasokkal.

De hol vannak ők?

Bénéit néztem.

Ah! mi lelte ezt?

Ugy állt a Perronon, egy kupé felé bámulva bambán, kidülledt szemekkel, mintha szőlő-karót nyelt volna.

Halvány, kétségbeesett arca szinte elijesztett.

Oda siettem hozzá.

— Béné, mi bajod?

— Hah! vége... vége! összedült a boldog légvár, össze... Romokban bever szerelmem. Oh!

— De hát mi bajod? Talán nem jöttek meg a vendégeid?

— Eh! hát nem látod? nem? nézd, most száll ki a kupéból... Nézd... brrrr.

Odatekintettem.

A kupéból csakugyan akkorszállt ki a mellén piros és fehér rózsát viselő kis hóbortos... egy elhízott, csunya vén leány képeben, kinek erősen kifetett arcanál csak merész fantáziája tolas kalapja volt még visszataszítóbb. Valóságos hárpia volt!

— Hát még „ó”: a leendő anyós... br... az meg kérem echt sarkány volt!

— Nos, Béné? hát nem sietsz vendégeid fogadására? azt hiszem, elég poétikések.

szegzeni, hogy Amerika kívánságai figyelembe
jőjenek és egyuttal a XXVII. cikk hordereje ne
gyengíttessék. (M. U.)

A város házából.

12351. Hirdetmény!
899.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírre
tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1899. évi
tőkeamat adó kivetési lajstroma az 1883. évi
44 t. c. 16. és 18. §§. értelmében a mai naptól
fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségek-
ben közszemlére kitétetett oly célból, hogy a
hivatalos órán belül bárki által betekinthesse,
hogy az ellen észrevételét megtehesse és pedig:

Azon adózók, kik az illető lajstromban meg-
állapított adónemmel már a múlt évben is meg-
voltak róva, a lajstrom közszemlére kitételének
napját — azon adózók, kik a kivetési lajstrom-
ban megállapított adóval folyó évben először
rovattak meg, adótarozásuknak az adókönyvecs-
kében történt bejegyzését követő 15 nap alatt
írásban a zalaegerszegi m. kir. Pénzügyigazgató-
sághoz benyújthatassák.

12580 Hirdetmény!
899

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírre
tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1899. évi al-
talanos jövedelmi potadó kivetési lajstroma az 1883.
évi 44. t. c. 16. és 18. §§. értelmében a mai
naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal
helyiségekben közszemlére kitétetett oly célból,
hogy a hivatalos órán belül bárki által betekin-
thesse, hogy az ellen észrevételét megtehesse és
pedig:

Azon adózók, kik az illető lajstromban meg-
állapított adónemmel már a múlt évben is meg-
voltak róva, a lajstrom közszemlére kitételének
napját — azon adózók, kik a kivetési lajstrom-
ban megállapított adóval folyó évben először
rovattak meg, adótarozásuknak az adókönyvecs-
kében történt bejegyzését követő 15 nap alatt
írásban Nagy-Kanizsa város Tanácsához ben-
nyújthatassák.

Nagy-Kanizsán, 1899. július hó 24-én.

Horváth
h. ellenőr.

Vécsey
polgármester.

— E...e...é...n? Huh! ha tudtam volna, hogy
.....többet nem szolt; mint puskából kiölt
golyó, rohant a kijárat felé, letépvé melléről a
piros szegfűt

Ha...ha...ha...ha... ez azután kolosszális! —
Nos, hát nem szeleburdi egy bolond ez a Burkó
Béni? Vendégeket vár már napok óta, s mikor
megérkeznek, megijedve elrohan előlük..... Ez
azután az excentrikus szerelem!

A kis hőbortos pedig végighaladt a Perronon,
jobbra balra tekintgetve nagy szerelmen; s
mikor nem talál „O” reá, csupán az ott heverő
bordó szegfűre: egy gondolat villan meg agyában,
mely után két könyecsepp karikázik végig a be-
lestett arcán, erős barát-dákat hagyva maga után.

Két nap múlva találkoztam ismét Burkó
Benivel. Halvány, beesett arcú volt. Meglátszott
rajta, hogy szerelme is, havi gázsija is fűsibe
ment.

Nos, hogy mulattak vendégeid? — kérdém
ironikusan.

— Eh, hagyd el. Brrrr! még most is beteg
vagyok... Az a sárkány, az a hárpia, minden
szerelemi illúziót kirabolott szivemből. Ki, örökre ki.
De utolsó volt ez... utolsó. Ah! azok az apró
hirdetések! ah! de szetek, szervusz... hideg karát
kell vennem, mert óh, az a sárkány! az a hárpia!
Elrohant.

Szegény Béni, szegény szeleburdi!

HIREK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi
miniszter *Schultz* Ernő főgymn. helyettes tanárt,
rendes tanárrá nevezte ki.

— **A váci püspök elhunyt.**
Schusztér Konstantin, az áldozatkésztségéről
híres váci püspök hosszas betegség után
július hó 23-án, váci rezidenciájában, áldásos
életének 82-ik évében elhunyt. A katolikus
klérus nagy gyászában osztozik az egész
ország, mely egy nagy, kiváló fiát veszített
el az elhunytban, ki a földi gyönyöröket
egyedül és kizárólagosan a jótékonyásban
kereste és találta. Életének összes fárada-
lmain, — munkásságának összes eredmé-
nyét oly célokra fordította, melyeket a fő-
papi jótékony és áldozatkésztség fényes
emléke gyanánt fog hirdetni a közélet
történelme.

— **Negyvenéves jubileum.** *Palanek* Fe-
renc, a délvasut főfelügyelője a napokban töltötte
be szolgálatának negyvenedik évét. Ez évforduló
alkalmából az igazgatóság, valamint a magyar
vonalak hivatalnokai kara jubileumi ünnepélyt
rendezett a közbeszülésben álló főfelügyelő tisz-
teleter. A jubiláns *Fransches Adol* főfelügyelő,
a forgalmi osztály helyettes vezetője, g önyörd
beszédében ünnepelte és a nap emlékeül az összes
hivatalnokok arcképét és aláírását tartalmazó
albumot nyújtott át neki. Az album díszes kötetű
és fedőlapján a jubiláns monogramma mellett
vasuti allegorikus díszetek vannak. *Palanek*
meghatva köszönte meg a lelkes ovációt. Az ün-
nepelyen, mely a vasut díszteremben folyt le, je-
lenn voltak az igazgatóság tagjai és az összes álló-
mások képviselői.

— **Anna-bál Balaton-Füreden.** A fü-
redi Anna-bál értesülésünk szerint augusztus
12-én fogják megtartani. A rendező bizottsági
elnökséget *dr. Jankovich* László gróf varmegyénk
főispánja fogadta. *Sághedry* Jenő dr. tapolcai
szolgabíró, balaton-füredi főrendbíró, 100—150
tagú rendező bizottság összeállításán fáradozik.

— **Gazdy Aranka.** Művészi pályája kez-
detén ok-ok diadal, lényes sikereket jósoltunk
e kedves művésznőnek, kire még most is szíve-
sen gondol vissza közönségünk, mely bizonyára
örömmel hallja, hogy jóslatunk beteljesül, mert
bármerre vezeti *Gazdy* Aranka pályája, művésze-
tével mindenütt egy csapásra meghódítja a
közönséget. Hódolat, elismerés, taps és taps
állandó kísérői útjában. *Gazdy* Aranka most
Kézdi-Vasarhelyen játszik és az ottan megjelenő
„Székelyföld” következők ép ir a művésznőről:
„Bánk-bán ban Melinda szerepében *Gazdy* Aranka
a közönség kedvence, a drámai szerepre kitűnően
képesített voltát fényesen igazolta be, jó erő,
büszke lehet a társulat reá. Majd pedig: Kedden,
é s hó 4-én *Sardou* Viktor jeles drámája „Fedora”
került színre. *Gazdy* Aranka jutalomjátéka volt.
Szép szamu és intelligens közönség jött össze.
A közöny helyét a lelkekben az érdeklődés tüze
váltja fel. A vidék s helybeli közönségünk közt
ott látjuk azokat, kik a színművészetben élvezetet
keresnek és e napon busánan találtak is. Fedora
előadása fényesen sikerült. Esemény számba menő
hatás és nagyszerű siker. A nézőtér összeolvad
a színpaddal, minden szem feszült figyelemmel
szívszorongva lesi az esélyeket, a drámai kifeje-
lődését. A darab hőse egy percre se veszíti el a
fonatát, a hezret magaslatait marad, a cselszö-
vésben, a diadalban, a bukásban egyaránt. *Gazdy*
Aranka, hogy igazi drámai erő, ma fényesen ig-
azolta be; idősebb kollegiái is büszkén káspot
emelhetnek neki s bátran elmondhatja magáról:
jöttem, láttam, győztem. Ennyit a dráma hőseiről
kit a közönség számos tetszés nyilatkozatban
résziesített, szebbnél-szebb virágcsokrokkal tün-
tetelt ki.”

— **Petőfi ünnepély.** A *Nagykanizsai Elő-
Magyar Ázta-Társaság* *Petőfi* Sándor kosorus
költőnk halálának 50-ik évfordulóját megünnepe-
lendő, folyó évi július hó 30-án vasárnap este 7
órákor a Bayer tére vendéglő helyiségben, dísz-
gyűlést tart. A tagok családjai és a tagok által
bevezetett vendégek szívesen látatnak. Az ünnep-
ség műsora: 1. ünnepi beszéd tartja: *Horváth*
István társulati elnök. 2.) *Petőfi* Sándorra vonat-
kozó alkalmi versek; *Iluckstedt* Jenő társulati
tag által. 3.) Egyes mozzanatok *Petőfi* Sándor
életről — felolvasás; tartja: *Wohlfisch* Aladár
társulati jegyző.

— **Halálhír.** *Németh* Jenő m. kir posta-
és távirda segédtiszt, néhai *Németh* Ignác s
nagykanizsai községi elemi iskolák volt igazgató-
jának fia, folyó hó 23-án életének 21-ik évében
elhunyt. Temetése folyó hó 25-én délután nagy
résztvél mellett ment vége.

— **Érdekes bűnügyi tárgyalás.** Mult
számunkban referáltunk az *Adorján* Mihály bérli
földmives flugyilkossági ügyének tárgyalásáról,
mely f. hó 24-én. hétfőn fejeződött be. Egy to-
vábbi tanu kihallgatása után a vád — s védbe-
szedekre került a sor, melyeket a szépszámú köz-
zönség feszült érdeklődéssel kísért. *Dr. Orozdy*
Lajos kir. ügyész szoros büntetőjogi fejtegetései-
vel oda akart hatni, hogy a btkv. 279. szakasza
alkalmaztassék, minek indoklására a megfontolt
szándék és a hirtelen fölindulás közti okozati
összefüggésre utalt. A védő *dr. Bród* *Tivadár*
jogászai és szónoki tekintetben egyaránt derekas
plaidoyert tartott, s főképen az apa s fia közti
termeszet — s erkölcsiellenes viszonyt fejtegette,
nemkülönben az ölési szándék btkv. 92. és 93. sza-
kasza alá eső enyhítő körülményeit (lelki bánat-
lom, öregség) A 283. szak. 3. pontját kérte al-
kalmazni.

A kir. ívszek a védelem többrendbeli indokát
magavá téven a 279 §. alapján, de a 281. §. 3.
p. figyelembe vételével *hét évi* legyházra ítélte a
vádoltat.

Az összes felek megfőlebezték ez ítéletet; a
kir. ügyész különösen a 281. §. 3. p. alkalmazása
miatt.

— **Megyei tűzoltó szövetség közgyű-
lése.** A zalavarmegyei tűzoltó szövetség augusztus
6-án d. e. 11 órákor Zala-Egeresen tartja
közgyűlést a következő tárgysorozattal: Előnk-
ség jelentése a lefolyt két év eseményeiről; zár-
számadoások betérjesztése kapcsolatban a szám-
vizsgáló bizottság jelentésével; a jövő évi
költőselőirányzat megállapítása; a megyei szék-
hely és a legközelebbi közgyűlés helyének kijelö-
lése; az országos szövetség legutóbbi közgyű-
lésében a rangjelés és fel-szerelés megváltoztatá-
sáról hozott határozat betérjesztése és ennek
alapján határozat hozatal; Zalavarmegye tűz
rendészeti felügyelőségekre való felosztásáról s
az ezzel kapcsolatos tűzrendészeti eljárásról szóló
szabályrendelet betérjesztése, előadása esetén
annak felsőbb jóváhagyás alá teendő feltérjesz-
tesének kimondása a tisztikar, választmány és
számvizsgáló bizottság megválasztása; indítványok
tárgyalása.

— **Szálloda kedvezmény kerékpá-
rosoknak.** A Magyar kerékpáros szövetség kö-
telékébe tartozó tagok, s helybeli „Arany-Korona”
és „Arany-Szarvas” szállodákban, I. *Horváth*
István, mint a „M. K. Sz.” helybeli képviselőjé-
nek közbejöttével ugy *Bogenrieder* József az
„Arany-Korona” — mint *Tinaqi* *Lajos* az „Arany-
Szarvas” szálloda bérli irásbeli nyilatkozata
szerint a szobáira knál 20 százalék árkedvez-
ményben részesülnek. Mint értesülünk a „M.
K. Sz.”-nek ilyen kedvezményes gépjávitó mű-
helye is lesz helyben. Az ez irányban munkála-
tyok szinte folyamatosan vannak. Ezen kedvezmé-
nyeket csak a „M. K. Sz.” kötelékébe tartozó
tagok — kik e célból igazolvánnyal vannak
ellátva — vehetik igénybe.

— **Tűzoltó-száló szentelés.** Az önk.
Tűzoltó Egyesület Légradon a jövő hónapban
tartandó zászlófel-szentelési ünnepélyére nagy
előkészületeket tesz. — Az ünnepély programja

Bel- és külföldi képes folyóiratok, hirlapok, szaklapok ifjusági- és divatlapok

minden külön díj felszámítása nélkül

előfizethetők és megrendelhetők

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

KÖZGAZDASÁG.

A termés.

A földművelésügyi miniszter most közli a gazdasági tudósítók beérkezett jelentése alapján a július 20-ikáról szóló hivatalos termésbecsleést. A jelentés szerint az utolsó tíz nap alatt újra romlottak a remények. Kilitára csak a zab ígér jó közepes termést, míg a buza tulajdonképpen csak közepes, a mennyiben annak átlagos sulya az eddigi próbacséplésekből 76—78 kilogramm lesz. A mennyivel romlottak az alföldi átlagok, annyival javultak az erdélyiek és részben a felvidéki termésremények.

A termés eredmények az összes számbavehető tényezőket figyelembe véve, országos átlagban egyáltalában nem mondhatók kedvezőtleneknek, mindazáltal a közepes átlagot sem haladják meg, bárha nehol a gabona várakozáson felül azaz meglehetősen jól fizetett úgy mennyiségileg, mint minőségileg.

Az a sok kár és veszteség, mely a mezőgazdaságot érte, a helyenkénti látszólag mutatkozó jó termést erősen befolyásolja, illetve ellensúlyozza; az ország legnagyobb részében ugyanis közép és kis közep-termést mutató 5—6 q. átlagok kerültek ki a próbacséplésekből.

Az őszi buza aratás csaknem mindenfelé folyamatban van, sőt néhol már be is fejezték, most a hordást és itt ott a cséplést eszközlik.

Összefoglalva a főbb eredményeket, kitűnik, hogy az országosan várható átlagos-buzatermés hozama megközelíti a 7 métermázsát, vagyis vég eredményében remélhető mintegy 36.85 millió métermázsára. Szemben a múltkori állapottal, a buzatermés kiutások mennyiségileg némi emelkedést mutatnak, a mit leginkább a hegyi vidékek jó termésének tulajdoníthatói. A múlt évben termelt közel 35 milli. métermázsára és így az ideai termés valamivel kedvezőbb.

A rozs és kétszeres aratásával, kivéve a magasabb hegyi vidékeket, általában elkészültek. A rozs minőség tekintetében sok helyen kifogás alá esik. Általában azonban a rozs nagy átlagban közepesen fizet úgy mennyiségileg, mint minőségileg. Az ideai rozs és kétszeres termés hozama teljesen egyenlő lesz a múlt évével.

Az árpa aratását is nagyon akadályozta az esős időjárás s ennek kapcsán főképp minőségileg jelentékeny romlott a tavaszi árpa, melynek termelését különösen a felvidéki részeken rendkívül kiterjedten üzik. Sorárpa csak elvétve lesz előrendű; többnyire sárgás és részben barnas színű árpa termelt az ország nagy részében. Így tehát az ideai árpa nagyjából csak takarmánynak lesz használható.

Mennyiségre nézve az árpa-termés hozamában szintén nincsen lényeges változás, és így a közepes átlagot a mint a próbacséplések mutatják, megadja. Az árpa-termés hozama e szerint szemben a múlt évvel — mennyiségileg csaknem egyenlő.

A zab aratása az Alföldön már megindult; a hegyi részeken azonban most kezdődik; sőt itt ott még egészen zöld. A terméskilátások nagyjából a változatlanok.

A zab minőség tekintetében jó középminőséget ígér, itt-ott azonban jóval gyengébb lesz a rendes közepes átlagnál.

A katasztrális holdankint országosan remelt termésátlag 6.5 métermázsára tehető, vagyis a várható összes terméshozam megközelíti, a 11 millió métermázsát. A múlt évben termelt 11.42 millió métermázsára és így az ideai termés valamivel gyengébb az 1898-iki eredményénél.

A termés becslés számokban a következők:
A gabona néme Az ideai termés A tavalyi termés métermázsákban

Buza	37,600.505	34,897.705
Rozs	11,798.591	11,799.664
Árpa	12,361.417	12,483.021
Zab	10,942.190	11,424.423

A gabonázletről.

Július 26.

A mai hetivárra csak néhány kocsi új gabonát hoztak. A buza és árpa minőségére nem volt kielégítő; elkelt buza 8 fnt 30—40, árpa 5 fnt 50—60 fntnyi árban. Az eddig piacra hozott árpa nagyon sárgás s szemre nézve is silányak, mi

— mint levelezőnk írja — a következőleg lett megállapítva:

Aug. 26-án. 1.) A vasuton jövő vendégek fogadása. 2.) Este 8 órakor társas összejövetel a „Zrinyi-szálló”-ban.

Aug. 27-én. 1.) Reggel ebresztő, utána a vendégek fogadása. 2.) 8 órakor az összes tűzoltó-egyesületek sorakozása. 3.) Gróf Orsich Róbertné, zászló-anya előtti való tisztelgés. 4.) 10 órakor gyűlés a „Zrinyi-téren”. Tárgy: a.) Gaddó Mátya, elnök megnyitó-beszéde. b.) Az egyesület 16 éves mulaja. c.) Zászlószentelés! Irta és szavalja: Haller Jenő. d.) A főparanoszó ünnepi beszéde. e.) Szegeverés. 1.) Elnöki zárószó. Utána bankett; disztyakoriát, táncmulatság.

— Százéves gimnázium. A csurgói ev. ref. főgimnázium az év szeptember 14-én ült meg fennállásának százados évfordulóját. Ez alkalommal avatták fel az iskola új épületét is. A főgimnázium igazgatósága meghívja az ünnepre az intézet minden volt tanítványát, s kéri azokat, a kik részt akarnak venni az ünnepen, tudassák vele mielőbb, hány családtaggal mennek, mikor és honnan indulnak, hogy a kedvezményes vasúti jegyekre vonatkozó igazolványokat pontosan kiállíthassa.

— A cigányok ellen. Fáraó népére rossz idők járnak. Annyi galibát csinálnak már, hogy a hatóságok lassacskán megújnak a folyton ismétlődő „cigány stíliket”, melyek tényleg már nem illenek bele a modern század keretébe. Mint a belügyminiszteriumtól leérkezett rendeletben közölt statisztikai kimutatás igazolja, a vidéki községek és falvakban elkövetett lopások, betörések, lökötések hetven százalékát cigányok követték el, emelőlgyva aztán elrendeli a miniszter, hivatkozással 181 évben ez ügyben már hozott rendeletre, hogy a cigányokat a hatóságok ne engedjék a községek és falvak határában huzamosabb ideig telepedni. Kivételt képeznek ezen tilalom alól azok a cigányok, kik szabályszerű hatósági engedéllyel vásárokról árulni járnak, vagy pedig azok a cigánykaravánok, melyek vásárra menetelük közben községről községre bizonyos meghatározott időre tartózkodási engedélyt nyernek.

— Allategészségügy. A ragadós állati betegségek állása Zala vármegyében a legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint: Léptene: Letenye 4 udvar. Tenyész-bémaság és hólyagos kiütés: Esztergál 8 udv. Sormás 1 udvar. Tófej 5 u., Tormaöld 2 u., összesen 4 község 16 udv. Rühkór: Csáktornya 1 udvar. Sertésvész: Akai 1 u., Alsó-Bagod 1 u., Alsó-Zsid 6 u., András-hida 1 u., B.-Mogyoród 1 u., B.-Szt.-György 1 u., Badacsony-Tomaj 1 u., Csapi 8 udvar, Döbréte 6 udvar, F.-Páhok 3 u., Gelse 1 u., Gyepű-Kaján 7 u., Gutoröld 1 u., Kutfej 7 u., Letenye 1 u., Monostor-Apáti 7 udvar, Nagy-Kanizsa 1 udvar, N.-Boldogasszonyfalva 2 udvar, P.-Ederics 1 u., Sármeleg 10 u., Sümeg 1 u., Szt.-András 1 u., Szt.-Jakab 12 u., Szent-Kozmadombja 1 u., Szécsi-Sziget 1 u., Szent-Györgyvár 9 udv. Szent-Liszló 6 udv., Szepetneki 2 u., Talján-Dörög 5 u., Zala-Egerszeg 1 u., Zala-Szántó 1 u., összesen 31 község. Sertésvész összesen 1247 községben van hivatalosan megállapítva. A múlt heti állapothoz képest 130-cal több a terfőzött községek száma.

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek

Priváry Géza, főgymn. tanár — Csorba Máriaival.
Belső József, napcz. — Horváth Rosaliával.

Múlt hét halottjai:

Schweicser Ernő 62 éves, földműves.
Bódis János 61 éves, cipész.
Schwarz Rosalia öv. Koldoski Ferencé 44 éves v. ör. özvegy.
Harsay György 70 éves, csizmadiamester.
Taktics János 1 hónapos, napczásos fia.
Kalaha József öv. Sailer Péteré 85 éves, magánzó.
Horváth István 55 éves, zenész (F.-Hahót).
Horváth Anna férj. Horváth Józsefé 62 éves, földműves neje.
Serman Ferenc 17 napos, cipész s. fia.
Kasztli Adolf 60 éves, szőlőmester.
Brust Adolf vasúti raktárnok halva született leánya.
Vidákovich Árpád 28 éves, p. és táv. gyakornok.
Kleiber Mária 21 napos, család leánya.

által az új árpaüzlet nehezen fog megindulni. Rossz ára 6 fnt 30—40 kr. Kész buza iránt, dacára a uaponkint lanyhuló irányzatnak, élénk kereslet észlelhető s azonnal szállítható urasági árut 8 fnt 60—70 kr-ért lehet eladni.

CSARNOK.

Éjjelek a promenádon.

Múltkor este — hallják kérem
Ott jártam a sétán
Holdvilágos este volt.
Elejére alig érek
Fura hangokra ismerek
Kurjongató zene szőtt
„Ihij, hühhj, csinnadratta”
Még hőkentem — ejnye ada...
Mily lidérc sivalkodás.
Közlebb mék, — hát mit látok
Kisértek! Esmer átok;
Nő az egyik, férfi más.
Tán a közel temetőből
Mind a szellem idecsődött
S holdvilági táncra kelt?
Tapogatom lábam, fejem
Alomba járok e helyen —?
Szemkísérlet, vagy mi leit?
Elrejtősem egy bokorban
Hogy táncok ki lessem onnan
Ritka látvány az ilyen!
Mukkan se igen mertem
Még hangosan se lehettem
Hogy ne tudják meg, ki les.

S mit gondolnak kik valának
Aki ottan táncolának
Pörgő-forgó hancurát?
Se szellemek se lidércok
Nem voltak e jelenések —
Már ki hallott ily furát?
Holdvilágnak sápadt fénye
Nem borult ott egyből lányra,
Mint a korzó hőire
Aki onnan a melegből
Idejöttek mind hölgyestől
Promenádnak hűsire.
Szép val, a csendes éjjel
Közöl-távol, szertanzéjjel,
Ember nem volt kiváló.
Nosza rajta! rögtönzött bál!
Füttynak mellett, holdvilágnál
Hajszra táncra keltek ék.
Megmondjam-e kik voltak ott
Éjjel táncoló alakok?
Árulóknak legyek-e?
Megmondanám hisz —, de hiszen
E hír nem nagy újsgá lessem
Ismerik a neveket!
Tél idején báttarembe
Ott ülnek ék úr rendben.
Ifjak, lányok és szülők
Tessik illemmel a szöpet,
... S felelők a sétány — rétet
Hol „fossen” mulattak ék.

Jó halandó hogyha este
Arra jársz, hűvöst keresve,
S hallasz nótát, asinatot,
Ne hidd ám, hogy ott kísértet
Nyári éjszakán kísértet...
A — houte volde — mulat ott!

Xj—Xi.

A három Tátrafüred.

Irta: Vértési Károly.

Láttam hazámat szélében-hoszában. Le-reszkedtem völgyeibe s felmentem magaslataira. Megnéztem gyönyörű tövidékeit s bebarangoltam kiválóbb szépségű hegyvidékeit. Életem szebb részét ifjuságomat, az aranykalászos rónaságon töltöttem. Gyönyörködtem itt, gyönyörködtem amott, de lelke legjobban örült mégis akkor, mikor a magas Tátra ezüst lényű erei s tenyő koszorúza bércei közt jártam.

Mondják a s tapasztalásból is kifolyó igaz marad, hogy oda, hol jól éreztük magunkat, ismételve is visszavágyunk.

Az ókori görög, kit sebeszárnyú vonat nem röpített országok határain túl, messze szép vidékekre, hol a természet pompájában ünnepet ült, csak Pindus, Parnassus hegyeit bámulta folyton, egyedül Helikon forrásainak vizénél keresett üdülést s állandóan csak Thessalia virányain legeltette szemét. Otthonában érezte magát jól s otthonából nem vágyott sehova. S ha mi, kiket gőzmozgó visz s könnyű módon bekalandozhatunk ezt a szép földet, melyet Isten megermentett, ha mégis visszavágyunk egy helyre, jele s bizovitéka ez annak, hogy ott kiválóan jól éreztük magunkat.

En is visszavágytam a szép Tátrához. Ez a magyar Rigi.

Akkor láttam először, mikor a szív még jobban tudott örülni, a szem szebbnek látott mindent s ruganyosabbak voltak a lépkek.

Igaz, hogy az első látás a viszontlátás közé esett a glaci, urai, béni Alpok hajnalaramyozta jécsuszainak; a Hochglarnsch, Oberalpstock, Uri-Rothstock, Finsteraarhorn, Schreckhorn, Mönch, Eiser, Jungfrau, Blümlisalp stb. megtekintése, mégis az első látás érdekéből keveset vont le a viszontlátás.

Az utazó, ki a Husz-parkból vagy Poprád-Felkáról nézi a hatalmas hegyláncolatot, mely szemé előtt elterül, habár tovább is nyugtatja tekintetét a széles és domboru Krivánon, Szolyiszki, Bátya, Tupa, Kocsiasta csipkézett havasok ormain, a 2659 m. gerlachalvi csucson, Lengyelnyergen, Bibirc, Szekrényes, szalóki csucson, Királyorron, He, yes és Vöröstornyon, jégvölgyi, zöldtavi bércu a 2628 m. magas lomnici, kőmárki, hufalvi gránit-csucson, Nagymorgáson vagy Homokhegyen, az csak egy nagyszerű panorámát lát maga előtt, mely keveset érte a hirtelen előbukkanásával ritkítja ugyan párját, de a magas Tatrát még nem ismeri. A fűrdővendék, ha a három Tátrafűrdőt össze-vissza is járja, elmegy reggelizni a Rózsamenházhoz, oszonnázni a Szép-kilátáshoz, a Tátravidék szépeiről még ne beszéljen. A külső mezét látta az csak, s nem ismeri azokat a balsó szépegeket, melyeket az előszámlált sziklafogak feltékenyen látzanak őrizni. A sokfejú sarkányt látta ez csak, de nem a kincseket, melyeket őriz.

Tátrafűred a Tatra gyöngye s elsőrangú gyógyhelye. Benne az élet oly vig s örömteli, hogy a ki a betegek és egészségesek eme fűrdőhelyén kényelmet nyújtó házaiban már egyszer letelepedett, a Rigi, Vadászkiirt, Tengerszem, Tündérlak vagy Gondüzőben elhelyezkedett, az egy ideig nem vágyik ismét el.

A magas sétatájon a hűgyvilág szépségein csünghet tekinteted és született zenészeink vonója mellett elábrándozhatol tetszésed szerint kulturéletünk kiforrásáról, a természetéről vagy a haza ifjúság és szerelemről.

Az új gyógyház, Adria, Petőfi-ház, a stilszerű svájci házak az utóbbi években épültek fel. Eltűnnek a régiek, hogy helyet adjanak a kor követelményeinek. Szerényen húzza meg magát a régi gyógyház is, újabb s ékezebb társai mellett. Hej, pedig az a régi gyógyház — be sok szívet gyógyított, de talán betegített is meg. A Csáky-forrás most is vigan csobogtatja úde savanyuvizét az Öreg restauráció épület alatt. Nem apasztotta ki az idő. A régi gazdának már csak a forrás tartja fenn emlékezetét. A víz jóízű, de minthogy egyebet róla ugy sem lehet mondani, ráfogták még az orvos urak, hogy „étvágy gerjesztő” is. A szepesi szegény tótok, kiknek élni gyakran nagyobb feladat, mint meghalni, alighanem jobban szeretnék, ha étvágygerjesztő volna a víz hatása. Nekem a hegy magaslátán gránitból bugyogó Vamberi s Leutsch-források gyöngyöző friss vize jobban esett. A kis Rainer-ház is meg van répi kopott minőségében, ez is a vallalkozó haszonbérli emlékezetét tartja már csak, ki okat tett Tátrafűredt akkor, mikor még nem volt divatos fűrdő s az emberek inkább gyöngyülni, mint mulatni jártak ide; de hogy miért kerestelték el a Rainer-savanyuviz-forrást Kasztornak, azt már nem tueta megmondani senki. Hja! változik minden, az idő is, az emberek is s habár Rainer érdemeiről még mindig beszélnek itt, de ha Tátrafűreden megtörtént, hogy a Szerelemforrás beduquult, a Turelem-forrás pedig kiapadt, akkor annál is inkább megtörténhetett az, hogy a Rainer-forrás Kasztor nevet kapott, mert hisz ugy is közvetlen közelében van a Polluxnak.

A kis kápolna most még szerényebben áll egymagában ott a közepén, mint ezelőtt, mert körülötte azóta még diszezebb s nagyobb épületek emelkedtek. De a mikor a templom maga itt a természet, a kápolna csak oltár benne.

Tekintsünk csak szét Tátrafűreden. Utolsó itlétem óta az egy gyöngyből három gyöngy lett. Még jól emlékszem, mintha tegnapi történet volna, ott állt a Gondüző s Tündérlak között dr. Szontágh Miklós fűrdőorvos s kezét távolmutásra emelve, mint valamely alkotó, azt mondta: ott majd hideggyógyintézetet állítok esztendőre. Ma már áll Uj-Tátrafűred, a kor igényeinek megfelelő két sanatorium, Terebes,

Sirene, Nafelejs, Edelweiss, Erica stb. gyógyházaival, meg a tóli kerttel.

A hidropaták s klimatikus gyógyhelyei keresők télen-nyáron találhatnak itt enyhülést. Ki Uj-Tátrafűreden nem talál elég szórakozást, három perc alatt Ó-Tátrafűreden lehet, mert a két fűrdő helyet egy folyton élénk gyalogútvény köti össze. A ki itt is megunja magát, elmehet pisatránkot horgászni vagy gyorslábú zergényát űzni.

Ó-Tátrafűredtől lejjebb fekszik Alsó-Tátrafűred. Gyönyörű lejtős út vezet oda, sűrű szőrt lenyves erdőn keresztül. A fűrdőtelep, habár csak 1881-ik évben alapított, máris látogatott Díszes épületei jövendő nagyságát hirdetik. Hivatva lesz majd hazánkban Frauenbad női fűrdő pótolni. Láp-fűrdőjének berendezése európai színvonalon áll.

A turistát maga a fűrdő kevesebb, de a vidék annál inkább érdekélen, tekintésnek kisse körül azokban a szép völgyekben, melyek zóid báronyát a források ezüst színű erei himezik méz szebbre s emelik még nagyobb változatra. Vegyük a vasvégű hegyi vándorbotot kezünkbe, melyet fiatal lenyökből kicitrázottan faragnak s árúnak utón-utófélen a művészet absz-jét tanuló atyáinkfiat. — Hágjunk fel azokra a gránituskókra, melyek itt az ég felé agaskodnak, hogy bennünket is közelebb hozzanak ahhoz. Kereszük fel azokat a smaragd színű tengerszemeket a szirték ölében, melyekről a nép azt tartja, hogy a tengerrel vannak összeköttetésben s annak zivatarától háborognak olykor.

Az agglégény.

Írta: Fehér Ignác.

— Hogy miért lettem én agglégény? Elmoudom önöknek uraim.

A titkár ur szivarra gyújtott és így kezdte agglégényességem történetét:

Fiatalkoromban én nagy Don Juan voltam. Ha egy leány megtetszett, nyomban udvarolni kezdtem neki és addig ostromoltam, míg céloamat el nem értem.

Azután tova-szálltam mint a pillangó, ha megelégette egyik virágnak a mézét és a másikra száll. Belátom, hogy rossz, csunya természet volt ez tőlem, de én a leányokat okoztam; mért nem íjtatték ki több ellentálló képességet velem szemben!

Végre akadtam egy leányra, a kinek ellentállásán meghiusult minden Don Jouani képességem. Az ostromlásnak ezerféle neve, a melyekkel azelőtt oly könnyen bevettem bármilyen erős női szív várát is, ezuttal megtört a szép Takacs Margit érényén.

Egy nyári táncmulatság alkalmával ismerkedtem meg vele. Igész szépsége mindjárt az első látásra elbűvölt. Kisse telt, de mégis szabályos testét könnyű világoskék színű ruha takarta, pihegő keblét diszkrétén, atátszó jüll-szővet fűdte, a mely szabadon engedé látni a babastrom fehérségű szép nyakát. Sötét bar a hajában oszillogó — bár nem valódi — csillagokú ékszer ragyogott. Rózsás arca, mely ellenében volt világos öltözékével, olyannak tünette fel, mint csupa fehér lilium közl nyiló pünkösdi rózsát. Leköz, nyajas modora csak igézőbbé tették egész lényét.

Leirhatatlan érzés járta át egész valómat, mikor táncoltam vele; a kebléből aradó finom ylang-ylang illattól egészen megittasultam.

Ábrándozni kezdtem. Elképzeltem magamban annak az órának mámorító boldogságát, a mikor majd ez a leány is karajomban lesz és én élvezni fogom ajkának édes mézét.

Másnap megtudtam, hogy Margit egyszerű, szorgalmas varróleány, szegény, de tisztességes iparos szülő leánya. Ez azonban nem gátolt meg abban, hogy a legszenvedélyesebben udvarolni ne kezdjek neki. Kizárólag csak vele foglalkoztam, nem törődve a „haut-volé” lányok fitymaló tekintetével; nem törődtem gunyos megjegyzéseikkel sem.

Margit elragadó kedves modorával ugy felaltalta magát mindenütt, mintha csak grófkisasszonynak született volna.

Mindinkább nyajasabb, bizalmasabb lett hozzám, ugy hogy egészen elbűvölt. Ez a bizalmasság azonban nem hogy bátorítólóg hatott

volna réám, hanem ellenkezőleg nem me tem egy kétértelmű megjegyzést sem mondani neki.

Csúdkoztam magamon. Kezdtém érezni hogy nem a léha élvhajhászás utáni vágy az, a mi engem e leányhoz köt, hanem az igazi tisztia szerelem érzése.

Egy ízben bizalmas beszélgetés közben elpanaszolta, hogy anyjának reumás bántalmái vannak és mennyire szeretné egy káns fűrdőbe küldeni ha módjukban állna; de hát nem lehet, mert keresetük épen csak hogy elég a mindennapi tisztességes megélhetéshez.

Amv kaptam az alkalmon, ha a legesekélyebb szíveséget is tehettem nekik. Készséggel felajánlottam, hogy örömmel kölcsönzők annyi pénzt, a mennyi anyjának szükséges.

Eleinte hallani se akartak erről. Csak miután biztosítottam őket, hogy ugy fizethetik vissza, a mikor és a hogyan nekik tetszik, sikerült őket rábírom, hogy elfogadják a kölcsönt. Édes anyja akkor elutazott egy közeli káns fűrdőbe.

Anyja távollétében is meglátogattam. Amint beléptem hozzá, nem jött zavarba. Ugy látszott, hogy éppenséggel semmi küönbséget sem talált abban, hogyha négyzsemközti, taak nélkül vagyok vele együtt, vagy anyja jelenlétében.

En azonban nagyon feszülten éreztem magamat. A kecsgető alkalom teljesen rajbam tett, nem bírtam uralkodni magamon. Vérem lázasan lüktetett, egész testemben rettentő forróságot éreztem. Képződéseim újból erőt vett rajtam, u y hogy csak kuszált, értelem nélküli szavakban társalogtam.

Margitnak feltűnt szokatlan viselkedésem, mert kérdézte:

— Mi lelte őnt ma, hogy kérdéseimre is csak alig válaszol?

Ekkor meglepedkezve mindenről, szenvedélyű reszkedő hangon mondtam:

— Margit, édes Margitom, szeretem, imádom őnt, enyemnek kell lennie!

En önteleden át akartam ölelni, de ő ki-szakította magát karjaim közül.

— Csak egy csókot, egyetlen csókot az ön ajkairól!

Két lépést hátrált tőlem. Szép arca komoly lett és szigorú tekintettel nézett réám. Ugy állt ott, mint egy haragvó istenasszony.

Miután felhevülésemből észretertem, legyőzetlenül vágyat éreztem, hogy lábai elé borjak, csókokkal halmozzam el ruhája szegélyét és bűnbánólag esdekeljek bocsanataért.

Homlokáról eltűnt a szigorúság és egyszerre kedves kacagással folytatta:

— Ugyan, keljen fel kérem, mire való ez a gyerekes dolog. Egyszerűen megígéri, hogy nem teszi többé, azzal punktom.

Olyan lett, mint ezelőtt volt és ugy váltunk el, mintha semmi sem történt volna közöttünk.

Ez a kudarc csak még jobban ingerelte vágyaimat. Láttam, hogy nem szabadulhatok ez anygali teremtés büvköréből.

Rokonaim minden ellenzése dacára elhatároztam, hogy nőül veszem.

Egy napon boldogságtól sugárzó arccal állítottam be Takácskóhoz és kijelenttem, hogy miután egy percig sem élhetek Margit nélkül, boldoggá akarom tenni, nőül fogom venni.

Ő is álltam Margit elé, megfogtam két kezét, számitva arra, hogy most már végre meg fogom kapni tőle az első édes menyasszonyi csókot.

Azonban Margit visszahúzódott tőlem. Megdőbentem.

Szelid komolyság últ arcán, midőn határozott hangon ezeket mondta:

— Nem lehetek az ön neje, mert nem szeretem; mindig tiszteltem és becsültem mint bizalmas, jó barátot, de nem szeretem azzal az igazi szerelemmel, a mely egy házaspár boldogságához szükséges. Hogy én szeretem-e őnt így, azt nem kérdezte tőlem soha. Ön mindenesetre derék, becsületes ember, hogy előkelő társadalmi állása dacára nőül akar venni egy tisztességes szegény leányt, a kit szeret; de az ön becsületeségével szemben én is tartozom ezzel az őszinteséggel.

A bamaulat csúdkozás és boldogtalanság vegyes érzésével néztem magam elé, mig beszélt. Ugy tetszett hogy az egész világ forog körülöttem. En, a „Don Juan”, mindene el voltam készölve csak erre nem. Alig tudtam szóhoz jutni.

Csak arra emlékszem, hogy esküre emeltem kezemet és becső a hitattal ennyit mondtam: — Esküszöm önnek Margit üdvösségemre, vagy ön lesz a nőm, vagy soha senki, O nem lett nőm és én megtartottam eskümet. glegény maradtam.
— Hogy mi lett Margittal: kérdik önök?
Később egy cipészszegéd beleszerelt, ő is szazette és csakhamar egybekeltek. Férjenek ost egy szép cipészülete van a József-téren,
— ugy hallom — nagyon boldogok.

Szerkesztői üzenetek.

„Lehullott az őszi levél“..... lehullott a sápirkosárba

A. S. Nagy-Kanizsa. Petőfihez jót vagy semmit. Agglegény Hiába: az agglegények csak türelmetlenek mag a nyomda-festékek szemben is. No de hisz régi dolog, hogy a türelmetlenség száll az agglegényeket.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések

oooooooooooooooooooooooo

Kötőgép- Wedermann M. gyár BÉCS

VI. Mariahilferstr. 54

oooooooooooooooooooooooo

NAGY MELLEKKERESÉST!

HAVONTA 300 - 400 márkát kereshetnek bármely foglalkozásu személyek költség és kockáztatás nélkül. Ajánlatok „T. D. 99.“ alatt Leipzig-Lindenau.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg **rendkívül meg van elégedve** az asbesttalpall bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábál nem fáradtak ugy el, mint más közönséges cipőknél. Kérdök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipész-nél s astán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzcipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL. huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szűrdarab és puhán járok megszűnt minden lábfájam, ugy hogy — azt hiszem — lábajam semmi tovább orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelő hive

WEKERLE SÁNDOR.

118-50

Orvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után m gkönnyebbül a járása annak, ki csipője dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettős vastagságu **1 fnt 20 kr.**, egyszerű **60 kr.**, homoktalp **40 kr.**, **gyermekeknek fele.**

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a **cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatt.**

Szétküldés csakis utánvéttel, vagy a pénz nélöleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

☞ **Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.** ☜

Általános Asbestáru-gyár

betéli társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: **50000** korona.

értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyerem. **100.000** kor. értékben.

Egy sorsjegy ára **20** krajcár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20%, levonással azonnal **készpénzben** beváltja **Budapest**en a „Hermes-Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüzetek a nyerő kívánására készek az

☞ **50.000** korona értékű főnyereményt ☜
egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is be-cserélni.

Huzás SZEGEDEN, a kiállítás utolsó napján 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

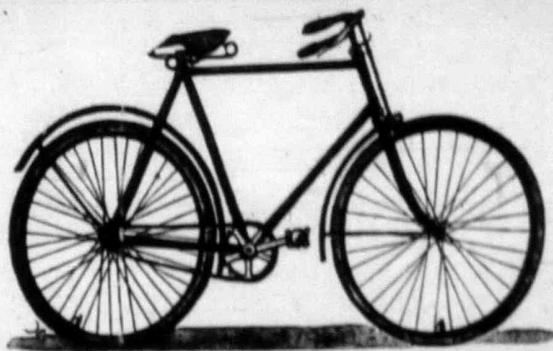
Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohány-tözdekben és egyéb elarusító helyeken.

Viszontelarusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

220-4

BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. Körtelek.



119-
KERÉKPAR RAKTÁR
UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírd „Premier helical“ kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindennemű kerékpár alkatrészek
dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentv.

Szerkesztőség:
Városháza-épület Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta u. a. 4—5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városháza-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyitótér postaközlésre 10 krajczár.

Előfizetők, valamint a hirdetőihez vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe ismétlődik.

Bírmentelen levelek csak ismert munkából fogadtatnak el.

Egyes szám ára 10 krajczár

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, július 30.



A kinek dicsteljes nevét fél század óta nap nap után hódolattal, csodálkozással és büszkeséggel emlegetjük, a kinek örökkévaló műveit ugyanannyi idő óta nemcsak a könyves polcon tartogatjuk, de egyuttal lelki örömünkre és igaz épülésünkre imádságos könyv gyanánt olvassuk is, s a kinek fényes emlékét március idusán soha meg nem szűnő kegyelettel évente föllevenítjük, — a magyarságnak ezt a páratlanul álló tüneményes alakját, július hó 31-én egy szépen tejlődő ország, egy nagy multu nemzet, egy lelkes nép fogja határt nem ismerő hévvel ünnepelni.

Ritka nagy ünnepünk lesz. Nem

képzeltünk hazánkban egy parányi fálut, egy csöpp községet, mely nem kíván részt venni belőle. Mindenütt fel fog hangzani a költő dicsérete, de frázist és üres szóvirágot sehol se fogunk hallani mondva csinált erőszakolt ünneplést sehol se láthatunk majd, mert csak a szív, a rajongás fog Ó róla beszélni, s a tisztelet és szeretet lesz ezen ünnepnek a főrendezője.

A hatalom képviselője meghajlik majd a még hatalmasabb szellem nagysága előtt, a büszke főúr leteszi az elismerés pálmáját a népköltőnek, az értelmiség megköszöni a sok élvezetet, a mit versei nyújtottak; s a nép? az ünneplők zöme? ... oh! az tapsol, vigad s örül a nagy diadalnak, melyet a köréből származott egyszerű poéta vívott ki ország és világ fölött — a tollal.

És a karddal ...

Oh, miért hogy ez az öldöklő eszköz is belejárt ebbe az üstökös pályafutásba?! Talán most másképpen ün-

nepelnék; olyanformán, mint nem is oly régen, Jókai jubileuma napján.

De különben fonságesebb így Petőfi élete, hogy abban a kardnak is szerep jutott. A gondviselés karta így s ő maga is.

„Ott essem el én, a harc mezéjén.”

Tulajdonképpen gyászünnepet kellene most ülnünk, mert hiszen tudjuk, hogy a végzetes segesvári ütközetben — a fejedregyházi sikon — vérzett el ifjan a nagy férfiú, ott dobbant utolsó hazájáért a nemes szív és akkor némult el mindörökre a dalos ajk.

Mi azonban mégis örömmünnepre készülünk: virágot hozunk, dicsőeneket zengünk. S ez jól van így. Petőfi 1849. július 31-én nem halt meg, csak halhatatlanná lett. Nem a vad kozák dárdája döfte keresztül, csak a Génusz borította rá láthatatlan fátyolát. Porait hiába keressük a földben, mint akár Mózesét és Mohamedét hiába keresték. Van-e tehát okunk szomorkodni? Kivált most, miután megérnünk adatott, hogy

TARCA.

A Petőfi ünnepen.

(1899. július 30.)

Költő és hős egy személyben!
Ez az mi nagy, s felemlél!
S a rejtelet hogy hős halálát
Ejhmály takarja el.

Sőtét néma ényészetben
Hol s merre van hült pora?
Eitünt fényes meteorként
Igy siratja őt a hona!

Legendákat fűznek hozzá,
Lelekületek szép dalán —
Mintha menybe szállott volna!
Ah! nem is halt meg talán?!

Nem is halt meg! nem engedti
A magyarok istene;
Azt akarja, hogy hazáukat
Ébren tartsa szelleme!

A szabadság szeretetét
Örökségül hagyta ránk;
Töle tudjuk, hogy e nélkül
Boldog nem lehet hazánk!

Ötven éves szent emlékét
Ma ünnepli a nemzet!
Ünnepet él a szabadság
Egyentelgy, szeretet.

Tuboly Victor.

Délibábok.

A csendes falut mindenfelől bércék koszorúzták. Olyan volt az, mint egy világtól elvonult remete, aki a lényből, ragyogásból, az emberi vágyak tarkaságából már nem akart magának semmit. Csak magának élt, és nem akart látni egyebet, csupán a fölötté mosolygó eget.

Ilyen csendesek, megvonultak voltak a lakói is. Úgy érezték magukat ott a magas bércék között, mintha a jósgagos Isten öle te volna őket körül szerető, meleg karjaival. Megvolt a mindennapi kenyerük és azt elfogyasztottak békés szívvel és hálát adtak érte annak a hatalmas Szellemnek, aki örökdöött felettük.

Az ő vasárnapjuk volt csak igazán a jó Isten napja. Öszegyültek szépen a lehérré meszelt templomban, ahol Harmath Endre, az eklézsia érdemes tanítója, olyan szép igéket tudott mondani a munkáról, a melegegedésről, a békéről, szeretetről, mintha csak bibliából olvasta volna. Azután felült az orgonára, szépséges tizenhat éves leánya pedig mellette állott; úgy kezdtek el a gyönyörű zsoltárokat.

Sokszor a nép nem is énekelte (ez pedig ugyancsak nagy önmegtartóztatás egy kalvinista eklézsia híveitől); csakhog a rektor ur leányának: a vnyörű Harmath Gizellának, angyali éne ét tisztan hódhassák.

Az volt még csak az igazi gyönyörűség! Azt hallgatni valóságos imádság volt.

Férfiak, asszonyok hátrafordultak és könyvelábadt szemekkel nézték azt az éneklő angyalt, akinek lágyan csengő hangja szeid, ábitatra keltő rezgessel hullamzott át a templom oszlopán és belopódzott szépen a hallgatók szívébe.

Már serdülő leánya korában kezdte ezt az ábitatos szereplést s egyszer csak azt vettek észre a benne gyönyörködő hívek, hogy a kis leányából nagy leány lett.

Az asszonyok vették észre legelsőbb.

Aztán mindjárt e is kezdtek gondolkodni a fölött, hogy mi lesz az eklézsiaiból, ha ezt az éneklő angyalt valami idegen férfi el fogja vinni a faluból. Mert hogy elviszik, azt bizonyosra vettek: miután a faluban nem volt hozzá való urifajta senki.

Hanem az asszonyok nem azért asszonyok, hogy tervet ne tudjanak csinálni.

A kisbaksai asszonyok azt gondolák ki, hogy minekutánna a rektor ur már ugye mai gyerek, az iskolába meg ugy is sok a gyerek: kell ide hozni valami derek segédtanítót. A többi azután már egészen magától megy. Az megszereti a gyönyörű Gizellát, Gizella a rector urnak egyetlen leánya: annak a kedveért majd csak lemond állásáról, vagyis inkább átengedi az elsőseget a fiatal párnak, azután eléledgelnek együtt, egy fedél alatt.

WEISZJAQUES butoraktárában Nagy-Kanizsán

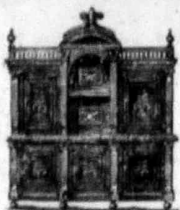
Készletben tartatnak mindennemű a leggyorszerűbből

a legdiszesebb, finom **ónémet, barokk, roccoco styllü, gyöngyházzal berakott stb.**

háló- ebédlő és salon szoba butorok,

ovábbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltebb árak mellett kaphatók

➡ Képes árjegyzék kívánuatra ingyen küldetik. ➡



azóta — ötven év alatt — ez a mi halhatatlanunk meghodította nekünk — irodalmunknak — az egész művelt világot? Van-e okunk gyászra, mikor angol, orosz, francia, svéd, finn, török ismeri immár és méltányolja elméjének tüzes termékeit?

Nem. Mi csak örülhetünk, hogy a kiskőrösi s egény mészáros fia följutott a világirodalom nagyjainak sorába és ott is az elsők közé.

Mi csak örülhetünk, hogy akadt fontos, ki a magyar alföldi nép zamatot, erőteljes nyelvet szalonképessé tette az affektált, cikornyás nyelvezet ellenében.

Örülhetünk, hogy a nehéz időkben ugyszólván lelket öntött szegény küzdő honvédeinkbe az ő bűbajos dalaival.

Örülhetünk, hogy egy hőst ünneplünk, a ki a csatatérre vonult hazája szabadságát kiküzdeni s a ki a véres mezőről szállott föl az Olympusra.

L-sz és legyen is örvendezés ország-szerte s a kik lelkük mélyéből vesznek részt az ünnepeken, azokat szent és magasztos érzés fogja áthatni, azok érezni fogják az ünnepeit szellem közelségét és reményteljesen térnek majd haza.

Hisz nem hagy el minket a magyarok Istene! Mert a mig méltóan tudjuk megülni nagyjaink emlékét, a mig há-lásak tudunk lenni koszorusaink iránt, mindaddig meg is érdemeljük a nap éltető melegét s az anyaföld áldásos termékenységét.

A munkaprogramm.

A nyári szünet Széll Kálmán miniszterelnökre nézve nem a pihenés napjai. A forró hónapokat nagyrészt ratóti birtokán tölti ugyan, de azért ott is elfoglalják őt a két tárcájához tartozó

ügyek és onnan is gondosan vezeti az ország egész politikai életét. Figyelmét semmi mozzanat sem kerül el, legyen az bár fontos, vagy jelentéktelen. Észrevesz mindent s e szerint alkotja meg a telet a felett, minek a különböző irányokban történnie kell.

Mindenekelőtt az ország közigazgatására irányozta tekintetét. A változtatások, melyeket utolsó időben a főispánok körében tett, elég világosan mutatják, minő szellemben akarja a miniszterelnök az adminisztrációt vezetetni. Az egyoldalú pártmozgásokat Széll nem akarja a közigazgatásban érvényre jutatni. A közigazgatás feladata az, hogy minden népréteg minden szükségletének szolgáljon, már pedig nem teljesítheti ezt a feladatot, ha pártönkény befolyásolja. Előreláthatólag további változások is lesznek a főispáni statusban, de semmi esetre sem oly terjedelemben, mint néhány ellenzéki lap követeli és nem is abban az értelemben, hogy minden ujan kinevezett főispán mindenképp az ellenzéknek kell, hogy tessenek.

Ezekhez a rendszabályokhoz legközelebb a közigazgatás reformja csatlakozik. A vonatkozó törvényjavaslatokat elkészítik s valószínűleg a jövő év tavaszán a képviselő ház elé terjesztik.

Őszre a kvótabizottság, a delegációk és a horvát országos bizottság összehívása van kilatásba véve. A mi a kvótabizottságot és a delegációt illeti, ezeknek összejövetele az osztrák parlamenti viszonyoktól függ. A legelső feltétel természetesen az, hogy az osztrák birodalmi gyűlést ismét összehívják. A második feltétel meg az, hogy az osztrák ellenzéki partok ne csináljanak obstrukciót. A delegációk megválasztását persze nem lehet megakadályozni. A delegátusokat országunkint választják s e választásoknak nem kell okvetlen a képviselőház plenumában történniök. A kvótabizottság megválasztását obstrukció által minden esre meg lehetne gátolni, csakhogy ebben az esetben, ha ugyanis e közt a két bizottság közt megegyezés nem jöhet létre, ismét a korona döntene és ezt aligha óhajtja az osztrák ellenzék. Valószínű tehát, hogy a delegáció és a kvótabizottság váasztását nem fogják megobstruálni.

A mi a horvát országos bizottságot illeti ugy látszik, a tárgyalások némi eg el fognak húzódni, de nem lehet kétkedni, hogy vegre is létesül a kielégítő megegyezés.

A fityeházi férjgyilkosok

vád alá helyesve

Megirtuk annak idején, hogy Bogatin Györgyné és Sifter Györgyné fityeházi lakosok azon gyanu alapján, hogy férjeiket megmérgezték letartóztatattak.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint büntető bíróság folyó hó 23-án tartott zárt ülésében tárgyalta ezen bűnügyet és a befejezett bűnvádi vizsgálat alapján a kir. ügyésznek indítványa folytán f. évi május hó 15-től letartóztatva lévő özv. Sifter Györgynét a Sifter György serelemre elkövetett a btkv. 278 §-ában meghatározott gyilkosság bűntette miatt, valamint Bogatin György sere mére elkövetett a btkv. 278 §-ában meghatározott gyilkosság bűntettének a btkv. 69. §. 2. bekezdése szerinti részessége miatt, mint bűnsegédet és ugyancsak 1899. évi május hó 15-től letartóztatva lévő özv. Bogatin Györgynét a btkv. 278. §-ába átköző gyilkosság bűntette miatt vád alá helyezte és mindkét vádlottat továbbra is vizsgálati fogságban tartja.

Ellenben megasztette a kir. tszék Lovrek József fityeházi lakos ellen gyilkosság bűntettének részessége miatt folyamathoz tett bűnvádi eljárást,

A kir. törvényszék határozatának indokai a következők: Sifter György fityeházi lakos 1897. december 19-én két napi betegség után elhunyt. Halála gyanusnak mutatkozott, de a törvényszéki orvosi boncolást teljesítő szakértők a halál okául tuberkulózist állapítottak meg. Egy év mulva es pedig f. évi február elején feljelentés tétetett, hogy ugyancsak Fityeházán január 18-án Bogatin György teljesen hasonló jelenségek közt halt el, mint annak idején Sifter György.

A nyomozás folyamán megállapították, hogy Bogatin Györgyön észlelt betegségi tünetek az arzén mérgezés körképét mutatják, de az eszközölt vegyvizsgálat megállapította azt is, hogy Bogatin György testében tetemes arzén mérég volt, és hogy a csekély hullarészben talált arzénsav már magában véve elegendő volt a halálnak előidézésére.

A nyomozás kiderítette, hogy Bogatin Györgyné a mérget Sifter Györgynél kapta, kinek terje egy évvel ezelőtt mérgezési tünetek közt halt meg. Az exhumálás utján megszerzett hullarészekben, a megejtett vegyi vizsgálatok alkalmával olyan mennyiségű arzénsav találtatott, mely nem egy, de öt ember életének kioltásához is elegendő. Dacára annak, hogy a boncoló orvosok sem Sifter György, sem pedig Bogatin György halatát mérgezésre összefüggésbe hozni nem tudták, a mennyiben a halál okát mindkét esetben másban találták, még sem lehet kétséges, hogy mindkét esetben az arzén okozta a halált.

A kihallgatott tanúk vallomásával igazolva van, hogy ugy Sifter György, mint Bogatin György az

Hat ez a kisbaksai paradicsomi viszonyokhoz képest nagyon zsenialisan volt kigondolva.

Hanem hát azok a kis apró gonosz szellemek, akik csak azért röpöködné szerte a földön, hogy a legretettebb kis paradicsomot is lelkeressék és valami módon a maguk részére meghódítsák: Kis-Baksai községét is megtalálták.

E mentek oda is egy műkedvelő csapattal.

A nagy-baksaiak, akik már künn laktak a nagyvilágban túl a bérceken, — egy műkedvelői csapatot szerveztek és beanalitak egy énekes nép zioművet. Az előadásra meghívták a kisbaksaiakat is.

El is mentek. Vegig hallgatták.

Hanem előadás után odaszerezttek Harmath Gizella köré és azt mondták:

— Hej kisasszonykám, akkor lett volna gyönyörűség hallgatni ezt a szindarabot, ha maga énekelte volna benne.

Ha tudták volna, hogyan megleküdte ez a mondas a kisasszonyka ábrándos szívét.

Attól fogva igen sokszor ki-kiment a f-lut körül ölelő bércek tetejére s onnan nézett almadozva a ködbe menő síkságon át a messzeségbe.

Valami érthetetlen titkos vagy keletkezett lelkében elszállani onnan messzire, valahová ki a nagy világba, ahol százan e-eren halgatnak azokat a dalokat, amik az ő szíven keresztülszűrődnek és ajkáról lecsengnek. Versenyt kezdett dalolni és csatogni az erdei madarakkal. A máskor vidáman mosolygó, beszédes leánykából merengő hallgatag, ábrándozó hajdon lett, aki szűknek érezte csendes faluját.

Egyik dé utanon kiment megint a bércek közé. Leült és szép szőke fejét tenyerébe hajtva, almadozva nézett a messzeségbe.

Valami csodálatos bűvölet fogta el.

Mintha láthatatlan szellemek szálltak volna melléje, suttogtak neki varázslatba ejtő igeket. Karjaikba vették és ragadták magukkal ismeretlen vidéken át egy nagy nagy városba s ott letették egy tündöklő terembe, hol a ragyogó színpadok tündér világában a rétek vártak ő reá. Énekelni kezdett, mire a realággesztett szemekbe könnyek szivárogtak és zúzó tapsokkal fogadták eneket. Ő elkabult a boldogságotól, a gyönyörtől. Sírn kezdett örömeiben.

A lealadozó nap aransugarai esókölták a bérceket. Egy meleg sugár ott reszkelt az almadozó leányka homlokán, mint egy égből szállott glóriafény.

A falun már az est homálya ült.

Megkondult az esti harangszó. Csengő hangja többszörös visszhanggal hullámozott tova a bércek között.

Harmath Gizella felemelt a fejét, megsimogatta homlokát. Aztán réveleg szemekkel nézett körül; mintha az eltűnt bűvös vízió képeit kereste volna.

Haza ment.

Nem tudott vacsorát sem enni.

Mikor az aggódó apa szinte reszkette simogatta meg forró homlokát és gyöngöden kérdezte nincse-e valami baja, — a leány zokogva-borulapja melére es csak annyit tudott kimon dani:

— Meg vagyok babonázva apám. Én színésznő leszek.

Az apa elsápadt.

A varatlan kijelentésre minden gondolat megállt agyában. Csak nagyokara mondta reszkető ajakkal:

— Ha szivednek ez a vágya, én nem állok ellent. Pedig egészen egyedül maradok.

Aztán az ő könnyei is megeredtek és sirtak mindaketten.

Az álom, mely lelkére szállott ott a bércek tetején, valóvá lett. Megnyit előtte a bűvös világ, mely babérokat terem, kabuletkba ejt, gyönyörökbe ringat.

Hamar felismerték benne a nagy kincset.

A színészigazgatók versenyeztek ígéretekben, hogy meggyerjék.

Amerre ment, mindenütt diadalt aratót. Neve csakhamar ismereté lett az egész országban.

Minden fellépése telt házat biztosított.

Szép volt, ki önön nagy temperamentummal játszóv, elragadóan énekel. A lapok mindenütt azt irták róla, hogy a muzsa igazán homlokön esókolta, egész szívét, egész lelkét beletudja adni játékába, dalába.

Elárasztották mindennel, amivel csak egy Isten kegyelméből való hivatott művésznői boldogítani lehet.

És Harmath Gizella a dicsőség mámorában, a diadalok legmagasabb fokán, a folytonos ünneplés zajában, mégsem volt boldog.

arzen mérgezés tünetei közt haltak el; de igazolva van az is, hogy mindkét olyan anyagot vettek be és attól lehetnek hirtelen rosszul, melyet Sifter Györgyné patkánymérég gyanánt szerzett be, a melyet utóbb Bogatin Györgyné azért adott át, hogy adja be azt férjének; „jó lesz tőle, ő is beadta az övének, az is jó lett tőle” vagyis meghalt a mérég bevétele után.

Hogy a halált az arzen mérég okozta, azt igazolja nemcsak az orsz. művegyészi vélemény, hanem maguk a vegyvizsgálóktól sikert nem várt orvosok is elismerik, hogy bonceletük a művegyés által kimutatott nagymennyiségű mérég folyton fellépő kórbonctani elváltozásokat részben tartalmazta, de nem oly kifejezetten, hogy már előre is mérgezésre gondolhattak volna, hanem csak a halál okát Sifter György esetében csak a beajlott tudóvázisban keresték, míg Bogatin Györgynél azért volt a halál oka tudóbban keresendő, mert az ezt jelező körülmények könnyen összetéveszthetők az arzen mérég tüneteivel.

Bogatin Györgyné azt adja elő, hogy azt a fehér port, melyről férje rosszul lett, Sifter Györgynél kapta akkor, mikor több napon át távol volt hazulról és Sifterénél tartózkodott, kinek panaszkodott, hogy férje bántalmazza, mert Lovrik Józsefre feltékenyek; de határozottan tagadja, hogy a kapott szer mérges hatását ismerte volna, hanem azt hitte, hogy csak varázsszer, mely férjének feltékenséget meg fogja szüntetni.

Sifter Györgyné a vizsgálat során azt adta elő, hogy a patkányirtó szert 1897. őszén a légrádi gyógyszerárban 5 forintért vásárolta és ennek legnagyobb részét férje az ő távollétében, dec. 16-án megette; a maradékot pedig Bogatin György halála után két héttel Bogatin Györgyné, az ő engedélyével elvitte.

Ezzel szemben azonban Sifter Györgyné a csendőrök és Pócsék Kovács István bíró előtt beismerte, hogy Bogatinénak azért adta a szert, hogy azt férjének beadja.

A kir. törvényszék vádlóinak ebből védekezését figyelembe nem veheti, mert egyrészt lehetetlen az, hogy valaki patkány irtó szert, tehát mérget adjon másnak varázsszer gyanánt; másrészt kétségtelen az, hogy Sifter Györgyné a mérget azért szerezte be, hogy azt a Szobolics Józseffel való szerelmi viszonya miatt őt folyton bántalmazó férjével megetesse; az pedig el nem képzeli ő, hogy valaki teljesen ismeretlen szert vegyen be orvosság gyanánt; tehát lehetetlen feltételezni azt, hogy Sifter György földművelő ember letére a mérget önként vette volna be.

De megcáfolja ezt a védekezést Bogatin Györgyné vallomása és azon körülmény, hogy a Sifter Györgyné: 1897. december 21-én foglaltatott bírói házkutatás alkalmával, az állítólag a polcra hegyezett és ott felejtett patkánymérég nem található meg.

Mindezen adatokból kétségtelen az, hogy Sifter Györgyné férjének szándékos megmérgezése után mérget adott Bogatin Györgynének avégből, hogy az is megmérgezhesse férjét; de kétségtelen az is, hogy Bogatin Györgyné a kapott mérget férje italába keverte és ezzel életétől megfosztotta.

Tekintve, hogy a két vádlót cselekményi tervszerűen, a beállható következményeknek latba vetésével párosult higgadt megfontolással hajtották végre, őket és pedig Sifter Györgynét a saját férje ellen elkövetett, a büntetőtörvénykönyv 278. §-a büntette, valamint Bogatin György szerelmére elkövetett szintén a b.t.k.v. 278. §-ába ütköző gyilkosság bűntettének a b.t.k.v. 69. §. 2-ik pontja szerinti részeség miatt; Bogatin Györgyné vádlottát pedig a b.t.k.v. 278. §-ba ütköző a saját férje ellen elkövetett gyilkosság bűntette miatt vád alá kellett helyezni és vizsgálati fogságukat, a bűncselekmény súlyosságára való tekintettel mindkét vádlottra nevezetű továbbra is fenn kellett tartani.

Loerek József ellen az eljárás beszűkítő endő volt, mert vele szemben a vizsgálat folyamán semminemű terhelő adat nem merült fel. Igaz ugyan, hogy ő Bogatin Györgynének előbb szeretője, utóbb pedig jegyese volt, de ebből kifolyólag semmi körülmény se mutat arra, hogy ellene a bűnrészesség esete torogna lenn.

Megejjezzük még, hogy Sifter Györgyné 37 éves és 1 gyermek anyja, Bogatin Györgyné 40 éves és 5 gyermek anyja.

HIREK.

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete augusztus hó 3-án délelőtt 10 órakor Csertán Károly alispán elnöklété alatt közgyűlést tart, mely alkalommal megválasztják a városi mérnököt és a v. számvivőt. Az utóbbi választás által netán üresedésbe jövő egyéb állások ugyancsak ez alkalommal lesznek betöltve.

— **Ejegyzés.** Bellák József déli-vasúti állomáskezeli Mura-Körszaton ejegyzete Gerstner Mariska kisasszonyt Nagy-Kanizsán.

— **Petőfi emlékezete.** Tuboly Victor ügyvéd, megyénk ismert poétája, — tekintettel azon sajnós körülményre, hogy városunkban egyedül „Az Első Magyar Asztaltársaság” ünnepli meg Petőfi halálának évfordulóját, — folyó hó 26-ikára szűkebb körű értekezletet hívott össze, megbeszélendő, miképpen lehetne ezen emlékezetes napot városunkban is ünnepélyessé tenni. A meg-

hívásnak nem volt eredménye, mert a meghívottak legtöbbször azon véleményben, — hogy ezen ünnepély rendezésére megvan az arra hivatott erkölcsi testület: az „Irodalmi és Művészeti Kör”, melytől azt várta, hogy még az utolsó órában akcióba fog lépni, — az értekezleten nem jelent meg. Hogy Tuboly Victor ügyvéd ur magára maradt a mindenesetre dicséretes tervével, a fentebbiek által indokolva látjuk; de hiába is keresnők okát az Irodalmi és Művészeti Kör passzivitásának. Tudjuk, hogy a kör elnöke: Vicséy Zsigmond polgármesternek hivatalos elfoglaltsága nem igen engedi, hogy ünnepélyek tervezésével foglalkozzék. De hisz ott van a kör alelnöke, a ki véletlenségből a magyar irodalom tanára is. Neki nem került volna nagy fáradságába egy olyan ünnepi műsort összeállítani, mely a halhatatlan költő dicsőítésére szolgált volna. Ott van továbbá a kör jövedelmét felemésztő dalárda, melytől ugyan sokat nem várhattunk; de annyit mégis, hogy néhány hazafias dallal résztvevett volna az ünnepségen. „Az egész nemzet a költő halála ötvenéves évfordulója alkalmából emlékek oltártűzet gyújt”. — mondja Walliscs miniszter a Petőfi emléklapban és mi, mintha nem is tartoznók az ünneplő nemzethez, csak egy derék asztaltársaság által gyűjtött gyenge mécsnél fogunk hálát adni, a Mindenhatónak, hogy nekünk, magyaroknak adta a világirodalom egyik legbámulatosabb tüneményét.

— **Tanárváltozások.** A piarista rendkormány Dr. Fűrös Cyrill tanárt Kanizsáról Kecskemétre, Tubón Tibor tanárt Lévára, Dr. Csirbuz Géza tanárt Nagy-Károlyról Nagy-Kanizsára, Szalánky István tanárt Trecsénről Nagy-Kanizsára, Vicséy Gyula h. tanárt Kökössvarról Nagy-Kanizsára helyezte át. Betöltetlen meg Schultz Ernő és Uferbach Jenő tanárok helye.

A felső keresk. iskolában a mathem. előadásával Müller Vilmos zombori tanár és a magyar és tör. énelem előadásával Domány Armin vajuhelyi tanár bizott meg. A francia-német és vegytan-földrajzi tan. zéket az ir. t. régebb tanáraival: Dr. Villányi Henrik és Somosi Vilmos tanárokkal töltötték be.

A dicsőség fényes világon át meglátta azokat a sápadt arcokat, amint pályársaí ranéztek. Aztán, mikor ugy estéknint fáradsan, kimerül ten haza tért szűz otthonába és ledobta mayárol a fényes kotornusát és halomra rakta a fényes koszorúkat, ott már nem látott a fényből, a ragyogásból semmit, hanem csak azok a sápadt irigységű torzult arcok lebegtek előtte; azok a hideg, tarlózódo, bizalmatlan alakok, akik olyan édes gyönyörűséggel szettepték volna azokat a koszorúkat minden alkalommal.

Igy a magányban mindig valami kínos fásultság lepte meg. Eszébe jutottak azok a jószágok, szelid, áhítatos képű, egyszerű lelkű emberek, akiknek ő ott abban a kis bércei faluban vasárnaponként énekelt. Azok nem tapostak neki, az igaz, nem árasztották el koszorúkkal; de az a könnycsepp, mely az ő szemükben ragyogott fel egy-egy csendes, lassu, vontatott zsolnár-nyekre, egy egész világa volt a szeretetnek, ragaszkodásnak. Az volt az igazi dicsőség, melynek nem csupán fénye volt nagy, de melege is. Az volt az igazi boldogító diadal; ez itt csak delibáb mind, üres delibábjai a lelket boldogító dicsőségeknek.

Hej, ha akkor, mi-or a bércei tölgyes vi-ziók ragadtak ezek felé, olyan jól tudta volna, mint most, hogy nem a nagy szereplésben, nem a diadalok mámorában van a lélek boldogsága. Itt csak addig van, addig el mindenki, míg szerepel; aztán meghal; elfeledik, rádobják a feledés rideg hantjait! Itt nem jár a szeretetnek szíron túl is ellető emlékezete. Aki itt a múlté tess, azzal többé nem bibelődik a jelen. Az már ugy

tekintheti, mintha sírba szállott volna. Hideg, színe fagyasztó ez a világ annak, aki lát és gondolkodik. Itt csak élni tanácsos, mélyebben gondolkodni nem.

Sikszor így virradt meg Harmath Gizella koszorúi között, gondolatokba merülve, mely keserűséggel.

Ha ő még egyszer visszamehetne abba a csendes kis faluba: a szeretet, a béke, az egyszerűség mámorában, de boldogító világában!

A ki-báksai k. után is csak egybegyűltek minden vasárnapon az ő szerény kis templomukba és elhallgattak a rek or ur szép prédikációját. Most éppen oly meghatón tudot beszélni a munkáról, melegezésről, békéről, szeretetről, csak hogy valamivel szomorubb volt a beszéde is, meg hangja is.

Minden vasárnapon körülálltak a hívek istentisztelet után és megkérdezték: mit ir az ő jó ki-asszonykajuk.

— Nagyon boldog lehet. Igen nagy dicsőségben van mindent! — mondta Harmath Endre és nagyot sóhajtott.

— Mikor jön haza? kérdezték a jó nénikék.

— Isten tudja! Ittán soha. Nem erasztik azt már egy könnyen! — mondta még szomorubbán a rektor és akkor már könyi is szívargott a szemébe.

Egyik vasárnapon különösen nagyon szomorú hangulatban volt a rektor ur. Igen szomorúan

beszél arról, hogy hány ember keresi a boldogságot csalfa utakon. Fut a dicsőség, a pénz, a hatalom után; egyszer csak bele botlik a sírba anélkül, hogy életében csak egy pillanatig is boldog lett volna. A boldogságnak nagyon kis hajlék, a leg-zűkebb kunyhó is elég. Aki a fényben, tündöklésben, pompában keresi, az delibábokot kerget. Mikor azt hiszi, hogy most elérte a boldogságot: akkor látja csak, hogy lidere után futott.

Prédikáció után felült az orgonára és elkezdte a zsolnár re-zetű, fáradt hangon.

A nép áhítatosan folytatta. Egyszer csak valami gyönyörű, angyali hang csendül a nép énekebe.

Kerekik ki ől jó? Nem találják.

Mikor a zsolnár vegeter, ki lép az orgona mögü egy gyönyörű, szép királyi alak és zokogva borul Harmath Endre karjaiba.

A hívek mind felugrának és rohannak fel a körüba. Karból karba adják az ő hazatert kis-asszonykajukat.

Az az el-ő kérdék: meddig marad itthon?

— Indig! — su-ogja az.

— Hát nem hagy-z itt többé bennünket? — kiáltja örömmel az apa.

— Nem, soha!

Akkor meg jobban ölelik, még jobban sírnak örömlükben.

És ő érzi, hogy ez már nem csupán delibábja a boldogságnak.

— **Beszámoló.** Terjedelmes füzetben számol be Mandel Pál dr. országgyűlési képviselő alsólendvai választóinak az országgyűlés lefolyt ülészekéről.

A beszámoló elején kiterjeszkedett a lezárt párharcokra és elítélte az ellenzék obstrukcióját, helytelenítette azok eljárását is, akik a szabadelvű pártot legvalóságosabb helyzetében elhagyták. Amint azonban az alkalom a kibékülé-re kínálkozott, az volt a nézete, hogy a szabadelvű pártnak meg kell ragadnia az alkalmat az ellenzéki pártok kiengesztelésére és a béke helyreállítására. Ez az alkalom pedig bekövetkezett akkor, amidőn a Bánffy-kormány önként visszalépett. Ezek után először szól Széll Kálmánról, aki az általa létrehozott bekével vagyis üdvös eredményeket ért el: helyreállította a parlament munkaképességét, négy évi vajúdas után ledél alá hozta a közgazdasági kiegyezést és nemcsak megmentette a szabadelvűpárt egységét, hanem a pártot erőben tekintélyben gyarapodva vezette ki a küzdelemből. Loyális nyíltsággal fejezi ki meglepedését a nemzetipárt csatlakozása felett, ami a szabadelvű pártot 319 tagra szaporította és aztán kifejezi a kuriai bírásokadáról szóló törvényjavaslat fontosságát és várható üdvös hatását. Majd hangsúlyozza a közügyek állapításának és az adóreformok sürgetését, ez utóbbit az adókulcs oly megváltoztatásával, hogy a köznépek inkább könnyítve legyen. Behatóan fejtegette a népnevelés ügyét és szükségesnek tartja, hogy minden községben legyen iskola és tanító a kellő számban. Vagy ha már egyes kis községekben iskolát fenntartani nem lehet, legalább legyen iskolaház s ne a gyermek járjon faluról falura iskolába, hanem a tanító naponként felváltva tanítson a körbe eső községekben. Végül a felekezeti béke szükségét hangoztatta, amelynek érdekében emberileg ki nem számítható időre ki- zártnak kell lenni minden oly kérdés fölvetésé- nek, amely kérdés ismét nyugtalaníthatná a hitfelekezeteket. E téren minden újabb kísérlet bűn lenne. E téren nem a haladás, nem is a lassu haladás, hanem a teljes és végleges megállás az egyedüli helyes politikai. Elég és nehéz feladatnak nyílik a jelenkorak, a nép minden rétegébe bevinni egyfelől a tudatot, hogy az egyházpolitikai törvények megalkotása a szabadelvűség, az állami rend és az egyházak egymásközi békeje, valamint a társadalmi béke szempontjából kikerülhetetlenül szükséges volt és hogy ama törvények az említett szempontoknak meg is feleltek, másfelől a megnyugvás, hogy senki valóságos érzelme ama törvényre kel- bántva nem lett.

— Kultúrpalota Szombathelyen.

Szombathely r. t. város közgyűlése legutóbb el- határozta, hogy régészeti múzeum, népkönyvtár és képtár befogadására alkalmatlan palotát épít és e célból Vasvármegye törvényhatóságának, a belügyi és közoktatási kormányoknak, egy a múzeumok és könyvtárak országos felügyelőségé- nek erkölcsi és anyagi támogatását kéri ki. A kultúrpalota helyét ki is jelölték a Széll Kálmán- utcai átszelő Gyöngyös patak partján elterülő pompás területen, mely városi park céljaira van tartartva. Az ingyenes telket a város felajánlotta és az építést már a jövő évben megkezdik.

— **Halálozás.** Popovics György felső sánci ma- jor gazda 54 éves korában a hó 24-én szívizületűdés következtében hirtelen elhunyt. Nevezett még ha- lálózása napján is a cselédség körül forgott és mi- után a következő napra szükséges intézke- déseket megtette, mint kinek rendben van a szé- nája a vacsorát is jóízűen elköltötte. Midőn lefe- küdni készült, úgy odavette elhítette, „min ha valami baja volna. Egy negyed óra múlva pedig már halott volt. Temetése folyó hó 26-án nagy részvétel ment végbe. Alsó József v. jegyző sőgo- rát gyászolja az elhunytban.

— **Vége van a kofák uralmának!** Orüljenek gazdaszónyaink, vége, vége van piacunkon a kofa-uralomnak, a melyről olyan sokat irtunk már. Kértük, követeltük és nem eredmény nélkül, mert a piaci elővásárlási tiz- lomra vonatkozólag végre odanyilatkozott a

rendőrőrkapitányság, hogy a városnak van erre vonatkozó szabályrendelet, melynek 20-ik §-a szerint a kofáknak kilenc óra előtt tiltva van az elővásárlás. A rendőrség megteszi a maga dolgát és a kofák közül el is csipelt már ma néhányat, dacára az ő furlangosságuknak. Tizenöt ily kihágási ügy van már folyamatban. A rendőrség megjegyzi még, hogy a közönség jelentősen föl minden egyes esetet és ne bocsát- kozzék a kofákkal tárgyalásokba. — Valóban dicsegetre méltó a rendőrség eme buzgó eljárása, csak egy hiba van a dologba, hogy mindez — Nagybecskerekben történik, az ottani lapból olvastuk ezt.

— **Nemzetközi uszóverseny a Balatonban.** A Magyar Uszó-Egyesület július 30-iki sídóki nemzetközi uszó-versenyének nevezései igazságszerűen sikerültek. Száznál több versenyző körül- belül 180 nevezést adott be. A versenyzők sorában találjuk a kontinens legkiválóbb uszóit. Heves küzdelemben, érdekes idegzottatás fűszerekben alig lesz hiány. Ha még figyelembe vesszük, hogy a magyar társaságot kiváló-ágai július 30-án Sió lokon adnak egymásnak rendezvoust, hogy a rendező egyesület mindent elkövet a közönség kényelme érdekében, a verseny előreláthatólag lényegesen sikerül lesz. Különösen érdekesnek ígérkezik a Magyarország rövid tavu bajnoki versenye.

— **Posta, táviró- és telefon tanfo- lyamok megnyitása.** A keresk. miniszter a posta-, táviró- és távbeszélő-szolgálatnál alkal- mazandó segédítisztek kiképzésére szeptember else- jén kezdődő, hat hónapra terjedő gyakorlati tan- folyamot nyit a következő posta- és táviróhivata- lónál: Esztergom, Kecskemét, Rozsnyó, Ungvár, Brassó, Marosvásárhely, Arad, Debrecen, Mohács, Nagykanizsa, Érsekújvár, Liptó-Szent-Miklós, Szekesfehérvár, Szombathely, Versec, Zombor, Eszék és Zimony. A tanfolyamokra felvételnél: igazolványos altsztek, postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gymnasium real- vagy polgári iskola negyedik osztályát elvé- geztek és végül, ha ilyen polgárok ke- lő számban nem jelentkeznek, bármely tizenötödik és kivételesen tizenhatodik életévét betöltött férfi aki a középiskola negyedik osztályát elvégezte. A felvételnél továbbá igazolni kell, hogy folyamodó harmincötödik életévét még nem töltötte be, ma- gyar állampolgár, a magyar, illetve ha horvát- szlavonországi illetőségű — a horvát nyelvet szó- ban és írásban tökéletesen bírja, feddhetetlen elő- élésű, ép és egészszerű testalkatú. A tanfolyamok hallgatói beiratás és tanítási díj fejében tíz forin- tot tartoznak fizetni, mely díj alól csak igazolvá- nyos katonai altsztek mentenek fel. A tanfo- lyam szabályszerű elvégzése után a hallgatókat posta és távirószolgálatra képesítik és az üre- deshez képest lehetőleg azonnal posta- és táviró- segédítisztekké nevezik ki, mely által évi 500 for- intól 700 forintig terjedő fizetéssel és megfelelő lakbér élvezetével jár. A tanfolyamra jelentkezők- nek a folyamodványukat születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványukkal felszerelve legkésőbb augusztus 31-ig az illetékes posta- és táviróigaz- gatóságához kell küldeni.

— **Rablóvilág** Nyáry Kálmán pölökéi, zalamegyei gazdaszthez beállított a miuap egy csavargó és pénzt követelt. Az agg gazdátmat megjédte a varcona alakból, zsebbebe nyult és ő-szes pénzt, mely 6 forintból állott, átadta. A gazdaiszt fia nyakon akarta ragadni a rablót, de ez revolvert rántott elő s a fiúnak szegezte. Ez az ablakhoz rohan, azon kiugrott és elfutott. A rabló utána lőtt, de nem találta. A lővés zajára a ház asszonya a szobába jött. Ettől az isme- retlen szintén pánzt követelt. Az asszonyonólve a kü eltkeményektől, összes pénzkészletét, 20 forintot, átadta és ezzel a rabló tovább állt. Nyáry följelentésére a csendőrség erőlyes nyomozást indított s így történt, hogy két csendőr hó 26-án a galosi majorba érkezett. Itt egy fa- mögöl elkialtotta magát valaki: „Tudom kutyák engem kerestek” s nyomban rájuk lőtt. A lővés Gresán csendőrt mellben találta. A többi csen- dőrök viszonzozták a lövéseket, de mert a tette-

nek sikerült védett helyzetbe jutnia, csak azbezen, hátulról megkerülve lehetett megköze- líteni s lelőni. A rablónak Zsohar nevű habóci illetőségű feltétes szabadságra bocsátott fegyvere ismerték s ez rabolta ki Nyáryt is. A megölt csendőri a galosi pusztaán ápojják, hol a csendőr had-bíró, szá nyparancsok, Szalay László sala- egerzseki törvényészéki vizsgalóbíró és az orvosok is megjelentek.

— **Új zálogház.** Berger Jakab új falra- szok utján tudomására hozza a „nagyérdemű kö- zönségnek,” hogy Nagy-Kanizsán hatóságilag en- gedélyezett zálogkölcsön intézetet nyit. A falra- szon felvannak sorolva azon ingók, melyekre kölcsönt lehet kapni; de nincs megemlítve az „hány százalékos kamatot” fog Berger ur szedni. Ez pedig igen lényeges dolog, melyet a „nagyérdemű közönségnek” tisztában kell lenni. A törvényi intézkedése szerint a zálogüzletnél szedhető össze- illetékeket a kamattal együtt, egy ősz- szegbe foglalva és százaléokban kifejezve, a tör- venyhatóság meghallgatásával a kereskedelemügyi miniszter állapítja meg. Az ékért megállapított százalék a zálogüzlet helyiségeiben könnyen hozzáférhető helyen allandóan kifüggesztendő és olvasható állapotban tarandó.

— **Elvezetett hómi.** Egy tényleges szolgálatban álló ideiglenesen Nagy-Kanizsán al- lomásozó tisztiszolgá július hó 24-ről 26-re át- menő éjjel a vasuti állomásra a városba jövet egy a kincstár tulajdonát képező kenyérsákov (brodsack) a bent volt szinté kincstári vászon- nadrag, törökűző kendő és tisztogató eszközökkel elvezetette. Felhívatik a becsületes megálló, hogy az említett tárgyakat a rendőrőrkapitány- ságnál adja át.

— **Fülbevaló és egészség.** Régi babona, hogy fülbevalót hordani egészséges. Ezért az ókorban térfiak is hordták fülbevalót, ma már csak a hölygek hordják ezeket a haszontalan fityegőket, melyek nem is szépek és sokszor az egészségnek is kárára vannak. A legűőbb anya- siet, hogy kis cselnykaj: fület tizen tővel ki- turja vagy kiturossa, de ez a tő sokszor nem- tista és egyebként is megörténhe, hogy por- és piszok hatol a sebbe, a mi nehezen gyógyuló gyuladást okoz. Ha a gyermek föle folyik, az anyja, ha föle nem volna kifurva, gyors a fülbevalót huzat bejeje, hogy meggyógyuljo. Pedig a józan ész azt parancsolná, hogy az esetleg már megölt fülbevalót is azonnal távolítsa el. Mert a fülbevaló sohasem gyógyít, hanem oly esetekben, a hol a fülbevaló hajdo- zója valami fülbajban szenved, azt még csak jobban elmérgesíti.

Előkelő hitelesítő társaság helybéli főügy- nekiségénél egy gyakoronok szerény finetés mellett felvétetik. — Elm a kinevelőintézetben.

Anyakönyvi hírek

Házasságok kötöttek

Wolf Áron borkereskedő (Szegszárd) — Műsz Samblával

Mult hét halottjai:

Spilka Jakab ír. 78 éves, házaló.
Németh Jenő, rk. 21 éves, p. és t. tiszt.
Filiák Katalin rk. 3 hónapos, cseléd leánya.
Horváth György ifjú rk. 1 napos, földműves fia.
Klas György rk. 75 éves földműves.
Béll Terézia úv. Molnár László rk. 53 éves, napaszmos (Kollártszeg).
Berincz Márk rk. 68 éves, napos. (Szerdahely).
Borsai Ferenc rk. 2 hónapos, cseléd fia.
Popovics György rk. 54 éves, majoros gauda. (Felső-Sánc).
Zupkó Vilma rk. 2 hónapos, cseléd leánya.
Farkas Ferenc rk. 3 éves, földműves fia.
Kovács Margit rk. 1 éves, cseléd leánya.
Wimmer Ferenc, rk. 10 éves, földműves fia.

KÖZGAZDASÁG.

— **A gabonaszüretől.** A hozatalok pi- cunkra már kissé élénkebbek és tapasztalható, hogy

Albumok

képes levelezőlapok gyűjtéséhez, nagy választékban kaphatók

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésben N.-Kanizsán.

Legszebb ajándéktárgy.

uj gabonák minősége is jobb, mint a milyenre az első hozatalok után számíthattunk. Az irányzat kedvezőbbé, mert sokak véleménye szerint a termés korántsem olyan bőséges mint kezdetben hitték. Araink: buza 8 frt 50, rozs 6 frt 25, árpa 5 frt 25-161 6 frt 75-ig.

Az olasz bor. A legújabb kimutatás szerint Olaszország hordó bor-kivitele ismét csökken. A folyó év első öt hónapjában 930.281 hektolitert (25.351.522 líra érték) vittek ki, 243.486 hr-rel (6.347.538 líra értékkel) kevesebbet, mint az előző év ez időszakában. Az idői első öt hó alatt monarchiánkba 501.245 hektoliter olasz bort hoztak be, 156.813 hektoliterrel kevesebbet, mint 1898 január-május havában.

CSARNOK.

Tom by Boock.

— Amerikai história. —

Írta: Virter Ferenc. (New-York.)

I.

Felfordult a világ — vagy mi? Ezer bomba meg kartács! Hogyan, Mr. Tom by Boock, ki mind az öt világrészt már végig átkozta, volt óratok-gyáros, vatta termelő, Edison féle felvilágító megcsalta a yankeét, úgy mint a hiszékeny európai, — ez a nemeskeblű nagyzerű Mr. Tom by Boock most zavarban van. Corpo di dio hosta!... Pedig ugy van.

— Országot egy eszméért!

A becsületes ember felzsigatva járt-kelt a „Nagytorlu Bivaly“ fogadó ötöd emel ti kis szobájában. A „Nagytorlu Bivaly“ tudmilik Cincinattiban fényes rangu szálló. Cincinatti azonban Mr. Tom by Boocknak unalmas: képzelete Philadelphiába vonzza, s menne is, csak hogy ez a cudar vendéglős, a felárláncozott nagytorlu bivaly nem bízik a becsületességében, még kevésbé Mr. Tom by Boock becsületében. — Della Madonna! hiszen ő megkülönbéztetett tartozását neki, Mihelyt Philadelphiában egy jó „vágást“ csinál.

— Corpo di dio hosta della Madonna... crivi Domine, — egészíté ki az izgatott vendék előbb már megkezdett, folytatott: de befejezetlenül hagyott káromkodását.

(Ne esodálkozzanak azon, hogy Mr. Tom by Boock, a meglehetősen yankee, o aszul ad nézeteinek szabad kifejezést, utalajdonképpen volt már olasz is és az egykori neve „nelli“-re végződött — volt ő már francia, görög és német, sőt... magyar is egy helyütt, amint azt az amerikai viszonyok kívánták.)

Amint így a démonok és a való által felboszantva, egy székbe csapta magát, hirtelen egy eszme villant az agyában. Csendesen felkelülteből, halkán morog valami, aztán néhány perenyi gondolkodás után odamegy a tűkörhöz, összekuszálja haját, majd teljesen legkopottabb ruháját a cipőt és elindul a szállóból a népes utcák felé.

A „Nagytorlu Bivaly“ tulajdonosa gyanakodva nézte, de attól nem tartott, hogy Mr. Tom by Boock örökre bucsuzna tőle, hiszen ruhája és minden holmija fenn van szobájában.

II.

Az Ohio partján, az arany kikötő körül óriási népmozgás tarkállik. Van itt előkelő és kopott is van ur és katoná, sertéskereskedő és ki tudná még elsorolni ki? Cincinatti érdemes polgárságának ezertéle rétege képviselve van.

Egy komor ur, a kinek csak pofaszakálláról és leborotvált bajszáról lehet az urat sejteti, félelmetesen, titokzatos nézéssel jár a sok ember között. Neha körülnéz, nem látja-e vajjon senki s előránt egy darab papírt, nekítámaszkodik egy ház falának és sokszori visszatekintés közben szorongva jegyeztet.

Egy előkelően öltözött yankeenek fölött ez a szokatlan viselkedés és — gyanakodni kezdett

— Ez a szem! ez a nézés!... szemmel kísérem, susogta magában és leült egy közeli padra a falhoz támaszkodó egyén vizsgálatába mertülve A gyanus ur, amint ezt észrevette, ő-szerezte A vizsgálódó elhalványult, egy gondolat szülemlett meg nyában: Welser, Faubourg & Cie cég hallatlan esete foglalkoztatja az egész környeket s szeltilben hosszában keresik a nagy ékszer-tolvajt... hátha ez az? A kopott ember elstetett, A kövér yankee utána. Az nagyon sietett, de mégsem oly nagyon, hogy Mr. Bay kövér basával utol ne érte volna. Bezeg buzdította őt a tolvaj fejére kitűzött 10.000 dollár édesen csengő hangzása is.

Egy fordulónál utol érte.

— Hé mister! ön nagyon gyanus nekem, — mondá Mr. Bay — nevezze meg magát, különben elfogatom.

A kopott ember zord tekintettel mérte végig, de nem felelt. Mr. Blaynak olyat dobba a szíve, hogy majd szérepezte, hatalmas mellkasát: ez az, ez az! utfogta magában. Gyorsan körülnézett, egy közeli polícem-nt megfogott és a kopott embert hosszas alküzdés után bekísérette óriás csődület közt.

III.

Egész Amerikát fellármázta az eset: a Welser Faubourg & Cie cég hírhedett tolvaját megfogták; Mr. Blayé volt a dícsőség. Mr. Blay hatalmas hősát még jobban kidüszítette és úgy fogadta az utcán a közbüztötteket. Volt benne so- egy sváb nyárszölgéből, a mi nem is esoda, mert ő is sváb volt egyszer, amint Amerika fel; pogársága nem is amerikai, hanem mindentéle országból odaözönlött nép-ég.

Csak egy volt a bökkenő: az elfogott tolvaj nem vallott semmit. Konokul megmaradt állításai mellett, hogy ő nem az, akit keresnek és ő sokkal becületesebb, semhogy nevét ily alkalmakhoz beallaná, nem akarván azt családjá pirulására szegyen szemre hozni.

De mikor már óriási lett a botrány, a report-verseny minden nap százával interviewolta meg: végre vallott.

IV.

— Héj, corpo di Dio hosta! Mister Blay, ön meghurcolta a nevemet. Ön becsületembe gázolt s ezt minden önérzetes yankee asszal torolta volna meg, hogy revolvert fordít két akos hasára elpu-zítja és megsemmisül a ragalmazó.... Igen, én is megtehetném ezt önrel, szemébe mondvá, hogy gyáva, hazug, rágalmazó és hogy az ön nevem nem az, hanem Tom by Boock nyugalmazott óratokgyáros, wataer-melő, a ki a „Nagytorlu Bivalyban“ lakik s ismeri millió ember, és ime szegyenbe, gyalázatba taszított.

— De miért nem mondta azt azonnal?

— Miért?.. Miért?.. By Good! Kötelességem nekem azt tenni amit ön parancsol? Nem, Corpo di Dio! — Hanem a dolog nem maradt abban. Követem, hogy négy napi elfogatásom ideje alatt elmulasztott fontos ügyeitem elhanyagolása miatt 2000 dollár kártérítést a „Nagytorlu Bivaly“ becsületes vendéglősének négy napi távolétem alatti azon tetteért, hogy minden ruhámat és tulajdonomat elkobozta számlám kiegyenlítése fejében, — 500 dollárt; és végül az amerikai és minden szép világrézben szenvedett óriási meghurcoltatás fejében, a becsületemben ejtett károkat 10.000 dollárt fizessen nekem huszonnégy óra alatt, ön, Mr. Blay, a kit különben le fogom löni, mint egy vörös sakált!

Hallotta?!

V.

Mr. Tom by Boock beleveti magát a kupéba, zsebében a duzzadt tárcsa 12.000 dollárt tartalmaz és utazik Philadelphiába, — gentlemanszerű gondolatokba mertülve. Halkan mormog magában, de csak néhány szót lehet belőle érteni.

— Becsület .. blamázs .. De Philadelphiában valóban utána néz egy remek vágásnak, még ha a Welser, Faubourg & Cie cégnek üzletéből kincseket is kellene elszállítani.

Szerkesztői üzenetek.

— **Bihari.** Csak a jövő számunkban nyilatkozhatunk.
— **H-Légrád.** Bocsnán, de most lehetetlen volt, tán legközelebb — ha egy kissé megéve is — helyet szoríthatunk.

— **Vallomás.** Ezen cím alatt két verset kaptunk és mivel két vallomást egyszerre nem tehetünk közzé miadtkötő megőrizük és rövid időkönben közzélni fogjuk.

— **Somogy-Sat-Miklós:** A prózá munkáért köszönetet — **Xi-Xi Nagy** tetszés és helyesítés minden oldalon üdvözlöt.

— **Egy emléklap.** Jönni fog. Örvendünk, hogy, reánk gondolt.

— **Pozsony:** A „Kedves barátom“ jó megszólítás helyesebb lett volna ugyan **legkedvesebb** barátom. Üdvözlöt;

NYILTÉR.

Henneberg-selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha kösvenen gyártásból rendeltetnek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosebb szövet, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztónak** potabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákkal pedig postafordultával küldönek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(Cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (1)

Magyar levelezés. Svájcha kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Lapulatudonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkifejezettebb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntat széplőt, májfoltot, pürsénést, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bajos arczszínt kölcsönös.

Dr. Mosonguil és Metzger hírneves tanárok arczon levő ráncokat massage által tünteti el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arczot naponta két Margit-Crémrel masszírozunk, nemcsak a széplők, májfoltok és egyéb arczbetegségek tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb redellenségek, melyeket öreg-ség, gondok, betegség stb. okoztak.

Övszer a nap-és szél-befolyása ellen.

Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hőlgyör 60 kr. Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ócs hajnak eredeti színt adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármily haját aranyoskőre fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus hajuszpedró dőlcsag, csap hajusz nevelésére 25 és 35 kr.

Övekkodjunk a hamisításoktól és utanzatoktól.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-utca 12.

Bel-és külföldi gyógyszeresek és hygienikus különlegességek, kötszerek, toltette cikkek raktára.

Telefon III. szám. 195—10

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

Csak akkor valódi, ha minden dobos országról való egy-egy számmal van lezárva.

Diszlevei papírok kártyapapírok, atlas- fa- és papírocsé-
tában, Fényképalbumok, Emlékkönyvek
dus választékban kaphatók
Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.



A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

BORSZÉK.

gyógyfürdő ERDÉLYBEN, Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-től szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdő-igazgatóság által szubvencionált gyorskocsin. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány: Brassó, Csikszereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Megrendelhető az Igazgatóságnál, Borszék.

Kapható mindenütt.

Főelárulitónk Szombathelyen:

FELEKI és PAUKIEWICZ urak.

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő-üzlet igazgatósága Borszék. 186-8

Posta, távirda helyben.

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.

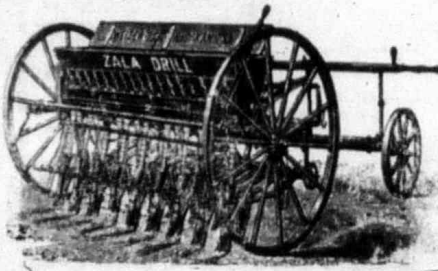


KITÜNTETVE

1896. Millenniumi kiállításon arany érdemkereszt és millenniumi nagy érmmel.
 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
 Lévai nemzetközi vetőgépversenyen nagy územre; első díj: aranyéremmel.
 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen első díj: aranyéremmel.
 Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára



Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legjobb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT,

szabad, kiváltható kapacsklyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

sorvetőgépet. „Perfecta” olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szerkezetű, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sack-rendszerű aczelekeit, boronait, járgányait, szénagyűjtőit, rostait, triureit, darálóit, szecska és répavágóit, kukorica-morzsolóit és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgép, a 10 fnt.

177-20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.



Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttallpall bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttallpbéléssel, ugyanannál a cipész-nél a szűzán küldjék ide.

Hiszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szőlő-cipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbestbetűtű cipők kiűzőeknek bizonyítottak, szőlőrdán és púháú járók megszűnt minden láb fájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi tovább orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

118-50

Tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

Önjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után m gkőnyebbül a járása annak, ki cipője dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttallpbéléssel látja el.

Kettősvastarságu 1 fnt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttallpbézés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz nioleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

↳ Vizonteladókknak megfelelő árengedmény. ↳

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.



119-*

KERÉKPAR RAKTÁR

UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésében

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttől felfelé.

Mindenemü kerékpár alkatrészek

dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.